

ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**Η ΤΕΧΝΙΚΗ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΒΙΟΥ
ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ**

κατὰ τὰς παραδόσεις
τοῦ Καθηγητοῦ
κ. ΣΡΤ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Ἐπιμελεία
ΦΑΝΗΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

1958

ΕΚΔΟΤΗΣ : ΑΡΓΥΡΗΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 76 — ΑΘΗΝΑΙ

ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

00173910

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ

κατὰ τὰς παραδόσεις
τοῦ Καθηγητοῦ
Κ. ΣΡΤ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Ἐπιμεία
ΦΑΝΗΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
ΑΡ. ΕΙΣ.	73910
ΑΡ.	
ΤΑΣΙΝ.	
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	

1958

ΕΚΔΟΤΗΣ : ΑΡΓΥΡΗΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 76 — ΑΘΗΝΑΙ

Πάν αντίτυπον φέρει τήν ὑπογραφήν μου.

Βαλαζουδάκης.

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ.

Ἡ ἔκδοσις τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Καθηγητοῦ πρὸ πολλοῦ ἐξηγητή-
θη, ἐπιτακτικῆ δέ κατέστη ἡ ἀνάγκη ἑνὸς βοηθήματος διὰ τοὺς σπου-
δαστὰς τῆς Α.Σ.Β.Σ. δεδομένης τῆς ἐξαιρετικῆς, πράγματι, χρησιμό-
τητος τοῦ μαθήματος.

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ νὰ ἐξυπηρετήσω τοὺς σπουδάζοντας προέβην, κα-
τόπιν ἀδείας τοῦ κ. Καθηγητοῦ, εἰς τὴν ἐκτύπωσιν ταύτην, ἔχουσα
ὡς σύμβουλον τὸ Ἐρωτηματολόγιον πρὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖ ὁ κ. Κα-
θηγητής.

Ἡ Τεχνικὴ τοῦ Οἰκονομικοῦ βίου, ἀποβλέπουσα νὰ διδάξῃ κατὰ
ποῖον τρόπον εἶναι ὀργανωμένον ἢ λειτουργεῖ ἐν τῇ πράξει τὸ ἐμ-
πόριον ἀποτελεῖ αὐτὸ καθ' ἑαυτὲ χρησιμώτατον μάθημα, ἀλλὰ καὶ πε-
λύτιμον εἰσαγωγὴν καὶ προϋπόθεσιν εἰς ἄλλα μαθήματα.

Παρέχω φυσικὰ ἀπλοῦν βοήθημα εἰς τοὺς σπουδάζοντας νέους ἀλ-
λά καὶ συνάμα δίδω εἰς αὐτοὺς τὴν συμβολὴν νὰ παρακολουθοῦν τακτῶς
κῶς τὰς παραδόσεις τοῦ κ. Καθηγητοῦ, κατὰ τὰς ἐπελάς ἐξετάζονται
διάφορα θέματα τοῦ καθ' ἡμέραν οἰκονομικοῦ βίου, προβάλλονται προ-
βλήματα καὶ δίδονται λύσεις.

Τὸ ἀνά χειρας βιβλίον ὑποβοηθεῖ τὴν διδασκαλίαν ἀλλὰ δέν
τὴν ἀναπληρῶνει.

Φ. Βακαλοπούλου .

Ἀθήναι 20 Σεπτεμβρίου 1957 .

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α'

Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Ι Κ Α Ι Γ Ν Ω Σ Ε Ι Σ

§ 1. Α ἰ ἀ ν ά γ κ α ι κ α ἰ τ ά ἀ γ α θ ά .

Ὁ ἄνθρωπος ἅμα τῇ γεννήσει του καὶ μέχρι τοῦ θανάτου του ἔχει διαφόρους ἀνάγκας, ἐκ τῶν ὁποίων αἰ σπουδαιότεραι, καλούμεναι καὶ πρῶται ἀνάγκαι, εἶναι αἰ ἀνάγκαι τῆς τροφῆς, τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῆς κατοικίας.

Τά διάφορα μέσα τὰ ὅποια χρησιμοποιεῖ ὁ ἄνθρωπος πρὸς ἰκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν του καλοῦνται ἀγαθά. Ἐξ αὐτῶν ἄλλα μὲν παρέχει ἀφθότως ἡ φύσις μόνη τῆς καὶ καλοῦνται κ ο ι ν ά ἀ γ α θ ά, δι' ἄλλα δέ χρειάζεται νά καταβληθῇ κόπος πρὸς ἀπόκτησίν των καὶ λέγονται ο ἰ κ ο ν ο μ ι κ ά ἀ γ α θ ά, τὰ ὅποια καὶ μόνα ἐνδιαφέρουν τὴν Οἰκονομικὴν Ἐπιστήμην.

Ὅλη ἡ οἰκονομικὴ τοῦ ἀνθρώπου προσπάθεια σκοπὸν ἔχει νά ἐξεύρῃ τὰ μέσα διὰ νά ἰκανοποιηθῶν κατὰ τὸν προσφορώτερον τρόπον ὅσον τὸ δυνατόν περισσότεραι ἀνάγκαι καὶ μία κοινωνία ἀνθρώπων θεωρεῖται εὐημεροῦσα καὶ καλῶς ὀργανωμένη, ὅταν ὅλα τῆς τὰ μέλη εἶναι εἰς θέσιν νά ἰκανοποιοῦν τουλάχιστον τὰς πρώτας τῶν ἀνάγκας.

Χαρακτηριστικὸν τῆς ἐξελίξεως τῆς Ἀνθρωπότητος εἶναι ἡ συνεχῆς αὔξεις τῶν ἀνθρωπίνων ἀναγκῶν καὶ ἡ συνεχῆς προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου νά ἐξεύρῃ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἰκανοποίησίν του ἀγαθά. Δυνάμεθα νά εἴπωμεν ὅτι ὁ βαθμὸς τοῦ ο ἰ κ ο ν ο μ ι κ ο ὕ π ο λ ι τ ι σ μ ο ὕ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν ἀνθρωπίνων ἀναγκῶν καὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν σχετικῶν ἀγαθῶν.

Βασικὸν ὡσαύτως χαρακτηριστικὸν τοῦ " οἰκονομικοῦ βίου " εἶναι ἡ ὑπάρχουσα δυσαναλογία μεταξύ τῶν περισσοτέρων ἀναγκῶν καὶ τῶν ὀλιγωτέρων ἀγαθῶν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο, καλούμενον σ τ ε -

νέτης ἀγαθῶν, διέπει τήν ὅλην οἰκονομικήν, κοινωνικήν καί πολιτικήν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ στενότης τῶν ἀγαθῶν ὑπῆρξεν ἀπό τῆς γενέσεως τῶν ὀργανωμένων ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν καί ἀποτελεῖ τήν συνεχῆ ἀγωνίαν τῆς Ἀνθρωπότητος, ἐξ οὗ καί ἀπό τῶν παναρχαίων χρόνων ὠνειροπόλησεν αὕτη κατάστασιν ἀφθονία ἀγαθῶν καλλυπτόντων τὰς ἀνάγκας, ἀγαθῶν εἰς τήν διάφασιν ὅλων (Ἔδεμ).

Τοιοῦτον καθεστῶς οὐκ ὑπῆρξε ποτέ. Πᾶσα τεχνική πρόοδος αὐτὴν τήν φιλοδοξίαν καί αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἔχει, ἀλλ' εὐθύς ὡς πραγματοποιηθῆ μία μεγάλη παραγωγὴ ἀγαθῶν, ἀνακύπτουν συγχρόνως νέαι καί περισσότεραι ἀνάγκαι. Αἱ μεγάλαι ἐφευρέσεις τοῦ 18ου καί 19ου αἰῶνος ἐδημιούργησαν τήν ἐλπίδα, ὅτι θά ὑπερπηδηθῆ ἡ στενότης τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' ἡ ἐλπίς διεφεύθη, διότι ὑπῆρξε συγχρόνως τεραστία ἡ αὔξησις τῶν ἀναγκῶν.

Ἡ Ἀνθρωπότης ἐνθυμίζει εἰς τήν βασανιστικήν αὐτὴν προσπάθειάν της τὸν πόνον τῶν Δαναῖδων. Ἡ " ἀτομικὴ ἐνέργεια " ἀποτελεῖ μίαν νέαν ὑπόσχεσιν, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ της εἰς εἰρηνικά ἔργα, ἀνατρέπουσα τήν σχέσιν ἀναγκῶν ἀγαθῶν θά ἐπηρεάσῃ γενικώτερον τήν κοινωνικήν συγκρότησιν, ὅπως ἄλλως τε αἱ τεχνικαὶ ἐφευρέσεις τοῦ 18ου αἰῶνος κατέλυσαν τὸ παλαιὸν φεουδαρχικὸν καί συντεχνιακὸν καθεστῶς καί ἐδημιούργησαν νέον οἰκονομικὸν καθεστῶς, τὸν καπιταλισμὸν καί νέαν πολιτικήν ὀργάνωσιν, τήν δημοκρατίαν.

§ 2. Ὁ πλοῦτος καί τὰ παραγωγικὰ ἔργα.

Ὁ ἄνθρωπος πρὸς παραγωγὴν τῶν διαφόρων ἀγαθῶν ἐκρησιμοποιῆσε διαφόρους τρόπους, οἱ ὅποιοι καλοῦνται " παραγωγικὰ ἔργα " .

Κατ' ἀρχάς ὁ ἄνθρωπος ἤρκειτο νά συλλέγῃ τοὺς διαφόρους καρπούς, τοὺς ὁποίους μόνη της ἡ φύσις παρέχει, ἢ νά ἀλιεύῃ τοὺς ἰχθύς ἢ νά φρενεύῃ τὰ ἄγρια θηρία, διὰ νά χρησιμοποιῆ τὸ κρέας τῶν διὰ τροφήν καί τὸ δέριμα τῶν δι' ἐνδυμασίαν . Οἱ τρόποι οὗτοι καλοῦνται " συλλεκτικὰ ἔργα " (συλλογὴ καρπῶν - ἀλιεῖα - θήρα) καί ἀποτελοῦν καί σήμερον διὰ τοὺς ἀγρίους λαοὺς τὸν μοναδικὸν ἢ κύριον τρόπον πορισμοῦ τῶν ἀγαθῶν, ἐνῶ διὰ τοὺς πολιτισμένους λαοὺς ἡ σημασία τῶν εἶναι κατὰ κανόνα πολὺ μικρά.

Ὁ ἄνθρωπος ἐκρησιμοποιῆσεν ὡσαύτως τὰ ἀγαθὰ τὰ ὅποια εὐρίσκονται ὑπὸ τὸ ἔδαφος , τὰ λεγόμενα " ὀρυκτὰ καί μέταλλα " (ἔξαγωγικὰ ἔργα). Ἡ νεωτέρα οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις βασίζεται εἰς τήν ἐμμετάλλευσιν τῶν ὑπογείων ἀγαθῶν (ἰδίως ἄνθρακος σιδήρου, χαλκοῦ, πετρελαίου κτλ.). Ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς

Ἄγγλας σιηρίζεται εἰς τὰ ἄφθονα κοιτάσματα ἐκ γαιανθράκων, εἶναι δέ γνωστός ὁ ρόλος, τὸν ὁποῖον παίζει ἐπὶ τῆς καθόλου οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ζωῆς τὸ πετρέλαιον .

Κατενόησε μετὰ τοῦτο ὁ ἄνθρωπος ὅτι πρέπει νὰ ὑποβοηθῇ τὴν φύσιν, ὥστε νὰ παράγῃ καλύτερα καὶ περισσότερα ἀγαθὰ. Ὁ αὐτοφύτης σῖτος, ἐπὶ παραδείγματι, οὔτε ἐπαρκῆς εἰς ποσότητα εἶναι, οὔτε κατάλληλος πρὸς βρῶσιν. Ἡ ἐνίσχυσις αὐτῆ τῆς Φύσεως, ἢ καλλιέργεια τῆς γῆς, ἢ ἐξημέρωσις τῶν ζώων, ἢ προφύλαξις καὶ ἡθεραπευτικὰ ἀπὸ τῶν νόσων, ἢ κατάλληλος συλλογὴ τῶν καρπῶν καλοῦνται γεωργικὰ ἔργα, τὰ δὲ προϊόντα αὐτῶν λέγονται " γεωργικά, δασικά, κτηνοτροφικά " .

Τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ἡ φύσις παρέχει εἴτε μόνη τῆς εἴτε διὰ τῆς ἀνθρωπίνης βοήθειας δέν εἶναι πάντοτε κατάλληλα πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν του, διὸ ἐπενόησεν ὁ ἄνθρωπος διαφόρους τρόπους μετασχηματισμοῦ τῶν φυσικῶν αὐτῶν ἀγαθῶν καὶ ἐπεξεργασίας των, ὥστε νὰ καταστοῦν κατάλληλα διὰ τὰς ἀνθρωπίνους ἀνάγκας. Οἱ τρόποι οὗτοι ἀποτελοῦσι τὴν Βιομηχανίαν. Αἱ ἐφαρμογαὶ τῆς φυσικῆς καὶ τῆς χημείας ἐδημιούργησαν ἀπειρὰν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἀντιστοιχῶς ἐγέννησαν νέας ἀνάγκας, καθημερινῶς ἀξανομένας εἰς εἶδος καὶ ἐπεκτεινομένας εἰς ὅσον τὸ δυνατόν πλατύτερα λαϊκά στρώματα. Αἱ μεγάλαι τεχνικαὶ ἐφευρέσεις ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος ἐδημιούργησαν ἀληθῆ ἐπανάστασιν εἰς τοὺς τρόπους παραγωγῆς τῶν ἀγαθῶν, μέσσωσιν τὴν ἀντανάκασιν ἐπὶ τῆς καθόλου πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ζωῆς. Αἱ παλαιαὶ γεωργικαὶ χῶραι παρεχώρησαν τὴν οἰκονομικὴν ἰσχύν εἰς τὰς βιομηχανικὰς χώρας (Ἄγγλιαν, Γερμανίαν, Ἀμερικὴν)

Ἡ βιομηχανία διακρίνεται εἰς χειροτεχνίαν, εἰς ἣν ἡ ἐπεξεργασία τῆς " πρώτης ὕλης " καὶ ὁ μετασχηματισμὸς τῆς εἰς νέον ἀγαθὸν γίνεται κυρίως διὰ τῆς χειρὸς τοῦ ἀνθρώπου, βοηθουμένης ὑπὸ τοῦ ἐργαλείου, καὶ εἰς μηχανοτεχνίαν, εἰς ἣν ἡ ἐπεξεργασία καὶ ὁ μετασχηματισμὸς γίνεται κυρίως διὰ τῶν μηχανῶν, ἢ βοηθουμένων ἢ ἀπλῶς ἐποπτευομένων ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου.

Τὰ παραγόμενα ἀγαθὰ δέν καταναλίσκονται πάντοτε ὑπὸ τοῦ παραγωγοῦ. Τὰ πλεονάζοντα ἀγαθὰ ἢ θὰ ἐγκαταλειφθοῦν ἢ θ' ἀποταμιευθοῦν ἢ θὰ μεταβιβαθοῦν εἰς τὸν μὴ ἔχοντα ἀλλὰ θέλοντα καὶ δυναμὸν νὰ τὰ χρησιμοποιοῦσιν . Ἡ μεταβίβασις ἀποτελεῖ τὸ λεγόμενον ἔμποριον . Οὕτω τὰ ἀγαθὰ ἀποκτοῦν κοινωρικὴν χρησιμότητα.

Τέλος τὰ παραχθέντα ἀγαθὰ διὰ νὰ περιέλθουν εἰς τὸν καταναλωτὴν πρέπει νὰ μεταφερθοῦν ἀπὸ τὸν τόπον εἰς ὃν παράγονται ἐκεῖ ὅπου εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθοῦν. Αἱ μεταφοραὶ αὗται, αἱ γενόμεναι εἴτε διὰ ξηρᾶς εἴτε διὰ θαλάσσης, εἴτε δι' αἴρος, καλοῦνται ἔργα συγκοινωνίας, ἢ ἀνάπτυξις τῶν ὁδῶν

είναι άταγκαλα, δεδομένου ότι τά άγαθά μεταφέρονται έξ όλων τών σημείων τής γής είς τούς διαφόρους τόπους τής καταναλώσεως.

"Όλα τά άνωτέρω έργα άποβλέπουν είς τήν παραγωγήν διαφόρων υλικών άγαθών, υπάρχουν όμως καί άγαθά τά όποια είναι ύπηρεσίαι προσφερόμεναι είς τόν άνθρωπον, όπως ή μόρφωσις, ή ασφάλεια, ή ψυχαγωγία κτλ. Ταύτα πάντα άποτελεῦσι τά λεγόμενα έργα τής άσωμάτου παραγωγής.

Σύνολον άγαθών άποτελεί τόν πλοῦτον. Έθνικός πλοῦτος είναι τό σύνολον τών άγαθών, τά όποια διαθέτει έν Έθνος καί έθνικόν είσόδημα είναι ή πρόσσδος τήν όποίαν έχει κατ'έτος τό Έθνος.

Διά νά παραχθῆ ή πλοῦτος είναι άναγκαῖον νά συμπράξουν τρεῖς παράγοντες ή συντελεσταί, ήτοι ή φύσις, ή εργασία, τό κεφάλαιον.

Φύσις είναι τό έδαφος, τό ύπέδαφος, αί όργανικαί καί άνόργαναι δυνάμεις (ύγρασία, βροχαί, θερμότης, αύτοφυή φυτά, ζώα κτλ.) δυνάμεναι νά συντελέσουν είς τήν παραγωγήν άγαθών.

Η φύσις άποτελεῖ τόν πρώτον συντελεστήν τοῦ πλούτου, άλλ' ή άνθρωπίνη έργασία, δηλ. ή καταβολή σωματικῶν καί πνευματικῶν δυνάμεων, άποτελεῖ τόν κύριον παράγοντα τής παραγωγής τοῦ άγαθοῦ.

Τέλος τό κεφάλαιον είναι τό άγαθόν τό όποῖον δέν κατηναλώθη, άλλά διατίθεται διά τήν παραγωγήν άλλου άγαθοῦ, π.χ. ή σπόρος διά τήν παραγωγήν σίτου ή τό μηχάνημα διά τήν ύφανσιν τοῦ βάμβακος κτλ. Χαρακτηριστικόν τής συγχρόνου οίκονομικῆς ζωῆς είναι ή εξέχουσα σημασία τοῦ κεφαλαίου είς τήν παραγωγήν τοῦ πλούτου, διό καί τό οίκονομικόν σύστημα τών προηγμένων οίκονομικῶς χωρῶν λέγεται κεφαλαιοκρατικόν.

§ 3. Τό έμπόριον.

Η " Τεχνική τοῦ Έμπορίου " άσχολεῖται μόνον μέ τήν σημερινήν όργάνωσιν καί λειτουργίαν τοῦ έμπορίου. Έμπόριον είναι ή διαμεσολάβησις μεταξύ προσφορᾶς καί ζητήσεως έμπορευματος, ή γινόμενη κατά κανόνα

- 1) μέ τόν σκοπόν κέρδους :
- 2) διά προσώπων, καλουμένων έμπόρων, άσκούντων κατ'έπαγγέλμα τήν διαμεσολάβησιν ταύτην.
- 3) διά τής παρεμβάσεως τοῦ νομίματος καί τῆ βοήθειά διαφόρων όργάνων (έπιταγῶν, γραμματίων, συναλλαγματικῶν κτλ) .

4) διά τῆς χρησιμοποίησεως διαφόρων ἰδρυμάτων (Χρηματιστηρίων, Συμφημιστηρίων, Τραπεζῶν κ.λ.π.).

5) ὑπὸ εἰδικoῦ κανόνας δικαίου (Ἐμπορικόν Δίκαιον).

Ἡ πολυσύνθετος αὕτη μορφή τοῦ σημερινοῦ ἔμπορίου εἶνε ἀποτέλεσμα μακρᾶς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ ἄνθρωπος κατ' ἀρχάς ἦτο παραγωγὸς καὶ καταναλωτὴς τῶν ἰδίων του προϊόντων ἢ μᾶλλον κατηνάλισκεν ὅσα ἠδύνατο νὰ παραγάγῃ, συλλέγων τοὺς καρπούς τῆς φύσεως ἢ φονεύων ἄγρια θηρία ἢ ἀργότερον καλλιεργητὴς γῆς ἢ ὡς κτηνοτρόφος. Ἡ οἰκονομικὴ αὕτη περίοδος ἐκαλεῖτο " π ε ρ ῖ ο δ ο ς τ ο ὕ α ὕ τ ο ν ὅ μ ο υ π α ρ α γ ω γ ο ὕ ".

Βραδύτερον ἀναπτύσσεται ὁ " κ α τ α μ ε ρ ῖ σ μ ὅ ς τ ῶ ν ἔ ρ γ ω ν , " ἐν πρώτοις ἐντὸς τῆς οἰκογενείας. Ὁ ἀνὴρ ἀσχολεῖται μὲ τὸν πόλεμον, μὲ τὴν θήραν, τὴν ἀλιείαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν, ἐνῶ ἡ γυνὴ περιορίζεται εἰς τὰ οἰκιακὰ καὶ γεωργικὰ ἔργα. Ὁ καταμερισμὸς τῶν ἔργων ἀναπτύσσεται ἐντὸς τῆς αὐτῆς φυλῆς καὶ φυσικὸν ἐπακόλουθον εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἀγαθῶν. Ἀνταλλαγὴ εἶναι ἡ παροχὴ ἑνὸς ἀγαθοῦ ἐπὶ ἀντιπαροχῇ ἑνὸς ἄλλου ἀγαθοῦ. Ἡ ἀνταλλαγὴ αὕτη ὑποθέτει τὴν δυνατότητα τῆς συγκρίσεως τῶν δύο πρὸς ἀνταλλαγὴν ἀγαθῶν, ἡ ὁποία σύγκρισις τοῦ ἀγαθοῦ πρὸς τὰ ἄλλα καλεῖται ἀξία :

Ἡ ἀνταλλαγὴ παρουσίασε δύο σοβαρὰς δυσκολίας :

α) Τὰ δύο πρὸς ἀνταλλαγὴν ἀγαθὰ νὰ μὴ εἶναι ἴσης ἀξίας καὶ νὰ μὴ δύναται τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν νὰ μερισθῇ, β) νὰ μὴ εἶναι δυνατόν νὰ συμπέσουν αἱ ἐπιθυμίαι τῶν δύο κατόχων τῶν ἀγαθῶν, π.χ. ὁ κάτοχος σὲ τοῦ ἐπιθυμεῖ ἀνταλλαγὴν τοῦ ἀγαθοῦ του μὲ ἔλαιον καὶ ὁ κάτοχος ἑλαίου ἐπιθυμεῖ τὴν ἀνταλλαγὴν τοῦ ἐλαίου μὲ οἶνον. Κατ' ἀνάγκην θα γίνουσι " διαδοχικαὶ ἀνταλλαγαὶ " μέχρις ὅτου συμπέσουν αἱ ἐπιθυμίαι.

Τὰς δυσκολίας ταύτας ἤρεν ἡ παρέμβασις τοῦ χρήματος, τὸ ὅπερ ἐν ἐδημιούργησε νέον σταθμὸν (χρηματικὴ οἰκονομία) εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐξέλιξιν. Χρῆμα λέγεται τὸ ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποίησαν οἱ ἄνθρωποι ὡς μέσον συγκρίσεως τῆς ἀξίας τῶν ἀγαθῶν. Ποικίλα εἶναι τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποίησαν οἱ ἄνθρωποι ὡς χρῆμα (πρόβατα, βοῦς, σῖτος, δέρματα, κογχύλια καὶ τέλος τὰ μέταλλα καὶ ἰδίως τὰ πολύτιμα : χρυσός, ἄργυρος).

Τὸ χρῆμα κατόπιν ἔλαβε τὴν μορφήν τοῦ νομίσματος. Νόμισμα εἶναι τὸ ὑπὸ τῆς Πολιτείας καθορισθέν ὡς νόμιμον (ἐπίσημον) χρῆμα, ἀποτελεῖται δὲ ἐκ μετάλλου (μεταλλικόν νόμισμα) ὠρισμένου σχήματος (σήμερον δίσκου,) βάρους καὶ συνθέσεως (μίγματος).

Τὸ νόμισμα ἀπὸ τοῦ 19ου αἰῶνος προσέλαβε τὴν μορφήν τοῦ "χαρ-

τονομίσματος", τοῦ ὁποῦ ἡ ἀξία στηρίζεται εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην τὴν ὁποῖαν ἐμπνέει ὁ ἐκδίδων αὐτό (Κράτος ἢ Τράπεζα, ὅποτε λέγεται καὶ " τραπεζογραμμάτιον ").

Ἡ παρέμβασις τοῦ χρήματος καὶ βραδύτερον τοῦ νομίσματος ἢ τραπεζογραμματίου διέσπασε τὴν ἀνταλλαγὴν καὶ τὴν μετέβαλεν εἰς π ὠ λ η σ ι ν , ἧτοι παροχὴν ἀγαθοῦ ἐπὶ ἀντιπαροχῇ χρήματος καὶ εἰς ἄ γ ο ρ ἄ ν , ἧτοι τὴν παροχὴν χρήματος ἐπὶ ἀντιπαροχῇ ἀγαθοῦ. Τὰ ἀγαθὰ τοῦ λοιποῦ ἀποτιμῶνται καὶ συγκρίνονται πρὸς τὸ χρῆμα ἢ τὸ νόμισμα, ἡ δὲ σύγκρισις αὕτη καλεῖται τ ι μ ῆ .

Τὸ ἐμπόριον σήμερον σκοπὸν ἔχει τὸ κέρδος καὶ ἐμπορεύεται σημαίνει ὅτι ἀγοράζω ἐμπορεύματα ἀπὸ τὸν ἔχοντα ἢ μὴ θέλοντα ἢ μὴ δυνάμενον νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ διὰ τὰς ἰδίαις του ἀνάγκας, διὰ νὰ τὰ μεταπωλήσῃ ἐπὶ κέρδει εἰς ἐνεῖνον ὁ ὁποῖος δέν ἔχει, ἀλλὰ καὶ θέλει καὶ δύναται νὰ τὰ καταναλώσῃ.

§ 4. Τ ἄ Ἐ μ π ο ρ ε ὑ μ α τ α .

Ἐ μ π ο ρ ε ὑ μ α τ α εἶναι τὰ ἀγαθὰ διὰ τῶν ὁποίων διενεργεῖται τὸ ἐμπόριον. Ἐπομένως ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦτον ἐννοοῦμεν πᾶν προϊόν τῆς φύσεως ἢ τῆς τέχνης, ὅπερ ἠγοράσθη μὲ τὸν σκοπὸν νὰ μεταπωληθῇ. Τὸ ἔλαιον εἶναι διὰ μὲν τὸν ἐλαιοκτηματίαν προϊόν ἐνῶ διὰ τὸν ἔμπορον εἶναι ἐμπόρευμα καὶ διὰ τὸν καταναλωτὴν ἀγαθὸν καταναλώσεως .

Τὰ ἐμπορεύματα εἶναι κατὰ τὸν νόμον πάντοτε κινητὰ πράγματα. Λέγοντες κ ι ν η τ ἄ π ρ ἄ γ μ α τ α ἐννοοῦμεν τὰ δυνάμενα νὰ μετακινήθωσιν ἄνευ βλάβης των, π.χ. ἐν βαρέλιον, ἐν τραπεζίον, ὑφάσματα, μηχανήματα κλπ., ἀ κ ἴ ν η τ α δὲ εἶναι ἡ γῆ καὶ πᾶν στενωῶς μετ' αὐτῆς συνδεδεμένον, π.χ. αἱ οἰκίαι, τὰ δένδρα κλπ. Ἐννοεῖται ὅτι ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως τὰ ἐμπορεύματα δύναται νὰ εἶναι καὶ κινητὰ καὶ ἀκίνητα , π.χ. ἀγοράζω καὶ πωλῶ οἰκόπεδα, ἅτινα ἀπὸ μὲν οἰκονομικῆς ἀπόψεως εἶναι ἐμπορεύματα καὶ ἀντικείμενα ἀγοραπωλησιῶν, ἀπὸ νομικῆς ὁμως ἀπόψεως δέν θεωροῦνται ὡς ἐμπορεύματα.

Τὰ ἐμπορεύματα διακρίνονται ἀναλόγως τῆς φύσεώς των, τῆς προελεύσεως, τοῦ προορισμοῦ των, τῆς διάρκειας των, τοῦ βάρους, τῆς σπάνιως καὶ τῆς ἀξίας των. Αἱ διακρίσεις αὗται τῶν ἐμπορευμάτων ἔχουν πολλάκις σημασίαν οἰκονομικὴν, νομικὴν, φορολογικὴν καὶ λογιστικὴν .-

§ 5. Ὁ ἔμπορος .

Ἀπό οἰκονομικῆς ἀπόψεως .- "Ἐμπορος εἶναι τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον μεσολαβεῖ μεταξύ τοῦ παραγωγοῦ καὶ τοῦ καταναλωτοῦ. Παραλαμβάνει τὰ προϊόντα ἀπὸ τὸν ἔχοντα καὶ μὴ δυνάμενον ἢ μὴ θέλοντα νὰ τὰ χρησιμοποίησῃ καὶ τὰ μεταβιβάζει εἰς τὸν μὴ ἔχοντα, ἀλλὰ θέλοντα καὶ δυνάμενον νὰ τὰ καταναλώσῃ ἐν ἐνὶ λόγῳ συγκεντρώνει ἐ ἔμπορος τὰ ἐμπορεύματα ἐκ τοῦ τόπου ὅπου πλεονάζουσιν καὶ τὰ διανέμει ἐκεῖ ὅπου ἔλλείπουν. Τὸ ἔργον του συνίσταται εἰς τὴν μεσολάβησιν μεταξύ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐμπορευμάτων, ἀγοράζει δηλονότι ταῦτα ἵνα τὰ μεταπωλήσῃ ἐπὶ κέρδει.

Κατὰ τὸν Ἐμπορικὸν Νόμον .- Κατ' αὐτὸν ἔμπορος εἶναι ὁ μετερχόμενος ὡς σύνηθες ἐπάγγελμα τὰς ὑπὸ τοῦ Νόμου θεωρουμένας ὡς ἐμπορικὰς πράξεις. Λέγοντες ἐπάγγελμα ἐννοοῦμεν σύνολον ὁμοίων περιήπου ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῶν μέσων βιοπορισμοῦ. Ἐπομένως διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ πρόσωπόν τι ὡς ἔμπορος πρέπει : α) νὰ ἐνεργῇ πράξεις ὑπὸ τοῦ νόμου θεωρουμένας ὡς ἐμπορικὰς, β) νὰ ἔχῃ ἐπάγγελμα τὴν ἐμπορίαν καὶ γ) νὰ ἔχῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ὡς σύνηθες .

Ὁ Ἐμπορικὸς Νόμος χαρακτηρίζει τὰς κάτωθι πράξεις ὡς ἐμπορικὰς καὶ ἐπομένως αἱ λοιπαὶ πράξεις εἶναι ἀστικά, π.χ. ἡ ἀγοραπωλησία ἀκινήτων, ἡ ἐκμετάλλευσις ἐνὸς ἀγροκτήματος κλπ. Κοινὸν χαρακτηριστικὸν ὅλων τῶν ἐμπορικῶν πράξεων εἶναι τὸ κέρδος καὶ ἡ μεσολάβησις μεταξύ παραγωγῆς ἐν γένει καὶ καταναλώσεως .

Ἐμπορικὰ πράξεις εἶναι :

- 1) Ἡ ἀγορὰ κινητῶν πραγμάτων πρὸς μεταπώλησιν,
- 2) ἡ ἀγορὰ ἢ ἡ μίσθωσις κινητῶν πραγμάτων εἴτε ἀκατεργάστων εἴτε μετ' ἐπεξεργασίαν πρὸς ἐκμίσθωσιν, 3) ἡ ἀγορὰ πρώτων ὑλῶν πρὸς μεταποίησιν καὶ μεταπώλησιν, 4) αἱ παραγγελιοδοχικαί, 5) αἱ μεσιτικαὶ ἐργασίαι, 6) αἱ τραπεζιτικαὶ καὶ κολλυβιστικαὶ πράξεις
- 7) αἱ πράξεις ἐπὶ συναλλαγματικῶν καὶ ἐπιταγῶν, 8) αἱ χρηματιστηριακαὶ συναλλαγαί, 9) αἱ ἐργασίαι τῆς ναυτικῆς ἐμπορίας, 10) αἱ πράξεις τῆς μεταφορᾶς ἐν γένει, 11) αἱ ἀσφαλιστικαὶ πράξεις, 12) αἱ ἐπιχειρήσεις δημοσίων θεαμάτων κλπ.

Ἐκ τῶν πράξεων τούτων ἄλλαι μὲν εἶναι ἐμπορικαὶ καὶ ἅπαξ γινόμεναι (π.χ. αἱ τραπεζιτικαί), ἄλλαι δὲ διὰ νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἐμπορικαὶ πρέπει νὰ γίνουσι κατ' ἐπανάληψιν παρὰ τοῦ διενεργούντος αὐτάς (π.χ. αἱ πράξεις τῶν παραγγελιοδόχων κτλ.).

Σημασία χαρακτηρισμοῦ τινος ὡς ἐμπόρου .- Ἐχει μεγίστην σημασίαν νὰ χαρακτηρισθῇ τις ὡς ἔμπο-

ρος, διότι υπόκειται εἰς τὸ Ἐμπορικὸν Δίκαιον, ἐνῶ ὁ μὴ ἔμπορος υπόκειται εἰς τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον, δὲν ἐπιτρέπεται εἰς πάντα τὸ ἔμποριον, ὑποχρεοῦται εἰς τήρησιν ἔμπορικῶν βιβλίων, υπόκειται εἰς προσωπικὴν κράτησιν διὰ χρέος ἔμπορικόν, εἰς τὰς ἔμπορικὰς διαφορὰς δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ δι' οἰονδήποτε ποσὸν μάρτυρας, προστατεύεται διὰ ταχύτερας διαδικασίας, τὰ τέλη χαρτοσήμου εἶναι μικρότερα εἰς τὰς ἔμπορικὰς συναλλαγὰς, ἐκλέγει καὶ ἐκλέγεται ὡς μέλος τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιμελητηρίων, τῶν Ἰσθηματι-
στηρίων κλπ.

Ὁ ἔμπορος κηρύσσεται εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, ἐν ἣ περιπτῶσει παύσῃ τὰς πληρωμὰς τοῦ ἢ δηλώσῃ ὅτι ἀναστελλεῖ αὐτὰς ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τοῦ Πρωτοδικείου καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐάν ἡ πτώχευσις προῆλθεν ἐξ ἀμελείας ἢ ἐκ τυχηρῶν παρηνίων, ὑπερβολικῶν προσωπικῶν δαπανῶν, ἀμελοῦς τηρήσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων κτλ. θεωρεῖται ὁ ἔμπορος ἀπλοῦς χρεωκόπος καὶ τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἐνὸς μηνὸς μέχρι δύο ἐτῶν, ἐάν δὲ ἡ πτώχευσις ἐπῆλθεν ἐκ δόλου κηρύσσεται ὁ ἔμπορος εἰς δολίαν χρεωκοπίαν καὶ τιμωρεῖται μὲ εἰρκτὴν. Ὁ πτωχεύσας ἔμπορος μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν πρὸς τρίτους χρεῶν τοῦ ἀποκαθίσταται εἰς τὴν πρὸ τῆς πτωχεύσεως κατάστασιν του.

Ὡς ὅλοι οἱ ἐπιτηθευματῖαι καὶ οἱ κατὰ τὸν Ἐμπορικὸν Νόμον ἔμποροι ὑπάγονται ὑπὸ τὴν φορολογίαν ἀφ' ἐνός τοῦ ἐπιτηθεύματος καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς καθαρᾶς προσόδου (Δ' κατηγορία).

Π ο ῖ ο ι ἔ ὑ ν α ν τ α ι ν ᾶ ἔ μ π ο ρ ε υ θ ῶ σ ι ν .
Σήμερον ἡ ἐκλογή καὶ ἡ ἐξάσκησις τοῦ ἔμπορικῆς ἐπαγγέλματος εἶναι κατ' ἀρχὴν ἐλευθέρη εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν ἱκανότητα νὰ συναλλαχθοῦν δηλαδή εἰς τοὺς δυναμένους νὰ ἀποκτήσουν δικαιώματα καὶ νὰ ἀναλάβουν ὑποχρεώσεις . Ἡ ἐλευθερία αὕτη ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχει τόσον διὰ τοὺς ἡμεδαποὺς ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἀλλοδαποὺς .

Ἐπάρχουν ὅμως καὶ πρόσωπα τὰ ὁποῖα εἶναι ἀνίκανα νὰ συναλλαχθοῦν καὶ ἐπομένως νὰ ἔμπορευθοῦν, τοιαῦτα δὲ εἶναι οἱ παράφρονες οἱ βλάκες, οἱ ἄσωτοι, οἱ ἔχοντες διφορομένους τὰς φρένας, οἱ καταδικασθέντες εἰς ἰσόβια ἢ πρόσκαιρα δεσμά ἢ εἰς εἰρκτὴν καὶ οἱ πτωχὺσαντες .

Οἱ ἀνήλικοι καθίστανται ἱκανοὶ νὰ ἔμπορευθοῦν :

- 1) ἐάν ἔχουσιν ἡλικίαν 18 ἐτῶν συμπληρωμένων.
- 2) Ἐάν χειραφετηθοῦν, ἐάν δηλονότι δι' ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου ἀποκτήσουν τὴν ἱκανότητα νὰ διαχειρίζονται τὴν περιουσίαν των.
- 3) Ἐάν λάβουν εἰδικὴν, σαφῆ καὶ ἔγγραφον ἄδειαν παρὰ τοῦ

πατρός των καί ἔλλείπει τούτου παρά τῆς μητρός των, ἐν ἔλλείψει δέ καί ταύτης παρά τοῦ συγγενικοῦ των συμβουλίου.

4) Ἐάν δημοσιευθῇ ἡ ἀδεια αὐτῆ δι' ἐγγραφῆς εἰς εἰδικόν βιβλίον Πρωτοδικείου καί διὰ τοιχοκλήσεώς της εἰς τό ἀκροατήριον.

Ἡ ὑπὸ ἀνδρός γυνή καθίσταται ἰκανή, ἐάν λάβῃ τήν ρητὴν ἢ σιωπῆράν συναίνεσιν τοῦ συζύγου της διὰ νά ἐμπορευθῇ.

Ἐπάρχουν ἀντιθέτως πρόσωπα εἰς τὰ ὁποῖα, καίτοι ἰκανά, ἀπαγορεύεται ἡ ἐξάσκησις τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπαγγέλματος. Τοιαῦτα εἶναι οἱ κληρικοί, οἱ δικαστικοί, οἱ δικηγόροι, οἱ ἔμισθοι πρεξενικοί ὑπάλληλοι κ.τ.λ.

Τό Κράτος ἐπίσης εἶτε χάριν τοῦ συμφέροντος τῆς κοινωνίας εἶτε χάριν αὐτῶν τῶν ἐπαγγελματιῶν ἔχει θέσει διαφόρους περιορισμούς π.χ. διὰ τήν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ φαρμακοποιοῦ, ἄρτοποιοῦ, χρηματιστοῦ, μεσίτου, ἀσφαλιστοῦ, ἀντιπροσώπου κτλ.

§ 6. Τά Ἐμπορικά Ἐπαγγέλματα

α) Ἐμποροὶ δι' ἴδιον λ / σμόν :

Βιομηχανοὶ. - Βιομηχανοὶ εἶναι οἱ ἀγοράζοντες πρώτας ὕλας καί μεταποιοῦντες αὐτάς τῇ βοήθειᾳ ἐργατῶν, μηχανῶν καί ἐργαλείων εἰς νέα εἶδη, τὰ ὁποῖα πωλοῦν πρὸς τόν σκοπὸν κέρδους. Οἱ βιομηχανοὶ διακρίνονται ἀναλόγως τοῦ κυρίως χρησιμοποιουμένου μέσου πρὸς κατεργασίαν τῶν πρώτων ὑλῶν :

α) Εἰς ἐργοστασιαρχαί, δηλαδή τούς διατηροῦντας ἐργοστάσιον κυρίως διὰ μηχανῶν ἐργαζόμενον.

β) Εἰς ἐργοστασιαρχαί ἢ βιοτέχναι, δηλαδή τούς διατηροῦντας ἐργαστήριον, εἰς τό ὁποῖον ἡ κατεργασία γίνεται κυρίως διὰ τῶν ἐργατῶν βοηθουμένων ὑπὸ ἐργαλείων κυρίως .

γ) Εἰς κατασκευαστικὸν βιομηχάνους, δηλαδή τούς μὴ διατηροῦντας ἐργοστάσιον ἢ ἐργαστήριον, ἀλλ' ἀναθέτοντας τήν μεταποίησιν τῆς πρώτης ὑλης εἰς ἐργάτας ἐργαζομένους διὰ λ / σμόν τοῦ βιομηχάνου εἰς τήν οἰκίαν των.

Οἱ βιομηχανοὶ διακρίνονται ἐπίσης ἀναλόγως τῆς κατεργαζομένης πρώτης ὑλης καί τοῦ παραγομένου νέου εἴδους, π.χ. εἰς ὑφαντουργούς, βυρσοδέφαις, ἐλαιουργούς, σιδηρουργούς κτλ.

Κυρίως ἔμποροι. - Οὗτοι εἶναι οἱ κατὰ τήν οἰκονομικὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου ἔμποροι, δηλαδή οἱ ἀγοράζοντες πρὸς μεταπώλησιν ἐμπορεύματα ἐπὶ τῶν σκοπῶν κέρδους. Διακρίνονται οἱ κυρίως ἔμποροι ἢ ἀπλῶς ἔμποροι ἀναλόγως τῶν ἀγοραπωλυομένων εἰδῶν εἰς ὑφασματεμπόρους, ξυλεμπόρους, χαρτοπώλας, ὑαλοπώλας κτλ.-

Π ρ ο μ η θ ε υ τ α ί .- καλοῦνται οὕτω οἱ ἀναλαμβάνοντες νά παρέχουν ἔμπορεύματα , ἅτινα προτίθενται ν' ἀποκτήσουν ἐκ τῶν ὑστέρων. Ὁ προμηθευτῆς κερδοσκοπεῖ καί αὐτός ἐπὶ τῆς διαφορᾶς μεταξύ τῆς τιμῆς ἀγορᾶς καί τῆς τιμῆς τῆς πωλήσεως ὡς καί ὁ ἔμπορος , μέ τήν διαφοράν ὅτι ἀντιθέτως πρὸς αὐτόν, πρῶτον πωλεῖ καί κατόπιν ἀγοράζει π.χ. ὁ "Ἄλφα ἀναλαμβάνει νά προμηθεύῃ εἰς τό Νοσοκομεῖον " Ἐυαγγελισμός " καθημερινῶς 1000 ὀκάδας γάλακτος. Ἡ πώλησις γίνεται κατὰ τήν σύναψιν τῆς συμφωνίας τοῦ "Ἄλφα μέ τό Νοσοκομεῖον, ἡ δέ ἀγορά γίνεται καθημερινῶς ὑπό τοῦ "Ἄλφα πρὸς τροφοδότησιν καθημερινήν τοῦ Νοσοκομεῖου .

Ξ ε ν ο δ ὶ χ ο ι .- Ξενοδόχοι εἶναι οἱ ἀγοράζοντες ἢ ἐνοικιάζοντες ἔπιπλα καί σκεύη διά τό ξενοδοχεῖον των, τά ὅποια ὑπενεικιάζουσι εἰς τοὺς πελάτας των.

Ἄ γ ω γ ι ἄ τ α ι ἢ με τ α κ ο μ ι σ τ α ί .- Οἱ ἀναλαμβάνοντες ἐξ ἐπαγγέλματος τήν μεταφοράν δι' εἰδῆσιν ἀπό τοῦ ἑνὸς τόπου εἰς τόν ἄλλον. Ἄγωγιᾶται ἐπομένως εἶναι ὁ λεμβοῦχος, ὁ ἀμαξηλάτης, ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοκινήτου, ἡ σιδηροδρομικὴ ἐταιρεία κτλ. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ προσφέροντες κυρίως τήν ἐργασίαν των δέν δύνανται νά χαρακτηρισθοῦν ὡς ἔμποροι .

Ἐ φ ο π λ ι σ τ α ί .- Εἶναι οἱ ἀναλαμβάνοντες τόν ἔφοδον ἑνὸς ἢ περισσοτέρων πλοίων διὰ τῶν ἀναγκαιούτων πρὸς πλοῦν ἐπὶ τῷ ὁκοπῷ μεταφορᾶς διὰ θαλάσσης ἔμπορευμάτων καί ἐπιβατῶν.

Τ ρ α π ε ζ ῖ τ α ι .- Ἡ θεμελιώδης ἐργασία τῶν τραπεζιτῶν συνίσταται εἰς τό νά ἔχωνται καταθέσεις παρά διαφόρων καί νά δανείζουσι χρήματα εἰς ἄλλους ἐπομένως εἶναι ἔμποροι χρήματος κερδοσκοποῦντες ἐπὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ τόκου τοῦ πληρωνομένου εἰς τοὺς καταθέτας καί τοῦ τόκου τόν ὅποῖον λαμβάνουσι παρά τῶν δανειζομένων. Οἱ τραπεζῖται ἐκτελοῦν καί ἄλλας ἐργασίας : π.χ. εἰσπράττουσι γραμμάτια διὰ λ/σμόν τῶν πελατῶν των, ἐκδίδουσι ἐπιταγὰς, μεταφέρουσι κεφάλαια ἀπό τοῦ ἑνὸς τόπου εἰς τόν ἄλλον, φυλάττουσι πολύτιμα ἀντικείμενα κτλ.

Ἄ σ φ α λ ι σ τ α ί .- Εἶναι τά πρόσωπα τά ἀναλαμβάνοντα ἐπὶ ἀμοιβῇ, ἢτις καλεῖται ἀσφάλιστρον, ν' ἀποζημιώσουσι τοὺς ἀσφαλισθέντας διὰ τὰς ζημίας των ἐκ τῶν συμφωνηθέντων γεγονότων, π.χ. πυρκαϊᾶς, ναυαγίου κτλ.

Ἄ π ο θ η κ ἄ ρ ι ο ι .- Οὕτω λέγονται οἱ ἀναλαμβάνοντες τήν φύλαξιν καί συντήρησιν ἔμπορευμάτων ἐντός ἀποθηκῶν, ἐπὶ ἀμοιβῇ, ἢτις λέγεται ὀικαίωμα ἀποθηκεύσεως ἢ ἀποθηκευτρον .

Θεατρῶναϊ. - Οἱ παρέχοντες εἰς τὸ κοινόν δημόσια θεήματα πρὸς ψυχαγωγίαν ἐπὶ ἀμοιβῇ. Κερδοσκοποῦν ἐπὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἠθοποιῶν, ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τῶν ἀπαραιτήτων ὑλικῶν (σιγητικῶν κ. τ.λ.), π.χ. ὁ κάτοχος ἐνός θεάτρου, ἐνός ἱπποδρομίου εἶναι θεατρῶνης.

β) Ἐμποροὶ διὰ λ) σμόν τρίτων.

Παραγγελιοδόχοι. - Λέγονται παραγγελιοδόχοι οἱ ἀναλαμβάνοντες τὴν ἐντολήν τοῦ παραγγελέως ἢ παραγγελιοδότου πρὸς ἐκτέλεσιν μιᾶς ἐμπορικῆς δι' αὐτόν πράξεως ἐπὶ ἀμοιβῇ ἢ ὅποια καλεῖται προμήθεια καὶ ὑπολογίζεται συνήθως ὡς τόσον τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ἐκτελουμένης ἐργασίας.

Οἱ παραγγελιοδόχοι διακρίνονται ἀναλόγως τῶν πράξεων τὰς ὅποιας διενεργοῦν εἰς παραγγελιοδόχους ἀγορᾶς, πωλήσεως, μετακομῆσεως, ἀσφαλειῶν καὶ συναλλαγῆς.

Ἀντιπρόσωποι. - Ὅσοι ἀναλαμβάνουν διαρκῶς καὶ συστηματικῶς νὰ ἀντιπροσωπεύουν ἓνα ἢ περισσοτέρους οἴκους ἐπὶ ἀμοιβῇ ἢ ὅποια καλεῖται προμήθεια καὶ ὑπολογίζεται συνήθως εἰς τόσον τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν ἐκτελουμένων ἐργασιῶν. Οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι διακρίνονται ἀναλόγως τοῦ εἴδους τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου πού ἀντιπροσωπεύουν.

Μεσίται. - Εἶναι τὰ πρόσωπα τὰ μεσολαβοῦντα μεταξὺ τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως, τὰ φέροντα δηλονότι εἰς συνάφειαν δύο πρόσωπα ἐπιθυμοῦντα νὰ συναλλαχθοῦν. Μεσίται ὑπάρχουν ὄχι μόνον διὰ τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἀστικὰς, π.χ. μεσίτης ἀγοραπωλησίας ἢ ἐνοικιάσεως κτημάτων. Ἡ ἀμοιβῇ τῶν μεσιτῶν καλεῖται μεσιτεία καὶ ὑπολογίζεται ὡς τόσον τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν πράξεων πού διενεργοῦν καὶ καταβάλλεται ἐξ 1/2 ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων. Οἱ μεσίται διακρίνονται εἰς μεσίτας ἐμπόρευμάτων, οἰκιῶν, ναυλομεσίτας, ἀσφαλειῶν, μεσίτας χρηματιστηρίου.

Χρηματισταί. - Εἶναι οἱ ἐπισημὰς μεσολαβοῦντες εἰς τὰς διενεργουμένας ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ συναλλαγὰς. Εἶναι ὡριμένοι τὸν ἀριθμὸν καὶ διορίζονται παρὰ τοῦ Κράτους.

Ἐκτελωνισταί. - Ἡ δυσκολία τῆς ἐκτελωνίσεως τῶν ἐμπορευμάτων, λόγῳ τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου τῶν διατυπώσεων καὶ τῶν εἰδικῶν γνώσεων, ἐδημιούργησε τοὺς ἐκτελωνιστάς, οἱ ὅποιοι ἀναλαμβάνουν τὸν ἐκτελωνισμὸν τῶν ἐμπορευμάτων τῶν ἐμπόρων ἐπὶ ἀμοιβῇ, ἢ ὅποια λέγεται ἐκτελωνιστικὰ δικαίωματα. Ἐνίοτε οἱ ἐκτελωνισταί φροντίζουν καὶ διὰ τὴν ἀποθήκευσιν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τὴν διανομὴν εἰς τοὺς ἀγοραστὰς καὶ

τότε καλοῦνται καὶ π α ρ α λ ῆ π τ α ι .

§ 7. Ὑπηρεσίαι καὶ μειονεκτήματα τῶν ἐμπόρων.

Λ ό γ ο ι τ ῆ ς ἐ μ φ α ν ί σ ε ω ς τ ῶ ν ἐ μ π ό ρ ω ν.
Μέ τήν ἀνάπτυξιν τῶν συναλλαγῶν καὶ τήν εὐρυσιν τῆς ἀγορᾶς κατέστη δυσχερὴς ἡ ἄμεσος συνεννόησις παραγωγῆς καὶ καταναλωτοῦ. Αἱ παρουσιασθεῖσαι δυσχέρειαι δύνανται ὡς ἐξῆς νά συνοψισθοῦν :

- α') Ὁ παραγωγὸς ἠγνῶει τὸν καταναλωτὴν καὶ τὰνάπαλιν.
- β') Ὁ παραγωγὸς θέλει νά πωλῇ καθ' ὅσον παράγει, ὁ δέ καταναλωτὴς ζητεῖ νά ἀγοράσῃ, ὅταν ἔχῃ ἀνάγκην.
- γ') Ὁ παραγωγὸς ἐπιδιώκει τὴν χονδρικήν διάθεσιν τῶν ἐμπορευμάτων του, ἐνῶ ὁ καταναλωτὴς ἀποβλέπει εἰς τὴν λιανικὴν ἀγοράν.

Αἱ δυσχέρειαι αὗται πράγματι ὑπῆρξαν οὐσιώδεις καὶ κατέστησαν ἀδύνατον τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀμέσου ἐμπορίου καὶ τοιοῦτοτρόπως κατέστη ἀναγκαῖα ἡ παρέμβασις μεσάζοντων προσώπων μεταξύ τῶν παραγωγῶν καὶ τῶν καταναλωτῶν, ἅτινα ἀπεκλήθησαν ἔμποροι.

Ὑ π η ρ ε σ ί α ι τ ῶ ν ἐ μ π ό ρ ω ν .- Κατὰ τὰ ἀνωτέρω οἱ ἔμποροι προσφέρουν τὰς ἐξῆς ὑπηρεσίας εἰς τὴν κοινωνίαν :

α) Χρησιμεύουν ὡς διάμεσοι μεταξύ παραγωγῆς καὶ καταναλωτοῦ ἐξοικονομοῦντες τοιοῦτοτρόπως τὰς δυσχερείας, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν.

β) Διαδίδουν τὰ προϊόντα τῶν παραγωγῶν εἰς ὅλας τὰς ἀγοράς καὶ ἐπαυξάνουν τὰς ἀνάγκας τῶν καταναλωτῶν, δι' ὅ, καὶ οἱ ἔμποροι ἐθεωρήθησαν ὡς εἰς τῶν κυριωτέρων ἐκπολιτιστικῶν παραγόντων.

γ) Μεταφέρουν τὰ ἐμπορεύματα ἀπὸ τοῦς τόπους, εἰς τοῦς ὁποίους ὑπάρχει πληθῆρα, εἰς τοῦς τόπους ὅπου ὑπάρχει ἔλλειψις καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐπιτυγχάνεται ἡ κατανομή τῶν προϊόντων ἐφ' ὅλης τῆς γῆς πρὸς ὄφελος καὶ τῶν παραγωγῶν καὶ τῶν καταναλωτῶν.

δ) Ἐχοντες ὡς ἐπάγγελμα τὸ ἐμπόριον οἱ ἔμποροι εἶναι ἀφ' ἑνὸς καλύτερον πληροφορημένοι ἀπὸ τοῦς παραγωγούς περὶ τῶν ἰδιαιτέρων ἐπιθυμιῶν τῶν καταναλωτῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἶναι καλύτερον πληροφορημένοι ἀπὸ τοῦς καταναλωτὰς περὶ τῶν ἐμπορευμάτων ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.-

ε) Ἀγοράζοντες τὰ ἐμπορεύματα χονδρικῶς παρὰ τῶν παραγωγῶν καὶ πωλοῦντες ταῦτα λιανικῶς εἰς τοῦς καταναλωτὰς ἐξοικονομοῦν τὴν δυσχέρειαν, ἣτις θά προέκυπτεν ἐκ τῆς μὴ συμπτώσεως τῆς προσφερομένης καὶ τῆς ζητουμένης ποσότητος.

στ) Φυλάττουν τὰ ἐμπορεύματα εἰς ἀποθήκας καὶ συντελοῦν ὡ-

στε νά ὑπερνηκηθοῦν αἱ δυσκολίαι, αἵτινες θά προέκυπτον ἐκ τῆς μὴ συμπτώσεως τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ὁ παραγωγός θέλει νά πωλήσῃ καὶ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ καταναλωτής ἐπιθυμεῖ ν' ἀγοράσῃ.

Μ ε ι ο ν ε κ τ ῆ μ α τ α τ ῶ ν ἔ μ π ὄ ρ ω ν . - Αἱ ὑπηρεσίαι τῶν ἐμπόρων εἶναι ὄντως σπουδαῖαι, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν καὶ οἱ λόγοι τῆς ὑπάρξεώς των. Ἄλλ' ὑφίσταται καὶ ἡ ἕτερα ὄψις τῶν πραγμάτων . Ἐνεκα διαφορῶν λόγων καὶ ἰδίως ἀφ' ἑνὸς λόγῳ τῶν παρά τῶν ἐμπόρων πραγματοποιουμένων κερδῶν, αἵτινα αποτελοῦν τὸν σκοπὸν τῆς συγχρόνου κοινωνίας καὶ ἀφ' ἑτέρου λόγῳ τοῦ γοήτρου, τὸ ὅποιον ἐξασκεῖ τὸ ἐμπορικὸν ἐπάγγελμα, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμπόρων ἠϋξήθη καταπληκτικῶς κατὰ τρόπον υποδηλοῦντα παθολογικὸν φαινόμενον καὶ ἡ ὑπέροχος αὕτη αὔξησις ἔχει ὀλέθρια διὰ τὴν κοινωνίαν ἀποτελέσματα .

Τὰ ἐλαττώματα ταῦτα εἶναι :

α) Ἡ αὔξησις τῶν ἐμπόρων ἐλαττώνει τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ συλλεκτικὰ, ἐξαγωγικὰ καὶ γεωργικὰ ἔργα καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἀστυφιλίαν καὶ τὸν παρασιτισμὸν .

β) Ἡ αὔξησις τῶν ἐμπόρων ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὸν περιορισμὸν τῶν πωλήσεων καὶ ἐπομένως τὴν ἐλάττωσιν τῶν κερδῶν. Διὰ νά μὴ συμβῇ τοῦτο, ὁ ἔμπορος ἀναγκάζεται νά αὔξησῃ τὸ ποσοστὸν τοῦ κέρδους του καὶ κατ' ἀκολουθίαν νά αὔξησῃ τὴν τιμὴν τοῦ ἐμπορεύματος εἰς βάρος τῆς καταναλώσεως .

γ) Τὸ ἐμπόρευμα ἀπὸ τοῦ παραγωγοῦ διὰ νά φθάσῃ εἰς χεῖρας τοῦ καταναλωτοῦ διὰ πολλῶν ἐμπόρων, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἐπιβαρύνει τὴν τιμὴν διὰ τῶν γενικῶν του ἐξόδων καὶ διὰ τοῦ κέρδους του καὶ οὕτω ἐξηγεῖται τὸ φαινόμενον τῆς μεγίστης καὶ ἐνλίστε ἀφαντάστου διαφοράς, ἡ ὁποία ὑπάρχει μεταξύ τῆς τιμῆς τοῦ χονδρικοῦ καὶ λιανικοῦ ἐμπορίου .

δ) Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐλαττώματα προστίθεται ὁ ἀχαλίνωτος συναγωνισμὸς μεταξύ τῶν ἐμπόρων, ὁ ὁποῖος ἀντὶ νά συντελῇ εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν τιμῶν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν νοθείαν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τὴν ἐν γένει ἐξαπάτησιν τοῦ ἀγοραστοῦ διὰ παντός μέσου .

Α ν τ ι κ α τ ἄ σ τ α σ ι ς τ ῶ ν ἔ μ π ὄ ρ ω ν . - Λόγῳ τῶν μειονεκτημάτων, αἵτινα ἐξεθέσαμεν, καὶ τῶν πλεονεκτημάτων τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον, ὅπως καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν, παρατηρεῖται ἀντικατάστασις τῶν ἐμπόρων διὰ μεγάλων ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ὁποίων τύπος εἶναι τὰ μεγάλα καταστήματα καὶ τοιοῦτοτρόπως οἱ μικροὶ ἔμποροι περιορίζονται .

Ἐξ ἄλλου λόγῳ τῶν ἐλαττωμάτων τῆς παρεμβάσεως τῶν διαμέσων οἱ καταναλωταὶ συνενώνονται καὶ ὀργανοῦνται εἰς ἐνώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποβλέπουσιν νά φέρουν εἰς ἄμεσον συνάφειαν τὸν παραγωγὸν καὶ

τόν καταναλωτήν. Αἱ δυσκολίαι, αἱ πηγάζουσαι ἐκ τοῦ ὅτι ὁ καταναλωτής εἶναι μεμονωμένος, παύουν ὑφιστάμεναι μετά τήν ἔνωσιν τῶν καταναλωτῶν. Αἱ τοιαῦται ἐνώσεις καλοῦνται **συνεταιρισμοί καταναλώσεως**.

Ἐσαύτως ἡ παραγωγή ἀποβλέποντες εἰς τήν κατάργησιν τῶν μεσαζόντων, οἱ ὅποιοι περιορίζουν τά κέρδη των, συνενοῦνται εἰς **συνεταιρισμούς ἀγορᾶς καί πωλήσεως**.

§ 8. Οἱ Συνεταιρισμοί.

Τό ἐμπόριον ἐν γένει διενεργεῖται, εἴτε παρ' ἀτόμων μεμονωμένων, εἴτε παρὰ συνεταιρισμῶν. Ὁ Συνεταιρισμός εἶναι μία τῶν οὐσιωδῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς. Μεμονωμένον τό ἄτομον ἐν τῷ βίῳ δέν ἔχει τὰς ἀπαραιτήτους δυνάμεις ἵνα θεραπεύσῃ ὅλας τὰς ἀνάγκας του. Ἡ ἀδυναμία αὕτη ὤθησε τόν ἄνθρωπον εἰς τήν "κοινωνικότητα" εἰς τήν αὐθόρμητον δηλονότι τῶν ἀνθρώπων προσέγγισιν πρός τόν σκοπόν τῆς συμπράξεως.

Αἱ μεμονωμέναι ἐνέργειαι παράγουν μικρά ἀποτελέσματα καί βραδέως ἐάν ἀντιπαρεθεοῦν ἀλληλοκαταστρέφονται, ὅταν ὁμως συνενωθοῦν φέρουν πολλαπλάσια ἀποτελέσματα. Καί ὁ συνεταιρισμός οὗτος συμβάλλει τόσον εἰς τήν ἀνάπτυξιν τοῦ ὅλου, ὅσον καί τῶν μελῶν τά ὅποια τόν ἀπαρτίζουν. Ἡ ἀλληλεγγύη, ἡ ὁποία τὰ ἐνώνει, ἀντί νά παρακωλύῃ τήν ἐνεργητικότητά των, ὅπως ἀντιθέτως συναυξάνει τὰς δυνάμεις των, ἐπιταχύνει τήν ἀνάπτυξιν των καί κολλαπλασιάζει τά ὠφελήματά των.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ πρόοδος τῆς ἀνθρωπότητος ἔχει δύο προϋποθέσεις: πρῶτον οἱ ἄνθρωποι νά δύνανται ἐλευθέρως νά ἐκδηλώουν τὰς ἰκανότητάς των καί δεύτερον νά ἐνωθοῦν αἱ ἀνθρώπινοι δυνάμεις καί ἰκανότητες εἰς μίαν κοινήν προσπάθειαν.

Διᾶκρισις. - Οἱ παντός εἴδους συνεταιρισμοί διακρίνονται ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ των:

α) **Βίς κερδοσκοπικῶς** συνεταιρισμούς, τῶν ὁποίων ὁ σκοπός εἶναι ἡ κερδοσκοπία διὰ τῆς ἐκτελέσεως οἰκονομικῶν πράξεων. Ἐπί παραδείγματι ὁ Α καί ὁ Β συνεταιρίζονται, ἵνα ἀπό κοινοῦ ἀγοράζουσιν ἐμπορεύματα πρός μεταπώλησιν ἐπί κέρδει. Οἱ συνεταιρισμοί οὗτοι καλοῦνται **Ἐταιρεία** καί διακρίνονται εἰς ἀστικάς καί ἐμπορικάς.

β) **Βίς μή κερδοσκοπικῶς** ἢ συνεταιρισμούς ἠθικοῦ ἢ ἰδανικοῦ σκοποῦ, εἰς τούς ὁποίους οἱ συνεταιριζόμενοι ἀποβλέπουν εἰς τό κοινόν ὄφελος, δηλαδή ὁ σκοπός ἐξέρχεται τοῦ κύ-

κλου τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων τῶν συνεταιριζομένων προσώπων. Ἐπί παραδείγματι πενήτηντα ἄτομα συνοοῦνται πρὸς διάδοσιν δωρεᾶν τῆς παιδείας εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις. Ὁ συνεταιρισμός οὗτος καλεῖται **σ ω μ α τ ε ῖ ο ν**.

γ) **Εἰς μικτούς** συνεταιρισμούς, τῶν ὁποίων σκοπός εἶναι κυρίως ἡ κοινὴ ὠφέλεια καὶ ἡ διὰ ταύτης προαγωγή τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν συνεταιριζομένων ἀτόμων, π.χ. ἐνοῦνται οἰκογενειάρχαι πρὸς εὐθηνοτέραν ἀγορὰν τῶν ἀναγκαιούτων τροφίμων. Διὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ τούτου δὲν ἀποβλέπουν εἰς ἐπίτευξιν κέρδους - ἀφοῦ κέρδος εἶναι ἡ διαφορά μεταξύ τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς τιμῆς τῆς πωλήσεως ἑνὸς ἐμπορεύματος - ἀλλὰ πάντως ἀποβλέπουν εἰς οἰκονομικούς σκοπούς. Ὁ συνεταιρισμός οὗτος λέγεται "οἰκονομικός συνεταιρισμός" ἢ συνεργατικὴ ἔταιρεία ἢ κατὰ ἀπλῶς "συνεταιρισμός."

Ἐμπορικὰ ἔταιρεῖα, - Ὅπως ὁ ἔμπορος εἶναι τό πρόσωπον τό διενεργοῦν τὰς κατὰ τὸν νόμον ἐμπορικὰς πράξεις, οὕτω καὶ ἡ ἐμπορικὴ ἔταιρεία "πᾶσα ἔνωσις προσώπων, ἀτινα ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἐπίτευξιν κέρδους διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν κατὰ τὸν ἔμπορικόν Νόμον ἐμπορικῶν πράξεων".

Διακρίνομεν τὰς ἐμπορικὰς ἔταιρεῖας :

α) **Εἰς προσωπικὰς**, εἰς τὰς ὁποίας ἀποβλέπομεν κυρίως εἰς τὴν συμμετοχὴν ὠρισμένων προσώπων λόγῳ τῶν ἱκανοτήτων ἢ γνώσεων ἢ καὶ ἠθικότητος ἢ τῶν γνωριμιῶν των κλπ. καὶ τῶν ὁποίων κατὰ κανόνα ὁ ἀριθμὸς εἶναι μικρός, οἱ δὲ κίνδυνοι ἐπομένως οἱ πηγάζοντες ἐκ τῶν ἐργασιῶν ἀφορῶντες ὀλίγους συνεταίρους εἶναι μεγάλοι δι' ἕκαστον τῶν συνεταίρων.

β) **Εἰς κεφαλαιουχικὰς**, εἰς τὰς ὁποίας ἀντιθέτως ἀποβλέπομεν εἰς τὴν συμμετοχὴν τῶν ἀναγκαιούτων κεφαλαίων, ἀδιαφορῶς τῶν προσώπων ἀτινα ἠθέλον καταβάλλη ταῦτα ἐπειδὴ οἱ σκοποί, δι' οὓς συνιστῶνται αἱ κεφαλαιουχικαὶ ἔταιρεῖαι, ἀπαιτοῦν μεγάλα κεφάλαια ὁ ἀριθμὸς τῶν συμμετεχόντων προσώπων κατὰ κανόνα εἶναι μέγας καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ κίνδυνοι δι' ἕκαστον τῶν συνεταίρων εἶναι περιορισμένοι.

Ὁ Ἐμπορικὸς μας Νόμος διακρίνει πέντε εἴδη ἐμπορικῶν ἔταιρειῶν :

α) Τὴν ὀ μ ὀ ρ ρ υ θ μ ο ν ἐμπορικὴν ἔταιρεῖαν, τῆς ὁποίας οἱ συνέταιροι συνεμπορεύονται ὑπὸ ἑταιρικὴν ἑπωνυμίαν, εὐθυστόμοι πάντες ἀλληλεγγύως καὶ ἀπεριορίστως.

β) Τὴν ἔ τ ε ρ ὀ ρ ρ υ θ μ ο ν ἐμπορικὴν ἔταιρεῖαν, τῆς ὁποίας οἱ συνέταιροι συνεμπορεύονται ὑπὸ ἑταιρικὴν ἑπωνυμίαν καὶ τῆς ὁποίας τινὰ μέλη εὐθύνονται ἀπεριορίστως καὶ ἀλληλεγγύως καὶ

καί καλοῦνται ὁμόρρυθμοι συνεταῖροι, οἱ δέ λοιποί, καλούμενοι ἑτερόρρυθμοι, εὐθύνονται μόνον μέχρι τοῦ ποσοῦ τό ὁποῖον εἶναι ὑποχρεωμένοι νά συνεισφέρουν πρὸς σχηματισμόν τοῦ ἑταιρικοῦ κεφαλαίου.

Ἡ ἑτερόρρυθμος ἑταιρεία διακρίνεται :

1) Εἰς τὴν ἀ π λ ῆ ν ἑ τ ε ρ ῥ ρ υ θ μ ο ν , εἰς ἣν ἀποβλέπομεν εἰς τὴν συμμετοχὴν ὠρισμένων προσώπων ὡς ἑτερορρῦθμων, ἅτινα συνεπῶς δέν δύνανται νά μεταβιβάσουν τὰ μερίδιά των καί .

2) Εἰς τὴν δ ι ἄ μ ε τ ο χ ῶ ν ἑ τ ε ρ ῥ ρ υ θ μ ο ν , τῆς ὁποίας τό κεφάλαιον τῶν ἑτερορρῦθμων διαιρεῖται εἰς μετοχάς, τὰς ὁποίας οἱ ἑτερόρρυθμοι δύνανται νά μεταβιβάσουν, καθ' ὅσον ἀποβλέπομεν εἰς τὴν συμμετοχὴν κεφαλαίων καί ὄχι προσώπων.

γ) Εἰς τὴν μ ε τ ο χ ι κ ῆ ν ἑ τ α ι ρ ε ἰ α ν , ἥτις εἶναι ἑταιρεία συνιστωμένη πρὸς ἐπιχείρησιν μιᾶς ἢ περισσοτέρων πράξεων πρὸς κοινόν ὄφελος τῶν μετοχόντων, οἱ ὁποῖοι ἐνεργοῦν κεχωρισμένως ἀπ' ἀλλήλων καί ὑπὸ τό ἴδιον ἑκαστος ὄνομα. Συνεπῶς ἡ ἑταιρεία αὕτη δέν ἐμφανίζεται εἰς τὰς συναλλαγάς , διό καί καλεῖται ἀφανής .

δ) Εἰς τὴν Ἀ ν ὠ ν υ μ ο ν ἑ τ α ι ρ ε ἰ α ν , ἐν ἣ δέν ὑπάρχει ἑταιρική ἐπωνυμία, τό δέ κεφάλαιον αὐτῆς ὑποδιαιρεῖται εἰς ἰσότιμα μερίδια, καλούμενα μετοχαί, εἰσφερόμενα παρά τῶν συνεταίρων, μετόχων ὀνομαζομένων , οἵτινες εὐθύνονται ἀπέναντι τῆς ἑταιρείας μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς μετοχῆς των.

ε) Εἰς τὴν ἑ τ α ι ρ ε ἰ α ν π ε ρ ι ω ρ ι ζ ο μ ῆ ν ἑ ὑ θ ῦ ν ῆ ς . Τό Κράτος ὡς ἐπιχειρηματίας . - Πολλάκις τό Κράτος εἴτε ἐκ λόγων ταμειυτικῶν εἴτε ἐκ λόγων γενικωτέρου συμφέροντος ἀναλαμβάνει τὴν ἐκμετάλλευσιν μιᾶς ἐπιχειρήσεως . Πρὸς τοῦτο εἴτε δημιουργεῖ μονοπώλιον, εἴτε συναγωνίζεται ἐλευθέρως τὰς ὁμοίας ἰδιωτικές ἐπιχειρήσεις, εἴτε συνιστᾷ μικτάς ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς ὁποίας μετέχουν καί ἰδιῶται καί ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀσκεῖ εἰδικὴν ἐποπτείαν . Μετά τόν τελευταῖον πόλεμον ἰδιαίτεράν ἀνάπτυξιν παρουσίασαν αἱ Ἑ θ ν ι κ ε - π ο ι η μ ῆ ν α ι ἐ π ι χ ε ι ρ ῆ σ ε ι ς .

Ἐκτός τοῦ Κράτους ἀσκοῦν οἰκονομικάς πράξεις δημόσιοι Ὀργανισμοί ἰδρυόμενοι δυνάμει εἰδικῶν Νόμων., π.χ. Οἱ Δήμοι, αἱ Κοινότητες, ὁ Ταπητουργικὸς Ὀργανισμὸς, οἱ Σιδηρόδρομοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους κτλ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Β΄

ΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΙ

§ 9. Περί αγοραπωλησίας εν γένει .

Τό κυρίως ἐμπόριον διενεργεῖται εἴτε δι' ἀγοραπωλησιῶν εἴτε δι' ἀνταλλαγῶν.

Εἰς τήν σύγχρονον οἰκονομικήν ζωὴν ὁλόκληρος ὁ κόσμος εἶναι μίᾳ ἀπέραντος ἀγορά. Ἡ διεθνοποίησις αὐτῆ τοῦ ἐμπορίου ἐμφανίζεται μέ τήν τάσιν νά τοποθετηθῇ τό ἐμπόρευμα εἰς ὅλα τά σημεῖα τῆς γῆς, ὅπου ὑπάρχει ζήτησις. Αἱ συναλλαγαί συνεχῶς πολλαπλασιάζονται καί ἐπαυξάνονται ἀναλόγως πρός τήν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καί τῶν μέσων μεταφορᾶς τῶν ἀγαθῶν.

Οἱ Ἕλληνες παραγωγοί πωλοῦν καπνά εἰς Γερμανίαν, Ἡνωμένας Πολιτείας, Σουηδίαν κλπ. σταφίδα εἰς Ἀγγλίαν, Ὀλλανδίαν, Γερμανίαν κλπ. οἴνους εἰς Γερμανίαν, Ἑλβετίαν, Βέλγιον, κλπ. ἐλαίον - λαδά εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας, Ἰταλίαν, Ἀργεντινήν κλπ. ἐλάιας εἰς Ρουμανίαν, Βουλγαρίαν, Αἴγυπτον κλπ. σῦκα εἰς Γιουγκοσλαβίαν, Ἀγγλίαν κλπ. ἀπόσταγμα οἴνου εἰς Αἴγυπτον, Ἀλβανίαν κλπ, σπόγγους εἰς Γερμανίαν, Γαλλίαν κλπ, κολοφώνιον εἰς Ἰταλίαν, Γερμανίαν κλπ, μεταλλεύματα εἰς Γερμανίαν, Βέλγιον κλπ, σμύριδα εἰς Ἰαπωνίαν, Ὀλλανδίαν κλπ. νήματα εἰς Τουρκίαν, Γιουγκοσλαβίαν κλπ.

Ὅπως ἐπίσης οἱ Ἕλληνες καταναλωταί ἀγοράζουσι σῖτον ἀπό τόν Καναδᾶν, καφέ ἀπό τήν Βραζιλίαν, ζάχαρην ἀπό τήν Ἰνδουήσιν, δέρματα ἀπό τήν Ἀργεντινήν, βούτυρον ἀπό τήν Αὐστραλίαν, κάνναβιν ἀπό τᾶς Ἰνδίας, ὑφάσματα ἀπό τήν Ἀγγλίαν, μηχανάς ἀπό τᾶς Ἡνωμένας Πολιτείας, χρώματα ἀπό τήν Γερμανίαν, βάμβακα ἀπό τήν Αἴγυπτον, τέϊον ἀπό τήν Κίναν κτλ.

Ἡ ἀγοραπωλησία εἶναι ἡ συμφωνία μεταξύ δύο προσώπων, τοῦ πωλητοῦ καί τοῦ ἀγοραστοῦ, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ πωλητής ὑποχρεῖται νά παραδώσῃ τήν κυριότητα ἐπί τοῦ πωληθέντος πράγματος ἢ τό

πωληθέν δικαίωμα εἰς τόν ἀγοραστήν, οὗτος δέ ὑποχρεοῦται νά μεταβάλλῃ εἰς τόν πωλητήν τό συμφωνηθέν ἀντίτιμον.

Διά νά θεωρηθῇ ἡ ἀγοραπωλησία ἐμπορική πρέπει :

α) νά ἔχη ὡς ἀντικείμενον κινητόν πρᾶγμα καί β) νά ἀποβλέπῃ εἰς κέρδος. Εἰδικώτερον διά νά θεωρηθῇ ἡ ἀγορά ὡς ἐμπορική δεόν νά ἔχη ὡς σκοπόν τήν μεταπώλησιν ἐπί κέρδει, διά νά θεωρηθῇ δέ ἡ πώλησις ὡς ἐμπορική δεόν νά ἔχη προηγηθῇ ἡ ἀγορά τοῦ πράγματος.

Ἡ ἐμπορική ἀγοραπωλησία εἶναι επομένως ἀμφοτεροβαρῆς σύμβασις συναπτομένη εὐθύς ὡς συμφωνήσουν ὁ ἀγοραστής καί ὁ πωλητής, μέ δύο σταθμούς : Τήν ὑποχρέωσιν τῆς παραδόσεως ἢ τῆς πληρωμῆς καί τήν παράδοσιν τοῦ πράγματος ἢ τήν πληρωμήν τοῦ ἀντιτίμου. Εἰς τό λιανικόν ἐμπόριον οἱ δύο οὗτοι σταθμοί χρονικῶς συμπέπτουν.

Οὕτω διά μέν τόν πωλητήν ὀλοκληρῶνεται ὁ οἰκονομικός κύκλος " πρᾶγμα - χρῆμα - πρᾶγμα " διά δέ τόν ἀγοραστήν : ὁ κύκλος " χρῆμα - πρᾶγμα - χρῆμα " .

Ἡ ἐμπορική ἀγοραπωλησία δύναται νά συναφθῇ καθ' οἷονδῆποτε τρόπον : προφορικῶς, τηλεφωνικῶς, γραπτῶς, τηλεγραφικῶς, ἀπ' εὐθείας, διά τρίτου προσώπου καί δύναται ν' ἀποδειχθῇ διά μαρτύρων, διά τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων, δι' ἀλληλογραφίας, διά τῶν τιμολογίων, δι' ἰδιωτικῶν ἢ δημοσίου συμβολαίου.

Κατά τήν συμφωνίαν τῆς ἀγοραπωλησίας πρέπει νά καθορισθῇ ἡ προέλευσις, ἡ ποιότης, ἡ κατάστασις καί ἡ ποσότης τοῦ πράγματος ὁ τρόπος καί ὁ χρόνος τῆς ἀποστολῆς, ὁ τόπος καί ὁ χρόνος τῆς παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος, ἡ συσκευασία, ἡ τιμή, καί αἱ τυχόν ἐκπτώσεις, ὁ τρόπος καί ὁ χρόνος τῆς πληρωμῆς καί πᾶς ὅρος δυνάμενος νά συντελέσῃ εἰς τόν ἀκριβῆ καθορισμόν τῆς βουλήσεως τοῦ πωλητοῦ καί τοῦ ἀγοραστοῦ, ὥστε ν' ἀποφευχθοῦν αἱ μεταξύ των διαφοραὶ ἀμφισβητήσεις καί διενέξεις. Εἰς τό ἐμπόριον ἔχουν καθορισθῆ ὑπό τοῦ Νόμου ἢ διά τῆς μακρᾶς ἐμπορικῆς συνθηκῆς πλεῖστοι ὅροι διευκολύνοντες τήν συμφωνίαν τῶν συμβαλλομένων.

Ὁ πωλητής υποχρεοῦται νά παραδώσῃ τό συμφωνηθέν πρᾶγμα ἐλεύθερον νομικῶν ἐλαττωμάτων καί νά παράσχῃ εἰς τόν ἀγοραστήν τὰ μέσα, ὥστε νά γίνῃ κύριος τοῦ πράγματος. Τό πρᾶγμα δύναται νά εἶναι ἀντικαταστατόν ἢ ἀναντικατάστατον, ἀναλωτόν, ἢ ὄχι, κατ' εἶδος ἢ κατά γένος ὠρισμένον, ἴδιον ἢ ἀλλότριον, ὑπάρχον ἢ μέλλον.

Ὁ ἀγοραστής ὑποχρεοῦται νά πληρώσῃ τό ἀντίτιμον καί νά παραλάβῃ τό ἐμπόρευμα. Τό ἀντίτιμον ὀρίζεται εἰς νόμισμα δύναται ὅμως ἡ πληρωμή νά γίνῃ κυρίως εἰς χρῆμα καί συμπληρωματικῶς εἰς εἶδος. Ἐάν ἐξ ὀλοκλήρου ἡ ἀντιπαροχή εἶναι εἰς εἶδος ἢ κυρίως εἰς εἶδος καί συμπληρωματικῶς εἰς χρῆμα, πρόκειται περί ἀνταλλαγῆς καί ὄχι

περί αγοραπωλησίας.

10. Ποιότης τοῦ Ἐμπορεύματος.

Ἡ πρώτη φροντίς τοῦ ἐμπόρου εἶναι νά καθορίσῃ τήν ποιότητα τοῦ ἐμπορεύματος, διότι τά ἐμπορεύματα παρουσιάζονται ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπό διάφορα εἶδη καί ποικιλίας ποιότητας, π.χ. ἐν Ἐλλάδι ὑπάρχουν ἐλαῖαι Πηλίου, Καλαμών, Ἀμφίσσης κτλ. Αἱ ἐλαῖαι Πηλίου διακρίνονται εἰς διαφόρους ποιότητας, π.χ. πρώτης ποιότητος, πρωτοδεύτεραι, δεύτεραι, ἐλαῖαι χονδραί, φιλαί, μαῦραι, πράσιναι κτλ. Ἡ ποιότης ἔχει ἐξαιρετικήν σημασίαν, διότι ἀναλόγως αὐτῆς κανονίζεται καί ἡ τιμὴ τοῦ ἐμπορεύματος.

Δεδομένης τῆς ἐξαιρετικῆς σημασίας τῆς ποιότητος τὸ Κράτος πρὸς προστασίαν τῆς καταναλώσεως καθορίζει ἐνίοτε τήν ποιότητα ὀρισμένων ἐμπορευμάτων, π.χ. τοῦ ἄρτου, καί ἡ παράβασις τιμωρεῖται κατὰ τὰς ἰσχυρούσας ἐκάστοτε ἀγορανομικὰς διατάξεις. Ὡσαύτως τὸ Κράτος προστατεύει τὰ προϊόντα ὀρισμένων περιφερειῶν ἀπαγορεύον εἰς τὰ ὅμοια προϊόντα ἄλλων περιφερειῶν νά ἐξάγονται ὡς προϊόντα τῶν πρώτων. (Οὕτω μόνον αἱ ἐλαῖαι Πηλίου δύνανται νά ἐξέγωνται εἰς τὸ ἐξωτερικόν ὡς ἐλαῖαι Βόλου ἢ Πηλίου, οὐχὶ δὲ τῶν πλησίον περιφερειῶν Ἀλμυροῦ, Στυλίδος κτλ.).

Ἄλλοτε τὸ Κράτος χαρακτηρίζει τήν ποιότητα καί λαμβάνει μέτρα ἐξασφαλίσεως αὐτῆς. Οὕτω χαρακτηρίζει ὡς σῦκα πολυτελείας τὰ ἀποτελούμενα ἐκ παρομοίου χρωματισμοῦ καί τοῦ αὐτοῦ μεγέθους περίπου καί ἀναλογοῦντα εἰς 70-75 τὸ πολὺ κατ' ὄκαν. Ὡσαύτως ἀπαγορεύει τήν ἐξαγωγήν εἰς τὸ ἐξωτερικόν ὀρισμένων ποιότητων, π.χ. εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς σῦκων μὴ ἀπεστερωμένων καθ' ὀρισμένον τρόπον.

Ἐπίσης τὸ Κράτος καθορίζει τὰς ποιότητας ὀρισμένων ἐμπορευμάτων ἐπισημῶς, π.χ. διακρίνει τὰ ἐλαιόλαδα εἰς τὰς τρεῖς ποιότητας : 1) Ποιότης Α΄, ὅταν ἡ ὀξύτης δέν ὑπερβαίνει τοὺς 6 βαθμοὺς, 2) Ποιότης Β΄, ὅταν ἡ ὀξύτης κεῖται μεταξύ 6 καί 15 βαθμῶν, 3) Ποιότης Γ΄, ὅταν ἡ ὀξύτης κεῖται μεταξύ 15 καί 25 βαθμῶν. Κατὰ τήν χονδρικήν πώλησιν τοῦ ἐλαίου δέον ν' ἀναγράφηται ἐπὶ τοῦ τιμολογίου ἡ ποιότης αὐτῶν. Ὡσαύτως τὸ Κράτος ἐπιβάλλει ὅπως τὰ ἔλαια, τὰ παρουσιάζοντα ὀξύτητα ἀνωτέραν τῶν 25 βαθμῶν, μετουσιώνονται διὰ πίεσης κατ' ἀναλογίαν 0.25 % πρὸς ἀποφυγὴν καταναλώσεως τούτων ὡς βρωσίμων.

Π ρ ο ε ἰ λ ε υ σ ι ς .- Πρωταρχικός ὅρος τῆς πωλήσεως εἶς τινὰ ἐμπορεύματα (π.χ. τὰ σιτηρά) εἶναι ὁ τόπος τῆς προελεύσεως, διότι διάφορος εἶναι ἡ ποιότης ἀναλόγως τῶν τόπων παραγωγῆς

Ἐάν διαπιστωθῇ τοῦτο, ὁ ἀγοραστής δύναται νά ἐγκαταλείψῃ τό ἐμπόρευμα π.χ. ἐάν ἀντί νά φορτωθῇ ρουμανικός σίτος, φορτωθῇ σερβικός

Π ο ι ὅ τ η ς ο ἶ α ε ἶ ν α ι , π ο ι ὅ τ η ς ἔ γ κ ρ ι - θ ε ἶ τ α . - Ὁ ὅρος οὗτος σημαίνει ὅτι ὁ ἀγοραστής ἔλαβε γνῶσιν τῆς ποιότητος καί ἐνέκρινεν αὐτήν.

Ὁ ὅ ρ ο ς ἐ π ἶ δ ο κ ι μ ῆ . - Ἐάν τεθῇ ἐν τῇ συμφωνίᾳ τῆς ἀγοραπωλησίας ὁ ὅρος οὗτος, σημαίνει ὅτι ὁ ἀγοραστής δικαιούται νά ἴδῃ τό ἐμπόρευμα ἐντός ὠρισμένης προθεσμίας, συνήθως τριῶν ἡμερῶν, καί ἐάν μὲν εἶναι ἐμπορεύσιμον νά δεχθῇ αὐτό, εἰδ' ἄλλως ἡ σύμβασις θεωρεῖται μὴ γενομένη.

Διακρίνομεν εἰς τὴν ἀγοραπωλησίαν ταύτην ἐπὶ δοκιμῇ δύο περιπτώσεις : α) Ἐάν τό ἐμπόρευμα παρεδόθῃ εἰς τόν ἀγοραστήν, ὁπότε μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας θεωρεῖται ὁ ἀγοραστής ὡς ἐγκρίνας τὴν ποιότητα καί β') Ἐάν τό ἐμπόρευμα παρέμεινεν εἰς τόν πωλητήν, ὁπότε μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας θεωρεῖται ὁ ἀγοραστής ὡς μὴ ἐγκρίνας τὴν ποιότητα.

Π ο ι ὅ τ η ς ὁ μ ο ἶ α μ ἔ τ ὀ δ ε ἶ γ μ α . - Δεῖγμα εἶναι μικρά ποσότης τοῦ ἐμπορεύματος χρησιμεύουσα πρὸς καθορισμὸν τῆς ποιότητος καί ἐπομένως καί τῆς τιμῆς τοῦ ἐμπορεύματος. Δειγματολόγιον καλεῖται συλλογὴ δειγμάτων.

Τὰ δείγματα ἔχουν μεγίστην σημασίαν εἰς τό ἐμπόριον, διότι ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῶν πλείστων ἀγοραπωλησιῶν, ἰδίᾳ τοῦ χονδρικοῦ ἐμπορίου. Τό πωλούμενον ἐμπόρευμα πρέπει νά παραδοθῇ ὅμοιον πρὸς τό δεῖγμα, καθ' ὅσον ἡ συμφωνία αὐτὴ εἶναι οὐσιώδους ὅρος τῆς ἀγοραπωλησίας ἄλλως ὁ ἀγοραστής δικαιούται νά ἀρνηθῇ τὴν παραλαβὴν ἢ νά ζητήσῃ ἔκπτωσιν ἐπὶ τῆς ἀξίας.

Εἰς τὰς ἀγοραπωλησίας ἐπὶ τῇ βάσει δειγματος ὁ πωλητὴς διατρέχει τὸν κίνδυνον νά μεταβάλῃ ὁ ἀγοραστής τό εἰς χεῖρας τοῦ δειγματος καί ἀντιθέτως. Πρὸς ἀποφυγὴν τούτου δύναται τό δεῖγμα νά σφραγίζεται καί νά κατατίθεται εἴτε εἰς τό Ἐμπορικόν Ἐπιμελητήριον, εἴτε εἰς τρίτον τινά.-

Τ ὄ π ο ς ὀ τ ο ῦ ἐ μ π ο ρ ε ὑ μ α τ ο ς . - Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ζητημάτων, ἅτινα γεννῶνται ἐν σχέσει μὲ τὴν ποιότητα, ἀλλαχού τὰ Χρηματιστήρια τῶν Ἐμπορευμάτων ἢ τὰ Ἐμπορικά Ἐπιμελητήρια καθορίζουσι ὠρισμένους τύπους ἐμπορευμάτων, συμφώνως πρὸς τοὺς ὀποίους καθορίζεται ἡ ποιότης, π.χ. τύποι σακχάρους εἶναι ἡ σάκχαρις Φάιν Γκρανουλέϊτεδ, ἡ Νορμάλ κτλ. τύποι καφέ καθιερούμενοι κατ' ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐσοδείας εἶναι Νο 1-3. Ἐξ αὐτῶν εἰσάγονται εἰς Ἑλλάδα οἱ Νο 3,4 καί 5. Τύποι ὡσαύτως σίτου εἶναι ὁ σίτος Χάρντ Γουΐντερ Νο 1,2, Μανιτόμπα κτλ. Τύποι ἑλληνικῶν προϊ-

όντων δέν υπάρχουν είσέτι καί δύσκολον είναι νά καθορισθοῦν λόγω τῆς ποικιλίας τῶν ποιότητων . Ὁ ὅρος " ποιότης σύμφωνος πρὸς τόν τύπον " συνεπάγεται ἀνοχήν τινα τό πολύ 1 % . Ἐάν ἡ ἐλάττωσις τῆς ἀξίας ὑπερβαίη τήν ἀνοχήν ταύτην, ὁ ἀγοραστής δικαιούται νά ζητήσῃ ἔκπτωσιν .

Ποιότης σύμφωνος μέ τήν ἀνάλυσιν
Πολλάκις τά ἔμπορεύματα πωλοῦνται ἐπὶ τῆ βάσει τῆς ἐκθέσεως, ἢ τις θά καταρτισθῇ μετά τήν ἀνάλυσιν τῆς ποιότητος αὐτῶν . Ἡ πώλησις γίνεται ἐπὶ τῆ βάσει ὠρισμένης ποιότητος καί ἐάν ἐκ τῆς ἀναλύσεως προκύψῃ καλυτέρα ἢ χειροτέρα ποιότης, αὐξάνει ἡ ἐλάττωσις ἀναλόγως ἡ τιμή τοῦ ἔμπορεύματος . Πρὸς τοῦτο καταρτίζεται προσωρινόν τιμολόγιον κατ' ἀρχάς, κατόπιν δέ ὀριστικόν τοιοῦτον . Π.χ. ἠγοράσαμεν ἀπό τόν ἔμπορον Α.Α. τῆς Κερκύρας βρώσιμον ἐλαιόλαδον πρὸς 50 δρχ. κατ' ὁκάν ἐπὶ τῆ βάσει ὀξύτητος 3 βαθμῶν μέ ἀξομελώσιν τῆς τιμῆς κατὰ 2 % κατὰ βαθμόν ὀξύτητος, βάσει ἀναλύσεως . Ἡ τιμή τοῦ ἔμπορεύματος καθορίζεται ἐν τῆ περιπτώσει ταύτῃ βάσει τῆς ἀναλύσεως, τοῦ ἀγοραστοῦ ὑποχρεομένου νά δεχθῇ οἰανόηποτε ποιότητα βρώσιμου ἐλαιολάδου . Ἐάν τό ἔμπορεύμα εὐρεθῇ ὀξύτητος π.χ. τεσσάρων βαθμῶν, ὁ ἀγοραστής θά πληρώσῃ δρχ. 50 - 2 % , ἥτοι δρχ. 49 κατ' ὁκάν, ἐάν δέ εὐρεθῇ ὀξύτητος ἑνός βαθμοῦ θά πληρώσῃ ὁ ἀγοραστής 50 + 4 % ἥτοι 52 δρχ. κατ' ὁκάν . Κατά ταῦτα ἡ ἀγοραπωλησία θεωρεῖται κλεισθεῖσα ὀριστικῶς ἅμα τῆ συμφωνίᾳ καί κατὰ τοῦτο διαφέρει ἡ περίπτωσις αὕτη τῆς ἐπὶ δοκιμῇ πωλήσεως .

Σήματα . - Σῆμα καλεῖται τό διακριτικόν γνώρισμα ἑνός ἔμπορεύματος , π.χ. " κονιάκι Καμπᾶ 3 ἀστέρων " , " Γάλα Βλάχας " κτλ . Τά σήματα ὄχι μόνον προστατεύουν τόν παραγωγόν, ἀλλά καί μεγάλως διευκολύνουν τās ἀγοραπωλησίας, διότι ὁ ἀγοραστής γνωρίζει ἀκριβῶς ποῖον ἔμπόρευμα πρόκειται νά ἀγοράσῃ . Τά σήματα καί οἱ τύποι τῶν ἔμπορευμάτων ἀποτελοῦν σημαντικὴν πρὸδον ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἔλαττώνουν τās δυσκολίας μεταξύ ἀγοραστῶν καί πωλητῶν καί ἐξασφαλίζουν τήν τιμίαν διεξαγωγήν τῶν ἀγοραπωλησιῶν . Χαρακτηριστικῆ δέ είναι ἡ κατεύθυνσις τοῦ μὲν χονδρικοῦ ἐμπορίου πρὸς τυποποίησιν τῶν κυριωτέρων ἔμπορευμάτων, τοῦ δέ λιανικοῦ πρὸς ἐπιβολὴν σημάτων . Διὰ τοῦ σήματος προσδιορίζονται τά ἔμπορεύματα κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε εὐκόλως νά ἀναγνωρίζωνται παρά τοῦ καταναλωτοῦ . Ἡ παραδοχὴ σήματος ἐκ μέρους τοῦ παραγωγοῦ ἢ τοῦ βιομηχάνου δημιουργεῖ δι' αὐτόν τήν ὑποχρέωσιν νά κατασκευάζῃ ἔμπορεύματα ὄχι μόνον καλῆς ἀλλά καί τῆς αὐτῆς πάντοτε ποιότητος . Ἐμπορεύματα δευτέρας ποιότητος δέν δύναται νά προστατευθοῦν διὰ τοῦ σήματος, ἀντιθέτως μάλιστα βλάπτονται, διότι δύναται ὁ καταναλω-

τής νά τά ἀποφεύγη. Τό σήμα δημιουργεῖ σύνδεσμον μεταξύ τοῦ παραγωγοῦ, ἀξιούντος νά ἐπιβληθοῦν τά προϊόντα του, δεδομένου ὅτι εἶναι ἀγάνα, καλῆς ποιότητος καί καλῶς συσκευασμένα καί μεταξύ τοῦ καταναλωτοῦ, προτιμῶντος, ἐμπορεύματα γνωστά καί ἱκανοποιούντα τάς ἀνάγκας του.

Ποιότης ἀνόθευτος καί ἐμπορεύσιμος. - Ἐάν δέν καθορισθῇ ἡ ποιότης τοῦ ἐμπορεύματος, πρέπει αὕτη νά εἶναι ἀνόθευτος καί ἐμπορεύσιμος. Φυσικόν εἶναι ὁ μή καθορισμός ἐπακριβῶς τῆς ποιότητος νά γεννᾷ ζητήματα προερχόμενα εἴτε ἐκ παρεξηγήσεως, εἴτε ἐκ κακοπιστίας, διότι δέν εἶναι εὐκαλόν πάντοτε νά εὑρεθῇ τί ἐνοοῦμεν εἰς τάς διαφόρους περιπτώσεις μέ τόν ὄρον " ποιότης ἀνόθευτος καί ἐμπορεύσιμος " .

Ἄνόθευτον εἶναι τό ἐμπόρευμα τό μή περιέχον ξένας ὕλας, π.χ. σπορέλαιον μετά φυσικοῦ ἐλαιολάδου ἢ μαργαρίνη μετά βουτύρου.

Ἐμπορεύσιμον εἶναι ὅταν τό ἐμπόρευμα εἶναι ποιότητος καί καταστάσεως δυναμένης νά πωληθῇ εἰς τόν τόπον τοῦ ἀγοραστοῦ, π.χ. δέν εἶναι ἐμπορεύσιμοι αἱ ὀπῶραι αἱ ὑπόστᾶσαι σῆψιν ἢ ἐλαῖαι ψιλαί μέ προσβολήν δάκου ἄνω τῶν 14 % εἰς τήν ἀγοράν τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, ὅπου ἡ κατανάλωσις ζητεῖ χονδράς ἐλαίας καί οἱ νόμοι ἀπαγορεύουν τήν εἰσαγωγήν δακοπλήκτων ἐλαίων ἄνω τῶν 14 % ἢ δέν εἶναι ἐμπορεύσιμος ὁ καφές Βραζιλίας, ὁ ὀλόξανθος, εἰς τήν Ἑλληνικήν ἀγοράν, ἢ ὅποια προτιμᾷ καφέν σκουῖρον, ἐνῶ ἡ Ἰσπανική ἀγορά ζητεῖ ξανθόν κτλ.

Ὁ πωλητής δέν δύναται νά παραδώσῃ τήν χειροτέραν ποιότητα, οὔδέ ὁ ἀγοραστής νά ἀξιώσῃ τήν χειροτέραν. Θά παραδοθῇ ἡ μέση ποιότης συμφώνως πρός τάς συνηθείας τοῦ τόπου τῆς παραλαβῆς.

Κανονικόν εἶναι τό ἐμπόρευμα τό μή περιέχον ἐπιβλαβεῖς οὐσί-
ας, οὔδέ δυνάμενον νά ἐξαπατήσῃ τόν ἀγοραστήν ὡς πρός τήν ποιότητα καί προέλευσίν του.

Φυσικά ἀλλοιώσεις. - Ἡ ποιότης τῶν ἐμπορευμάτων πολλάκις μεταβάλλεται λόγῳ ἐξωτερικῶν ἐπιδράσεων (τῆς θερμότητος, τοῦ φύχους, τῆς ὑγρασίας κτλ), π.χ. ἡ ποιότης τοῦ τέιου ἀλλοιοῦται διά τῆς ὑγρασίας τῆς θαλάσσης, διό καί προτιμᾶται ἡ διά ξηρᾶς μεταφορά του, ἡ ποιότης τοῦ οἴνου μεταβάλλεται λόγῳ τῆς θερμότητος κλπ. Διακρίνομεν ὅμως καί τεχνητάς ἀλλοιώσεις, αἱ ὅποιαι λέγονται νοθεῖαι, παραποιήσεις ἢ ἀπομιμήσεις.

Νοθεῖαι. - Δέν ὑπάρχει ποτέ δόλος ὅταν πιστῶς λέγη τις ὅ,τι πωλεῖ. Οὕτως, ὅταν πρό πολλῶν ἐτῶν εἰσῆχθῃ ἡ μαργαρίνη, ὡφε-
λήθησαν μᾶλλον ἢ ἐζημιώθησαν οἱ καταναλωταί, τιθεμένου εἰς τήν διάθεσιν τῶν πτωχῶν τάξεων προϊόντος, τό ὅποῖον ἦτο μέν κατώτερον

τοῦ συνήθους βουτύρου, ἀλλ' ἠδύνατο μέχρις ὀρισμένου τινός ὀριου νά ἀντικαταστήσῃ αὐτό καί ἐπωλεῖτο εἰς τιμήν μᾶλλον χαμηλήν. Ὁ ὀδιος ἤρχισεν ὅταν ἠθέλησαν νά πωλήσουν τήν μαργαρίνην διά σύνη θες βούτυρον, ἀποκρύπτοντες ἐπιμελῶς τήν ἀλήθειαν.

Ἐκ τοῦ παραδείγματος τούτου ἐννοεῖται ὅτι αἱ νοθεύσεις, πα ραποιώσεις κτλ. βασίζονται πάντοτε ἐπὶ τῆς ἀπάτης. Ἀλλοιοῦται τεχνηέντως ἐμπόρευμά τι διά νά μειωθῇ ἡ τιμή τῆς παραγωγῆς αὐτοῦ καί ζητεῖται νά τηρηθῇ ἡ ἀρχική αὐτοῦ ἐξωτερική ὄψις, ὥστε οἱ καταναλωταί νά μή ἐννοήσουν τήν γενομένην μεταβολήν (ἀνάμιξις λίπους μετά βουτύρου), ἡ ζητεῖται νά δοθῇ εἰς κατατέραν τινά ποιότητα ἡ ὄψις ποιότητος ἀνωτέρας, διά νά πωληθῇ ὡς τοιαύτη (στίλβωμα ὀρύζης), ἡ ζητεῖται νά αυξηθῇ τό βάρος τοῦ ἐμπορεύμα- τος διά προσθήκης ξένων ὑλῶν (π.χ. γύψου εἰς τό ἄλευρον) ἡ ζη τεῖται νά καλυφθοῦν ἐλαττώματα τοῦ ἐμπορεύματος κτλ.

Π ο ρ α π ο ι ῆ σ ε ι ς .- Ἡ παραποίησις διαφέρει τῶν νο- θεύσεων, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος ἀνωτέρω. Αὐτή τείνει μᾶλλον εἰς τό νά διαδῶσῃ ἐμπόρευμά τι προελεύσεως διαφόρου. εἶναι ἀσήμαντον ἐάν περιορισθῇ εἰς τό νά δῶσῃ εἰς προϊόν χώρας τινός γνωρίσματα τινα ἐξωτερικά, εἰς τρόπον ὥστε νά πιστευθῇ ὑπό τῶν καταναλωτῶν ὡς προϊόν ἄλλης χώρας, ὅπου ἡ βιομηχανία ἐκεῖνη ἀπολαύει μεγα λυτέρας ὑπολήψεως, εἶναι ὁμως βαρύτερον καί ἐπιζήμιον εἰς τά συμ φ.εροντα τῶν τρίτων, ὅταν ἐπὶ τοῦ ἰδίου προϊόντος τεθῇ τό σῆμα γνωστοῦ τινος ἄλλου οἴκου.

Κ α τ ἄ σ τ α σ ι ς τ ο ῦ ἔ μ π ο ρ ε ὑ μ α τ ο ς .- Ἰπὸ τόν ὀρον τοῦτον ἐννοοῦμεν τήν ἐξωτερικήν ἐμφάνισιν τοῦ ἐμπορευ- ματος. ἡ ὀποία εἶναι διάφορος τῆς ποιότητος. Δυνατόν ἐμπόρευμα καλῆς ποιότητος νά εἶναι ἐν κακῇ καταστάσει καί τανάπαλιν. π.χ. τό τέϊον ἀρίστης ποιότητος εἶναι ἐν κακῇ καταστάσει, διότι μή συσκευασθέν καλῶς ἐβράχη.

Δύο περιπτώσεις δυνατόν νά συμφωνηθῶσι ἐν σχέσει μὲ τήν κα τάστασιν τοῦ ἐμπορεύματος.

α) Ἐμπορεύματα καλῶς ἔχοντα κατά τήν φόρτωσιν, ὀπότε ὁ ἀ- γοραστής ὀφείλει νά παραλάβῃ τά ἐμπορεύματα εἰς οἰανδήποτε κατά στασιν καί ἂν εὑρίσκωνται κατά τήν ἐκφόρτωσιν, τοῦ πωλητοῦ μόνον ὑποχρεοῦμένου νά παραδῶσῃ αὐτά καλῶς ἔχοντα κατά τήν φόρτωσιν.

β) Ἐμπορεύματα καλῶς ἔχοντα κατά τήν ἐκφόρτωσιν ὀπότε ὁ ἀ γοραστής, ἐάν τά ἐμπορεύματα δέν ἔφθασαν καλῶς ἔχοντα εἰς τόν προορισμόν των, δύναται νά ζητήσῃ ἀνάλογον ἐκπτώσιν, ἡτις κανο- νίζεται εἴτε ἀπ' εὐθείας μεταξύ ἀγοραστοῦ καί πωλητοῦ, εἴτε τῇ μεσολαβήσει διαιτητῶν .

Πιστοποιητικά προελεύσεως καί ποιότητος. — Εἰς τὸ ἐμπόριον χρησιμοποιοῦνται πιστοποιητικά προελεύσεως, βεβαιοῦντα τὸν τόπον παραγωγῆς τοῦ ἐμπορεύματος, διότι πολλάκις ὑπάρχουν ἐμπορικὰ συμβάσεις μετὰ ξένων Κρατῶν προστατεύουσαι τὰ προϊόντα των διὰ μείωσως τοῦ εἰσαγωγικοῦ φόρου τοῦ καταβαλλομένου εἰς τὰ Τελωνεῖα. Ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει δεόν ὁ εἰσαγωγεὺς νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Τελωνειακὴν Ἀρχὴν σχετικὸν πιστοποιητικὸν προελεύσεως. Τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο ἐκδίδεται συνήθως παρὰ τῶν Ἐμπορικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ τόπου τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐμπορευμάτων ἢ παρὰ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ὅποτε συνήθως λέγεται Π ρ ο ξ ε ν ι κ ἔ ν τ ι μ ο λ ὄ γ ι ο ν . Ὡσαύτως τὰ ἐμπορεύματα μεταφερόμενα ἐντὸς τῆς χώρας συνοδεύονται ὑπὸ πιστοποιητικῶν προελεύσεως, προκειμένου ν' ἀπαλλαγῶσι τοῦ δημοτικοῦ φόρου, ἐφόσον ἐννοεῖται πρόκειται περὶ ἐμπορευμάτων εὐρωπαϊκῆς προελεύσεως. Δι' πιστοποιήσεις αὐτὰς ἢ εἶναι ἰδιαίτερα ἔγραφα ἢ ἐνίοτε ἀναγράφονται ἐπ' αὐτῶν τῶν τιμολογίων.

Κατὰ κανόνα τὸ Πιστοποιητικὸν προελεύσεως βαρύνει τὸν ἄγοραστήν, ἐκτὸς ἀντιθέτου συμφωνίας ἢ συνηθείας, ὡς π.χ. ἐν τῇ ἀγορᾷ Πειραιῶς ὑπάρχει συνηθεῖα νὰ βαρύνεται διὰ τῆς ἀξίας τοῦ πιστοποιητικοῦ τῶν δημητριακῶν ὁ πωλητὴς.

Τὰ πιστοποιητικὰ ποιότητος συνοδεύουν τὸ ἐμπόρευμα ἢ ὅταν ὑπάρχῃ ἡ περίπτωση τοῦ καθορισμοῦ τῆς ποιότητος μετὰ ἀνάλυσιν, ἐξ ἧς θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ πληρωτέα τιμὴ τοῦ ἐμπορεύματος π.χ. εἰς τὸ ἐλαιόλαδον, τὴν μελάσσαν κτλ. ἢ ὅταν ἀναγράφεται εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς ἀγοραπωλησίας ἡ ὑποχρέωσις τοῦ πωλητοῦ νὰ προσκομίσῃ πιστοποιητικὸν περὶ τῆς κατασκευῆς καὶ ποιότητος τοῦ ἐμπορεύματος παρ' ἐπισήμου ἀρχῆς ἢ ἀνεγνωρισμένου οἴκου (π.χ. τοῦ παγκοσμίου κύριου οἴκου VERITAS). Τελευτὰ πιστοποιητικὰ συνοδεύουν πάντοτε σχεδὸν τὰ τιμολόγια μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων ἢ κατασκευῆ τῶν ὁποίων παρηκολούθηθη παρ' εἰδικοῦ ἐνταλθέντος πρὸς τοῦτο. Ὑπάρχουν περιπτώσεις καθ' ἃς, ὑποχρεωτικῶς τὸ τιμολόγιον συνοδεύει καὶ πιστοποιήσις ποιότητος, ὡς εἰς τὰ χημικὰ λιπάσματα .

§ 11. Περὶ ποσότητος .

Ποσότης ὠρισμένη - πώλησις κατ' ἀποκοπήν. — Κατὰ κανόνα εἰς τὰς ἀγοραπωλησίας καθορίζεται ἡ ποσότης τοῦ πωλουμένου ἐμπορεύματος . Πρὸς τοῦτο ὑπάρχουσι διάφορα μέτρα καὶ σταθμὰ ποικίλλοντα κατὰ χώρας .

Ἐπὶ τῶν ὄψεων ὅμως πωλήσεις κατ' ἀποκοπὴν καλούμεναι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἔρριζεται ἡ ποσότης, π.χ. ὁ Α. ἀγοράζει ἐλόκληρον τὸν σῖτον, τὸν ὅποιον περιέχει ἡ ἀποθήκη τοῦ Β. Εἰς τὰς πωλήσεις κατ' ἀποκοπὴν ἀμφότεροι καὶ ὁ ἀγοραστής καὶ ὁ πωλητὴς διατρέχουν τὸν κίνδυνον τοῦ ἐσφαλμένου ὑπολογισμοῦ τῆς ποσότητος καὶ ἄλλοτε μὲν ὠφελεῖται ὁ πωλητὴς, διότι ἡ παραδοθεῖσα πραγματικὴ ποσότης εἶναι μικροτέρα τῆς κατὰ τὸν ὑπολογισμόν του, καὶ ἄλλοτε ὁ ἀγοραστής.

Μ ε τ ρ ι κ ὸ ν σ Ὑ σ τ ῆ μ α .- Καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν μονάδων πρὸς μέτρησιν τοῦ βάρους, τῆς χωρητικότητος τοῦ ὄγκου τοῦ μήκους καὶ τῆς ἐπιφανείας, τὰς ὁποίας χρησιμοποιοῦν αἱ διάφοροι χῶραι κατὰ τὰς ἀγοραπωλησίας καὶ τὰς λοιπὰς οἰκονομικὰς πράξεις. Ἡ ὑπαρξὶς διαφόρων μονάδων εἰς τὰς διαφόρους χώρας εἶναι φυσικὸν ὅτι δυσχεραίνει μεγάλως τὰς ἐμπειρικὰς συναλλαγὰς διό καὶ ἐπεδιώχθη νὰ γίνῃ διεθνῶς τὸ γαλλικὸν δεκαδικὸν μετρικὸν σύστημα τοῦ ὁποίου βάσις εἶναι τὸ μέτρον, τὰ δεκαδικὰ πολλαπλάσια ἢ τὰ ὑποπολλαπλάσια αὐτοῦ. Οὕτω ἔχουμεν ὡς βάσιν διὰ τὰς μονάδας μήκους τὸ μέτρον, διὰ τὰς μονάδας ἐπιφανείας τὸ τετραγωνικὸν μέτρον, διὰ τὰς μονάδας ὄγκου καὶ χωρητικότητος τὸ κυβικὸν μέτρον, διὰ τὰς μονάδας βάρους τὸ χιλιόγραμμον.

Μ έ τ ρ α κ α λ ἱ σ τ α θ μ á ε ν Ἑ λ λ á δ ι .- Ἀπὸ τοῦ 1836 εἰσῆχθη διὰ τὸν Νόμον καὶ εἰς Ἑλλάδα τὸ γαλλικὸν μετρικὸν σύστημα, τὸ ὅποῖον δυστυχῶς δὲν ἐπεκράτησεν, ἐξαιρουμένων νὰ εἶναι ἐν χρήσει τῶν παλαιῶν μέτρων καὶ σταθμῶν. Τοιαῦτα εἶναι ἡ ὀκά, ἡ ὀπία ἰσοῦται μὲ 1.280 χλγρ. καὶ ὑποδιαιρεῖται εἰς 400 δράμια, ὁ μικρὸς πῆχυς (ἔνδεξέ) ἰσούμενος μὲ 0.647874 τοῦ μέτρον, ὁ μέγας πῆχυς (ἄρσιν) ἰσούμενος μὲ 0,669079 (ὑποδιαιρούμενοι ἀμφότεροι εἰς 8 ρύπια), ὁ σταθρ = 44 ὀκάδες κτλ. Ἐπίσης ὑπάρχουν διάφορα τοπικά μέτρα καὶ σταθμά, ὅπως ἐν Ἐπτανήσῳ ἡ Ἴονικὴ λίτρα (= 141,5 δράμια) κτλ. ὡς καὶ ἰδιόζοντα εἰς διάφορα ἐμπορεύματα π.χ. εἰς τὴν σταφίδα ἡ ἐνετικὴ λίτρα (= 150 δράμια), ἡ μπότσα (2 ὀκάδες) εἰς τὸν μῦστον κτλ. Τὰ ἐμπορεύματα πωλοῦνται ἐπίσης μὲ τὸ ζεῦγος (ὑποδήματα) μὲ τὴν δωδεκάδα (κάλτσες), μὲ τὴν δωδεκάδα τῶν δωδεκάδων, κοινῶς γρόσα (κομβία), μὲ τὸ τεμάχιον (τάπητες), μὲ τὸ κυβικὸν μέτρον (ξυλεία) κτλ.

Ἀπαντες εἰς ἐμπορευόμενοι καὶ γενικῶς εἰς πωλητὰς τροφίμων καὶ ἐν γένει εἰδῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν ὑποχρεοῦνται νὰ ἔχουν σφραγισμένα διὰ τῆς ἀστυνομικῆς σφραγίδος ἅπαντα τὰ ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποιούμενα μέτρα καὶ σταθμά. Ἡ σφράγισις τούτων ἀνανεοῦται κατ' ἔτος μὲν διὰ τὰ σταθμά, ἀνά δύο δὲ ἔτη προκειμένου περὶ τῶν μέτρων, ἢ καὶ ἀνά βραχύτερα χρονικὰ διαστήματα, ἐφ' ὅσον ἤθελε κριθῆ τοῦτο ἀναγκαῖον ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν.

Εἰς τὴν πωλήσειον .- Ὡς πρὸς τὴν ποσότητα δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὰς πωλήσεις εἰς λιανικὰς καὶ χενδρικὰς. Ἐπίσης δυνατὸν νὰ συμφωνηθῇ μεταξύ τῶν συμβαλλομένων, ὅτι ὡς βῆρος θὰ ὑπολογισθῇ τὸ βῆρος τοῦ ἔμπορεύματος κατὰ τὴν φόρτωσιν ἢ ἀντιθέτως κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν (βῆρος καθαρὸν). Ἡ δευτέρα περίπτωσις, ἀποτελεῖσα παρέκλισιν τοῦ γενικοῦ κανόνος, συνηθίζεται εἰς τὰ ἔμπορεύματα τὰ παρκοιλιζόμενα φύραν, π.χ. εἰς τὰς ἐλαίας ἐντὸς ἄλης, ὅταν πρέκειται νὰ ταξειδεύσων μεγάλας ἀποστάσεις. Πάντως ἡ μείωσις τοῦ βάρους, ἡ ὀφειλομένη εἰς τυχερά γεγονότα κατὰ τὴν μεταφοράν, ἐπιβαρύνει τὸν ἀγοραστήν.

Ὁ ἀγοραστής ἐφείλει εἰς τὴν ἀπερίπτωσιν νὰ πληρῶσῃ ἀναλόγως τοῦ βάρους τῆς φορτώσεως, τὸ δὲ τιμολόγιον εἶναι ὀριστικόν. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν τὸ τιμολόγιον εἶναι προσωρινόν, συντάσσεται δὲ κατόπιν ὑπὸ ἀγοραστοῦ τὸ ὀριστικόν τιμολόγιον, ὅπερ καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ.

Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ὄρου " ζύγιον ἐξηκριβωμένον " λαμβάνεται ὑπ' ὄφιν τὸ ζύγιον τοῦ φορτωθέντος καὶ ὄχι τοῦ παραδοθέντος ἔμπορεύματος, ἐκτὸς ἀντιθέτου συνηθείας εἰς ὠρισμένα εἶδη.

Ἐξ ἑρὸς περιπευ ἀπὲ ἀπέφως ποσότητις τίθεται πρὸς δευκόλυνσιν τοῦ πωλητοῦ δυναμένον νὰ παραδώσῃ 5 % ἐπὶ πλέον ἢ ἕλαττον τῆς συμφωνημένης ποσότητις μέ τὴν τιμὴν αὐτὴν καὶ τοὺς αὐτοὺς ἐν γένει ὄρους.

Μικτόν καὶ καθαρόν βῆρος .- Τὰ ἔμπορεύματα ἀποστέλλονται χυμα, εἴτε συσκευασμένα. Δέμα εἶναι τὸ σύνολον τοῦ ἔμπορεύματος καὶ τοῦ περικαλύμματος.

Μικτόν βῆρος (κοινῶς μπεροῦτο) εἶναι τὸ βῆρος ἐλοικλήρου τοῦ δέματος, δηλαδὴ τοῦ περιτυλίγματος καὶ τοῦ ἔμπορεύματος, ἐνῶ καθαρόν (κοινῶς νέττο) εἶναι τὸ βῆρος μόνον τοῦ ἔμπορεύματος .

Πολλὰκις ὑπάρχουν ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ περικαλύμματα. Τὸ ἔμπορευμα λέγεται γυμνόν, ὅταν ἔχη ἀφαιρεθῇ, ὅπως εἰς τὰ χειρόκτια, τὰς περικημηίδας κτλ. καὶ τὸ ἐσωτερικόν περιάλυμμα.

Ἀπέβαρον .- Τὸ ἀπόβαρον ἢ ἀποστάσις (κοινῶς τάρρα) εἶναι τὸ βῆρος τοῦ περικαλύμματος. Ὁ καθορισμὸς τοῦ ἀποβάρου ἔχει σημασίαν εἰς τὰς πωλήσεις τῶν ἔμπορευμάτων τῶν πωλομένων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βάρους των, π.χ. ἔλαιον, καφέ κτλ.

Διακρίνωμεν εἶδη ἀποβάρου :

α) Τὸ πρᾶγμα - τικόν, τὸ ἐποῖον εὐρίσκωμεν ζυγίζοντες τὸ περιτύλιγμα ἐκάστου δέματος ἰδιαιτέρως.

β) Τὸ ἐοκιμαστικόν ἢ κατὰ μέσον ὄρον ἀπόβαρον,

τό όποϊον εύρίσκιμεν ζυγίζοντες τό περικάλυμμα τινῶν δεμάτων καί λαμβάνοντες τόν μέσον όρον αὐτῶν.

γ) Τό κατά σ.υ ν ή θ ε ι α ν ά π ό β α ρ ο ν . Εἵς τινα έμπορεύματα, εἰς τά όποια γίνεται συνήθως όμοϊόμορφος συσκευασία, έγένητο παραδεκτόν κατά σιωπηράν συμφωνίαν έν ώρισμένον άπόβαρον, όπερ καί έφραμόζεται μεταξύ τῶν έμπορων, π.χ. διά τόν καφέν ύπάρχει συνήθεια νά ύπολογίζεσται άπόβαρον 3 %, τό όποϊον άλλοτε εἶναι άνώτερον καί άλλοτε κατώτερον- τοῦ πραγματικοῦ.

δ) Η ό μ ι μ ο ν ή τ ε λ ω ν ε ι α κ ό ν ά π ό β α ρ ο ν . Πολλάκις ό νόμος όρίζει τό άπόβαρον, τό όποϊον δέον νά δέχωνται ώς πραγματικόν αι τελωνειακαί άρχαί έπομένως τό νόμιμον όμοϊάζει μέ τό κατά συνήθειαν, αλλά τό μέν έπιβάλλει ή έμπορική συνήθεια ένός τόπου, τό δέ όρίζει ό νόμος. Π.χ. διά τήν όρυζαν έντός σάκκων όρίζεται 2 % διά τόν καφέν έντός διπλῶν σάκκων 3 %, διά τά ύφάσματα έντός κιβωτιῶν 15 % κτλ.

ε) Γ ρ α π τ ό ν ά π έ β α ρ ο ν . Τοιοῦτον εἶναι τό επί τοῦ δέματος όριζόμενον παρά τοῦ πωλητοῦ άπόβαρον, όπερ γίνεται δεκτόν παρά τοῦ άγοραστοῦ, όπως εἰς τάς πωλήσεις έμφιαλωμένων άρριμάτων, ήδυπότων κτλ.

στ) Σ υ μ φ ω ν η θ έ ν ά π έ β α ρ ο ν . Πολλάκις ό άγοραστής καί ό πωλητής εἰς τήν μεταξύ των συμφωνίαν καθορίζουν τό άπόβαρον τοῦ έμπορεύματος, χωρίς νά προβοῦν εἰς τήν ζύγισιν τοῦ περικαλύμματος .

Φ υ σ ι κ ή ά π ο μ ε λ ω σ ι ς (φύρα) - Τά έμπορεύματα άναλόγως τῆς φύσεός των ύφίστανται κατά τήν μεταφοράν καί έναποθήκυσιν μείωσιν τῆς ποσότητος έξαρτωμένην έν τῶν καιρικῶν συνθηκῶν, έν τοῦ άερισμοῦ τῆς άποθήκης κτλ.

Τό Χρηματιστήριον Έμπορευμάτων Πειραιῶς έχει καταρτίσει πίνακα (ίδέ Δελτίον του Ν° 3545 τῆς 19 Φεβ/ρίου 1937) τῆς φυσικῆς άπομειώσεως τῶν κυριωτέρων προϊόντων. Οὕτω τά ταξειδεύοντα άλλα ύφίστανται άπομείωσιν κατά τούς θερινούς μήνας μέχρις 11/2 % . Προκειμένου περί έναποθηκείσεως όρύζης εἰς καταλήλους άποθήκας ή φυσική άπομείωσις δύναται νά φθάση τούς μέν χειμερινούς μήνας 1%, τούς δέ θερμούς 2 %, εάν όμως αι άποθήκαι εἶναι άκατάλληλοι ή άπομείωσις φθάνει 3-4 % . Διά τήν μεταφοράν ύγραλάτου από τάς πηγάς ή άπομείωσις εἶναι περίπου 10 %, διά δέ τήν άποθήκυσιν εἰς τά φυγετα καί τήν έπεξεργασίαν έτερα 10 % . Αἱ έλαϊαι συσκευασμένοι εἰς άλμην παρουσιάζουν φυσικήν άπομείωσιν 8 - 10 % . Τά άεροξηρά έριφοδέρματα ταξειδεύοντα τόν χειμῶνα ύφίστανται μείωσιν 1 % λόγω ύγρασίας. Η άπομείωσις ήν ύφίστανται τά καπνά ά-

πέ της παραλαβής των παρά τῶν χωρικῶν μέχρι τοῦ πέρατος τῆς ζυμώσεως των (ἔμπορική ἐπεξεργασία) φθάνει τὰ 7 % ἀπὸ δέ τῆς ἐποχῆς ταύτης κατ' ἔτος μέχρι 2%. Ἐντὸς καταλλήλων ἀποθημῶν τό συσκευασμένον εἰς καλὰ βαρέλια κονιάκ καὶ τό εἰνὸσπνευμα ὑφίστανται ἀπομειώσιν 2 % . Τό ποσοστόν ἀπομειώσεως τῶν ρεβιθίων ἀπὸ τῆς συγκμιδῆς μέχρι τῆς τελείας ἀποξηράνσεως εἶναι 23 % κτλ.

Ἄ π ὡ λ ε ι α κ α ῖ α ὕ ξ η σ ι ς β ἄ ρ ο υ ς . -- Σχετικόν ζήτημα πρὸς τὴν ἀπομειώσιν εἶνε καὶ ἡ ἀπώλεια βάρους, τὴν ὅποσαν κατ' ἀνάγκην ὑφίστανται ὠρισμένα ἔμπορεύματα κατὰ τὴν μεταφορὰν . Οὕτω τὰ ἄλευρα ὑφίστανται ἀπώλειαν βάρους λόγω τῆς διαφυγῆς ποσότητος τινος ἐκ κτυπημάτων τῶν σάκκων ἐπίσης τὰ ἔλαια ὑφίστανται ἀπώλειαν ἐκ τῆς ροῆς τῶν βαρελίων τοῦ ξύλου τῆς κατασκευῆς καὶ τοῦ καλοῦ ἢ μὴ στανιαρισματος· ὡσαύτως αἱ σακχάρεις ὑφίστανται ἀπώλειαν βάρους ὀφειλομένην εἰς τὴν κακὴν τοποθέτησιν των ἐντὸς τῶν πλοίων, εἰς τὴν μειωμένην ἀντοχὴν τῶν σάκκων, εἰς τὸ κακόν ῥόπισμα τῶν στομίου αὐτῶν κτλ.

Ἀντιθέτως εἰς τὰ ὑγροσκοπικά ἔμπορεύματα παρατηρεῖται αὐξήσις τοῦ βάρους λόγω ἀπορροφῆσεως ὑγρασίας. Οὕτως ὁ χάρτης ἐάν μεταφερθῆ ἀπὸ ξηρᾶς ἀποθήκης εἰς ὑγρὸν δύναται νά παρουσιάσῃ αὐξήσιν 3.4 % κτλ.

Ζ υ γ ο λ ὅ γ ι ο ν . -- Πολλάκις τὰ πωλούμενα δέματα εἶναι διαφόρου βάρους καὶ συνεπῶς εἶναι ἀπαραίτητον, διὰ νά γνωρίζῃ ὁ ἀγοραστής τὸ πραγματικόν βάρος ἐκάστου δέματος, νά συνταχθῆ λεπτομερῆς σημείωσις περιέχουσα τὸ μικτόν βάρος καὶ τὸ ἀπόβαρον ἐκάστου δέματος. Ἡ σημείωσις αὕτη ἐπισυναπτομένη εἰς τὸ τιμολόγιον καλεῖται ζ υ γ ο λ ὅ γ ι ο ν . .

12. Π ε ρ ῖ σ υ σ κ ε υ α σ ῖ α ς .

Τὰ ἔμπορεύματα εἴτε ἀποστέλλονται χ ὄ μ α , ὅπως ἐν παραδείγματι τὰ σιτηρά, εἴτε σ υ σ κ ε υ ι α σ μ ἔ ν α . Ἡ συσκευασία (δέματῳσις, ἐπισύνδεσις), ἔχει μεγίστην σημασίαν, διότι πολλάκις ἡ καλὴ συντήρησις τοῦ ἔμπορεύματος καὶ ἡ ταχύτερα καὶ καλύτερα πώλησις του ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν καλὴν συσκευασίαν. Δυστυχῶς οἱ Ἕλληνες ἔμποροι δέν ἀντελήφθησαν τοῦτο καὶ πολλάκις τὰ ἑλληνικά προϊόντα (ἐσπεριδοειδῆ, ὀπωρικά κτλ.) ἐκτεπίζονται ἐν διαφόρων ἀγορῶν τοῦ ἔξωτερικοῦ λόγω τῆς κακῆς συσκευασίας των. Ἐν τῶν χαρακτηριστικῶν σημείων τοῦ οἰκονομικοῦ πολιτισμοῦ εἶνε ἡ προσοχὴ τοῦ καταναλωτοῦ πρὸς τὴν καλὴν συσκευασίαν. (Π . Χ . τὰ κυττα σιγαρέττων τῆς ἄλλοτε ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ σήμερον) .

Δεδομένης τῆς σημασίας τῆς συσκευασίας, τό κράτος πολλάκις διά σχετικῶν διατάξεων λαμβάνει εἰδικά μέτρα πρὸς προστασίαν τῶν ἐξαγομένων εἰς τό ἐξωτερικόν ἐγχωρίων προϊόντων, π.χ. προκειμένου περί τῶν βρωσίμων ἐλαίων κρίζει, ὅτι ἐφ' ὅσον ἐξάγονται εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, δεόν νά συσκευάζωνται ἐντός καινουργῶν βαρελίων . Ὡσαύτως ὀρίζει ὅτι πολυτελής συσκευασία ἐπιτρέπεται μόνον διά τὰ σῦκα πολυτελείας κτλ.

Ὁ ρ ο ι τ ῆ ς κ α λ ῆ ς σ υ σ κ ε υ α σ ί α ς .- Ὅι ὀ ρ ο ι τ οὓς ὁποίους πρέπει νά πληροῖ μία καλή συσκευασία εἶναι : ..

α) Πρέπει τό περιτύλιγμα νά εἶναι σύμφωνον μέ τό εἶδος τοῦ ἐμπορεύματος .

β) Τό περιτύλιγμα νά εἶνε στερεόν, ὥστε νά ἀντέχη κατά τήν μεταφοράν καί τὰς μεταφορτώσεις ἰδίως εἰάν πρόκειται περί εὐθραυστων ἐμπορευμάτων, π.χ. ὑαλικῶν. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην ὁ πωλητής δεόν νά ἀναγράψῃ ἐπὶ τοῦ κιβωτίου " Προσοχή - Εὐθραυστον "

γ) Τό βάρος τοῦ δέματος νά εἶνε ἀνάλογον πρὸς τὰς συνθήκας τῆς μεταφορᾶς π.χ. ὅταν πρόκειται νά μεταφερθῇ ἐπὶ ζώων μή βασταζόντων πλέον τῶν 100 ὀκάδων, ἕναστον δέμα δέν πρέπει νά ὑπερβαίῃ τὰς 50 ὀκάδας.

δ) Τό βάρος τοῦ περιτυλίγματος πρέπει νά εἶναι ὅσον τό δυνατόν μικρότερον, ἰδίως ὅταν πρόκειται νά ἀποσταλῇ τό ἐμπόρευμα εἰς χώρας, εἰς τὰς ὁποίας οἱ δασμοί πληρώνονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μικτοῦ βάρους ἢ κατόπιν ἀφαιρέσεως τοῦ νομίμου ἀποβάρου.

ε) Πρέπει νά καταλαμβάνῃ ὅσον τό δυνατόν μικρότερον χῶρον ὅταν πρόκειται περί ἐμπορευμάτων πληρωνόντων ναῦλον ἀναλόγως τῆς χωρητικότητος (π.χ. βάμβαξ).

στ) Πρέπει νά δύναται νά χρησιμοποιῆται εἰς τήν χώραν τῆς παραλαβῆς, διότι οὕτω ὁ ἀγοραστής δύναται εὐκόλως νά πωλήσῃ τό περιτύλιγμα . Οὕτω εἰς τήν Ρουμανίαν αἱ ἐλαῖαι ἀποστέλλονται ἐντός μεγάλων βαρελίων χρησιμοποιουμένων πρὸς μεταφοράν πίσης.

ζ) Πρέπει ἡ συσκευασία νά εἶναι καλλιτεχνική, διότι οὕτω διὰ τίθεται εὐαρέστως ὁ ἀγοραστής διά πολλά ἐμπόρεύματα π.χ. ὀπικιά, σιγαρέττα, ἠδύποτα κτλ. καί προσελκύεται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νά τίθεται πολλάκις εἰς δευτερεύουσαν μοῖραν καί αὐτή ἡ ποιότης. Ἐνέχει ἰδιαιτέραν σημασίαν ἡ ἐμφάνισις, τό χρῶμα, ἡ μορφή, ἡ ἐτικέττα, πᾶν ὅ,τι δηλαδή ἔποτελεῖ οὕτως εἰπεῖν τήν τουαλέτταν τοῦ ἐμπορεύματος.

η) Κατά τήν συσκευασίαν δεόν νά ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τήν ἐπίδρασιν τοῦ κλίματος (θερμότητος, ὑγρασίας) καί τήν παραμονήν εἰς τό ὑπαίθριον ἐν τῷ τόπῳ τῆς παραλαβῆς λόγῳ ἑλλείψεως ἀποθηκῶν τοῦ Τελωνείου.

θ) Πρέπει νά ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τό δυνατόν τῆς χρησιμοποιοῦσας τῆς συσκευασίας ὑπό τοῦ ἀγοραστοῦ δι' ἄλλην ἀνάγκην π.χ. τά ἐκ ποροελάνης ἢ ἐκλεκτῆς ὑάλου δοχεῖα διὰ γλυκίσματα χρησιμοποιοῦνται δι' ἀνθοδοχεῖα ἢ διὰ διακόσμησιν κτλ.

ι) Ἡ συσκευασία τέλως τῶν προϊόντων δεόν νά εἶναι ὁμοιόμορφος διὰ ν' ἀποφεύγῃται τά ζυγιστικά ἐκάστου δέματος.

Δ ι ἄ φ ε ρ α ε ἴ δ η σ υ σ κ ε υ α σ ί α ς . - Τά ἐμπερεύματα συσκευάζονται εἴτε ἐντός βαρελίων μεγάλων, π.χ. ἐλαῖαι ἢ μικρῶν, π.χ. ἡδύποτα, εἴτε ἐντός σάκκων π.χ. καφές ἢ σακκιδίων, π.χ. σφαιρίδια, εἴτε ἐντός κανιστρῶν (κοφίνια, ζεμπίλια), π.χ. ὀπωρικά, εἴτε ἐντός κιβωτίων π.χ. ὑφάσματα, εἴτε ἐντός δοχείων π.χ. βούτυρον, εἴτε ἐντός ὑαλίνων δοχείων (νταμιζάνες), π.χ. οἶνος, εἴτε ἐντός φιαλῶν, π.χ. φαρμακευτικά εἶδη, εἴτε περιτυλίσσονται δι' ὑφάσματος, π.χ. καπνά, εἴτε σιδηρῶν στεφανῶν, σχοινίων π.χ. τά δέματα χόρτου κτλ. Μή καθυστερήσῃς τῆς περιεκτικότητος τῶν δοχείων ὅ πωλητής δύναται νά φορτώσῃ τριαῦτα εἰσυδῆποτε μεγέθους, πάντως ἐντός τῶν συνηθειῶν τῆς πωλήσεως .

Τ ρ ὀ ρ ο ι σ υ σ κ ε υ α σ ί α ς . - Διακρίνομεν τά ἐξῆς εἶδη συσκευασίας :

α) Ἐ π λ ῆ ν ἔ π ι σ ύ ν δ ε σ ι ν , ὅταν ὑπάρχη ἐν μόνον περιτυλίγμα π.χ. ζάχαρις ἀποστέλλεται ἐντός σάκκων μονῶν, ὅς ὁνος ἐντός βαρελίων ἢ τά μηχανήματα ἐντός κιβωτίων κτλ.

β) Δ ι π λ ῆ ν ἔ π ι σ ύ ν δ ε σ ι ν , ὅταν τό ἐμπόρευμα περιτυλίσσεται ἐντός διπλοῦ περιτυλίγματος π.χ. τό ἔλαιον ἐντός δοχείων τιθεμένων ἐντός κιβωτίου, ὁ καφές ἐντός διπλῶν σάκκων , κτλ.

γ) π ο λ λ α π λ ῆ ν ἔ π ι σ ύ ν δ ε σ ι ν , ὅταν τό ἐμπόρευμα περιτυλίσσεται ἐντός τριῶν ἢ περισσοτέρων περιτυλιγμάτων π.χ. τά μεταξωτά ὑφάσματα, τά ὅποια κατά πρῶτον προφυλάσσονται ἀπό φιλέ χαρτόνιον καί κατόπιν τίθενται ἐντός κιβωτίου, τό ὅποιον ἔξωθεν μὲν εἶναι ἐκ ξύλου καί ἔσωθεν ἐκ λευκοσιδήρου ἢ τό τέϊον τό ὅποιον ἀποστέλλεται εἰς πακέτα δῖς περιτυλιγμένα, ἅτινα τίθενται ἐντός κιβωτίου διπλοῦ.

Ε ἴ δ η π ω λ ῆ σ ε ω ς . - Σχετικῶς μέ τήν συσκευασίαν ἔχομεν τās ἐξῆς περιπτώσεις πωλήσεως :

α) Δυνατόν ὁ πωλητής νά μή ὑπολογίσῃ ἰδιαιτέρως τήν ἀξίαν τῆς ἐπισυνδέσεως, εἴτε λόγῳ τῆς μικρᾶς τῆς ἀξίας ἐν σχέσει μέ τό ἐμπόρευμα , π.χ. τά κυττα τῶν κοσμημάτων ἢ ὁ χάρτης περιτυλίξεως εἴτε διότι συμπεριέλαβεν ἥδη αὐτήν εἰς τήν ἀξίαν τοῦ ἐμπορεύματος.-

β) Δυνατόν νά χρεώση ὁ πωλητής ἰδιαιτέρως τόν ἀγοραστήν μέ τήν ἀξίαν, ὅποτε : 1) δύναται ὁ ἀγοραστής νά κρατήσῃ τήν ἐπισύνδεσιν ὀφείλων τήν ἀξίαν αὐτῆς ἢ 2) δύναται νά ἐπιστρέφῃ αὐτήν, ὁ πότε ἀπαλλάσσεται τῆς πληρωμῆς τῆς ἀξίας τῆς π.χ. εἰς τὰς ἀγοραπωλησίας τῶν ἐμφιαλωμένων ποτῶν (ζύθου, οἴνου).

γ) Δυνατόν ὁ ἀγοραστής νά ὑποχρεωθῇ νά πληρώσῃ, ἀντί τῆς ἀξίας τῶν καθαροῦ βάρους, τήν ἀξίαν τοῦ μικτοῦ βάρους. Εἰς τήν περίπτωση ταύτην χρησιμεποιεῖται ὁ ὅρος **μικτόν διά καθαρόν** (μπροῦτε γιά νέττε). π.χ. εἰς τὰς ἐν Βόλφ πωλήσεις τυροῦ κασέρι, εἰς τὰς πωλήσεις καρφσβελονῶν εἰς πάνα τῶν 4 ὀκ. ἢ τῶν χρωμάτων παρεσκευασμένων δι' ἐλαίου καί συνήθως εἰς τὰς λιανικὰς ἀγοραπωλησίας.

15. Ἡ ἀποστολικὴ τῶν ἐμπορευμάτων .

Κρόνος αὐτῆς .- Ἡ συμφωνία τῆς ἀγοραπωλησίας δέσν νά καθορίζῃ καί τόν χρόνον τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐμπορευμάτων. Ὁ ὅρος οὔτως ἐνίοτε ἀποβαίνει οὐσιώδης π.χ. ὅταν πρόκειται περί τῶν εἰδῶν νεωτερισμῶ ἢ περί ἐμπορευμάτων, τὰ ὅποια πρόκειται νά πωληθοῦν εἰς μίαν πανήγυριν κτλ. Ἐάν τὰ ἐμπορεύματα δέν ἀποσταλοῦν ἐγκαίρως, ὁ ἀγοραστής δικαιοῦται ἢ νά ἀρνηθῇ τήν παραλαβήν ἢ νά ζητήσῃ μίαν ἀνάλογον ἔκπτωσιν παρά τοῦ πωλητοῦ.

Ἡ φόρτωσις ἔχει συντελεσθῆ ὅταν τό ἐμπόρευμα ἀποτεθῇ ἐπὶ τοῦ πλοίου εἴτε ἐπὶ τῶν καταστρώματος εἴτε ἐντός τοῦ κύτους καί παύσῃ ἢ ἐξάρτησις τῶν ἐμπορευμάτων ἐν τοῦ γερανοῦ, ὅταν ἀποτεθῇ ἐπὶ τοῦ βαγονέου, τοῦ αὐτοκινήτου. κτλ.

Τρόπος ἀποστολῆς .- Πολλάκις ὁ ἀγοραστής, ἔταν ἐπιβαρύνεται μέ τὰ ἔξοδα ταξειδίου, ὀρίζει αὐτός πῶν τρόπον τῆς ἀποστολῆς, ἀξιῶν νά ἀποσταλοῦν εἴτε δι' ἰστιοφόρου ἢ ἀτμοπλοίου ἢ αερεπλάνου καί μάλιστα δι' ὠρισμένου, εἴτε διὰ σιδηροδρόμου ἢ οἰουδήποτε ἄλλου μεταφορικοῦ μέσου. Εἰς τήν μεταφοράν διὰ σιδηροδρόμου δύναται νά ζητήσῃ τὰ ἐμπόρευματα νά ἀποσταλοῦν εἴτε διὰ μεγάλης εἴτε διὰ μικρᾶς ταχύτητος .-

Εἶδη πωλήσεως .- Ὡς πρὸς τήν ἀποστολήν δυνατόν νά ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς εἶδη πωλήσεων συνηθιζόμενα κυρίως εἰς τὰς διά θαλάσσης μεταφοράς καί ἀφορῶντα τόν χρόνον τῆς φορτώσεως :

α) **Ἀμεσεσφόρτωσις .** Τό ἐμπόρευμα δύναται νά φορτωθῇ ἀμέσως ἐντός 3-15 ἡμερῶν κατὰ τὰς συνηθείας τοῦ λιμένος τῆς φορτώσεως .

β) **Ταχεῖα .** Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑπάρχει κατὰ τὰς συνηθείας προθεσμία φορτώσεως 10-25 ἡμερῶν.

γ) Έμπόρευμα έτοιμο εν προς φόρτωσι ν. Τό έμπόρευμα δύναται νά φορτωθῆ εύθύς ώς διατάξη ό αγοραστής.

δ) Φόρτωσις τό ταχύτερον, δηλαδή μόλις καταστή δυνατή ή φόρτωσις είς τίν πωλητήν.

ε) Φόρτωσις εύθύς ώς καταστή δυνατόν, όποτε ό πωλητής πρέπει νά επιδείξη τήν έπιμέλειαν συνετού οίκογενειάρχου.

στ) Φόρτωσις ώρισμένη. Όρίζεται ή ήμερομηνία έντός τῆς όποιας θά γίνῃ ή φόρτωσις, π.χ. τήν 12 Μαΐου.

ζ) Φόρτωσις κατά τέν δεῖνα μήνα. Είς τήν περιπτώσιν αὐτήν όρίζεται ό μήν έντός του όπολου θά γίνῃ ή φόρτωσις. Δύναται νά συμφωνηθῆ καί μακροτέρα φόρτωσις δι' έμπορεύματα προερχόμενα έκ μεγάλων αποστάσεων (π.χ. δέρματα έξ Ινδιών).

η) Φόρτωσις κλιμακική, όποτε τό έμπόρευμα φορτώνεται έντός δύο ή περισσότερων μηνών, π.χ. ή φόρτωσις θέλει γίνῃ κατ' όσας ποσότητας έντός του 'Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου καί Μαρτίου ή τό 1/2 τόν 'Οκτώβριον καί ανά 1/3 Νοέμβριον, Δεκέμβριον, 'Ιανουάριον κτλ.

θ) Αρχαί ή τέλη τς ὕ μηνός. Ό όρος αὐτος σημαίνει φόρτωσιν έντός τών πρώτων ή τελευταίων έπτά ήμερῶν του μηνός.

ι) Υπό φόρτωσιν. Τό έμπόρευμα εύρίσκεται είς τάς φερτηγίδας ή επί τῆς προκυμαλας καί φορτώνεται επί του πλοου, ή είς τήν απόβαθραν του Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ καί φορτώνεται επί του βαγνίου.

ια) Φόρτωμένο. Έν τῇ περιπτώσει αὐτῇ ή φορτωτική δέν νά φέρῃ ήμερομηνίαν προηγουμένην τῆς πωλήσεως ή τουλάχιστον τήν ίδίαν ήμερομηνίαν. Η μή άφίξις του έμπ/τος διά του δηλωθέντος πλοου δίδει δικαίωμα είς τόν αγοραστήν έγκαταλείφειως του έμπορεύματος.

ιβ) Έμπόρευμα ταξειδεῦον ή έπιλῶ. Έν τῇ περιπτώσει αὐτῇ πρέπει νά αποδειχθῆ ότι τό πλοῖον ήρχισε τόν πλοῦν του πρό τῆς ήμερομηνίας τῆς πωλήσεως.

Έν περιπτώσει καθ' ήν δέν συμφωνηθῆ προθεσμία αποστολῆς ύπάρχει κατά τάς συνηθείας ύπέρ του πωλητοῦ δίμηνος προθεσμία.

Σημεῖα καί άριθμοί. - Επί τών αποστελλόμενων δεμάτων προς καλύτεραν καί ταχύτεραν αναγνώρισίν των παρά του αγοραστοῦ τίθενται ώρισμένα σημεῖα καί είς εκαστεν δέμα ό

αὔξων ἀριθμὸς αὐτοῦ. Συνήθως τὰ σημεῖα εἶναι τὰ ἀρχικά γράμματα τοῦ ὀνόματος εἴτε τοῦ πωλητοῦ εἴτε τοῦ ἀγοραστοῦ. Πολλάνις ὁ ἀγοραστὴς ὀρίζει τὰ σημεῖα, εἴτε διότι ἐπιθυμεῖ νὰ γνωσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ πωλητοῦ, εἴτε διότι ἐπιθυμεῖ ἀντιθέτως νὰ παραμείνῃ ἄγνωστος ὁ προμηθευτὴς του. Ἐννοεῖται ὅτι εἰ πωληταὶ ἐπιδιώκουν νὰ θέτουν ἐπὶ τῶν δεμάτων τὰ ὀνόματά των, διότι τοῦτο εἶναι μέσον διαφημίσεως.

Ἐὺθύνῃ πωλητοῦ. — Ὁ πωλητὴς εὐθύνεται ἀπέναντι τοῦ ἀγοραστοῦ διὰ τὴν καλὴν συσκευασίαν τοῦ ἐμπορεύματος, ὥστε νὰ φθάσῃ τοῦτο εἰς τὸν προορισμὸν του ἐν καλῇ καταστάσει. Ὁφείλει νὰ ἐπιδείξῃ ἐπιμέλειαν ἐκλέγων τὸν μεταφορέα, ἀλλὰ δὲν εὐθύνεται διὰ τὰ πτασματά του. Ἐφόσον τὸ ἐμπόρευμα ταξιδεύει εἰς κίνδυνον τοῦ ἀγοραστοῦ, ὁ μεταφορέας ἀντιπροσωπεύει πλέον τὸν ἀγοραστήν καὶ ὄχι τὸν πωλητήν.

Ὁ πωλητὴς ὀφείλει ὄχι μόνον νὰ φορτώσῃ τὸ ἐμπόρευμα, ἀλλὰ καὶ νὰ καταστήσῃ δυνατὴν καὶ ἀκίνδυνον τὴν παραλαβὴν τοῦ ἐμπορεύματος ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν βραδύνει νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἀγοραστήν ὑπέχει τὴν εὐθύνην, καὶ ὁ ἀγοραστὴς δικαιούται νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν, διὰ τὴν τυχόν υπάρχουσαν διαφορὰν τιμῆς τοῦ ἐμπορεύματος μεταξύ τῆς χρονολογίας τῆς υποχρεώσεως πρὸς εἰδοποίησιν καὶ τῆς χρονολογίας, καθ' ἣν εἰδοποίησε τὸν ἀγοραστήν νὰ παραλάβῃ τὸ ἐμπόρευμα.

Εἰδοποιητήριον ἀποστολῆς. — Ὁ πωλητὴς πολλάνις εἰδοποιεῖ τὸν ἀγοραστήν περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐμπορεύματος δι' εἰδικῶν ἐγγράφων καλουμένων "εἰδοποιητήριον ἀποστολῆς" ἐπιφυλασσόμενος βραδύτερον ν' ἀποστείλῃ τὸ σχετικὸν τιμολόγιον. Τὸ εἰδοποιητήριον ἀποστολῆς περιλαμβάνει ἐπικεφαλίδα καὶ κυρίως σῶμα, εἰς ᾧ δὲν ἀναγράφεται ἡ ἀξία τοῦ ἐμπορεύματος.

Τὸ εἰδοποιητήριον ἀποστέλλεται εἰς διπλοῦν, τὸ δὲ δεῦτερον ἀντίτυπον ἐπιστρέφεται παρὰ τοῦ παραλήπτου εἰς τὸν ἀποστολέα μετὰ μνηίας, εἴαν παρελήφθησαν καλῶς ἢ μὴ τὰ ἐμπόρευματα.

§ 14. Παράδοσις τοῦ ἐμπορεύματος

Παράδοσις εἶναι ἡ πρᾶξις διὰ τῆς ὁποίας ὁ πωλητὴς ἐκτελεῖ πᾶν ὅ,τι οὗτος κατὰ τὴν συμφωνίαν τῆς ἀγοραπωλησίας ὀφείλει νὰ πράξῃ, διὰ ν' ἀποκτήσῃ ὁ ἀγοραστὴς τὴν πραγματικὴν κατοχὴν τοῦ ἐμπορεύματος. Αἱ συνέπειαι τῆς παραδόσεως ἄρχονται, ἔστω καὶ εἴαν τὸ πρᾶγμα δὲν περιῆλθεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἀγοραστοῦ. Ἀπὸ τῆς παραδόσεως τοῦ πωληθέντος πράγματος τὸν κίνδυνον τῆς τυχαίας κα-

ταστροφῆς ἢ τῆς χειροτερεῦσώς του, καί γενικῶς τά βάρη, φέρει ὁ ἄγραστῆς, συγχρόνως δ' ἔχει καί τά τυχόν ὠφελήματα.

Προκειμένῳ περί τῆς παραδόσεως δεόν νά συμφωνηθῆ ὁ χρένος καί ὁ τόπος τῆς παραδόσεως. Ἐάν δέν ἐγένετο συμφωνία, ὁ πωλητής ὑποχρεοῦται νά παραδώσῃ τό ἐμπόρευμα εἰς τήν ἀποθήκην του ἢ προκειμένῳ περί συγκριζομένων γεωργικῶν προϊόντων εἰς τόν πλησιέστερον λιμένα φορτώσεως καί ευθύς ὡς τοῦτο καταστή δυνατόν.

Χ ρ έ ν ο ς π α ρ α δ ό σ ε ω ς .— Χρόνος παραδόσεως εἶναι ἡ προθεσμία ἐντός τῆς ὁποίας ὁ πωλητής ὀφείλει νά μεταβιβάσῃ τό ἐμπόρευμα εἰς τήν κατοχήν τοῦ ἄγραστοῦ. Διακρίνομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις :

α) **Ἄ μ ε σ ο ς π α ρ ά δ ο σ ι ς .** Ὁ πωλητής ὑποχρεοῦται ἀμέσως νά παραδώσῃ τό ἐμπόρευμα . Αἱ τοιαῦται πωλήσεις συνηθίζονται εἰς τό λιανικόν ἐμπόριον, εἰς τό ὅποιον ἡ συμφωνία καί ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀγοραπωλησίας χρονικῶς ταυτίζονται .

β) **Δ ι α θ έ σ ι μ ο ς π α ρ ά δ ο σ ι ς .** Ὁ πωλητής εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην θέτει ἐντός 43 ὡρῶν τό ἐμπόρευμα εἰς τήν διάθεσιν τοῦ ἄγραστοῦ, ὅστις δικαιεῖται νά παραλάβῃ αὐτό ὅποτε-δήποτε θέλει. Αἱ τοιαῦται πωλήσεις συνηθίζονται εἰς τό χονδρικόν ἐμπόριον, τῶν ἐμπόρων διατηρούντων ἀποθήκας, εἰς τὰς ὁποίας διαθέτουν ἀποθέματα ἐμπρευμάτων.

γ) **Μ έ λ λ ι υ σ α π α ρ ά δ ο σ ι ς .** Ὁ πωλητής ὑποχρεοῦται νά παραδώσῃ τό ἐμπόρευμα εἰς τό μέλλον ἐντός ὀρισμένου ἢ ἀορίστου χρονικοῦ διαστήματος . Αἱ πωλήσεις αὗται συνηθίζονται εἰς τό χονδρικόν καί ἰδίᾳ τό ἐξωτερικόν ἐμπόριον. Ἔχομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις :

1) **Π α ρ ά δ ο σ ι ς ὀ ρ ι σ μ έ ν η ,** π.χ. τό ἐμπόρευμα θέλει παραδοθῆ μετά ἕνα μῆνα ἢ τήν τάδε τοῦ δεῖνα μηνός ἢ ἐντός τοῦ τάδε μηνός ἢ εἰς τήν τάδε πανήγυριν.

2) **Π α ρ ά δ ο σ ι ς κ λ ι μ α κ η δ ό ν ,** ὅταν ἡ παράδοσις γίνεται εἰς διαφόρους ἐποχάς καί καθ' ὀρισμένης ποσότητος. Π. Χ. τό ἐμπόρευμα θέλει παραδοθῆ εἰς τρεῖς ἴσας δόσεις, π.χ. τήν πρώτην ἐκάστου τῶν τριῶν προσεχῶν μηνῶν.

3) **Π α ρ ά δ ο σ ι ς κ α τ ά τ ῆ ν α ἰ σ ί α ν ἄ φ ι -**
Ξ ι ν τ ο ῦ π λ ο ῦ ς , ὅποτε τά ἐμπορεύματα παραδίδονται, ἔάν ἀφιχθῆ τό πλοῦν ἄλλως ἢ πώλῃσις ἀκυρεῖται καί ἐν περιπτώσει κῆθ' ἢν τό ἐμπόρευμα ἦτε ἠσφαλισμένον, τήν ἀποζημιώσιν θέλει εἰσπράξῃ ὁ πωλητής.

Τ ό π ο ς π α ρ α δ ό σ ε ω ς .— Τόπος παραδόσεως καλεῖται τό μέρος εἰς τό ὅποιον γίνεται ἡ ἐγκρισίς τοῦ ἐμπορεύματος.

Εἰς τόν τόπον παραδόσεως θά διαμαρτυρηθῆ ὁ ἀγοραστής διὰ τὰ φανερά ἐλαττώματα τοῦ ἐμπορεύματος. Τέλος παραδόσεως ὡσαύτως καλεῖται τό σημεῖον, μέχρι τοῦ ὁποῦ οὗ ὁ πωλητής ὑποχρεοῦται εἰς τὰ ἔξοδα καί τούς κινδύνους καί ἐπομένως εἶναι τό σημεῖον ἀπό τοῦ ὁποῦ οὗ ὁ ἀγοραστής ἀναλαμβάνει τὰ ἔξοδα καί τούς κινδύνους. Ὡς πρὸς τόν τόπον παραδόσεως διακρίνομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος :

Γενικὸι ὅροι .- Τιοιοῦτοι εἶναι :

1) Εἰς τὴν ἀποθήκην τῆς πωλητοῦ ἢ εἰς τὸ ἐργοστάσιον συνθηματικῶς *F.u. = franco usine ἢ f.c.f.a = franco fabrica* . Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ πωλητής ὑποχρεοῦται μόνον εἰς τὰ ἔξοδα τῆς ζυγίσεως, ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ ἔξοδα καί οἱ κίνδυνοι τῆς μεταφορᾶς εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ .

2) Εἰς τὴν ἀποθήκην τῆς ἀγοραστοῦ ὅποτε ὁ πωλητής ὑποχρεοῦται νὰ μεταφέρῃ τό ἐμπόρευμα δι' ἰδίῳ του ἑξόδων καί ἐπὶ ἰδίῳ κινδύνῳ μέχρι τῆς ἀποθήκης τοῦ ἀγοραστοῦ. Ὡς εὐνέητον, ὁ πρῶτος ὄρος συμφέρει εἰς τὸν πωλητήν, ὁ δὲ δεῦτερος εἰς τὸν ἀγοραστήν. Ἀμφότεροι οἱ δύο οὗτοι ὅροι καί ἰδίῳ ὁ δεῦτερος συνηθίζονται εἰς τὸ ἐπιτόπιον ἐμπόριον ἢ ἐφόσον ἡ μεταφορὰ εἶναι δυνατὴ δι' αὐτοκινήτου.

Ἐάν τὰ ἐμπόρευματα μεταφέρωνται διὰ σιδηροδρόμου :

3) Εἰς τὸν σταθμὸν φερτώσεως, ὅποτε ὁ πωλητής ὑποχρεοῦται δι' ἰδίῳ ἑξόδων καί κινδύνων νὰ μεταφέρῃ τό ἐμπόρευμα εἰς τὸν σταθμὸν τῆς φερτώσεως .

4) Εἰς τὸ βαγόνιον σταθμοῦ φορτώσεως (συνθηματικῶς *F.O.R. = free on rail ἢ F.O.T. = free on truck ἢ F.I.W. = free in wagon*). Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ πωλητής πλὴν τῶν ἑξόδων μεταφορᾶς μέχρι τοῦ σταθμοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ἐξεύρη βαγόνιον πρὸς φέρωσιν τῶν ἐμπορευμάτων καί πληρῶσιν καί τὰ φορτωτικά ἐπὶ τοῦ βαγονίου, τούς τυχόν φόρους κτλ.

5) Εἰς τὸ βαγόνιον σταθμοῦ ἐκφωρτώσεως . Εἰς τὴν πώλησιν ταύτην ὁ πωλητής ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶσιν πλὴν τῶν ἀνωτέρω καί τὰ κόμιστρα τῶν ἐμπορευμάτων .

6) Εἰς τὸν σταθμὸν ἐκφωρτώσεως, ὅποτε ὁ πωλητής ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν καί τῶν ἐκφορτωτικῶν ἀπὸ τοῦ βαγονίου μέχρι τοῦ σταθμοῦ.

7) Ἐπὶ τοῦ αὐτοκινήτου (*F.O.C. = free on car*), ὅποτε πληρώνει ὁ πωλητής καί τὰ φορτωτικά.

Ἐάν τὰ ἐμπορεύματα μεταφέρωνται δι' ὕδατος :

8. Ἐπί τῆς προκυμαίας λιμένος φορτώσεως, (συνθηματικῶς f.t. ἐκ τοῦ franco bord ἢ f.d, ἐκ τοῦ free on docks), ὅποτε ὁ πωλητής ὑποχρεῖται νά πληρώσῃ τὰ κόμιστρα μέχρι τῆς προκυμαίας καί τὰ ἐκφορτωτικά εἰς αὐτήν .

9. Εἰς τὰς φορτηγίδας λιμένος φορτώσεως. Ὁ πωλητής ὑποχρεῖται νά παραδώσῃ τὰ ἐμπορεύματα ἐπί τῆς φορτηγίδος (μαούνας), πλευρισμένης παρά τὸ πλοῖον, δηλ. ὑποχρεῖται εἰς τὰ " μαουσιάτικα " . (F.A.S = free alongside, ship) F.O.Q = free on Quay).

10. Ἐπί τοῦ πλοίου εἰς λιμένα φορτώσεως . Ὁ πωλητής ὑποχρεῖται εἰς τὰ ἔξοδα καί τούς κινδύνους τῆς φορτώσεως τοῦ ἐμπορεύματος ἐπί τοῦ πλοίου. Ὁ ὅρος οὗτος γραφόμενος συνθηματικῶς FOB (ἐκ τῆς ἀγγλικῆς ἐκφράσεως free on board) διαφέρει τοῦ προηγουμένου κατά τὰ φορτωτικά, τὰ ὅποια εἰς λιμένας, εἰς τούς ἰστούς δέν πλευρίζουν τὰ πλοῖα, ὅπως δυστυχῶς ἐν Ἑλλάδι, εἶναι σημαντικά.

11) Ἐπί τοῦ πλοίου εἰς λιμένα τῆς ἐκφορτώσεως (FOB).

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν ὁ πωλητής ἀναλαμβάνει τὰ ἔξοδα καί τούς κινδύνους τοῦ ταξιδίου ἐπομένως, ἐάν κατά τὸν πλοῦν ὑπὸστῇ βλάβην τὸ ἐμπόρευμα, ἡ ζημία ἀνήκει εἰς τὸν πωλητήν, ὁ ὅποιος καί θά λάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν παρά τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας, ἐάν τὸ ἐμπόρευμα ἦτο ἠσφαλισμένον.

12) Ἐπί τῆς φορτηγίδος εἰς λιμένα ἐκφορτώσεως, ὅποτε ὁ πωλητής πληρώνει τὰ ἐκφορτωτικά ἐπί τῆς φορτηγίδος καί τὰ μαουσιάτικα.

13) Εἰς τὴν προκυμαίαν λιμένας ἐκφορτώσεως (f.t ἢ f.d), ὅποτε ὁ πωλητής ὑποχρεῖται νά πληρώσῃ τὰ ἐκφορτωτικά μέχρι τῆς προκυμαίας, τούς φόρους κτλ.

14) Ἐπί τοῦ πλοίου εἰς λιμένα φορτώσεως μέ προκαταβολήν ναύλου. Συνθηματικῶς c.f. (ἐκ τῆς γαλλικῆς φράσεως coût & fret). Ὁ πωλητής εἰς τὴν πώλησιν αὐτήν παραδίδει τὰ ἐμπορεύματα ἐπί τοῦ πλοίου εἰς τὸν λιμένα τῆς φορτώσεως, ἀλλά πληρώνει διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἀγοραστοῦ τὸν ναῦλον. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν τὸ ἐμπόρευμα ταξιδεύει εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ.

15) Ἐπί τοῦ πλοίου εἰς λιμένα φορτώσεως μέ προκαταβολήν τοῦ ναύλου

καὶ τῶν ἀσφαλίστρων. (Συνθηματικῶς cif ἐκ τῶν ἀγγλικῶν λέξεων cost insurance, freight ἢ cif ἐκ τῶν γαλλικῶν coût, assurance, fret) .

Εἰς τὴν πώλησιν ταύτην ἄποσ παραδόσεως εἶναι τὸ πλοῖον εἰς τὸν λιμένα τῆς φορτώσεως καὶ ἐπομένως τὸ ἐμπόρευμα ταξιδεύει εἰς κίνδυνον τοῦ αγοραστῆ.

Ὁ ὅρος οὗτος cif λιμένα ἐκφορτώσεως ὁμοιάζει ὡς πρὸς τὸν τόπον παραδόσεως μὲ τὸν ὅρον fob λιμένα φορτώσεως, ὡς πρὸς δὲ τὰ ἔξοδα μὲ τὸν ὅρον fob λιμένα ἐκφορτώσεως .

Ὁ ὅρος cif καθὼς καὶ ὁ ὅρος fob λιμένα φορτώσεως εἶναι συνηθέστατοι εἰς τὸ ἐμπόριον τόσον τὸ ἐσωτερικόν ὅσον καὶ τὸ ἐξωτερικόν . Ὁ ὅρος μάλιστα cif παρουσιάζει τὰ ἐξῆς πλεονεκτήματα : πρῶτον ἐπιτρέπει εἰς τὸν ἀγοραστήν νά συγκρίνη ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως τὰς διαφόρους προσφοράς καὶ δεύτερον τὸν ἀπαλλάσσει τῆς φροντίδος τῆς ναυλώσεως καὶ ἀσφαλείας καὶ συνεπῶς τῆς ἀμέσου πληρωμῆς τοῦ ναύλου καὶ τῶν ἀσφαλίστρων .

Ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου cif . Δεδομένης τῆς διεθνοῦς σημασίας τοῦ ὅρου cif εἰς τὰς ἀγοραπωλησίας τὸ Διεθνές Ἐμπορικόν Ἐπιμελητήριον καθώρισεν ὡς ἐξῆς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου τούτου ἐπὶ τῆ βάσει ἐρωτηματολογίου, εἰς ὃ ἀπήντησαν αἱ κυριώτεραι χῶραι .

Α. Ὁ πωλητῆς ὑποχρεοῦται .

1) Νά ἀποστείλῃ τὸ ἐμπόρευμα δι' ἐξόδων του μέχρι τοῦ συμφωνηθέντος τόπου προορισμοῦ.

2) Νά πληρῶσῃ τὰ δικαιώματα ἐξαγωγῆς εἰς τὸν λιμένα τῆς φορτώσεως .

3) Νά συνάψῃ πᾶσαν ἀναγκαίαν ἀσφάλειαν κατὰ τὰς σχετικὰς συνθηκὰς εἰς ἕκαστον λιμένα φορτώσεως καὶ νά πληρῶσῃ τὰ ἀσφάλιστρα .

4) Νά παραδώσῃ εἰς τὸν ἀγοραστήν ἢ εἰς τὸν πράκτορά του φορτωτικὴν, ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον καὶ πιστοποιητικὸν προελεύσεως .

5) Νά ἀναλάβῃ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς ζημίας μέχρις οὗ τὸ ἐμπόρευμα φορτωθῇ .

Β. Ὁ ἀγοραστής ὑποχρεοῦται :

1) Νά ἀναλάβῃ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς ζημίας μετὰ τὴν φόρτω

σιν τῷ ἐμπορεύματι.

2) Νά παραλάβῃ τό ἐμπόρευμα καί νά πληρώσῃ τά ἔξοδα τῆς ἐκφορτώσεως συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς φορτωτικῆς ἀμα τῇ παρουσιάσει αὐτῆς ἢ ἐν περιπτώσει συμφωνίας εἰδικῆς ἀμα τῷ κατάπλῃ τοῦ πλοίου.

3) Νά πληρώσῃ τά εἰσαγωγικά ἐν γένει τέλη.

4) Νά πληρώσῃ ἔναντι φορτωτικῆς καὶ λοιπῶν ἐγγράφων, ἐκτός ἀντιθέτου συμφωνίας.

5) Νά πληρώσῃ τὸν μὴ πληρωθέντα ναῦλον ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ ἀφαιρῶν αὐτὸν ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ τιμολογίου, καίτοι ὑπάρχει συμφωνία περὶ πληρωμῆς τοῦ ἐμπορεύματος ἐπὶ πιστώσει. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ ἀγραστής ἔσ' ἐπιβαρύνῃ τὸν πωλητὴν μὲ τὸν τόκον τοῦ ναύλου.

Γ'. Ἐκτός τούτων ὁ ὅρος τσίφ σημαίνει :

1) Ἐάν ὁ πωλητὴς παρημέλησε τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἐμπορεύματος
α) Ὁ ἀγοραστής ἔχει τὸ δικαίωμα εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ἐκ τούτου προξενηθείσας ζημίας.

β) Ὁ ἀγοραστής ἔχει δικαίωμα νά ἀσφαλίσῃ τό ἐμπόρευμα καί νά ἀφαιρέσῃ τὰ ἀσφάλιστρα ἐκ τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων.

γ) Ὁ ἀγοραστής δύναται εἰς ὀρισμένας περιπτώσεις νά ἀκυρώσῃ τὴν ἀγοραπωλησίαν καί νά ζητήσῃ ἀποζημίωσιν.

2) Ὁ πωλητὴς ἔχει τὸ δικαίωμα :

α) νά μὴ παραδώσῃ τό ἐμπόρευμα εἰμὴ ἔναντι πληρωμῆς τῆς ἀξίας του.

β) Νά ἀκυρώσῃ τὴν πώλησιν καί νά ζητήσῃ ἀποζημίωσιν ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως ἢ ἀρνήσεως τῆς πληρωμῆς.

γ) Νά μὴ παραδώσῃ τό ἐμπόρευμα εἰς τὸν ἀγοραστήν, ὁ ὅπως τυχόν ἐσταμάτησε τὰς πληρωμὰς του.

3) Ἡ προθεσμία τῆς διαμαρτυρίας διὰ τὴν ποιότητα καί ποσότητα τοῦ ἐμπορεύματος ἀρχεταί ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀφίξεως εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ.

4) Ἡ ἐκτίμησις τῆς ποιότητος καί ποσότητος δέον νά γίνῃ κατὰ τὴν φόρτωσιν τοῦ ἐμπορεύματος.

5) Ἡ προθεσμία τῆς παραδόσεως ἀφορᾷ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐμπορεύματος καί ὄχι τῆς ἀφίξεως.

6) Ὁ ἀγοραστής δέν ἔχει τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῇ παρουσιάσει τῶν σχετικῶν ἐγγράφων νά ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τό ἐμπόρευμα δέν ἀφίχθη ἀκόμη ἢ ὅτι δέν ἠδυνήθη νά τὸ ἐξετάσῃ ἢ ὅτι

ἀκόμη τό ἐμπόρευμα ὑπωλέσθη ἢ ὑπέστη βλάβην.

Ἐάν εἰς τόν ὄρον CIF προστεθοῦν ὅροι μεταβάλλοντες βασικῶς αὐτόν, π.χ. Οἱ " κατόπιν ἐπισκέψεως " ἢ " ἐμπόρευμα ἔτοιμον εἰς τήν ἀποθήκην τοῦ πωλητοῦ ", οὐδέν ἄλλο σημαίνει ὁ ὅρος οὔτε εἰμή καθορισμόν καί προσδιορισμόν τῆς τιμῆς .

§ 15. Π α ρ α λ α β ῆ τ οῦ ἐ μ π ο ρ ε ῦ μ α τ ο ς .

Εἰδοποίησις ἀγοραστοῦ. - Ὁ πωλητής ὀφείλει ὄχι μόνον νά φορτώσῃ τό ἐμπόρευμα, ἀλλά καί νά καταστήσῃ δυνατήν καί ἀκίνδου - νον τήν παραλαβήν τοῦ ἐμπορεύματος ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ· ἐν περιπτώσει καθ' ἣν βραδύνει νά εἰδοποιήσῃ τόν ἀγοραστήν ὑπέχει τήν εὐθύνην καί ὁ ἀγοραστής δικαιούται νά ζητήσῃ ἀποζημίωσιν διά τήν τυχόν ὑπάρχουσαν διαφοράν τιμῆς τοῦ ἐμπορεύματος μεταξύ τῆς χρονολογίας καθ' ἣν ὤφειλε νά εἰδοποιήσῃ καί τῆς χρονολογίας καθ' ἣν εἰδοποίησε τόν ἀγοραστήν νά παραλάβῃ τό ἐμπόρευμα .

Δ ι α μ α ρ τ υ ρ ῖ α ἀ γ ο ρ α σ τ οῦ. - Ἡ ἄνευ διαμαρτυρίας ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ παραλαβή τοῦ ἐμπορεύματος ἀποτελεῖ ἀναγνώρισιν, ὅτι καλῶς ἐγένετο ἡ φόρτωσις. Πᾶσα ἀπαίτησις πῦ ἀγοραστοῦ διά βλάβην, ἔλλειμμα κτλ. τοῦ ἐμπορεύματος δεόν νά γίνῃ καί νά ἐξακριβωθῇ πρὸς τῆς παραλαβῆς αὐτοῦ ἢ τῆς μετακινήσεως ἐκ τῆς προκυμαίας. Κατ' ἐπικρατήσασαν συνήθειαν, ἀναγραφομένην, καί ἐπὶ τῶν τιμολογίων, ἡ τυχόν διαμαρτυρία τοῦ ἀγοραστοῦ δεόν νά γίνῃ ἐντός ἐκτῶ ἢ τέ πολὺ δεκαπέντε ἡμερῶν, διότι, ὡς εὐνόητον, δέν δύναται νά παραμένῃ ἐπὶ πολὺ ἐκκρεμῆς ἡ τύχη τοῦ ἐμπορεύματος.

Ἐ γ κ α τ ἄ λ ε ἰ ψ ῖ ς τ οῦ ἐ μ π ο ρ ε ῦ μ α τ ο ς. - Ἡ παραλαβή εἶναι ὑποχρέωσις τοῦ ἀγοραστοῦ, διότι ἀφ' ἧς ἀφίχθῃ τό ἐμπόρευμα ἔχει ἀνάγκην φροντίδων καί ὑπόκειται εἰς ἔξοδα, μέ τὰ ὅποια δέν εἶναι δίκαιον νά ἐπιβαρύνεται ὁ ἐκτελέσας τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ πωλητῆς.

Εἰς περίπτωσιν ἐγκαταλείψεως τοῦ ἐμπορεύματος ὑπό τοῦ ἀγοραστοῦ, ὁ πωλητής ἢ ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ ὀφείλει νά καλέσῃ ἐγγράφως τόν ἀγοραστήν κοινοποιῶν διά δικαστικοῦ κλητῆρος πρόσκλησιν νά παραλάβῃ τό ἐμπόρευμα ἐάν ὁ ἀγοραστής ἐντός τῆς ταχθείσης λογικῆς προθεσμίας δέν προσέλθῃ, ὁ πωλητής δικαιούται νά ἐκποιήσῃ τό ἐμπόρευμα εἰς τήν τρέχουσαν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς πρὸς πρόληψιν περαιτέρω ζημιῶν ἢ φθορᾶς.

Ἀ ὄ γ ο ἰ ἔ γ κ α τ α λ ε ἰ ψ ε ω ς : ὡ ς π ρ ὸ ς τ ῆ ν φ ὄ ρ τ ω σ ῖ ν. - Ἐάν τό ἐμπόρευμα δέν φορτωθῇ ἐμπροθέσμως ἢ

φορτωθῆ ἐπὶ ἄλλου πλοίου καὶ οὐχὶ τοῦ καθορισθέντος ἐν τῇ συμφωνίᾳ τῆς ἀγοραπωλησίας, ὁ ἀγοραστής δικαιούται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἐμπόρευμα .

Ἐάν ἐμπροθέσμως φορτωθῆ μέρος τῆς συμφωνηθείσης ποσότητος, ὁ ἀγοραστής ὑποχρεοῦται νὰ παραλάβῃ τοῦτο καὶ δικαιούται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἐκπροθέσμως φορτωθὲν ὑπόλοιπον μέρος τῆς ποσότητος τοῦ ἐμπορεύματος, καθόσον ἡ τμηματικὴ φόρτωσις ἀποτελεῖ δικαίωμα τοῦ πωλητοῦ πάντως οὐχὶ κάτω τινός ὀριου ἀναλόγου πρὸς τὸ ἐμπόρευμα καὶ τὰς συνθηλάς.

Ἐάν τὸ ἐμπόρευμα φορτωθῆ ἐμπροθέσμως ἐπὶ τοῦ πλοίου εἰς τὸν λιμένα φορτώσεως, ἡ δὲ μεταφόρτωσις εἰς ἄλλον λιμένα βραδύνει οὐχὶ ἐξ υπαιτιότητος τοῦ πωλητοῦ, ὁ ἀγοραστής εἶναι υποχρεωμένος νὰ παραλάβῃ τὸ ἐμπόρευμα.

Ὁ ἀγοραστής δὲν ὑποχρεοῦται νὰ παραλάβῃ τὸ ἐμπόρευμα, ἐφ' ὅσον, παρά τὴν συμφωνίαν, δὲν ἐφορτώθῃ ἐπὶ τοῦ κατονομασθέντος πλοίου.

Ἐάν ἢ μὴ φόρτωσις ἀφείλεται εἰς ἀνωτέραν βίαν, ὁ παραλήπτης δύναται νὰ ἀρνηθῆ τὴν παραλαβὴν, ὅχι ὅμως καὶ νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν .

Ὡς πρὸς τὴν ποσότητα .— Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ πωλητής παραδῶσῃ μικροτέραν ποσότητα τῆς συμφωνηθείσης, ὁ ἀγοραστής ὑποχρεοῦται νὰ παραλάβῃ ταύτην καὶ νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μὴ φορτωθεῖσαν ποσότητα ἀντιθέτως δὲν ὑποχρεοῦται νὰ παραλάβῃ τὴν ἐπὶ πλεον φορτωθεῖσαν ποσότητα, ἐκτός ἐάν ἡ ποσότης αὕτη εἶναι κατωτέρα τῶν 5 % τῆς ὀλικῆς ποσότητος.

Συνήθως διὰ τὰ 2 % λογίζεται ἡ τιμὴ εἰς ἣν ἔχει συμφωνηθῆ τὸ ἐμπόρευμα, εἰὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἡ τιμὴ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς φορτώσεως .

Ὡς πρὸς τὴν ποιότητα .— Προκειμένου περὶ διαφορᾶς ἀναγομένης εἰς τὴν ποιότητα τοῦ ἐμπορεύματος, ὁ ἀγοραστής ἀφείλει νὰ καλέσῃ τὸν πωλητὴν εἰς ἐνέργειαν ἐπισημοῦ πραγματογνωμοσύνης πρὸς διαπίστωσιν τῆς τυχόν διαφορᾶς, χωρὶς νὰ δικαιούται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἐμπόρευμα . Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκθέσεως πραγματογνωμοσύνης θὰ ζητήσῃ ἀνάλογον ἔμπωσιν λόγῳ διαφορᾶς ποιότητος . Πάντως τὸ ἐμπόρευμα πρέπει νὰ εἶναι καλῶς ἐμφανίσιμον καὶ τρεχούσης ἐμπρευσίμου ἀξίας .

Ἐάν γεννηθῆ ζήτημα ποιότητος, αὕτη θὰ κριθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηλαῶν τοῦ τόπου τῆς παραλαβῆς, διότι εἰς αὐτὸν θεωρεῖται δυσχερεστέρα ἢ διάθεσις τοῦ ἐμπορεύματος .

Ἐάν διαπιστωθῆ ὅτι πρόκειται περὶ ἐμπορεύματος ἐιαφόρου

τόπου προελεύσεως, ὁ ἀγοραστής δύναται νά ἐγκαταλείψῃ τὸ ἐμπόρευμα, π.χ. εἰάν, ἀντὶ νά φορτωθῇ ρουμανικὸς σῖτος, φορτωθῇ σερβικὸς. Ὡσαύτως ὁ ἀγοραστής προκειμένου περὶ ὠρισμένων γεωργικῶν προϊόντων (π.χ. φασόλια), ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἐγκαταλείψῃ τὸ ἐμπόρευμα, εἰάν εἶναι παλαιᾶς καὶ ὄχι νέας ἐσοδείξας.

Ἐν περιπτώσει περισσεύας ξένων ὑλῶν ὁ ἀγοραστής δικαιούται νά ἐγκαταλείψῃ τὸ ἐμπόρευμα, εἰάν αὐταὶ ὑπερβαίνουν τὸ διπλάσιον τῆς συνηθιζομένης ἀνοχῆς. Π.χ. προκειμένου περὶ φασολίων τὸ 10 % ἐφ' ὅσον ἡ ἀνοχὴ εἶναι 5 % .

Ὁ π ρ ὅ σ τ ῆ ν σ υ σ κ ε υ α σ ῖ α ν . - Ὁ ἀγοραστής ὑποχρεοῦται νά παραλάβῃ τὸ ἐμπόρευμα τὸ ἀποσταλὲν συσκευασμένον, ἐνῷ συνεφωνήθη χῦμα, ἢ μέ καλυτέραν συσκευασίαν, μὴ βαρυνόμενος ὡς διὰ τῶν ἐξόδων συσκευασίας καὶ τῶν τυχόν ἐπὶ πλεον ἐξόδων, λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ ἐμπόρευμα δέν παρεδόθη χῦμα. Ὁ ἀντίθετος κανὼν ἰσχύει εἰάν πρόκειται περὶ ὀλοκλήρου φορτίου.

Δέν ἀποτελεῖ λόγον ἐγκαταλείψεως ἢ διάφορος συσκευασία, ἀλλὰ δημιουργεῖται δικαίωμα ἀποζημιώσεως, διότι ἡ μεταβολὴ τῆς συσκευασίας καθιστᾷ δυσχερεστέραν τὴν-διάθεσιν τοῦ ἐμπορεύματος ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ ἔχοντος ὠρισμένην πελατελίαν μέ εἰδικὰς ἀπαιτήσεις κλπ. Ἐπεὶ ἐπίσης ἀποζημιώσεις, εἰάν παρά τὰς συνηθείας τῆς ἀγορᾶς δέν ἀνεγράφησαν ἐπὶ τῆς συσκευασίας τὰ γνωστά συμβολικά σημεῖα τῆς ποιότητος, π.χ. ὄρουζα γκλασέ Ἰταλίας AAAAA.

§ 16. Π ε ρ ῖ δ ε ι γ μ α τ ε λ η ψ ῖ α ς .

Δειγματοληψία εἶναι ἡ λῆψις μικρᾶς ποσότητος ἕκ τινος ἐμπορεύματος, μέ τὸν σκοπὸν νά προσδιορισθῇ ἡ ποιότης αὐτοῦ. Ἡ δειγματοληψία εἴτε γίνεται παρ' αὐτοῦ τοῦ ἐνδιαφερομένου (π.χ. διὰ νά ἐξακριβώσῃ ὁ βιομήχανος τὴν ποιότητα τοῦ παραχθέντος προϊόντος του, ὁ πωλητὴς τὴν τοῦ πωληθέντος ἐμπορεύματος, ἢ ὁ ἀγοραστής τὴν τοῦ πρὸς παραλαβὴν κτλ.), εἴτε διατάσσεται παρὰ τοῦ Δικαστηρίου Ἐπιμελητηρίου, Χρηματιστηρίου .

Κατὰ τὰς δειγματοληψίας χρησιμοποιεῖται πολλάκις κατάλληλον ὄργανον καὶ ἀνάλογον πρὸς τὴν φύσιν τοῦ ἐμπορεύματος, καλούμενον δ ε ι γ μ α τ ε λ ῆ π τ η ς (κοινῶς σόντα, ἐξ οὗ ἡ δειγματοληψία συντάρισμα), καθ' ὅσον δι' αὐτοῦ ἐπιτυγχάνεται ἡ λῆψις δειγματος ἐξ ὅλων τῶν στρωμάτων τοῦ ἐμπορεύματος καὶ οὕτω προσδιορίζεται ἀκριβέστερον ἡ ποιότης αὐτοῦ.

Α ἴ τ η ς ῖ δ ε ι γ μ α τ ε λ η ψ ῖ α ς . - Προκειμένου περὶ δειγματοληψίας, ἐφ' ἧς κύδευμα ὑπάρχει παρὰ τρίτου ἀμφισβήτη

οις, τό 'Επιμελητήριον παραλαμβάνον τήν αίτησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου ὑποχρεῦται ἐντός 24 τό πολύ ὡρῶν νά διορίσῃ ἕνα ἢ πλείονας δειγματοληπτας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐπισήμῳ πλινάκι ἐρίζομένων δειγματοληπτῶν καί παραπέμπει εἰς τούτους τήν ὑποβληθεῖσαν αὐτῷ αίτησιν πρὸς ἐνέργειαν τῆς δειγματοληψίας.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ δειγματοληψία ζητεῖται παρ' ἐνδιαφερομένων ἐχόντων συμφέροντα ἀντιτιθέμενα, οὔτοι ὑποβάλλουν ἀπὸ κοινοῦ τήν αίτησιν πρὸς τό 'Επιμελητήριον. Κατά τήν δειγματοληψίαν παρίστανται ἀμφότεροι εἰ ἐνδιαφερόμενοι αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίων, τῆς πληρεξουσισίτης διδεδεμένης πρὸ ἢ κατά τήν ἐνέργειαν τῆς δειγματοληψίας δι' ἀπλῆς ἐπιστολῆς ἢ ἐγγράφου δηλώσεως πρὸς τό 'Επιμελητήριον.

Δειγματοληπται. - Ἐν ἡ περιπτώσει ζητεῖται ἡ δειγματοληψία εἶδος περὶ τῆς ποιότητος τοῦ ὁπίου ὑπάρχει ἀμφισβήτησις, ὁ αἰτῶν ὑποβάλλει τήν αίτησιν πρὸς τό 'Επιμελητήριον, ἐν ἡ ὀνομάζει καί τέν μεθ' οὗ ἡ διαφορά, ἀναφέρων ἅμα ἐπακριβῶς τόν τέπον τῆς διαμονῆς αὐτοῦ καί δικαιούμενος νά διορίσῃ διὰ τῆς ἄνω αίτήσεως ἀντιπρόσωπον, ἐνῆμενον νά ἀναπληρώσῃ αὐτόν κατά τήν ἐνέργειαν τῆς δειγματοληψίας. Τό 'Επιμελητήριον παραλαμβάνον τήν αίτησιν προβαίνει ἀμέσως εἰς τόν διορισμόν τῶν δειγματοληπτῶν, γνωρίζον καί εἰς τέν καθ' οὗ ἡ αίτησις. Οἱ δειγματοληπται ὀρίζουν ἡμέραν καί ὡραν πρὸς διεξαγωγῆν τῆς δειγματοληψίας, ἡν ἀνακοινῶνουν εἰς τούς ἐνδιαφερομένους, ἵνα παραστοῦν κατ' αὐτήν.

Ἐάν ὁ καθ' οὗ ἡ αίτησις ἐλαμένη ἐκτός τῆς ἔδρας τοῦ 'Επιμελητηρίου, ἀνακοινοῦται αὐτῷ τηλεγραφικῶς ἡ ὑποβολή τῆς αίτήσεως, ὡς καί ὁ διορισμός τῶν δειγματοληπτῶν καί καλεῖται οὗτος ὅπως παραστῆ κατά τήν δειγματοληψίαν, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, γνωρίζων σχετικῶς πρὸς τό 'Επιμελητήριον, ἔπερ ἀνακινεῖ τοῦ το εἰς τούς δειγματοληπτας διὰ τό ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τοῦ χρόνου πρὸς διενέργειαν τῆς δειγματοληψίας, ἡτις προχωρεῖ καί ἐν ἀπουσίᾳ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ἐνέργεια δειγματοληψίας. - Ἀμα τῇ παραβῆ τῆς αίτήσεως εἰ δειγματοληπται ὀρίζουν ἡμέραν καί ὡραν καθ' ἣν θά ἐνεργήσουν τήν δειγματοληψίαν, ἡν ἀνακοινῶνουν εἰς τόν ἐνδιαφερόμενον ἐπὶ παρουσίᾳ δέ καί τούτου προβαίνουν εἰς τήν ἐνέργειαν αὐτῆς, συνήθως ἐντός 48 τό πολύ ὡρῶν ἀπό τῆς λήψεως τῆς ὡς ἄνω αίτήσεως. Περὶ τῆς ἐνεργείας τῶν ταύτης συντάσσουν ἐπιθεσιν ὑπογραφομένην παρ' αὐτῶν, ἡν καταθέτουν εἰς τό Γραφεῖον τοῦ 'Επιμελητηρίου, συντασσομένης κάτωθεν αὐτῆς βεβαιωτικῆς πράξεως ὑπογραφομένης παρά τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ 'Επιμελητηρίου.

Τό ληφθέν δεῦμα τοποθετεῖται καταλλῆλως ἐντός δοχείου, σακ-

κιδίου, φιάλης ἢ οἰουδήποτε προσήκοντος μέρους, σφραγίζεται διὰ τῆς σφραγίδος τῶν δειγματοληπτῶν καὶ προσκομίζεται εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἔνθα σφραγίζεται ἐπιμελῶς δι' ἰσπανικοῦ κηροῦ καὶ τῆς σφραγίδος τοῦ Ἐπιμελητηρίου, προσαρτᾶται δὲ εἰς αὐτὴ δελτίον, εἰς ἃ ἀναγράφεται τὸ δειγματισθὲν εἶδος, ἢ χρονολογία τῆς δειγματίσεως, τὰ ὀνόματα τῶν δειγματοληπτῶν καὶ τοῦ ζητήσαντος τὴν δειγματοληψίαν. Τὰ δείγματα κατατίθενται εἰς τὸ ἐπί τούτῳ ἐν τῷ Ἐπιμελητηρίῳ ὠρισμένον μέρος. Ἐάν δὲ ταῦτα συνίστανται ἐξ εἰδῶν, ὧν ἡ παρακατάθεσις καὶ διαφύλαξις δέν εἶναι εὐχερῆς ἐν τῷ Ἐπιμελητηρίῳ, ὀρίζεται ἕτερος τόπος διὰ τὴν τοποθέτησιν, ὡς καὶ ὁ τρόπος τῆς φυλάξεως αὐτῶν μετὰ τὴν κατά τὰ ἀνωτέρω σφράγισην, τοῦ περιστατικοῦ τούτου βεβαιουμένου ἐν τῇ οἰκείᾳ ἐκθέσει δειγματοληψίας.

Ἐ κ θ ε σ ι ς δ ε ι γ μ α τ ο λ η ψ ῖ α ς .- Ἡ ἔ κ θ ε σ ι ς δ ε ι γ μ α τ ο λ η ψ ῖ α ς δέον νά διαλαμβάνη τὸν τόπον καὶ χρόνον τῆς ἐνεργηθείσης δειγματοληψίας, τὸ ὀνοματεπώνυμον τῶν δειγματοληπτῶν καὶ τοῦ αἰτούντος, τὴν πρᾶξιν δι' ἧς διωρίσθησαν, τὴν κατάστασιν καὶ τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς τελεῖ τὸ δειγματισθὲν εἶδος, ἰδίως δὲ ἔάν αὐταὶ δύνανται νά ἔχουν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ὅλης καταστάσεως καὶ ποσῶν, τὸν τρόπον καθ' ἃν ἐπραγματοποιήθη ἡ δειγματοληψία, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ σῆμα τῶν δοχείων ἢ σάκιων τῶν περιεχόντων τὸ ὑπὸ δειγμάτισιν εἶδος καὶ τὸ μέρος ἐξ ὧν ἐλήφθη τὸ δείγμα, ὑπογράφεται δὲ ἡ ἔκθεσις αὕτη παρά τῶν δειγματοληπτῶν καὶ κατατίθεται εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐπιμελητηρίου, συντασσομένης κάτωθεν αὐτῆς βεβαιωτικῆς πράξεως ὑπεγραφομένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐπιμελητηρίου ἢ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ.--

§ 17. Π ε ρ ῖ π ρ α γ μ α τ ο γ ν ω μ ο σ ῦ ν η ς .

Ἡ πραγματογνωμοσύνη ἐμπορεύματος εἶναι ἡ πρᾶξις, διὰ τῆς ὁποίας ὑπὸ εἰδικῶν προσώπων, καλουμένων πραγματογνωμόνων, ἐξακριβῶνται καὶ προσδιορίζεται τὸ εἶδος, ἡ προέλευσις καὶ ἡ ποιότης τοῦ ἐμπορεύματος, ἢ ὁποῖα δύναται νά γίνῃ εἴτε πρωτοβουλία τῶν ἐνδιαφερομένων, εἴτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Ἐπιμελητηρίου ἢ τοῦ Λημματιστηρίου κατὰ τὴν φόρτωσιν καὶ τὴν παραλαβὴν τοῦ ἐμπορεύματος.

Οἱ π ρ α γ μ α τ ο γ ν ῶ μ ο ν ε ς ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐπιμελητηρίου κατ' ἀπόλυτον αὐτεῦ κρίσιν ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπιμελητηρίου συντασσομένου ἀνά διετίαν καταλόγου τῶν πραγματογνωμόνων, λαμβανομένων, εἴτε

ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἐπιμελητηρίου, εἴτε ἐξ ἄλλων προσώπων καταλλήλων πρὸς τούτο κρινόμενων.

Δύνανται ὡσαύτως νά προσληφθῶν ἔκτακτοι πραγματογνώμονες, μὴ συμπεριλαμβανόμενοι εἰς τὸν κατάλογον τούτων, εἰς ἐξαιρετικάς περιπτώσεις, ὡσάντις ἤθελε κρίνη τοῦτο ἐπιβαλλόμενον ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὅστις καὶ δικαιολογεῖ τὴν πρόσληψιν ταύτην ἐν τῇ πράξει τοῦ διορισμοῦ.

Οἱ πραγματογνώμονες ἐπὶ μιᾶς ὑποθέσεως δέν δύνανται νά εἶναι μεταξύ των ἢ μετὰ τῶν ἀντιδίκων συγγενεῖς μέχρι 4ου βαθμοῦ. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἔχοντες ἀποχρώντα λόγον δύνανται νά ζητήσουν τὴν ἐξάλειψιν πραγματογνώμονες ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐπιμελητηρίου. Τὰ ἐξόδα τῆς πραγματογνωμοσύνης καὶ ἡ ἀμοιβή τῶν πραγματογνώμων βαρύνουν τοὺς αἰτούντας.

Α ἴ τ η σ ι ς π ρ α γ μ α τ ο γ ν ω μ ο σ ύ ν η ς . - Ὁ αἰτῶν τὴν ἐνέργειαν τῆς πραγματογνωμοσύνης ὑποβάλλει εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐπιμελητηρίου σχετικὴν ἔκθεσιν ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου.

Ἡ αἴτησις δέον νά περιέχη :

1) τὴν ὑπόθεσιν δι' ἣν ζητεῖται ἡ ἐνέργεια τῆς πραγματογνωμοσύνης 2) ἀκριβῆ καὶ σαφῆ σημειώσεις τῶν ἐρωτημάτων ἐπὶ τῶν ὀποίων οἱ πραγματογνώμονες ὀφείλουν νά ἀποφασίσωσιν 3) πλήρη περιγραφὴν τοῦ ὑπὸ πραγματογνωμοσύνην ἀντικειμένου 4) τοποθεσίαν αὐτοῦ καὶ λοιπάς ἀπαραιτήτους σημειώσεις . 5) ὄνοματεπώνυμον, κατοικίαν, διεύθυνσιν τοῦ καθ' οὗ τυχόν θέλει χρησιμοποιηθῆ ἡ πραγματογνωμοσύνη ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ.

Ἐάν ἡ πραγματογνωμοσύνη πρόκειται νά γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει δείγματος, δέον τοῦτο νά προσάγῃται μετὰ τῆς αἰτήσεως .

Ὁ Πρόεδρος παραλαμβάνων τὴν αἴτησιν, ἐάν μὲν θεωρῇ ταύτην ἀπαράδεκτον, τὴν ἐπιστρέφει εἰς τὸν αἰτούντα μὲ σημειώσεις τοῦ λόγου τῆς μὴ παραδοχῆς, ἐντός 24 ὥρῶν συνήθως ἀπὸ τῆς παραλαβῆς ταύτης , ἄλλως ὀφείλει νά ὀρίσῃ ἐντός τοῦ αὐτοῦ χρόνου τοὺς πραγματογνώμονας, οἵτινες δέν πρέπει νά εἶναι ὀλιγώτεροι τῶν δύο καὶ νά προβῆ εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐλαχίστου κατὰ τὸ δυνατόν χρόνου, ἐντός τοῦ ὁποίου δέον νά γίνῃ ἡ πραγματογνωμοσύνη.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἐπιμελητηρίου ἀναγγέλλει ἀμέσῳ δι' ἐγγράφου εἰς τοὺς πραγματογνώμονας τὸν παρὰ τοῦ Προέδρου διαρισμὸν των, ἀποστέλλει εἰς αὐτοὺς ἀντίγραφον τῆς ὑποβληθείσης αἰτήσεως πραγματογνωμοσύνης καὶ καλεῖ τοὺς αὐτοὺς νά ἐνεργήσουν ταύτην ἐντός τῆς ταχθείσης προθεσμίας .

Ἐ ν ἔ ρ γ ε ι α π ρ α γ μ α τ ο γ ν ω μ ο σ ύ ν η ς . Οἱ πραγματογνώμονες παραλαμβάνοντες τὴν αἴτησιν ὀρίζουν τὴν ἡμέραν,

ἄραν καὶ τόπον τῆς διεξαγωγῆς τῆς πραγματογνωμοσύνης, τοῦθ' ὅπερ ἀνακοινώνουν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους.

Οἱ πραγματογνώμονες κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν ἐνεργοῦν τὴν πραγματογνωμοσύνην καὶ ἐρήμην τῶν ἐνδιαφερομένων, οἵτινες δύνανται νὰ παρασταθοῦν καὶ δι' ἀντιπροσώπων.

Ἡ ἀπόφαισις τῶν πραγματογνωμόνων λαμβάνεται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ ἐν ἰσοψηφίᾳ εἰδιπικιεῖται περὶ τούτου ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὅστις προβαίνει εἰς τὸν διορισμὸν καὶ ἄλλου πραγματογνώμονος.

Ἐ κ θ ε σ ι ς π ρ α γ μ α τ ο γ ν ω μ ό ν ω ν .- Ἡ ἔκθεσις δέον νὰ διαλαμβάνῃ τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς διενεργηθείσης πραγματογνωμοσύνης, τὴν κατάστασιν, τὰς συνθήκας ὑφ' αἷς τελεῖτο εἶδος ἐφ' οὗ ἡ πραγματογνωμοσύνη, ὡς καὶ πᾶσαν σχετικὴν καὶ ἀξιοσημείωτον λεπτομέρειαν. Αὕτη κατατίθεται ἐντός 24 ὥρῶν συνήθως ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς εἰς τὸ Ἐπιμελητήριον, κοινοποιεῖται δέ ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους.

§ 18. Περὶ τῶν τιμῶν τῶν ἐμπορευμάτων .

Τιμὴ εἶναι ἡ σύγκρισις τοῦ ἐμπορεύματος πρὸς τὸ χρῆμα καὶ ἐπειδὴ σήμερον ὑπάρχει νόμισμα δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τιμὴ εἶναι ἡ σύγκρισις ἐμπορεύματος καὶ νομίσματος. Ἡ τιμὴ τοῦ ἐμπορεύματος στηρίζεται ἐπὶ τῆς μονάδος πωλήσεως, ποικίλλει δέ ἀναλόγως τῶν ἐμπορευμάτων. Ἡ τιμὴ καθορίζεται ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων, ἄλλως λαμβάνεται ἡ μέση τιμὴ τῆς ἀγορᾶς ἢ ἡ ἐπίσημος τιμὴ τοῦ ἐμπορεύματος. Δύνανται οἱ συμβαλλόμενοι ν' ἀναθέσουν εἰς τρίτον τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς.

Ν ό μ ι σ μ α .- Ἡ τιμὴ, ὡς εἴπομεν, ἐκφράζεται εἰς νόμισμα ἐπομένως μεταξύ ἀγοραστοῦ καὶ πωλητοῦ πρέπει νὰ συμφωνηθῇ εἰς πᾶν νόμισμα εἶναι πληρωτέον τὸ ἐμπόρευμα. Τρεῖς περιπτώσεις δύνανται νὰ παρουσιασθοῦν :

α) εἰς τὸ νόμισμα τῆς χώρας τοῦ πωλητοῦ. Τὸ τοιοῦτον εἶναι τὸ συνηθέστερον .

β) εἰς τὸ νόμισμα τῆς χώρας τοῦ ἀγοραστοῦ . Προτιμᾶται τὸ νόμισμα τοῦτο, ὅταν εἶναι σταθερώτερον, π.χ. ἐάν πωλήσωμεν σήμερον εἰς Ἀμερικὴν ἐλαίας θὰ ζητήσωμεν πληρωμὴν εἰς δολλάρια, διότι τὸ δολλάριον εἶναι ὑγιὲς νόμισμα .

γ) εἰς νόμισμα τρίτης χώρας . Ἐάν τὸ νόμισμα τῆς χώρας τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ πωλητοῦ εἶναι ἀσταθές, θὰ προτιμηθῇ τὸ νόμισμα μιᾶς τρίτης χώρας . Π.χ. ἐάν πωλήσωμεν κιννάμωνον εἰς Γερμανίαν .

Ἐάν ἡ συμφωνία ἐγένετο εἰς ξένον νόμισμα, ὁ ἀγοραστής δια-
καιούται νά πληρώσῃ εἰς δραχμάς μέ τήν τρέχουσαν τιμήν τοῦ νομί-
σματος, ἐκτός ἔάν ἡ συμφωνία περιέχῃ ὄρον πληρωμῆς εἰς αὐτούσιον
ξένον νόμισμα, ἀποκλειομένης οὕτω τῆς μετατροπῆς αὐτοῦ εἰς δραχ-
μάς.

Κατά τὰς ἰσχυρούσας διατάξεις αἱ ἔσωτερικαί συναλλαγαί ἐν
Ἑλλάδι γίνονται εἰς δραχμάς. Προκειμένου περὶ τῶν ἀγοραπωλησιῶν
μετά τοῦ ἔξωτερικοῦ, τόν τρόπον τῆς πληρωμῆς καθορίζει ἐκάστοτε
τό Κράτος, ἀσκοῦν πολιτικὴν προστασίας τοῦ ἑλληνικοῦ νομίσματος.

Π ὤ ς κ α ν ο ν ἴ ς ε ν τ α ἰ α ὐ τ ι μ α ἰ ἔ ν τ ῶ
χ ο ν δ ρ ι κ ῶ ἔ μ π ο ρ ῖ ο υ . - Ἐ π ω λ η τ ῆ ς κ ἄ μ ν η ἰ π ρ ο σ φ ο ρ ὶ
ρ ἄ ν τ οῦ ἔμπορεύματός του, ὁ δὲ ἀγοραστής ἀποδέχεται ἢ μὴ αὐ-
τήν, ἢ κἄμνη ἀ ν τ ι π ρ ο σ φ ο ρ ἄ ν . Εἰς τὰς προσφοράς ταύ-
τας ὁ ἔμπορος δέον νά ἔχῃ ὑπ' ὄφιν του νά περιορίσῃ τό χρονικόν ὄ-
ριον τῆς ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ, ἵνα δύναται νά μεταβάλῃ
τὰς τιμάς, ἐν περιπτώσει ὑψώσεως. Συνήθως οἱ ἔμποροι ἀναγ-
ράφουν εἰς τὰς προσφοράς των τόν ἐξῆς ὄρον : αἱ τιμαὶ αὗται ἰσχύ-
ουν ἐπὶ τόσας ἡμέρας. Συνηθίζεται ὡσαύτως ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὁ ὄρος ἄ
ν ε υ ὑ π ο χ ρ ε ὡ σ ε ω ς , ὅποτε ὁ πωλητής εἶναι ἐλεύθερος νά
ἀποδεχθῆ ἢ μὴ τήν παραγγελίαν τοῦ ἀγοραστοῦ . Ὡσαύτως ὁ πωλητής
ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως παραδόσεως ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ε -
ρ ρ ο ἔ κ τ ὴ ς π ω λ ῆ σ ε ω ς , ὅποτε δέον ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἐπώ-
λησε τό ἐμπόρευμα πρό τῆς λήψεως τῆς παραγγελίας τοῦ ἀγοραστοῦ.

Α ἰ τ ι μ α ἰ ἔ ν τ ῶ λ ι α ν ι κ ῶ ἔ μ π ο ρ ῖ ο υ . -
Εἰς τό λιανικόν ἐμπόριον αἱ τιμαὶ ὀρίζονται παρὰ τοῦ ἐμπόρου. Αἱ
τιμαὶ αὗται συνήθως εἶναι ὠρισμένα καὶ τοιουτοτρόπως ἀποφεύγον-
ται αἱ μεταξύ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ ἐξευτελιστικαὶ διαπραγματεῦ-
σεις (παζάρια) .

Δυστυχῶς ἐν Ἑλλάδι δέν ἐπεκράτησεν εἰσέτι τό σύστημα "
τ ὠ ν ὠ ρ ι σ μ ἔ ν ψ ν τ ι μ ῶ ν " , τό ὅποτον εἶναι μία πρό-
οδος σημαντικὴ ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ εἶναι εἰς ὄφελος καὶ τοῦ ἀγορα-
στοῦ καὶ τοῦ πωλητοῦ. Τούναντίον ἐν τῇ χώρᾳ μας οἱ καταναλωταὶ ἄ
ρέσκονται εἰς διαπραγματεύσεις.

Πρὸς τοῦτο ὁ ἔμπορος, διὰ νά μὴ ἀναγνωρίσῃ τήν πραγματικὴν
ἀξίαν τοῦ ἐμπορεύματος ὁ ἀγοραστής, γράφει τήν τιμήν διὰ συμβολι-
κῆς γραφῆς, δηλ. σημειώνει τήν τιμήν διὰ γραμμάτων ἢ ἀριθμῶν γνω-
στῶν μόνον εἰς αὐτόν. Πρὸς τοῦτο συνήθως ἐκλέγουν οἱ ἔμποροι μί-
αν λέξιν ἐκ δέκα στοιχείων πραγματικῆς ἢ πλαστῆς, μὴ περιέχουσας
δὲς τό αὐτό γράμμα καὶ οὕτω ἕκαστον ψηφίον ἀντιστοιχεῖ εἰς ἓνα ἄ
ριθμόν π.χ.

Τ η λ έ γ ρ α φ ο ς
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
σ χ α ρ φ ο υ ι ν ε

Τοιουτοτρόπως ή τιμή 2765 θά γραφή παργ, ή χυοφ.

Τ ι μ ο κ α τ ά λ ο γ ο ς .- Τιμοκατάλογος είναι πίναξ περιέχων τās τιμάς τών έμπορευμάτων . Τά μεγάλα καταστήματα πολλάκις δημοσιεύουν τās τιμάς είς είδικά βιβλία μέ πολυτελή χάρτην καί ένίστε μέ έγχρώμους αναπαραστάσεις τών έμπορευμάτων . Η δημοσίευσις τοιούτων τιμοκαταλόγων άποτελεϊ σημαντικήν πρόδον έν τῷ έμπορίῳ, διευκολύνεται δέ τά μέγιστα ό άγοραστής, διότι άφ'ένός εκ λέγει μέ ήρεμον σέφιν καί άφ'έτέρου δύναται νά έχη υπ'όφιν του πολλούς τιμοκαταλόγους .

Δ ε λ τ ί α τ ι μ ῶ ν .- Τά 'Εμπορικά 'Επιμελητήρια, α. οίκονομικά έφημερίδες ή καί αϊ πολιτικά είς είδικάς στήλας δημοσιεύουν Δελτία, είς τά όποια περιέχονται αϊ τιμαί τών έμπορευμάτων . Τά Δελτία ταύτα άσκοϋν σημαντικήν έπίδρασιν είς τās έμπορικάς συναλλαγάς, καθόσον οί έμποροι γνωρίζουν ότι καταρτίζονται επί τῇ βάσει πληροφοριῶν μεγαλεμπόρων, οίτινες σημαντικῶς ρυθμίζουν τήν κίνησιν τῆς άγοράς .

Πολλάκις τσιαϋτα Δελτία εκδίδονται παρά μεγαλεμπόρων , αλλά ταύτα διαφέρουν τών προηγουμένων, διότι άφ'ένός μέν αναφέρονται είς ώρισμένα είδη τά όποια πωλεϊ ό έμπορος, άφ'έτέρου δέ περιέχου λεπτομερείας καί παντός είδους πληροφορίας . Ουτω τά Δελτία ταύτα όμιλοϋν περί τών γενομένων πράξεων, (π.χ. έγένοντο πράξεις πολλάί), περί τών αποθεμάτων, (π.χ. τά ύπάρχοντα αποθέματα είναι μικρά), περί τῆς προσεχοϋς είσαγωγῆς ή έξαγωγῆς , (π.χ. άναμένεται προσεχῶς ό κατάπλους μεγάλου φορτίου), περί τών έσοδειῶν, (π.χ. προβλέπεται άρίστη ή έφετεινή έσοδεία) κτλ . Τά Δελτία ταύτα δύνανται νά περιέχουν καί άλλας είδήσεις δυναμένας νά ένδιαφέρουν τούς ανταποκριτάς του έμπόρου, π.χ. είδήσεις σχετικάς μέ τās ναύλους, τά ασφάλιστρα, τούς φόρους, τās νομικάς διατυπώσεις κτλ .

Δ ι α τ ί μ η σ ι ς .- Διατίμησις καλεϊται ή τιμή τήν όποίαν έπιβάλλει είς ώρισμένα έμπορεύματα πρώτης ή συνήθους ανάγκης ή 'Αγορανομική άρχή πρός άποφυγήν εκμεταλλεύσεως τών καταναλωτῶν εκ μέρους παραγωγῶν καί εμπόρων άίσχροκερδούτων .

Ο ν ὄ μ ο ς τ ῆ ς π ρ ο σ φ ο ρ ᾶ ς κ α ί τ ῆ ς ζ ῆ τ ῆ ς .- Αϊ τιμαί μεταβάλλονται διά διαφόρους λόγους, κυρίως όμως αύξάνουν ή μειοϋνται αναλόγως τῆς προσφορᾶς καί τῆς ζήτησεως . Η προσφορά είναι ή ποσότης τών πρός πώλησιν έμπορευμάτων ή δέ ζήτησις είναι ποσότης τῆς όποίας έχουν ανάγκην οί καταναλωταί .

- α) Αύξεις της τιμής έπέρχεται :
- 1) Όταν ή προσφορά έλαττωται καί
  - 2) Όταν ή ζήτησις αύξάνη .
- β) Έλάττωσις της τιμής έπέρχεται :
- 1) Όταν ή προσφορά αύξάνη καί
  - 2) Όταν ή ζήτησις έλαττωται .

Αί διακυμάνσεις των τιμών .- Σημειωτέον ότι ή αύξησης ή ή μείωσις της τιμής φθάνει μέχρις ενός όρίου, διότι είς τήν πρώτην περίπτωσιν ή αύξησης αναγκάζει τήν ζήτησιν να έλαττωθῆ, συντελεῖ δέ είς τήν αύξησην της προσφοράς. Είς τήν δευτέραν περίπτωσιν αντίθετως ή έλάττωσις της τιμής συντελεῖ άφ'ένος είς τήν αύξησην της ζήτησεως καί άφ'έτερου είς τήν έλάττωσιν της προσφοράς καί ούτω έπέρχονται διάφοροι διακυμάνσεις είς τάς τιμάς

Συναγωνισμός .- Συναγωνισμός εἶναι ή πάλη μεταξύ των πωλητών ενός είδους, έκαστος των όποίων προσπαθεῖ να πωλήσῃ τά έμπορεύματά του όσον τό δυνατόν ταχύτερον καί υπό τούς καλύτερους όρους. Ο συναγωνισμός συντελεῖ συνήθως είς τήν έλάττωσιν των τιμών.

Αθέμιτος συναγωνισμός υπάρχει, όταν οί συναγωνιζόμενοι δέν περιορίζονται να έπικρατήσουν διά της καλύτερας ποιότητος ή εύθηνότερας τιμής των έμπορευμάτων, αλλά χρησιμοποιοῦν μέσα παράνομα ή άνήθικα, π.χ. διαφημίζουν ποιότητα ή προέλευσιν άλλην της πραγματικῆς, απομιμοῦνται έμπορικά ή βιομηχανικά σήματα, προβαίνουν είς ψευδεῖς διαλύσεις τοῦ καταστήματος κλπ.

Παράγοντες έπιδρώντες επί της τιμής .- Υπάρχουν πολλοί παράγοντες έπιδρώντες επί της τιμής των έμπορευμάτων, τοιοῦτοι δέ συνήθως εἶναι :

α) Η ποσότης τοῦ κυκλοφοροῦντος χρήματος. Εὐνόητον ότι όσον μεγαλυτέρα εἶναι ή κυκλοφορία τοῦ χρήματος τόσον μεγαλυτέρα θά εἶναι ή τιμή των έμπορευμάτων διότι μειοῦται ή κτητική του αξία καί αντίθετως.

β) Η εύκολία της παραγωγῆς. Εάν ή παραγωγή εἶναι εύκολος, ή τιμή τοῦ έμπορευματος δέν δύναται να παραμείνη ύψηλή, διότι τό πολύ κέρδος θά ώθήσῃ τούς παραγωγούς είς αύξησην της παραγωγῆς.

γ) Τό δυνατόν της αντικαταστάσεως. Πολλάκις έν έμπόρευμα δύναται ν' αντικατασταθῆ δι'ένος άλλου, π.χ. τό βούτυρον διά τοῦ έλαίου, όποτε ή τιμή τοῦ βουτύρου παρακολουθεῖ τήν τοῦ έλαίου.

δ) Αί έφευρέσεις αἱ όποιαί συντελοῦν είς τήν έλάττωσιν των τιμών δι'ανακαλύψεως νέων τρόπων καλύτερας, ταχύτερας καί εύθηνότερας παραγωγῆς .

ε) Τά διάφορα κρατικά μέτρα, π.χ. μονοπώλια, διατιμήσεις, απαγορεύσεις εισαγωγής ή εξαγωγής, αύξησις ή ελάττωσις φόρων καί ἰδίᾳ τελωνειακῶν.

στ) Ἡ γενική πολιτική κατάστασις, ἡ ὁποία κανονίζεται ἀναλόγως τῆς εἰρήνης ἢ τοῦ πολέμου, τῶν ἐσωτερικῶν ἀνωμαλιῶν, τῆς ἀσφαλείας καί τῆς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν.

ζ) Ἡ ἰδιοτροπία τοῦ νεωτερισμοῦ, ὅστις σήμερον προτιμᾷ ἐν εἴδους, τό ὁποῖον φυσικά ὑπερτιμᾶται, διὰ νά ὑποτιμηθῇ αὐριον καί κάτω τῆς ἀρχικῆς του ἀξίας, ὅταν θά παύσῃ νά εἶναι τῆς μόδας (μπαταλαμάς).

Π α ρ ἄ γ ο ν τ ε ς ἑ π ἰ δ ρ ῶ ν τ ε ς ε ἰ ς τ ὄ λ ι α ν ἰ κ ὸ ν ἑ μ π ὶ ρ ἰ ο ν .- Εἰς τό λιανικόν ἐμπόριον ἐπιδροῦν καί οἱ ἐξῆς παράγοντες :

α) Ἡ ἀγνοία τοῦ καταναλωτοῦ, ὁ ὁποῖος δέν εἶναι δυνατόν νά γνωρίζῃ οὔτε τήν πραγματικήν οὔτε τήν ἀληθῆ ἀξίαν τοῦ ἐμπορεύματος.

β) Ἡ συνήθεια τοῦ καταναλωτοῦ, ὁ ὁποῖος μεταβαίνει εἰς ἐν κατάστημα, καίτε τοῦτο ἔχει μεγαλυτέρας τιμάς, διότι ὁ ἔμπορος ἐκμεταλλεύεται τήν συνήθειαν τοῦ πελάτου του.

γ) Ἡ συμπάθεια, ἡ ὁποία ἄλλοτε ἐλαττώνει, συχνότερον δέ αὐξάνει τὰς τιμάς.

δ) Ὁ φόβος μή ἐκληφθῇ γλίσχρος. Τόν φόβον τοῦτον ἐκμεταλλεύονται οἱ ἔμποροι καί ἀναβιβάζουν τὰς τιμάς, ἰδίᾳ δέ οἱ διατηροῦντες πολυτελῆ καταστήματα, τὰ ὁποῖα συντελοῦν πολλάκις ὥστε ὁ ἀγοραστής νά μή εὐρίσκειται εἰς ἡρεμον ψυχολογικήν κατάστασιν.

ε) Ἡ ἀνάγκη, διότι πολλάκις ὁ ἀγοραστής ἐπείγεται νά ἀγοράσῃ, ἐνῶ ὁ ἔμπορος δέν ἐπείγεται νά πωλήσῃ.

Ἀναφέραμεν τὰς σπουδαιότερας περιπτώσεις, πράγματι ὅμως ὑπάρχουν ἀπειροὶ παράγοντες ἐπιδρῶντες ἐπὶ τῆς τιμῆς, τοὺς παράγοντας δέ τούτους ὁ ἔμπορος ἔχει καθήκον καί συμφέρον νά λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν. Ἐννοεῖται ὅτι ὑπάρχουν καί παράγοντες ἐπιδρῶντες εἰδικῶς ἐπὶ ἐνός κλάδου.

Μ ο ν ο π ω λ ι α κ α ἰ τ ι μ α ῖ .- Ἐν περιπτώσει μονοπωλίου ὁ πωλητής καθορίζει αὐτός τήν τιμήν κατὰ τήν θέλησίν του, τοῦτο ἔμωσ ἔχει δύο περιορισμούς : α) ὅτι δέν δύναται ἡ τιμή νά ὑπερβῇ ὀρισμένον ὄριον, πέραν τοῦ ὁποῖου μειοῦται τόσον ἡ κατανάλωσις, ὥστε τό συμφέρον τοῦ πωλητοῦ ἐν τῷ συνόλῳ νά μή ἐξυπηρετῆται, εἰάν π.χ. λόγῳ ὑκώσεως τῆς τιμῆς ἐνός εἴδους ἀπὸ 10 δραχμῶν εἰς 12 ἢ κατανάλωσις μειωθῇ ἀπὸ 100.000 ὀκάδας εἰς 75.000 ὁ μονοπωλητής τοῦ εἴδους θά εἰσπράξῃ μόνον 90.000 δρχμ. ἐνῶ μέ τήν μι-

κροτέραν τιμήν τῶν 10 δραχμῶν εἰσέπραττεν 100.000 δραχμᾶς καί β) ὅτι ἐν περιπτώσει ὑπερβολικῆς ὑψώσεως τῆς μονοπωλιακῆς τιμῆς λειτουργεῖ ὁ νόμος τῆς ἀντικαταστάσεως καί ὁ καταναλωτής στρέφεται πρὸς ἄλλα εἶδη ἱκανοποιούντα τὰς ἀνάγκας του, π.χ. τὸ φωτιστικὸν οἰνόπνευμα ἀντικατέστησε τὸ πετρέλαιον κτλ.

Ἐ κ π τ ῶ σ ε ι ς .- Ὁ ἔμπορος πολλάκις παραχωρεῖ διαφόρους ἐκπτώσεις ἐπὶ τῆς ἀξίας, αἵτινες ὑπολογίζονται ὡς τόσον τοῖς ἑκατόν. Αἱ ἐκπτώσεις αὗται πολλάκις ἀνήρχοντο προπολεμικῶς ἀκόμη καί εἰς 75 % ἐπὶ τῆς ἀξίας, π.χ. εἰς τοὺς σιδηροσωλῆνας, τοὺς νελοπίνακας κτλ. Διακρίνομεν τὰς κάτωθι ἐκπτώσεις :

Τ ἦ ν ἄ π λ ῆ ν ἢ σ υ ν ῆ θ ῆ ἔ κ π τ ῶ σ ι ν , τὴν ὁποῖαν ὁ ἔμπορος παραχωρεῖ εἴτε διὰ νά προσελκύσῃ ἕνα πελάτην, εἴτε διότι ἐξέπεσεν ἡ ἀξία τοῦ ἐμπορεύματος, εἴτε διότι ἡ ποιότης ἦτο κατωτέρα τῆς συμφωνηθείσης, εἴτε διότι τὸ ἐμπόρευμα ἀπεστάλη βραδύτερον τῆς συμφωνηθείσης προθεσμίας κτλ.

Τ ἦ ν ἔ ξ α ι ρ ε τ ι κ ῆ ν ἔ κ π τ ῶ σ ι ν , ἧτις εἶναι πρόσθετος ἐκπτώσις παραχωρουμένη συνήθως πρὸς προσέλκυσιν πελάτου. Σημειωτέον ὅτι πρῶτον ὑπολογίζεται ἡ ἐξαιρετικὴ ἐκπτώσις καί ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου ὑπολογίζεται ἡ συνήθης ἐκπτώσις. Π.χ. εἰς τὴν πώλησιν μετ' ἐκπτώσεως 5 % καί μετ' ἐξαιρετικῆς ἐκπτώσεως 2 % ἡ ἀξία τοῦ ἐμπορεύματος θά εἶναι :

Ἀρχικὴ ἀξία ἐμπορεύματος δραχμαί	10.000.-
Ἐξαιρετικὴ ἐκπτώσις 2 %	200.-

Ἵπόλοιπον δραχμαί	9.800.-
Συνήθης ἐκπτώσις 5 %	490.-

Τελικὴ ἀξία τοῦ ἐμπορεύματος δραχμαί	9.310.-

Δ ι α ε ο χ ι κ α ἰ ἔ κ π τ ῶ σ ε ι ς . Εἶναι ἐπίσης δυνατόν νά παραχωρηθοῦν καί διαδοχικαὶ ἐκπτώσεις π.χ. παραχωροῦνται ἐκπτώσεις 50 % + 20 % + 5 % . Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην γίνεται κερχωρισμένως καί ἐπὶ τοῦ ἐκάστοτε προκύπτοντος ὑπολοίπου ὁ ὑπολογισμός ἐκάστης ἐκπτώσεως καί οὐχὶ ἐν συνόλῳ, ὑπάρχει δέ σημαντικὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν δύο τούτων ὑπολογισμῶν, π.χ.

1) Ἐπὶ ἐμπορεύματος ἀξίας δρχ.	10.000
Ὀλικὴ ἐκπτώσις 75 %	7.500

Τελικὴ ἀξία ἐμπορεύματος "	2.500.-

2) 'Επί έμπευμάτος άξίας	"	10.000	
Πρώτη έκπτωσης 50 %	"	<u>5.000</u>	
'Υπόλοιπον		5.000	
Δευτέρα έκπτωσης 20 %	"	<u>1.000</u>	
'Υπόλοιπον	"	<u>4.000</u>	
Τρίτη έκπτωσης 5 %	"	<u>200</u>	
Τελική άξία έμπορευμάτος	"		<u>3.800.-</u>

"Ητοι διαφορά μεταξύ τών δύο τρόπων Δρχ. 1.300.-

Τοιουτοτρόπως αϊ διαδοχικαί έκπτώσεις 50% + 20 % + 5 % καταλήγουν εις πραγματικήν έκπτωσιν 62 %.

"Εκπτώσις προεξοφλητική .- Ούτω καλεΐται ή έκπτωσης ή παραχωρουμένη εις τόν άγοραστήν, εάν πληρωση τήν άξίαν του έμπορευμάτος τοϊς μετρητοϊς ή έντός προθεσμίας μικροτέρας τής συμφωνηθείσης. Π.χ. έμπορεύματα άξίας 10.000 δρχ. πληρωτέα άνευ έκπτώσεως μετά μήνας τρεϊς, θά είναι πληρωτέα μετά μήνας δύο μέ έκπτωσιν 1 % ή μετά μήνα ένα μέ έκπτωσιν 2 % ή τοϊς μετρητοϊς μέ έκπτωσιν 3 %. 'Ο άγοραστής έν τοιαύτη περιπτώσει έχει τό δικαίωμα τής έκλογής. Έννοεΐται ότι μία ως ή ανωτέρω έκπτωσης ούδέν άλλο είναι είμή προεξόφλησις καί μάλιστα μέ τόκον 12 %.

"Αλλαί έκπτώσεις .- Ένίοτε χορηγεΐται εις τόν άγοραστήν έκπτωσης, εάν δεχθῆ νά παραλάβη τά έμπορεύματα πρό τής όρισθείσης προθεσμίας καί είναι συνήθως 5 % . 'Η τοιαύτη έκπτωσης συνηθίζεται ιδία έν 'Αγγλία καί καλεΐται PROMPT .

"Επίσης χορηγεΐται έκπτωσης (γαλ. REFRACTION) διά τάς ξένας ύλας, τάς οποίας δυνατόν νά περιέχη έν έμπόρευμα, π.χ. ή κριθή .

"Οσαύτως χορηγεΐται έκπτωσης παρά τών βιομηχάνων καί μεγαλεμπόρων εις τούς μικροεμπόρους διά τάς ζημίας τάς οποίας ύφίστανται κατά τήν λιανικήν πώλησιν, π.χ. ό λιανοπωλητής ύφασμάτων κάμνει μίαν μικράν " χάριν " (1=2 εκατοστών) εις τόν άγοραστήν, έξ οϋ καί λαμβάνει έκπτωσης παρά του έργοστασιάρχου ύφασμάτων .

"Αποκοπή .- 'Αποκοπή καλεΐται ή περικοπή τήγ όποϊαν κάμνει ό όφειλέτης πληρώνων τόν λογαριασμόν του, π.χ. υποθέσωμεν ότι ό λ/σμός ενός όφειλέτου μας άνέρχεται εις δραχμάς 3.604.175. Κατά τήν πληρωμήν μās αποκόπτει τάς 4.175 δρχ. καί πληρώνει τόν στρογγυλόν αριθμόν 3.600.000 δραχμάς. Έπομένως αϊ αποκοπαί διαφέρουν τών έκπτώσεων, διότι αϊ μέν έκπτώσεις γίνον-

ται κατά τήν σύναψιν τῆς ἀγοραπωλησίας καί παραχωροῦνται ὑπό τοῦ πωλητοῦ, αἱ δέ ἀποκοπαί γίνονται κατά τήν πληρωμήν ὑπό τοῦ ἀγοραστοῦ.

Αὐξήσεις τῶν τιμῶν. — Ἀντιθέτως κατά τήν σύναψιν τῆς ἀγοραπωλησίας δύναται νά συμφωνηθῇ μεταξύ τοῦ ἀγοραστοῦ καί τοῦ πωλητοῦ αὐξήσις τῆς τιμῆς, π.χ. ἐν περιπτώσει ταχυτέρας παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος καί ἰδίᾳ ἐν περιπτώσει καλῆς ποιότητος αὐτοῦ. Ὁ ὅρος οὗτος ἐνίοτε ἔχει ἐφαρμογήν ἐπὶ τῶν παραγγελιῶν μηχανῶν καί ἐργαλείων, ὅποτε συμφωνεῖται αὐξήσις ὀριζομένη εἰς τόσον τοῖς ἑκατόν, συνήθως κατόπιν ἐκθέσεως πραγματοποιήμονος.

§ 19. Πληρωμή τοῦ ἐμπορεύματος.

Τόπος πληρωμῆς. — Πληρωμή εἶναι ἡ καταβολή τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ἐμπορεύματος παρά τοῦ ἀγοραστοῦ. Τόπος πληρωμῆς ἐν τῇ ἐμπορικῇ πράξει εἶναι ὁ τόπος τόν ὁποῖον συμφωνοῦν οἱ συμβαλλόμενοι. Φυσικόν εἶναι ὁ πωλητής, διὰ νά ἀποφύγῃ τὰ ἔξοδα εἰσπράξεως, ὅταν ὁ ἀγοραστής κατοικῇ εἰς ἄλλην πόλιν καί ἰδίᾳ ὅταν διαμένῃ εἰς μέρος ὅπου δέν ὑπάρχουν Τραπεζαί, ν' ἀναγκάσῃ τόν ὀφειλέτην νά πληρώσῃ εἰς τήν κατοικίαν του. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει χρησιμοποιεῖται ὑπό τοῦ πωλητοῦ ὁ ὅρος " τὰ ἐμπορεύματα εἶναι πληρωτέα εἰς τήν κατοικίαν μου "

Δύναται ἐπίσης νά συμφωνηθῇ ὅτι τὰ ἐμπορεύματα θά πληρωθοῦν εἰς τήν κατοικίαν τρίτου τινός προσώπου καί ἰδίᾳ Τραπεζῆς π.χ. " τὰ ἐμπορεύματα εἶναι πληρωτέα εἰς τό ἐν Ἀθήναις Ὑποκατάστημα (ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μητροπόλεως) τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ", ἰδίᾳ δέ ὅταν ὑπάρχῃ λογαριασμός μετά τῆς Τραπεζῆς).

Χρόνος πληρωμῆς. — Αἱ ἀγοραπωλησίαι διακρίνονται ὡς πρός τόν χρόνον τῆς πληρωμῆς εἰς :

α) Πωλήσεις ἐπί προκαταβολῆς τῆς ἀξίας. Εἰς τὰς πωλήσεις ταύτας ὁ ἀγοραστής ὀφείλει νά προκαταβάλῃ ἢ τό ὅλον ἢ μέρος τῆς ἀξίσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἐμπορεύματος.

β) Ἐμπορεύματα πληρωτέα ἅμα τῇ φορτώσει. Ὁ ἀγοραστής εἶναι ὑποχρεωμένος νά πληρώσῃ τήν ἀξίαν ἅμα τῇ παρουσιάσει ὑπό τοῦ πωλητοῦ τῆς φορτωτικῆς, εἰς τόν τόπον τῆς φορτώσεως. Συνήθως ἡ πληρωμή γίνεται τῇ μεσολαβήσει μιᾶς Τραπεζῆς.

γ) Ἐμπορεύματα πληρωτέα ἔναντι φορτωτικῆς. Εἰς τήν πώλησιν ταύτην διὰ νά παραλάβῃ ὁ

ἀγοραστής τὰ ἀφιχθέντα εἰς τόν τόπον τοῦ προορισμοῦ ἐμπορεύματα πρέπει νά πληρώσῃ τήν ἀξίαν των. Συνήθως ἡ φορτωτική παραδίδεται εἰς μίαν Τράπεζαν, ἡ ὅποια ἀναλαμβάνει νά τήν παραδώσῃ εἰς τόν ἀγοραστήν, ἀφοῦ εἰσπράξῃ τό ἀντίτιμον.

δ) Πωλήσεις τοῖς μετρητοῖς. Οὕτω καλοῦνται αἱ πωλήσεις, ὅταν ἡ ἀξία τοῦ ἐμπορεύματος καταβάλληται ἅμα τῇ λήψει τοῦ ἐμπορεύματος. Ἐννοεῖται ὅτι μόνον εἰς τό λιανικόν ἐμπόριον συνηθίζεται τοῦτο, ἀντιθέτως δέ εἰς τό χονδρικόν ἐμπόριον δυνατόν νά παρέλθῃ χρονικόν τι διάστημα καί ὅμως ἡ πώλησις νά λογίζεται τοῖς μετρητοῖς, οὕτω δέ ἐδημιουργήθησαν οἱ ὅροι " τοῖς μετρητοῖς εἰς τό τέλος τῆς ἐβδομάδος, τοῦ δεκαπενθημέρου, τοῦ μηνός " .

ε) Πωλήσεις ἐπί πιστώσει. Οὕτω καλοῦνται αἱ πωλήσεις, ὅταν ἡ ἀξία τοῦ ἐμπορεύματος θέλει καταβληθῆ μετὰ ὀρισμένον χρονικόν διάστημα ἀπό τῆς ἡμέρας εἴτε τῆς συμφωνίας, εἴτε τῆς ἀποστολῆς π.χ. μετά μῆνας τρεῖς ἀπό τῆς πωλήσεως ἢ εἰς τήν τάδε πανήγυριν. Εἰς τό ἐμπόριον αἱ συνήθεις προθεσμῖαι εἶναι ἑνός, δύο ἢ τριῶν μηνῶν. Εἰς ὀρισμένα εἴδη (κοσμήματα, μηχαναί κτλ.) ἡ προθεσμία εἶναι μεγαλύτερα (6 μηνῶν μέχρι 2 ἐτῶν)

στ) Πωλήσεις εἰς λ/σμόν. Εἰς τὰς πωλήσεις ταύτας δέν ὑπάρχει ὀρισμένη προθεσμία πληρωμῆς, ἀλλ' ἀνοίγεται λ/σμός μεταξύ ἀγοραστοῦ καί πωλητοῦ, ἄλλοτε ἄτοκος καί ἄλλοτε τοκοφόρος .

§ 21. Αἱ ἀγορανομικαί διατάξεις .

Καλοῦνται ἀγορανομικαί αἱ διατάξεις αἱ ρυθμίζουσαι τὰς ἀγοραπωλείας τῶν εἰδῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης πρὸς τόν σκοπὸν τῆς προστασίας τῶν καταναλωτῶν. Διὰ τῶν ἀγορανομικῶν διατάξεων καθορίζονται οἱ ὅροι τοὺς ὁποίους δέον νά πληροῦν τὰ ἐμπορεύματα, ὁ ἔλεγχος τῆς ποιότητος αὐτῶν, τὰ κατὰ τῆς νοθείας μέτρα, τὰ τῆς πωλήσεως τῶν ἐμπορευμάτων καί τῆς τιμῆς αὐτῶν, τὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς μεταφορᾶς καί καταναλώσεως ἀπὸ τῆς μιᾶς περιφερείας εἰς τήν ἄλλην, τὰ τῆς ἀπαγορεύσεως ἢ περιορισμοῦ πωλήσεως, τὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς εἰδῶν εἰς τό ἐξωτερικόν τὰ κατώτατα καί ἀνώτατα ὅρια τιμῶν, τὰ τοῦ ἐλέγχου τῶν μέτρων καί σταθμῶν καί γενικῶς τὰ τῆς λήψεως παντός μέτρου πρὸς πρόληψιν τῆς ἐξαπατήσεως τοῦ καταναλωτοῦ.

Ἀγορανομικαί παραβάσεις. Θεωρεῖται ὡς παραβάτης τῶν ἀγορανομικῶν διατάξεων καί τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ Νόμου : α) ὅστις δι' εἴδη πρώτης ἀνάγκης ἀπαιτεῖ ἢ δέχεται τιμὰς

αί ὁποῖαι ὑπερβαίνουν τήν διατίμησιν ἢ τό καθωρισμένον ἀνώτατον θεμιτόν ὄριον κέρδους. β) Ὅστις δι' ἔλλιποῦς σταθμῆσεως ἢ μετρήσεως ἐπιτυχάνει παράνομον κέρδος ἢ ὅστις κατέχει ψευδή μέτρα καί σταθμά καί μεταχειρίζεται ἄλλα καί ὄχι τά κειανονισμένα. γ) Ὅστις παρακρατεῖ ἐμπορεύματα ἢ καταστρέφει ταῦτα πρὸς τόν σκοπόν νά προκαλέσῃ ἕψωσιν τῶν τιμῶν. δ) Ὅστις ἀναμιγνύει διαφόρους ποιότητος ἐμπορευμάτων ἢ νοθεύει καί παραποιεῖ ταῦτα ἢ πωλεῖ κατωτέρα ποιότητα μέ τιμὴν ἀνωτέρας τοιαύτης ἢ πωλεῖ ἐμπορεύματα ἀποσυντεθειμένα ἢ ἠλλοιωμένα ἢ στερούμενα τῶν θρεπτικῶν ἢ θεραπευτικῶν ιδιοτήτων ἢ διαφημίζει ψευδῶς καί ε) ὅστις ἀρνεῖται νά πωλήσῃ.

Θ ε μ ι τ ὸ ν κ ἔ ρ δ ο ς καλεῖται τό ἐπιτρεπόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου. Οὕτω ἡ διαφορὰ τῆς τιμῆς τοῦ ἐμπορεύματος ὑπὲρ τήν Διατίμησιν τήν καθωρισμένην ὑπὸ τῶν Ἀγορανομικῶν Ἀρχῶν ἢ πᾶν κέρδος ὑπὲρ τὸ καθωρισθέν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Προδιασμοῦ χαρακτηρίζεται ὡς ὑπερβολικόν καί ἀθέμιτον καί διώκεται ποινικῶς. Οὕτω διὰ τὰ ἄλευρα, σάκχαριν, ὄρυζαν, καφέν, κτλ. ἔχει ὀρισθῆ ὡς ἀνώτατον ὄριον θεμιτοῦ κέρδους 5 % εἰς τὰς χονδρικὰς πωλήσεις καί 10 % εἰς τὰς λιανικὰς, εἰς τὰ μάλλινα ὑφάσματα (πλὴν πολυτελείας) 8 % - 15 % , διὰ τὰς φιάλας, πιάτα, ποτήρια κοινῆς χρήσεως 10 % - 20 % κτλ.

Πρὸς καθορισμόν τοῦ θεμιτοῦ κέρδους, διὰ τό ὅποσον γνωμοδοτεῖ εἰδική Ἐπιτροπή, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τό τίμημα τῆς ἀγορᾶς, τὰ εἰδικὰ ἔξοδα τῆς κατασκευῆς ἢ τῆς πωλήσεως, τὰ γενικά ἔξοδα, οἱ τόκοι τοῦ κεφαλαίου, τό ποσοστόν τοῦ ἐμπορικοῦ κινδύνου, ἡ ἀμοιβή τῆς προσωπικῆς ἐργασίας τοῦ ἐπιχειρηματίου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς περιστάσεις καί τήν ἐν γένει κατάστασιν τῆς ἀγορᾶς καί πᾶν ἕτερον στοιχεῖον δυνάμενον νά ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὡς καί ἡ τιμὴ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐμπορεύματος.

Ἡ τιμή τῆς ἀντικαταστάσεως .- Οὕτω καλεῖται ἡ τιμὴ εἰς τήν ὁποῖαν δυνάμεθα ν' ἀντικαταστήσωμεν τό ἐν τῇ ἀποθήκῃ μας ἐμπόρευμα. Ὑποθέσωμεν ὅτι ἠγοράσωμεν ἐμπόρευμα Α ἀντὶ 100 λιρῶν Ἀγγλίας, ἥτοι ἀντὶ 22.000.000 δραχμ. καί ἐπληρώσωμεν ἔξοδα παραλαβῆς δραχ. 1.530.000, ἥτοι ἐν ὅλῳ τό ἐμπόρευμα ἐστοίχισε δραχμάς 23.000.000. Ἐάν ἡ τιμὴ τῆς λίρας ἀνέλθῃ ἐν παραδείγματι εἰς 23.530.000 δρχ. διὰ νά ἀγοράσωμεν τήν αὐτὴν ποσότητα τοῦ ἰδίου ἐμπορεύματος, δεόν νά πληρώσωμεν δραχ. 23.530.000. Ἐπομένως ἐάν πωλήσωμεν τό ἐν τῇ ἀποθήκῃ μας ἐμπόρευμα ἀντὶ 24.600.000 δραχ. φαινομενικῶς κερδίζομεν 1.070.000 δρχ. ἐνῶ τό πραγματικόν κέρδος ἀνέρχεται εἰς 70.000 δραχμάς, ποσόν ὁ-

περ θ' απομείνη, εάν θελήσωμεν νά αντικαταστήσωμεν τό έμπορεύμα μας. Εύνόητον ότι εάν τό έμπορεύμα πωληθῆ αντί 24.175.000 δραχ. θά πραγματοποιήσωμεν φαινομενικῶς κέρδος έκ δραχμῶν 645.000 δρχ διότι θά είσπράξωμεν μέν 575.000 δρχ. αλλά θ' αναγκασθῶμεν πρός αντικατάστασιν τοῦ έμπορεύματος νά πληρώσωμεν 100 λίρας, ἥτοι 560.000 δρχ. καί έτέρας 30.000 δρχ. δι' έξοδα παραλαβῆς, ἥτοι 24.530.000δρχ. έν ὅλῳ. Εἰς τό αὐτό θά καταλήξωμεν, εάν μεταβληθῆ καί ὁ έτερος παράγων, ἥτοι αύξηθῶσι τά έξοδα παραλαβῆς, αύξηθῶσι οἱ τελειωνειακοί δασμοί.

Τό αντίθετον αποτέλεσμα θά προκύψη, εάν ἡ τιμή τῆς λίρας μειωθῆ εἰς 200.000 δρχ. ὅποτε εἰς τήν πρώτην περίπτωσιν τῆς πωλήσεως αντί δρχ. 24.600.000 τό πραγματικόν κέρδος θά ανέλθῃ εἰς 3.070.000 δρχ. εἰς δέ τήν δευτέραν εἰς 2.645.000 δρχ.

Κατά ταῦτα ἡ τιμή τῆς αντικαταστάσεως παίξει οὐσιώδη ρόλον εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν μεγάλων διακυμάνσεων τῶν τιμῶν τῶν έμπορευμάτων καί τοῦ νομίσματος, αποτελεῖ δέ σημαντικόν παράγοντα εἰς τόν χαρακτηρισμόν τοῦ πραγματοποιηθέντος κέρδους ὡς θεμιτοῦ ἢ μή εἰς τινά αγοραπωλησίαν.

§ 22. Δ ι ἄ φ ο ρ α ε ἴ δ η π ω λ ῆ σ ε ω ν .

Δ η μ ο π ρ α σ ί α ι .- Αἱ αγοραπωλησίαι πολλάκις διενεργοῦνται διά δημοπρασίας, καθόσον δι' αὐτῶν θεωρεῖται ὅτι ανάπτυσσεται έπωφελής συναγωνισμός καί ὅτι προλαμβάνονται μεροληπτικά ενέγχειαι. Προκειμένου περί δημοσίων αγοραπωλησιῶν ὡς επί τό πολυ ἡ δημοπρασία εἶναι ὑποχρεωτική .

Αἱ δημοπρασίαι διαιροῦνται :

α) Εἰς π λ ε ι ο δ ο τ ι κ ἄ ς , ὅταν δηλ. ὁ πωλητής εἶναι εἴς καί προσπαθεῖ νά ἐπιτύχῃ διά τοῦ συναγωνισμοῦ μεταξύ τῶν πολλῶν αγοραστῶν μεγαλύτεραν τιμήν.

Αἱ πλειοδοτικά δημοπρασία διακρίνονται : 1) Εἰς ἔ κ ο υ σ ί α ς , ὅταν δηλ. ἡ πώλησις γίνεται κατόπιν θελήσεως τοῦ πωλητοῦ καί 2) Εἰς ἄ ν α γ κ α σ τ ι κ ἄ ς , ὅταν δηλονότι ἡ πώλησις γίνεται παρά τήν θέλησιν τοῦ κυρίου τοῦ πράγματος ὑπό τοῦ δανειστοῦ πρός έξόφλησιν χρέους.

β) Εἰς μειοδοτικάς, ὅταν δηλ. ὁ εἰς αγοραστής προσπαθεῖ διά τοῦ συναγωνισμοῦ νά ἐπιτύχῃ ὅσον τό δυνατόν μικροτέραν τιμήν παρὰ τῶν πολλῶν πωλητῶν.

Αἱ δημοπρασίαι διακρίνονται ὡσαύτως :

α) Εἰς π ρ ο χ ε ἶ ρ ο υ ς , ὅταν δέν τηροῦνται διατυπώ -

σεις ἀλλ' ἀπλῶς ὁ διενεργῶν τὴν δημοπρασίαν προκαλεῖ τὰς προσφο-
ράς διαφόρων, ἵνα ἐπιτύχη τὰς καλυτέρας τιμᾶς.

β) Εἰς κ α ν ο ς ν ι κ ᾶ ς, ὅταν τηροῦνται αἱ κατωτέρω ἐκτι-
θέμεναι διατυπώσεις.

γ) Εἰς φ α ν ε ρ ᾶ ς, δηλαδή ὅταν γίνωνται προσφοραὶ φα-
νεραὶ ἀνακοινοῦμεναι εἰς τοὺς συναγωνιστάς.

δ) Εἰς μ υ σ τ ι κ ᾶ ς, ἔταν δηλαδή αἱ προσφοραὶ γίνωνται
ἐνσφράγιστοι.

Τ ρ ό π ο ς δ ι ε ν ε ρ γ ε ῖ α ς α ὐ τ ῶ ν .- Ὁ ἐνεργῶν
τὴν δημοπρασίαν καταρτίζει ἀνάλυσιν τῶν ὄρων ὑπὸ τοὺς ὁποίους
ἐννοεῖ ὅτι θὰ γίνουν αἱ προσφοραὶ. Ἡ ἀνάλυσις αὕτη δεόν νά εἴ-
ναι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο λεπτομερὴς καὶ σαφὴς πρὸς ἀπο-
φυγὴν παρεξηγήσεων καὶ κακοπιστιῶν. Περίληψις τῶν ὄρων ἀνακοι-
νοῦται εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους εἴτε διὰ τοῦ τύπου, εἴτε διὰ τοι-
χοκολλήσεων εἰς ὠρισμένα μέρη, π.χ. εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν
δημοπρασιῶν, τὰ Ἐπιμελητήρια, Χρηματιστήρια κλπ. Ἡ κοινοποίη-
σις αὕτη δεόν νά γίνῃ ἐγκαίρως, ὥστε νά λάβουν γνῶσιν οἱ ἐνδιαφε-
ρόμενοι καὶ νά ἔχουν τὸν καιρὸν νά προβοῦν εἰς τὰς δεούσας ἐνερ-
γείας π.χ. νά ζητήσουν τιμᾶς ἀπὸ τὸ ἔξωτερικόν.

Ἡ δημοπρασία γίνεται εἰς τὸ ὀρισθέντα τόπον καὶ χρόνον συ-
νήθως παρ' Ἐπιτροπῆς. Ἐάν πρόκειται περὶ φανεραῆς δημοπρασίας,
δύναται νά χρησιμοποιηθῇ καὶ κήρυξ. Ὁ διενεργῶν τὴν δημοπρασί-
αν δέχεται προσφοράς μέχρις ὠρισμένης ὥρας, μετὰ τὴν πάροδον
τῆς ὁποίας ἡ δημοπρασία κατακυροῦται εἰς τὸν δῶσαντα τὴν καλυτέ-
ραν τιμὴν. Ἐάν πρόκειται περὶ Ἐπιτροπῆς διενεργούσης τὴν δημο-
πρασίαν συντάσσεται λεπτομερὲς πρακτικόν καὶ ὑπογράφεται παρ' αὐ-
τῆς, παρά τοῦ τελευταίου πλειοδότου ἢ μειοδότου καὶ παρά τοῦ κή-
ρυκος.

Ἐάν ἡ δημοπρασία εἶναι τελειωτικὴ, ἡ κατακύρωσις εἶναι ὀρι-
στικὴ. Συνήθως ὀρίζεται ὅτι γίνεται ἡ ἐπανάληψις, εἴαν ἐπακολου-
θῆσῃ τῆς δημοπρασίας προσφορά κατὰ 5 % π.χ. καλυτέρα τῆς προσφο-
ρᾶς τοῦ εἰς ὃν κατεκυρώθη.

Ἐάν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἢ μειοδότης δέν ὑπογράψῃ τὰ
πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ἢ δέν προσέλθῃ πρὸς ὑπογραφήν τοῦ συμ-
βολαίου ἢ γενικῶς ἀθετήσῃ τὴν συμφωνίαν, κηρύσσεται ἔμπροσθεν
καὶ γίνεται νέα δημοπρασία εἰς βάρος αὐτοῦ. Πρὸς ἐξασφάλισίν του
ὁ διενεργῶν τὴν δημοπρασίαν ζητεῖ ἐγγύησιν, ἢ ὁποία καταπίπτει
ὑπὲρ τοῦ διενεργούντος τὴν δημοπρασίαν.

Σ υ μ φ ω ν ῖ α ἔ ξ ω ν ἡ σ ε ω ς εἶναι ἡ συμφωνία δυνά-
μει τῆς ὁποίας ὁ πωλητὴς ἐπιφυλάσσει εἰς ἑαυτὸν τὸ δικαίωμα, ὅ-

πως αγοράση παρά τοῦ ἀγοραστοῦ τό πωληθέν πρᾶγμα. Ἡ τιμή τῆς νέας ἀγοραπωλησίας ὀρίζεται εἰς τήν συμφωνίαν ἐξωνήσεως, ἄλλως θεωρεῖται ὡς συμφωνηθεῖσα ἡ τιμή τῆς ἀρχικῆς πωλήσεως, π.χ. ὁ "Αλφα ἐπώλησε εἰς τόν Βῆτα ἐν χρυσοῦν ὥρολόγιον ἀντί 60.000 δραχμῶν μέ τήν συμφωνίαν τῆς ἐξωνήσεως ἐντός τριῶν μηνῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ "Αλφα δικαιούται ν' ἀγοράσῃ τό ὥρολόγιον τοῦτο ἐντός τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας ἀντί 60.000 δραχμῶν. Πώλησις μετά τοῦ συμφώνου τῆς ἐξωνήσεως συνήθως χρησιμοποιεῖται, διά νά δοθῇ ἀσφάλεια εἰς τόν δανειστήν, π.χ. ὁ Βῆτα δανεῖζει εἰς τόν "Αλφα δραχ. 10.000 καί πρὸς ἐξασφάλισίν του λαμβάνει τό ὥρολόγιον, τό ὁποῖον ἐπιστρέφει εἰς τόν ἄλλον μετά τήν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἀγοραπωλησία εἶναι εἰκονική καί ἐπομένως ἄκυρος, διότι πρόκειται περὶ ἐνεχύρου καί πρέπει νά τηρηθῶσιν αἱ διατυπώσεις περὶ ἐνεχύρου.

Πωλήσεις διὰ δόσεων. Πρόκειται περὶ ἀγοραπωλησιῶν ἐπὶ πιστώσει μέ τήν διαφοράν, ὅτι ἡ πληρωμή γίνεται εἰς πολλάς δόσεις. Αἱ τοιαῦται ἀγοραπωλησίαι, συχνόταται εἰς τήν πρό τοῦ πολέμου περίοδον διευκολύνουν τὰς λαϊκὰς τάξεις, ἀλλά καί οὐχί σπανίως χρησιμοποιοῦνται πρὸς ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν. Πρὸς ἐξασφάλισίν του ὁ πωλητής συνήθως ἐνοικιάζει τό πρᾶγμα, ὁ δέ ἀγοραστής καθίσταται κύριος μετά τήν πληρωμήν καί τοῦ τελευταίου μισθώματος.

Μέ τό δικαίωμα τῆς ἀκυρώσεως. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην ὁ πωλητής ἔχει τό δικαίωμα ν' ἀκυρώσῃ τήν ἀγοραπωλησίαν, ἐάν δέν καταβληθῇ τό ἀντίτιμον τοῦ ἐμπορεύματος, δηλαδή ὁ πωλητής ἔχει τό δικαίωμα νά ἐκλέξῃ ἢ νά ζητήσῃ τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἀγοραπωλησίας ἢ τήν διάλυσιν αὐτῆς.

Ἐάν γίνῃ ἡ ἀκύρωσις, ἡ κυριότης ἐπανέρχεται εἰς τόν πωλῆ τήν ἐλευθέρα παντός βάρους. Αἱ γενόμεναι ὑπό τοῦ ἀγοραστοῦ τηρηματικαί πληρωμαί μέρους τοῦ ἀντιτίμου δέν ἐπιστρέφονται. Ὑπό τήν μορφήν ταύτην γίνονται ὡσαύτως καί αἱ πωλήσεις διὰ δόσεων γραμμοφώνων, ποδηλάτων κτλ.

§ 23. Ἐγγραφα παραγγελίας τοῦ ἐμπορεύματος.

Αἱ παραγγελίαι τῶν ἐμπορευμάτων δίδονται κατά πολλοὺς τρόπους: προφορικῶς, τηλεφωνικῶς, δι' ἐπιστολῆς, διὰ δελταρίου, τηλεγραφικῶς, διὰ δελτίου παραγγελίας, διὰ παραγγελιοδόχου, ἀντιπροσώπου, μεσίτου, ἢ διὰ ταξειδιώτου ὑπαλλήλου.

Π ρ ο φ ο ρ ι κ ή π α ρ α γ γ ε λ ί α . - Ἡ παραγγελία δύναται νά δοθῆ προφορικῶς, ὅποτε πρὸς ἀπόδειξιν ἀρκεῖ ἡ παρουσία μαρτύρων ἢ διὰ τηλεφώνου. Εἰς τὴν ἐμπορικὴν πράξιν πᾶσα προφορικὴ συνεννόησις ἐπιβεβαιοῦται δι' ἐπιστολῶν .

Π α ρ α γ γ ε λ ί α δ ι ' ἐ π ι σ τ ο λ ῶ ν . - Συνήθως αἱ παραγγελίαι διαβιβάζονται δι' ἐπιστολῶν, αἱ ὅποιαι περιέχουν λεπτομερῶς τοὺς ἔρους τῆς ἀγοραπωλησίας.

Δ ε λ τ ῆ ο γ π α ρ α γ γ ε λ ί α ς . - Οἱ ἔμποροι συνθίξουν ὅταν προβαίνουν εἰς παραγγελίας, καὶ μάλιστα σημαντικὰς, ν' ἀποστέλλουν πρὸς τὸν πωλητὴν λεπτομερῆ σημειώσεις περὶ τοῦ ἐμπορεύματος, τὸ ὅποιον ἐπιθυμοῦν νά ἀγοράσουν. Τοιοῦτοτρόπως ἀποφεύγονται αἱ ἀμφιβολίαι καὶ αἱ παρεξηγήσεις . Ἡ σημείωσις αὕτη ὑποβοηθεῖ καὶ τὸν πωλητὴν γνωρίζοντα τοιοῦτοτρόπως ἀκριβῶς τὸ ὄνομα τῆς ἐπιθυμητῆς. Αἱ σημειώσεις παραγγελίας συνήθως εἶναι διπλότυποι: τὸ ἓν ἀντίτυπον λαμβάνει ὁ πωλητὴς, τὸ δὲ ἕτερον παραμένει ὡς στέλεχος εἰς χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ. Τοιοῦτον βιβλίον παραγγελιῶν δυνατόν νά τηρῆ καὶ ὁ πωλητὴς, ὅποτε ὁ ἀγοραστής λαμβάνει τὸ ἀπόκομμα, ὁ δὲ πωλητὴς κρατεῖ τὸ στέλεχος. Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι χρήσιμον ἰδίως διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις .

Π α ρ α γ γ ε λ ί α ι δ ι ᾶ π α ρ α γ γ ε λ ι ο δ ὄ χ ο υ . - Ὁ παραγγελιοδόχος χρησιμοποιεῖ πρὸς τοῦτο τριπλότυπον βιβλίον παραγγελιῶν. Τὸ στέλεχος παραμένει εἰς χεῖρας του, τὸ ἓν ἀπόκομμα παραδίδεται εἰς τὸν ἔμπορον καὶ τὸ ἕτερον ἀποστέλλεται εἰς τὸν οἶκον πρὸς ἐκτέλεσιν. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ προκειμένου περὶ ἀντιπροσώπου, μέ τὴν διαφορὰν, ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι πολλαῖς ἔχουν εἰδικόν βιβλίον Παραγγελιῶν δι' ἕναστον οἶκον, τὸν ὅποιον ἀντιπροσωπεύουν.

Π α ρ α γ γ ε λ ί α ι δ ι ᾶ τ α ξ ι δ ι ῶ τ ο υ . - Παραγγελίαι ὡσαύτως δίδονται διὰ μέσου ταξιδιωτοῦ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ σημείωσις εἶναι τριπλότυπος, διότι τὸ μὲν στέλεχος παραμένει εἰς χεῖρας τοῦ περιοδεύοντος ὑπαλλήλου, τὸ ἕτερον παραδίδεται εἰς τὸν ἀγοραστὴν, τὸ δὲ τρίτον ἀντίτυπον ἀποστέλλεται πρὸς τὸν οἶκον, τὸν ὅποιον ἀντιπροσωπεύει ὁ περιοδεύων πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς παραγγελίας.

Σ υ μ β ὀ λ α ι ο ν ἄ γ ο ρ α π ω λ η σ ί α ς . - Ἡ ἀγοραπωλησία συνάπτεται ὡσαύτως καὶ διὰ συμβολαίου ἀγοραπωλησίας, τὸ ὅποιον λεπτομερῶς ἀναγράφει τοὺς ὅρους τῆς πράξεως. Τὸ συμβόλαιον ὑπογράφεται καὶ παρὰ τοῦ πωλητοῦ καὶ παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐνλίτε δὲ καὶ παρὰ τοῦ μεσολαβοῦντος μεσίτου.

§ 24. Περὶ τιμολογίου .

Τιμολόγιον εἶναι ἡ λεπτομερὴς ἔκθεσις περὶ τῶν πωλουμένων ἢ ἀγοραζομένων ἢ ἐπιστρεφομένων ἐμπορευμάτων .

Καίτοι τὸ τιμολόγιον εἶναι ἐν τῶν σπουδαιωτέρων ἐμπορικῶν ἐγγράφων, ἐν τούτοις ὁ Ἐμπορικὸς νόμος δέν περιέχει περὶ αὐτοῦ εἰδικὰς διατάξεις, ἀλλ' ἀρκεῖται νά θεωρήσῃ τὸ ἀποδεκτόν τιμολόγιον ὡς μέσον, δι' οὗ ἀποδεικνύεται ἡ ἀγοραπωλησία. Τὸ ἀποδεκτόν ὅμως τιμολόγιον δέν εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸ ἐμπόριον.

Ἡ περὶ λογιστικῶν βιβλίων νομοθεσία ἐπιβάλλει τὴν ἔκδοσιν τριπλοτύπων τιμολογίων, διὰ χρήσεως χημικοῦ χάρτου, α) εἰς τοὺς πωλοῦντας χονδρικῶς καὶ ἡμιχονδρικῶς ἐμπορεύματα καὶ β) γενικῶς ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀγοραπωλησίας ἀνω τῶν 100.000 δρχ. διενεργουμένης μεταξύ ἐπιτηδευματιῶν. Τὰ Τιμολόγια δύνανται νά εἶναι εἴτε ἀπλᾶ κινητὰ φύλλα, εἴτε βιβλιοδετημένα καὶ πρέπει νά φέρουν αὐξοῦντα ἀριθμόν.

Δυνάμει τοῦ Νόμου εἰς ἐπιτηδευματιᾶι ὑποχρεοῦνται, ν' ἀποστέλλουσι εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐφορείαν :

1) Κατὰ στασιν κατὰ πελάτην ἀναγράφουσαν εἰς μὲν τὴν ἐπικεφαλίδα τὸ ὄνοματεπώνυμον καὶ τὴν ταχυδρομικὴν ἢ τηλεφωνικὴν διεύθυνσιν τοῦ πωλητοῦ, εἰς δέ τὸ κυρίως σῶμα τὸ ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἀγοραστοῦ, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν διεύθυνσίν του, τὸν αὐξ. ἀριθμόν τοῦ τιμολογίου, τὴν ἀξίαν τῶν ἐμπορευμάτων μὲ σημείωσιν ἐάν ἡ πώλησις ἐγένετο ἐπί πιστώσει ἢ τοῖς μετρητοῖς, καθὼς καὶ τὸ σύνολον τῆς ἀξίας τῶν γενομένων πωλήσεων.

2) Συγκεντρωτικὴν κατὰ στασιν εἰς διπλοῦν ἀναγράφουσαν εἰς μὲν τὴν ἐπικεφαλίδα τὸ ὄνοματεπώνυμον καὶ τὴν ταχυδρομικὴν ἢ τηλεφωνικὴν διεύθυνσιν τοῦ πωλητοῦ, εἰς δέ τὸ κυρίως σῶμα τὸ ὄνοματεπώνυμον ἐκάστου ἀγοραστοῦ, τὸν συνολικόν ἀριθμόν τῶν τιμολογίων του, καθὼς καὶ τὴν συνολικὴν ἀξίαν αὐτῶν.

Τὰ ἀντίγραφα τῶν τιμολογίων καὶ αἱ καταστάσεις σφραγίζονται διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ πωλητοῦ καὶ ὑπογράφονται παρὰ τοῦ διαχειριστοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τοῦ ἐντεταλμένου ὑπαλλήλου αὐτῆς.

Ἐπιτηδευματιᾶι, ἀγοράζοντες προϊόντα χονδρικῶς ἀπὸ τοὺς γεωργούς, κτηνοτρόφους, ἀλιεῖς, ἐκμεταλλευτὰς δασῶν καὶ ἐν γένει ἀπὸ πρόσωπα μὴ ὑποκείμενα εἰς τὸν φόρον Ἐπιτηδεύματος υποχρεοῦνται νά ἐκδίδουσι εἰς τριπλοῦν τιμολόγια ἀγορᾶς, εἰς τὰ ὅποια ν' ἀναγράφουσι τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀγορᾶς, τὸ ὄνοματεπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πωλητοῦ, τὸ εἶδος

τήν ποσότητα, τήν ποιότητα, τήν τιμήν καί ἀξίαν τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος.

Τό τιμολόγιον ἀγορᾶς δέον νά ὑπογράφεται καί παρά τοῦ ἀγοραστοῦ καί παρά τοῦ πωλητοῦ. Τό ἐν ἐντίτυπον τοῦ τιμολογίου παραδίδεται εἰς τόν πωλητήν, τό ἕτερον παραμένει εἰς τόν ἀγοραστήν καί τό τρίτον παραδίδεται ὑπό τοῦ ἀγοραστοῦ εἰς τήν οἰκίαν Οἰκονομικήν Ἐφορείαν.

Σ χ ῆ μ α τ ο ὦ τ ι μ ο λ ο γ ί ο υ .- Τό σχῆμα τοῦ τιμολογίου εἶναι ἀνάλογον πρὸς τό εἶδος τῆς πράξεως, πρὸς τήν φύσιν τῶν ἐμπορευμάτων, πρὸς τὰς λεπτομερείας τὰς ὁποίας πρέπει νά περιέχη καί ὡς πρὸς τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους συνήφθη ἡ ἀγοραπωλησία.

Γενικῶς τὰ τιμολόγια περιλαμβάνουν δύο μέρη :

α) Τήν ἐπικεφαλίδα, περιέχουσαν :

- 1) Τό ὄνομα τοῦ ἀγοραστοῦ καί τοῦ πωλητοῦ.
- 2) Τόν τρόπον καί τήν χρονολογίαν τῆς πράξεως.
- 3) Τοὺς ὅρους ἐν γένει τῆς πράξεως.

β) Τό κυρίως σῶμα περιέχον :

- 1) Τήν περιγραφὴν τοῦ ἐμπορεύματος.
- 2) Τήν ποσότητα αὐτοῦ.
- 3) Τήν τιμήν, τήν ἀξίαν καί τὰς ἐκπτώσεις .
- 4) Τὰ ἔξοδα τοῦ ἐμπορεύματος.
- 5) Τήν υπογραφὴν τοῦ πωλητοῦ.

Ε ἶ δ η τ ι μ ο λ ο γ ί ω ν .- Διακρίνομεν :

α) Τό ἐπιτόπιον τιμολόγιον, τό ὁποῖον συντάσσεται ὑπό τοῦ πωλητοῦ τοῦ διαμένοντος εἰς τόν αὐτόν τόπον μέ τόν ἀγοραστήν.

β) Τό τιμολόγιον ἀποστολῆς, ὅταν πρόκειται περὶ ἐμπορευμάτων τὰ ὁποῖα θά ἀποσταλῶσιν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς τόπου εἰς τόν ἄλλον. Τό τιμολόγιον ἀποστολῆς διαφέρει τοῦ ἐπιτοπίου τιμολογίου, διότι ἐπὶ πλέον περιέχει συνήθως τόν τόπον τοῦ προορισμοῦ, τόν τρόπον τῆς ἀποστολῆς (διὰ σιδηροδρόμου, διὰ μικρᾶς καί μεγάλης ταχύτητος, δι' ἀτμοπλοῦ, ἰστιοφόρου κτλ.), τόν τόπον καί τόν χρόνον τῆς φορτώσεως, τὰ σημεῖα καί τοὺς ἀριθμούς κτλ. (Ἴδε τιμολόγια 1-4).

γ) Τὰς σημειώσεις - ὑπομνήματα .- Αἱ σημειώσεις καί τὰ ὑπομνήματα δέν διαφέρουν τῶν τιμολογίων, ἐν τοῖς τοῖς ὑπὸ τό ὄνομα σημεῖωσις ἐννοοῦμεν εἰς τό ἐμπόριον τιμολόγια, μικρά, ἰδίως περιέχοντα ἀντιμεβμένα καταναλώσεως ἢ ἀμοιβᾶς, π.χ. οἰκονομῶν, κηροπῶν, οἰνοπῶν, ράπτων, χρατοπῶν, ἱατρῶν,

δικηγόροι κτλ. συντάσσουν διά τούς πελάτας των " Σημειώσεις " , τās οποίας καί αποστέλλουν εἰς αὐτούς πρὸς εἴσπραξιν τῶν ὀφειλομένων . Ἰπομνήματα συνήθως καλοῦνται οἱ λ/σμοὶ τῶν ἐργολάβων , ἀναφέρουν δέ οὔτοι τὸ ὄνομα καί τήν διεύθυνσιν τοῦ ἐργολάβου καί τοῦ ἰδιοκτῆτου, τὸ μέρος ἔνθα ἐξετελεσθήσονται αἱ ἐργασίαι, τὸ εἶδος αὐτῶν καί τήν ἀξίαν .

25. " Ἀ λ λ α ι μ ο ρ φ α ῖ τ ι μ ο λ ο γ ῖ ω ν .

Π ρ ο σ ω ρ ι ν ὄ ν τ ι μ ο λ ὄ γ ι ο ν . - Ἐάν κατά τήν ἀγοραπωλησίαν συνεφωνήθη : α) ὅτι θέλει ὑπολογισθῆ τελικῶς τὸ εὑρεθησόμενον βᾶρος τοῦ ἐμπορεύματος κατά τήν ἐκφόρτωσιν καί β) ὅτι ἡ ἀξία τοῦ ἐμπορεύματος θέλει προσδιορισθῆ μετά τήν ἀνάλυσιν τῆς ποιότητός του, ὁ πωλητής συντάσσει κατά πρῶτον " προσωρινόν τιμολόγιον " ἀναλόγως τοῦ εὑρεθέντος βάρους κατά τήν φόρτωσιν ἢ ἀναλόγως τῆς ὡς βάσεως ληφθείσης ποιότητος καί μετά ταῦτα ἀποστέλλει ἢ ὀριστικόν τιμολόγιον ἢ συμπληρωματικόν τοιοῦτον .

Ἰποθέσωμεν ὅτι συνεφωνήθη μεταξύ " Ἄλφα καί Βῆτα ἀγοραπωλησία 100 τόννων μελάσσης ὑπὸ τούς ἐξῆς εἰδικούς ὄρους : α) βᾶρος κατά τήν ἐκφόρτωσιν, β) περιεκτικότης εἰς σάκχαρον 50 βαθμοί , γ) ἀξιομερίσις 2 % δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον ἢ ἐπὶ ἔλαττον βαθμόν καί δ) τιμὴ βασική δραχμ. 3150. Ὁ πωλητής φορτώσας τήν μελάσσαν συνῆταξε τιμολόγιον προσωρινόν 100 τόννων τῶν 50 βαθμῶν πρὸς 3150 ἥτοι δραχμᾶς 315.000. Κατά τήν παραλαβὴν ἡ μελάσσα εὑρέθη 102 τόννοι, ἡ δέ γενομένη ἀνάλυσις ἀπέδειξε περιεκτικότητα 52 βαθμῶν εἰς σάκχαρον. Κατόπιν τούτου ὁ πωλητής θά συντάξῃ ἢ ὀριστικόν τ ι μ ο λ ὄ γ ι ο ν ἐκ δραχμῶν 334.152 (102 τόννοι X 3150 + 4 %), ὅπερ θ' ἀκυρώσῃ τὸ προσωρινόν ἢ θά συντάξῃ σ υ μ π λ η ρ ω μ α τ ι κ ὄ ν τ ι μ ο λ ὄ γ ι ο ν ἐκ δραχμῶν 19.152, ποσόν ὅπερ πηγάζει ἐκ τῶν δύο ἐπὶ πλέον τόννων καί ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς τιμῆς κατά 4% λόγῳ τῆς μεγαλυτέρας περιεκτικότητος τῆς μελάσσης εἰς σάκχαρον .

Π ρ ο σ χ ἔ δ ι ο ν τ ι μ ο λ ο γ ῖ ο υ (κοινῶς προφόρμα ἢ προτιμολόγιον). Ὁ ἀγοραστής ἐπιθυμῶν νᾶ προβῆ εἰς παραγγελίαν πολλάκις ζητεῖ ἀπὸ τόν πωλητῆν ν' ἀποστείλῃ ἓν προσχέδιον τιμολογίου. Τὸ προσχέδιον τιμολογίου συνηθίζεται, ὅταν πρόκειται περὶ σημαντικῆς παραγγελίας ἢ ὅταν πρόκειται περὶ παραγγελίας νέου εἴδους. Τὸ προσχέδιον οὐδόλως διαφέρει τοῦ κοινοῦ τιμολογίου καί ἀπλῶς ἀναγίφονται ἐπ' αὐτοῦ αἱ λέξεις " προσχέδιον τιμολογίου " .

Τ ι μ ο λ ὄ γ ι ο ν π ι σ τ ῶ σ ε ω ς ἢ ἐπιστροφῆς κα-

λεϊται ἢ παρά τοῦ πωλητοῦ συντασσομένη σημείωσις τῶν ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ ἐπιστρεφομένων ἐμπορευμάτων, διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν ὀποίων δέον νά πιστωθῆ ὁ λ/σμός του.

Τά τιμολόγια ταῦτα εἶναι συνήθη εἰς τὰς πωλήσεις τῶν παραδοθέντων ἐμπορευμάτων ὑπὸ τὴν συμφωνίαν τῆς ἐπιστροφῆς, εἴαν δέν πωληθῶσι. π.χ. ὁ Α. βιομήχανος τιμολογεῖ ἐν ἐμπόρευμα ἀντὶ 1000 δραχμ. καὶ παραδίδει αὐτὸ ὑπὸ συμφωνίαν εἰς τὸν πελάτην του Β, δηλαδὴ εἴαν οὗτος τὸ πωλήσῃ, θά πληρῶσῃ εἰς τὸν βιομήχανον τὰς 1000 δραχμάς καὶ θά κρατήσῃ τὸ τυχόν ἐπὶ πλεόν τῶν 1000 δραχμῶν κέρδος, εἴαν ὅμως δέν πωληθῆ τὸ ἐμπόρευμα, δικαιούται ὁ ἀγοραστής νά τὸ επιστρέψῃ εἰς τὸν πωλητήν. Ὁ πελάτης κατ' ἀρχάς χρεοῦται μέ τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ τιμολογίου, κατόπιν δέ ἐπὶ τῆ ἐπιστροφῇ τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῶν ἐμπορευμάτων πιστοῦται ἀναλόγως καὶ συντάσσεται τὸ τιμολόγιον πιστώσεως.

Τιμολόγιον πιστώσεως δύναται νά συνταχθῆ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ προσωρινοῦ τιμολογίου, ὅταν τὸ βάρος κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν εἶναι μικρότερον τοῦ ἀναγραφέντος εἰς τὸ προσωρινόν τιμολόγιον ἢ ὅταν ἡ ἀνάλυσις ἀπέδειξε κατωτέραν ποιότητα, π.χ. ἡ πωληθεῖσα μελάσσα εὔρεθῆ κατὰ τὴν παραλαβὴν μέ βάρος 98 τόννων ἀντὶ 100 καὶ μέ περιεκτικότητα εἰς σάκχαρον 48 βαθμῶν ἀντὶ 50.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις δύναται νά ἐκδώσῃ καὶ ὁ ἀγοραστής **Τιμολόγιον χρεώσεως** τοῦ πωλητοῦ, ὅποτε εἰς τὴν ἐπικεφαλίδα ἀναγράφονται τὰ ἑξῆς: " τιμολόγιον χρεώσεως ἑταιρείας " Υἱοῦ Κ. Σωτηριάδου " εἰς ἀντιλογισμόν τοῦ ὑπ' ἀρ. 45/17.4.1933 τιμολογίου της. "

Ἀνάλυσις τιμολογίου. - Τὸ τιμολόγιον ἐνὸς ἀναγράφει περιληπτικῶς τὰ ἐμπορεύματα, εἰδικοπολίσεις δέ αὐτῶν (specification) ἐπακολουθεῖ ἢ εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ τιμολογίου ἢ εἰς ἰδιαίτερον ἔγγραφον, π.χ. τὸ τιμολόγιον ἀναφέρει " διάφορα ἐργαλεῖα ", ἡ δὲ ἀνάλυσις περιέχει λεπτομερῆ κατὰ λογόν, π.χ. 1 πλήρης βιδούλογος μέ ἐλικοτομεῖς, 4 δρέπανα δι' ὀπὰς 5-23 χιλ. 1 σφιγκτήρ, 1 σφύρα βαρεῖα 7 κιλῶν κτλ. Ἡ ἀνάλυσις αὕτη ἄλλοτε περιλαμβάνει κατανομήν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τοὺς διαφόρους τόπους προορισμοῦ συμφώνως πρὸς τὴν παραγγελίαν τοῦ πωλητοῦ.

Περίληψις τιμολογίων. - Εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς συνήθως, εἰς τὸ τέλος τῆς τριμηνίας ἢ ἑξαμηνίας οἱ ἔμποροι ἀποστέλλουν πρὸς τοὺς πελάτας των περίληψιν τῶν τιμολογίων, ἡ ὅποια διαιρεῖται ὡς καὶ τὸ τιμολόγιον, εἰς τὴν ἐπικεφαλίδα καὶ εἰς τὸ κυρίως σῶμα. Ἡ ἐπικεφαλὶς περιέχει: α) Τὸ ὄνομα τοῦ πω-

λητοῦ, β) τό ὄνομα τοῦ ἀγοραστοῦ, γ) τόν τόπον καί τήν χρονολογίαν.

Τό κυρίως σῶμα περιλαμβάνει : α) τήν χρονολογίαν ἐκάστου τιμολογίου, β) τήν ἐκθεσιν, γ) τό ποσόν ἐκάστου τιμολογίου καί δ) τό ἄθροισμα αὐτῶν.

Ἡ περίληψις αὕτη ἀποτελεῖ ὑπενθύμισιν πρὸς τόν ἀγοραστήν τῶν γενομένων συναλλαγῶν, χρησιμεύει δέ καί ὡς ἔγγραφον ἐλέγχου τῶν λογιστικῶν ἔγγραφῶν. Πολλάκις ἀποστέλλεται εἰς διπλοῦν, ὅπό τε ὁ ἀγοραστής ἐπιστρέφει εἰς τόν πωλητήν τό ἕτερον τῶν ἀντιτύπων, ἀφοῦ προηγουμένως ὑπογράφει ἐπ' αὐτοῦ τό " καλῶς ἔχειν " .

Ἡ περίληψις ὡσάυτως ἀποστέλλεται πρὸς τοὺς πελάτας πρὸς ὑπολογισμόν τῆς συμπεφωνημένης ἐκπτώσεως ἢ τοῦ δώρου, εἰάν αἱ πωλήσεις ὑπερέβησαν ὀρισμένον ποσόν ἢ πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους πρὸς ὑπολογισμόν τῆς εἰς ὄφελός των προμηθείας .

Εἶ δ η π ε ρ ἰ λ ῆ ψ ε ω ν .- Διακρίνομεν τρία εἶδη περιλήψεων τιμολογίων :

α) Π ε ρ ἰ λ ῆ ψ ι ς ἄ π λ ῆ λέγεται, ὅταν ἀπλῶς περιέχη σημείωσιν μόνον τῶν ἐκδοθέντων ὑπό τοῦ πωλητοῦ τιμολογίων κατὰ μίαν ὀρισμένην χρονικὴν περίοδον (ἰδέ ὑπόδειγμα Α') .

β) Π ε ρ ἰ λ ῆ ψ ι ς ὤ μ ε τ εἶ δ ο π ο ι ῆ σ ε ω ς .- Οὕτω καλεῖται ἡ περίληψις, ὅταν ἐν αὐτῇ ὁ πωλητής εἰδοποιῇ τόν πελάτην του ὅτι ἐξέδωκε συναλλαγματικὴν πρὸς κάλυψιν τοῦ ὀφειλομένου ποσού (ἰδέ ὑπόδειγμα Β') .

γ) Π ε ρ ἰ λ ῆ ψ ι ς λ ο γ α ρ ι σ μ ο ῦ . Ἡ περίληψις τῶν τιμολογίων καλεῖται εἰδικώτερον " περίληψις λογισμοῦ " , ὅταν περιέχη ἐκπτώσεις παραχωρηθείσας ὑπό τοῦ πωλητοῦ ἢ ἐπιστροφάς καί τιμολόγια τοῦ ἀγοραστοῦ (ἰδέ ὑπόδειγμα Β') . Ἡ περίληψις αὕτη δύναται νά τηρηθῇ καί εἰς σχῆμα ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ .

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Γ'

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΙΚΑΙ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ.

§ 26. Α ἰ ἄ μ ε σ ο ἰ ἄ γ ο ρ α π ω λ η σ ῆ α ἰ .

Ἡ ἀγοραπωλησῆα καλεῖται ἄμεσος, ὅταν συνάπτεται ἀπ' εὐθείας μεταξύ τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ. Ἡ συμφωνία γίνεται παρ' αὐτοῦ τοῦ ἐμπορίου, εἴτε δι' ὑπάλληλου του περιοδεύοντος εἴτε δι' ὑποκαταστήματος, εἴτε δι' ἀλληλογραφίας, εἴτε διὰ συγγενῶν ἐταιρειῶν.

Χάρις εἰς τὴν τελειοποίησιν τῶν μέσων συγκοινωνίας καὶ ἰδίᾳ τοῦ ταχυδρομείου πολλοὶ οἴκοι ἔχουν συστηματοποιήσει τὰς πωλήσεις δι' ἀλληλογραφίας. Αἱ παραγγελίαι ἐκτελοῦνται δι' ἀποστολῆς ταχυδρομικῶν δεμάτων. Ἡ δι' ἀλληλογραφίας πώλησις προϋποθέτει συστηματικὴν καὶ διαρκῆ διαφήμισιν, ἰδίᾳ δι' ἀποστολῆς λεπτομερῶν καὶ εἰκονογραφημένων καταλόγων, καὶ ἐπιτρέπει τὴν πραγματοποιήσιν σημαντικῶν οἰκονομιῶν διὰ τῆς μειώσεως τῶν μισθῶν τῶν πωλητῶν ὑπαλλήλων, τοῦ ἐνοικίου, φωτισμοῦ κλπ.

Π ε ρ ι ο δ ε ὑ ο ν τ ε ς ὑ π ἄ λ λ η λ ο ἰ . Οὗτοι εἶναι ὑπάλληλοι τῆς ἐπιχειρήσεως περιοδεύοντες διὰ λογαριασμόν αὐτῆς εἰς τὸ ἔσωτερικόν καὶ τὸ ἔξωτερικόν. Ἐπισκέπτονται τοὺς πελάτας, λαμβάνουν παραγγελίας, μελετοῦν τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν διαφόρων περιφερειῶν, ἀντιλαμβάνονται τὰς ἀνάγκας τῆς πελατείας καὶ γενικῶς τῆς ἀγορᾶς, διακανονίζουν λογαριασμοὺς κτλ. Οἱ περιοδεύοντες ὑπάλληλοι ἐκτός τῶν ὁδοιπορικῶν των ἐξόδων καὶ τῆς ἡμερησίας των ἀποζημιώσεως λαμβάνουν μισθόν καὶ ποσοστά ἐπὶ τῶν πραγματοποιηθέντων παραγγελιῶν.

Π λ α σ ι ἔ . Ὁ πλασιέ εἶναι ὑπάλληλος τοῦ καταστήματος ,

ὅστις ἐπισκέπτεται τούς πελάτας καί φροντίζει διά τήν τοποθέτησιν τῶν ἐμπορευμάτων, λαμβάνει σημεῖωσιν τῶν παραγγελιῶν τῶν πελατῶν καί ἐκτός τοῦ μισθοῦ του ἔχει ἔξοδα κινήσεως ἐντός τῆς πόλεως καί ποσοστά, ποικίλλοντα ἀναλόγως τῶν ἐμπορευμάτων καί τῶν προσώπων.

Π ρ α τ ῆ ρ ι α . Βιομηχανικοί κυρίως οἰκοὶ ἰδρύουν πρατήρια, ὅπου πωλοῦν τά προϊόντα των ἀπ' εὐθείας εἰς τήν κατανάλωσιν. Τό σύστημα τοῦτο ἐπεβλήθη εἰς τούς Ἕλληνας βιομηχάνους, δεδομένου ὅτι οἱ ἔμποροι δέν ἐδέχοντο κατ' ἀρχάς νά ἐμφανίσουν τά προϊόντα των ὡς ἑλληνικά λόγω τῆς δυσπιστίας τοῦ καταναλωτοῦ πρός τήν ἑλλη νικήν βιομηχανίαν.

Ἐσαύτως ἐμπορικοί οἰκοὶ ἰδρύουν πρατήρια πολλά ἐντός τῆς αὐτῆς πόλεως ἀποβλέποντες νά προσελκύσουν τήν κατανάλωσιν διαφόρων κατηγοριῶν πελατῶν π.χ. ἡ Α.Ε. πωλήσεως καλτσῶν ETAM ἔχει πρατήρια εἰς τάς ὁδούς Βουκουρεστίου, Ἐρμού, Αἰόλου καί Εὐαγγελιστρίας, διότι διάφοροι κατηγορίαι πελατῶν συχνάζουν εἰς τάς ὁδούς ταύτας τῶν Ἀθηνῶν.

Τό σύστημα ὅμως τοῦτο τῆς πωλήσεως διά πολλῶν πρατηρίων ἔχει τό μειονέκτημα ὅτι δημιουργεῖ μεγάλας δαπάνας ἐνοικίων, μισθῶν, φωτισμοῦ κτλ.

Σ υ γ γ ε ν ε ῖ ς ἑ τ α ι ρ ε ῖ α ι . Ἀντί πρατηρίων συνιστῶνται εἰς διαφόρους πόλεις καί ἰδίως εἰς τό ἐξωτερικόν συγγενεῖς ἑταιρεῖαι (FILIALES), εἰς τάς ὁποίας τό ἐνδιαφερόμενον ἐργαστάσιον μετέχει κατά ἕν μέρος σημαντικόν, συνήθως εἰς τό ἥμισυ, εἰς τά κεφάλαια τῆς συγγενοῦς ἑταιρείας.

§ 27. Αἱ παραγγελιοδοχικαί πράξεις

Ἐμμεσοὶ λέγονται αἱ ἀγοραπωλησίαι αἱ διενεργούμεναι τῇ μεσολαβήσει παραγγελιοδόχων, μεσιτῶν, ἀντιπροσώπων, καί ἐκπλειστηριασῶν. **Π α ρ α γ γ ε λ ι ο δ ὄ χ ο ς ἔ μ π ο ρ ε υ μ ᾶ τ ω ν** εἶναι ὁ ἀναλαμβάνων ἐπὶ ἰδίῳ ὀνόματι τήν ἐκτέλεσιν μιᾶς ἐμπορικῆς ἀγοραπωλησίας διά λογαριασμόν τοῦ παραγγελέως ἐπὶ ἀμὰ βῆ ἥτις καλεῖται προμήθεια.

Δ ι ᾶ κ ρ ι σ ι ς π α ρ α γ γ ε λ ι ο δ ὄ χ ω ν . Οὗτοι διακρίνονται :

α) **Εἰς παραγγελιοδόχους ἀγορᾶς**, οἱ ὁποῖοι ἀναλαμβάνουν τήν ἀγοράν ἐμπορευμάτων ἐπὶ ἀμοιβῇ διά λογαριασμόν τρίτων, π.χ. ὁ Α, παραγγελεύς, δίδει παραγγελίαν εἰς τόν Β παραγγελιοδόχον ν' ἀγοράσῃ διά λογαριασμόν του 100 δέματα καπνοῦ Ἀλμυροῦ καί

β) Εἰς παραγγελιοδόχους πωλήσεως, οἱ ὅποιοι ἀναλαμβάνουν τὴν πώλησιν ἐμπορευμάτων ἐπὶ ἀμοιβῇ διὰ λ/σμόν τρίτων, π.χ. ὁ Δ. σταφιδέμπορος Πατρῶν ἀποστέλλει εἰς τὸν ἐν Λονδίῳ παραγγελιοδόχον Ε. 1000 κιβώτια σταφίδος πρὸς πώλησιν διὰ λ/σμόν του .

Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ παραγγελιοδόχου .- Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ παραγγελιοδόχου καλεῖται προμήθεια καὶ εἶναι τόσον τοῖς εκατόν ἐπὶ τῆς ἐκτελουμένης πράξεως, ἥτοι ἐπὶ τῆς παραγγελίας πωλήσεως ἢ προμήθεια ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῆς πωλήσεως, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐξόδων πωλήσεως , π.χ. εἰάν ἡ πώλησις ἀνῆλθεν εἰς 150.000 ὀρχ. ἡ δὲ προμήθεια ἦτο 4 1/2 %, τὸ ποσὸν αὐτῆς θὰ εἶναι 6.750.

Ἐπὶ παραγγελίας ἀγορᾶς τὸ ποσὸν τοῖς εκατόν ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀγορᾶς, εἰς ὃ προστίθενται καὶ τὰ ποσὰ τῶν ἐξόδων, π.χ. ὑποθέσωμεν ὅτι ἠγοράσαμεν διὰ λ/σμόν τοῦ Α. ἐμπορεύματα ἀξίας 22.000 ὀρχ. καὶ ἐπληρώσαμεν διὰ διάφορα ἔξοδα 4000 ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἢ προμήθεια, ἡ ὁποία ἔστω ὅτι εἶναι 2 % θὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῶν 26.000 ὀρχ. ἥτοι θὰ εἶναι 520 ὀρχ.

Τὸ ποσοστὸν τῆς προμήθειας κανονίζεται συνήθως μεταξὺ παραγγελιοδόχου καὶ παραγγελέως. Ἐάν τυχόν τοῦτο δέν ἐγένετο, ἡ προμήθεια κανονίζεται ἀναλόγως εἴτε τῶν γενικῶν συνηθειῶν, αἱ ὁποῖαι κρατοῦν ἐν τῇ ἀγορᾷ, εἴτε τῶν εἰδικῶν τῶν σχετικῶν μέ τὸ ἐμπόρευμα.

Ὁ παραγγελιοδόχος πωλήσεως ἐνίοτε ἀναλαμβάνει νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν παραγγελέα κατὰ τοῦ κινδύνου, τὸν ὁποῖον διατρέχει εἰς τὰς πωλήσεις ἐπὶ πιστώσει ἐκ τῆς μὴ πληρωμῆς παρὰ τῶν ἀγοραστῶν τῶν ὀφειλομένων λογαριασμῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ παραγγελιοδόχος πωλήσεως λαμβάνει πρόσθετον ἀμοιβὴν καλουμένην κοινῶς ἐγγυητὴν ἢ ὀρθότερον ἀσφαλιστήριον προμήθειας. Συνήθως ἡ ἀσφαλιστήριος προμήθεια εἶναι ἴση πρὸς τὴν προμήθειαν.

Ἡ ἀσφαλιστήριος προμήθεια δύναται νὰ χορηγηθῇ καὶ εἰς τὸν παραγγελιοδόχον ἀγορᾶς ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οὗτος ἐξασφαλίζει τὸν παραγγελέα διὰ τὴν ἔγκαιρον παράδοσιν τῶν ἐμπορευμάτων. Ἡ περίπτωση αὕτη δέν εἶναι συνηθῆς εἰς τὸ ἐμπόριον .

Ἐπιχρεώσεις τῶν παραγγελιοδόχων .- α) Ὁ παραγγελιοδόχος λαμβάνων παραγγελίαν παρὰ πελάτου του θεωρεῖται ὡς ἀποδεχθεὶς αὐτήν, ἐκτός εἰάν ἀρνηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς .

β) Ὁ παραγγελιοδόχος ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελίαν

αν συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ παραγγελέως, ὅποτε ἡ παραγγελία λέγεται ὠρισμένη, ἔστω καὶ ἂν εἰ ὅροι οὗτοι φαίνωνται μὴ συμφέροντες π.χ. ὁ παραγγελεύς ὀρίζει τιμὴν πωλήσεως δραχμᾶς 15.000 κατ' ὄκᾶν, διὰ τὴν συναγωνισθῆ ἀντίπαλόν του, ἐνῶ ἡ τρέχουσα τιμὴ τοῦ ἐμπορεύματος εἶναι μεγαλύτερα.

γ) Ἐὰν ἡ ἐκτέλεσις τῆς παραγγελίας δέν εἶναι δυνατὴ ὑπὸ τοὺς ὀρισθέντας ἀπὸ τὸν παραγγελέα ὅρους, ὀφείλει ὁ παραγγελιοδόχος νὰ διαφωτίσῃ αὐτόν καὶ νὰ ζητήσῃ νέας ὁδηγίας.

δ) Ἐὰν δέν ὑπάρχουν τοιοῦτοι ὅροι, ἡ παραγγελία εἶναι ἀόριστος καὶ ὁ παραγγελιοδόχος ὑποχρεοῦται νὰ τὴν ἐκτελέσῃ ὅσον τὸ δυνατόν συμφερότερον διὰ τὸν παραγγελέα.

ε) Ὁ παραγγελιοδόχος ὑποχρεοῦται ἐπίσης νὰ δώσῃ προκαταβολὰς εἰς τὸν παραγγελέα ὅταν ἀναλαμβάνῃ τὴν πώλησιν ἐμπορεύματός του.

στ) Ὁ παραγγελιοδόχος δέν δύναται νὰ ἀγοράσῃ ἢ νὰ πωλήσῃ δι' ἴδιον λ/σμόν τὰ ἐμπορεύματα τοῦ παραγγελέως, διότι καταφανῶς ὑπάρχει σύγκρουσις συμφερόντων.

ζ) Ὁ παραγγελιοδόχος ὀφείλει νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ ἐμπόρευμα, ἐφ' ὅσον δέν ἠδυνήθη νὰ τὸ πωλήσῃ, ὡς καὶ νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν παραγγελέα τὰ διὰ λ/σμόν του ἀγορασθέντα μετὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀξίας των, ὑπέχων τὴν εὐθύνην διὰ τὴν καλὴν των συντήρησιν.

η) Ὁ παραγγελιοδόχος ὀφείλει νὰ λογοδοτήσῃ λεπτομερῶς πρὸς τὸν παραγγελέα, ὅστις δικαιούται νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν ἐμφάνισιν τῶν βιβλίων τοῦ παραγγελιοδόχου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

Δ ι κ α ι ὡ μ α τ α π α ρ α γ γ ε λ ι ο δ ὄ χ ω ν . - Ὁ παραγγελιοδόχος δικαιούται νὰ ζητήσῃ παρά τοῦ παραγγελέως :

α) τὰ ἔξοδά του καὶ τὴν προμήθειάν.

β) ὁ νόμος δίδει εἰς τὸν παραγγελιοδόχον πωλήσεως προνόμιον νὰ κρατήσῃ τὰ ἔξοδά του, τὰς προκαταβολὰς, τοὺς τόκους καὶ τὴν προμήθειάν του ἐκ τῶν ἐμπορευμάτων τοῦ παραγγελέως .

Π λ ε ι σ τ η ρ ι α σ τ α ῖ . Ἀπὸ τοὺς παραγγελιοδόχους πρέπει νὰ διακρίνωμεν τοὺς πλειστηριαστάς, οἱ ὅποιοι ἀναλαμβάνουν τὴν δημοσίαν ἐκποίησιν κινήτων πραγμάτων διὰ λογαριασμόν τρίτων, π.χ. τῶν ἐπίπλων, εἰκόνων, βιβλίων κτλ. ἐπὶ ἀμοιβῇ τόσον τοῖς ἐκατόν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς πωλήσεως .

Τ ἄ ἄ π ο τ ε λ ἔ σ μ α τ α τ ῆ ς π α ρ ε μ β ἄ σ ε ω ς τ ῶ ν π α ρ α γ γ ε λ ι ο δ ὄ χ ω ν . Ταῦτα ἀφ' ἑνός εἶναι πλεονεκτήματα :

α) Ἀπὸ ἀπόψεως ταχυτέρας . Διότι ὁ παραγγελιοδόχος εὐρισκόμενος ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ μέ τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως τῆς συναλλαγῆς, ταχύτερον διεκπεραιώνει τὰς συναλλαγὰς, ἐνῶ ἡ ἀνταλλα-

γή ἐπιστολῶν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπώλειαν χρόνου.

β) Ἀπό ἀπόφews οἰκονομίας. Διότι ὁ παραγγελιοδόχος γνωρίζων καλύτερον τοὺς ὅρους μιᾶς ἀγορᾶς, ὡς ἐργαζόμενος ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορᾷ, δύναται ἐπωφελέστερον διὰ τὸν παραγγελέα νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παραγγέλαν.

γ) Ἀπό ἀπόφews πιστώσεως. Διότι πιθανόν ὁ παραγγελεύς νὰ μὴ δύναται νὰ ἀγοράσῃ ἐπὶ πιστώσει ἐμπορεύματα ὡς ἄγνωστος εἰς τὸν προμηθευτὴν, ἐνῶ ἀντιθέτως διὰ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ παραγγελιοδόχου ἐπιτυχάνει τοῦτο.

δ) Ἀπό ἀπόφews εὐκολίας. Διότι ὁ παραγγελεύς δύναται νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν παραγγελιοδόχον πωλήσεως τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδίδῃ εἰς βάρος του συναλλαγματικᾶς ἢ ἐπίσης δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ μέρος τῆς ἀξίας τοῦ ἀποσταλέντος πρὸς πώλησιν ἐμπορεύματος.

Μειονεκτήματα τοῦ παραγγελιοδοχικοῦ ἐμπορίου εἶναι τὰ ἑξῆς :

α) Θυσία τῶν συμφερόντων τοῦ παραγγελέως. Ὁ παραγγελιοδόχος ἔχει τὰ μειονεκτήματά του, διότι δυνατόν νὰ θυσιάσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ παραγγελέως εἰς τὰ συμφέροντα ἄλλου τινός, ὁ ὁποῖος θὰ τῷ παρεῖχεν ευνοϊκότερους ὅρους.

β) Ἐπιβάρυνσις τιμῆς. Δυνατόν διὰ τῆς παρεμβάσεως τοῦ διαμέσου τούτου, ἀντὶ νὰ ἐπιτύχωμεν καλλιτέρας τιμᾶς, νὰ συμβῆ τὸ ἀντίθετον διὰ τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐμπορεύματος μὲ τὴν προμήθειαν τοῦ παραγγελιοδόχου.

Ἡ ἐξέλιξις τοῦ παραγγελιοδοχικοῦ ἐμπορίου.

Παρατηρήθησαν εἰς αὐτὸ πρὸ τοῦ πολέμου αἱ ἐξῆς μεταβολαί :

Εἰς τὸ ἐσωτερικόν ἐμπόριον. Ἡ παρέμβασις τῶν παραγγελιοδόχων εἰς τὸ ἐσωτερικόν ἐμπόριον καθημερινῶς ἐλαττοῦται λόγῳ τῆς ἀναπτύξεως ἀφ' ἐνός τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ ἐμπορίου. Οἱ ἐμπορικοὶ οἴκοι προτιμοῦν τοὺς ἀντιπροσώπους, καθ' ὅσον εἶδομεν ὅτι ὁ παραγγελιοδόχος δύναται νὰ ἀντιπροσωπεύῃ συγχρόνως δύο ἢ περισσοτέρους οἴκους ἀντιθέτων συμφερόντων.

Εἰς τὸ ἐξωτερικόν ἐμπόριον. Ἀντιθέτως τὸ παραγγελιοδοχικόν ἐμπόριον εὐρίσκεται ἐν ἀμῆνῃ καὶ τὸ πλεῖστον τῶν πράξεων τοῦ μεγάλου ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου διεξάγεται διὰ παραγγελιοδόχων.

Πωλήσεις διὰ παρακαταθήκης. Ἄλλοτε κατὰ κανόνα, ὅταν αἱ συγκοινωνίαι δέν ἦσαν ἀνεπτυγμέναι καὶ ἦτο δυσχερὴς ἢ μεταξύ τῶν ἐμπόρων ἐπικοινωνία, ὁ παραγγελεύς ἦτο

υποχρεωμένος να στείλλη τά προς πώλησιν έμπορεύματα είς τόν παραγγελιοδόχον. Άλλο ό τρόπος ούτος όσημέραι έκλείπει, καθόσον παρουσιάζει τά έξής μειονεκτήματα :

α) άναγκαία προϋποθέσεις του είναι ή πλήρης έμπιστοσύνη του παραγγελέως προς τόν παραγγελιοδόχον και β) απαξ άποσταλέντων τών έμπορευμάτων προς τόν παραγγελιοδόχον πρέπει να πωληθώσιν, έστω και μέ έκπτώσιν, διότι άλλως ή έπιστροφή των ή ή μεταφορά των είς άλλον τόπον θά ηύξανε τό κόστος των.

Π ω λ ή σ ε ι ς β ι ά σ ε ι δ ε ι γ μ ά τ ω ν . Σήμερον ό παραγγελιοδόχος διά δειγμάτων ή τιμοκαταλόγων άναλαμβάνει να τοποθετήση τό έμπόρευμα είς διαφόρους άγοραστάς, τών όποιων διαβιβάζει τάς παραγγελίας είς τόν παραγγελέα, όστις έκτελεεί τάς. Τοιουτοτρόπως άποφεύγονται τά άνω έλαττώματα, δηλ. τό έμπόρευμα εύρίσκεται πάντοτε είς χείρας του παραγγελέως, όστις δύναται να τό διαθήσθ ηπου παρουσιάζονται καλύτεροι όροι και εύκαιρίαι μεγαλυτέρου κέρδους.

Προκειμένου περί άγοράς έμπορευμάτων επίσης οί έμποροι άπευθύνονται είτε είς παραγγελιοδόχους τής αύτής πόλεως, είτε εύρισκομένους είς τόν τόπον τής παραγωγής τών έμπορευμάτων.

Έ τ ε ρ α ι μ ε τ α β ο λ α ί . - Άλλοτε ό παραγγελιοδόχος ανέλαμβανε τήν πώλησιν του έμπορεύματος και απέστειλε με τά τήν περάτωσιν τής πράξεως ένα λ/σμόν καλούμενον έ κ η α θ ά ρ ι σ ι ν , είς όν έσημείου άφ' ενός τά έξοδα και άφ' ετέρου τάς πωλήσεις. Σήμερον όμως ό παραγγελιοδόχος λαμβάνει τήν παραγγελίαν πωλήσεως μέ ώρισμένον κατώτατον όριον τιμής και φροντίζει διά τήν πώλησιν, έπιφελούμενος εάν έπιτύχη καλλιτέρας τιμάς. Το αυτό επίσης παρατηρείται και μέ τόν παραγγελιοδόχον άγοράς, όστις όρίζει είς τόν παραγγελέα τήν τιμήν του έμπορεύματος, είς τήν όποιαν προσθέτει όχι μόνον τά έξοδά του, αλλά και τήν προμήθειάν του. Εάν έπιτύχη καλυτέρας τιμάς ώφελεΐται όχι μόνον τήν προμήθειαν αλλά και τήν διαφοράν μεταξύ τής τιμής ην προσέφερον είς τόν παραγγελέα και τής τιμής είς ην ήγόρασε τό έμπόρευμα. Είς τήν περίπτωσιν αύτην συνήθης όρος είναι CIF και Go όστις δηλοΐ, ότι είς τήν τιμήν περιλαμβάνονται τό κόστος, ο ναύλος, ή ασφάλεια και επί πλέον ή προμήθεια του παραγγελιοδόχου.

Υποθέσωμεν ότι ό Α.Α. μās απέστειλε προς πώλησιν έμπορεύματα μέ κατώτατον όριον δρχ. 20.000.000 και μέ προμήθειαν 3%. Εάν δυνηθώμεν να πωλήσωμεν τά έμπορεύματα 20.500.000, θά ώφεληθώμεν εκ τής πράξεως αύτης τήν προμήθειάν μας (20.000.000 X 3%) εκ δρχ. 600.000 και διαφοράν τιμής εκ δρχ. 500.000 η-

τει ἐν συνόλῳ 1.100.000 εἰάν πωλήσωμεν τὰ ἐμπορεύματα ἀντὶ 19.700.000 δρ. θὰ ὠφεληθῶμεν μόνον 300.000 δρ. διότι ὁ παραγγελεύς δέον νὰ εἰσπράξῃ τὸ κατώτατον ὄριον, ἧτοι δρ. 19.400.000 ὡς καθαρὸν προϊόν τῆς πωλήσεως.

Ἐπίσης ὁ Β.Β. μᾶς ζητεῖ τιμὰς καπνῶν Ἀλμυροῦ καὶ προσφέρομεν CIF & CF δραχ. 8.160 ὑπολογίζοντες κόστος δρ. 8.000 καὶ προμήθειάν μας 2%. Ἐάν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς παραγγελίας, δυνηθῶμεν ν' ἀγοράσωμεν κάτω τῶν 8.000 δρχ. ἔστω πρὸς δρχ. 7930, ἡ διαφορά ἐκ δρχ. 70 κατ' ὀκτῶν θὰ εἶναι ὄφελός μας καὶ οὕτω τὸ σύνολον τῆς ὠφελείας μας θὰ ἀνέλθῃ εἰς δρχ. 230 κατ' ὀκτῶν ἀντιθέτως, εἰάν ἀγοράσωμεν πρὸς 8.050, ἡ ὠφέλειά μας θὰ μειωθῇ εἰς δραχ. 110 κατ' ὀκτῶν.

Τιμολόγια παραγγελιοδόχου. - Ταῦτα εἶναι :

Τιμολόγια ἀγορᾶς. - Ὁ παραγγελιοδόχος ἀγορᾶς ἀποστέλλων τὰ ἐμπορεύματα, ἅτινα ἠγόρασε διὰ λ/σμόν τοῦ παραγγελέως, συντάσσει τὸ τιμολόγιον ἢ λ/σμόν ἢ ἐκκαθάρισιν ἀγορᾶς ἢ προμηθείας ἢ προβλέψεως. Τὸ τιμολόγιον ἀγορᾶς εἰς μὲν τὴν ἐπικεφαλίδα περιέχει φράσιν ὑποδηλοῦσαν ὅτι τὰ κάτωθι ἐμπορεύματα ἠγοράσθησαν κατ' ἐντολήν καὶ διὰ λογαριασμόν τοῦ παραγγελέως, εἰς δὲ τὸ κυρίως σῶμα περιέχει :

α) τὴν ἀξίαν ἀγορᾶς τοῦ ἐμπορεύματος.

β) τὰ γενόμενα ἔξοδα.

γ) τὴν προμήθειαν τοῦ παραγγελιοδόχου.

Ἐάν τὰ ἐμπορεύματα ἠγοράσθησαν εἰς διαφόρους ἡμερομηνίας ἢ τὰ ἔξοδα ἐγένοντο εἰς διαφόρους χρονολογίας καὶ ὑπάρχει τοκοφόρος λογαριασμός μεταξύ παραγγελέως καὶ παραγγελιοδόχου, δέον νὰ σημειώσωμεν εἴτε εἰς τὴν ἐπικεφαλίδα, εἴτε εἰς τὸ κυρίως σῶμα τὴν μέσην λήξιν, δηλαδὴ τὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ὁποίας εἶναι πλιρωτέα τὰ ἐμπορεύματα.

Παρόμοια εἶναι καὶ τὰ τιμολόγια τὰ συντασσόμενα παρὰ τοῦ ἀντιπροσώπου διὰ τὰ ἐμπορεύματα τὰ ἀγοραζόμενα ἢ πωλούμενα διὰ λογαριασμόν τοῦ ἀντιπροσωπευομένου οἴκου.

Τιμολόγια πωλήσεως. - Τιμολόγιον πωλήσεως ἢ λ/σμός ἢ ἐκκαθάρσεις πωλήσεως εἶναι ἡ λεπτομερὴς σημείωσις, τὴν ὁποίαν ἀποστέλλει ὁ παραγγελιοδόχος πρὸς τὸν παραγγελέα περὶ τοῦ πωληθέντος ἐμπορεύματος. Τὸ τιμολόγιον πωλήσεως εἰς τὴν ἐπικεφαλίδα ἀναφέρει, ὅτι " τὰ κάτωθι ἐμπορεύματα ἐπωλήθησαν κατ' ἐντολήν καὶ διὰ λ/σμόν τοῦ παραγγελέως ...."

Τὸ κυρίως σῶμα διαιρεῖται εἰς δύο μέρη. Τὸ ἄνω περιλαμβάνει

τάς πωλήσεις καί τό κάτω τά γενόμενα ἔξοδα, ὡς καί τήν προμήθειαν. Σημειοῦται ἐπίσης ἡ μέση λήξις. Τό τιμολόγιον πωλήσεως δύναται νά συνταχθῆ καί εἰς σχῆμα ἀνοικτοῦ λ/μοῦ.

§ 28. Α ἰ ἄ ν τ ι π ρ ο σ ω π ε ῖ τ α ἰ .

Ἐ μ π ο ρ ι κ ὸ ς ἄ ν τ ι π ρ ὶ σ ω π ο ς , εἶναι ὁ ἀντιπροσωπεύων διαρκῶς καί συστηματικῶς τά συμφέροντα ἐνός ἐμπορικοῦ ἢ βιομηχανικοῦ οἴκου ἐπί προμηθεία .

Οἱ ἀντιπρόσωποι διακρίνονται :

α) Εἰς ἄ ν τ ι π ρ ο σ ῶ π ο υ ς ἄ γ ο ρ ᾶ ς , οἱ ὅποιοι ἀγοράζουσι διά λογαριασμόν τοῦ ἀντιπροσωπευομένου διάφορα προϊόντα, ἰδίως ἐγχώρια, τά ὅποια φροντίζουν καί ἀποστέλλουσι εἰς τό ἔξωτερικόν . Τοιοῦτοι ἀντιπρόσωποι ὑπάρχουσι ἐν Ἑλλάδι κυρίως εἰς τά καπνά, σταφίδα, κολοφάνιον κλπ.

β) Εἰς ἄ ν τ ι π ρ ο σ ῶ π ο υ ς π ω λ ῆ σ ε ω ς , οἱ ὅποιοι ἀναλαμβάνουσι τήν συστηματικὴν πώλησιν διά λογαριασμόν τοῦ ἀντιπροσωπευομένου ἐμπορευμάτων ἐπί προμηθεία καί τοιοῦτοι εἶναι κυρίως ἐν Ἑλλάδι ἀπαντῶντες :

Ὡσαύτως οἱ ἀντιπρόσωποι διακρίνονται :

α) Εἰς γ ε ν ι κ ο ῦ ς , ἀντιπροσωπεύοντας τόν οἶκον διά λογαριασμόν τοῦ ὁποίου ἐργάζονται εἰς ἅπασαν τήν χώραν καί

β) Εἰς τοπικούς, ὑποπράκτορας συνήθως καλουμένους, οἵτινες ἐργάζονται εἰς ὀρισμένην περιφέρειαν π.χ. τοῦ Πειραιῶς ἢ τοῦ Νομοῦ Λαρίσης καί κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Γενικοῦ ἀντιπροσώπου ὅστις εὐθύνεται διά τούς ὑποπράκτοράς του ἀπέναντι τοῦ ἀντιπροσωπευομένου οἴκου.

Ἀ ν τ ι π ρ ὶ σ ω π ο ἰ εἰ σ α γ ω γ ῆ ς ἄ λ λ ο δ α π ῶ ν ἔ μ π ο ρ ε υ μ ᾶ τ ω ν . Πᾶς προτιθέμενος ν' ἀσκήσῃ τό ἐπάγγελμα τοῦτο ὑποβάλλει αἴτησιν εἰς τό Ἐμπορικόν Ἐπιμελητήριον . Ἡ αἴτησις αὕτη μετά τῆς σχετικῆς γνωματεύσεως διαβιβάζεται εἰς εἰδικήν Ἐπιτροπήν, ἀποτελουμένην ἀπό τόν Πρόεδρον τῆς Ἐνώσεως Ἐπιμελητηρίων ἢ τόν νόμιμον ἀναπληρωτήν του, ἀπό ἕνα ἐκπρόσωπον τῶν ἐμπορικῶν ἀντιπροσώπων εἰσαγωγῆς καί ἀπό τρία ἄλλα πρόσωπα ὀριζόμενα ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας .

Οἱ αἰτῶντες δέν πρέπει νά ἔχουσι καταδικασθῆ εἰς ἀτιμωτικόν ἀδίκημα (ἔρθρον 22 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου) καί νά μή ἔχουσι κηρυχθῆ εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως . Αἱ ἄνῶνυμοι Ἐταιρεῖται δύναται ν' ἀσκήσουσι τό ἐπάγγελμα τοῦ ἀντιπροσώπου εἰσαγωγῆς, ἀλλ' ὑπό τόν ὄρον ἡ διεύθυνσις τῶν ἀντιπροσωπευτικῶν ἐργασιῶν ν' ἀνατέθῃ εἰς ὑ-

πάλληλον Ἑλληνα συγκεντροῦντα τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα.

Οἱ ἔμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι εἰσαγωγῆς τιμωροῦνται καὶ διώκονται παρ' εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐδρεύοντος εἰς τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον, διὰ πᾶσαν ἐνέργειαν ἀντιβαίνουσαν εἰς τοὺς νόμους ἢ τὰς κρατούσας ἐμπορικὰς συνθηκὰς ἢ τὰ συναλλακτικὰ καὶ χρηστά ἦθη εἰς τὴν καλὴν πίστιν.

Ἐπὶ παντός ἐγγράφου ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ ἀντιπροσώπου εἰσαγωγῆς δέον ν' ἀναγράφεται ὁ αὐξων ἀριθμὸς τῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Οἰκονομίας περὶ ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος του.

Π ε ρ ι ε χ ὄ μ ε ν ο ν ἀ ν τ ι π ρ ο σ ω π ε ι α ς . - Ἡ περὶ ἀντιπροσωπείας συμφωνία, διατυπωμένη ἐγγράφως, περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς : α) Τὴν περιφέρειαν, εἰς ἣν ἐκτελεῖται ἡ ἀρμοδιότης τοῦ ἀντιπροσώπου.

β) Τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἀντιπροσωπείας καὶ τοὺς ὅρους τῆς παρατάσεως αὐτῆς, π.χ. ὅτι ἡ ἀντιπροσωπεία θά συνεχισθῇ ἐπὶ μίαν τριετίαν εἰσέτι, εἰάν ὁ μέσος ὅρος τῶν πωλήσεων τῆς προηγουμένης ἀνέλθῃ τοῦλάχιστον, εἰς ὄρχ..... Δυνατὸν νὰ μὴ ὀρισθῇ χρονικὸν διάστημα, ὅποτε ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως δέον νὰ γίνῃ πρὸ ὀρισμένου χρόνου.

γ) Τοὺς ὅρους τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας δηλαδὴ τὸν τρόπον τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐμπορευμάτων, τὴν παρακαταθήκην αὐτῶν, τὸν τρόπον τῆς πωλήσεως, τὰς τιμὰς, τὰς ἐκπτώσεις, τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς, τὰς ἐξασφαλίσεις κτλ.

δ) τὴν προμήθειαν τοῦ ἀντιπροσώπου, τῆς ὁποίας τὸ ποσοστὸν (τόσον τοῖς ἑκατόν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς πράξεως) ἄλλοτε ἢ εἴνε τὸ αὐτὸ πάντοτε ἢ ἄλλοτε αὐξάνει ἐναλόγως τοῦ ποσοῦ τῶν πωλήσεων πρὸς τόκωσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ ἀντιπροσώπου, π.χ. ὀρίζεται προμήθεια 20% ἐφόσον πραγματοποιηθοῦν πωλήσεις μέχρις 1.000.000 δραχμῶν, 30% διὰ τὰς πωλήσεις ἀπὸ 1.000.1 μέχρι 3.000.000 δραχμῶν, 40% ἀπὸ 3.000.001 - 5.000.000 δραχ. κτλ.

Διὰ πᾶσαν πρᾶξιν ἐκτελουμένην ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ ἀντιπροσώπου δικαιούται προμηθεῖας. Πολλάκις συμφωνεῖται, ὅτι ἐν ἡ περιπτώσει ἡ πρᾶξις ἐκτελεσθῆ ἀνευ μεσολαβήσεως τοῦ ἀντιπροσώπου, οὗτος λαμβάνει τὸ ἥμισυ τῆς προμηθεῖας.

Ἡ χορηγομένη εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους, ὡς καὶ εἰς τοὺς παραγγελιοδόχους, προμήθεια ἀναγνωρίζεται ὡς ἔξοδον ἐκπεστέον ἀπὸ τὰ κέρδη τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι εἰς τὰ βιβλία μας ἀναγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ δικαιούχου.

ε) Τὰ ἔξοδα, εἰς τὰ ὁποῖα πολλάκις μετέχει ὁ ἀντιπροσω-

πευόμενος, π.χ. τὰ ἔξοδα ἀλληλογραφίας, ἢ διαφήμισις, τὰ ἐνοίκια Συνηθως ἢ διαφήμισις καταβάλλεται ἐξ 1/2 μεταξύ τῶν δύο συμβαλλομένων, ἐκτός ἐάν ἡ σύμβασις τῆς ἀντιπροσωπείας εἶνε μακροχρόνιος .

Υποχρεώσεις ἀντιπροσώπου .- Αὐταί εἶναι :

α) Μελέτη τῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν ὁποίαν θά ἐκπροσωπήσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ ἀντιπροσωπευομένου οἴκου, δηλαδή τὰς ἀνάγκας αὐτῆς, τὰ ἦθη καὶ τὰς συνηθείας, τὰς ἰδιοτροπίας τῆς καταναλώσεως, οὕτως ὥστε νά διαφωτίσῃ αὐτόν περὶ τῆς προτιμωμένης ποιότητος παρά τῶν ἀγοραστῶν, τὰ τῆς συσκευασίας καὶ τῶν ὀρων ἐν γένει ὑπὸ τοὺς ὁποίους εἶνε δυνατὴ ἢ μετ' αὐτῶν συνεργασία

β) Ἡ ὀργάνωσις δικτύου ἐπιτοπίων πωλητῶν (placiers) καὶ πρακτόρων εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἐκ τῆς καλῆς ἐκλογῆς τῶν ὁποίων θά ἐξαρτηθῇ κατὰ μέγα μέρος ἡ ἐπιτυχὴς τοποθέτησις τοῦ ἐμπορεύματος.

γ) Ἡ λήψις παραγγελιῶν παρ' ἀξιολογῶν προσώπων πρὸς ἐξασφάλισιν πλήρη τοῦ ἐντολέως του καὶ ἡ διαβίβασις αὐτῶν ταχέως καὶ μετὰ σαφῶν ὁδηγιῶν εἰς τὸν ἀντιπροσωπευόμενον οἶκον .

δ) Ἡ φροντίς διὰ τὰς παραγγελίας τῶν πελατῶν, ὥστε αὐταὶ νά ἐκτελοῦνται ταχέως καὶ ἐπακριβῶς ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραλαβὴν τῶν ἐμπορευμάτων, τὸν ἐκτελωνισμόν, τὴν ἀποθήκευσιν καὶ τὴν παράδοσιν εἰς τοὺς ἀγοραστάς.

ε) Ἡ μέριμνα διὰ τὴν ἐξίσπραξιν τῶν λογαριασμῶν τῶν ὀφειλετῶν. Χρέος του εἶναι νά εἰδοποιῇ τὸν ἀντιπροσωπευόμενον οἶκον περὶ τῶν κινδύνων ἐκ μέρους πελάτου τινός, νά λαμβάνῃ ἐξασφαλιστικὰ μέτρα καὶ νά προβαίῃ εἰς οἰανδήποτε πρόσφορον δικαστικὴν ἐνέργειαν.

Διαφορὰ ἀπὸ παραγγελιοδόχους .- Διαφέρουν :

α) Καθ' ὅσον οἱ ἀντιπρόσωποι ἀντιπροσωπεύουν ἓνα οἶκον, ἐνῶ οἱ παραγγελιοδόχοι πολλοὺς οὐχὶ σπανίως ἀντιθέτων συμφερόντων.

β) Οἱ ἀντιπρόσωποι ἀντιπροσωπεύουν τοὺς ἐμπόρικους οἴκους συστηματικῶς καὶ διαρκῶς, ἐνῶ οἱ παραγγελιοδόχοι ἐνεργοῦν πράξεις μεμονωμένας διὰ λογαριασμόν τρίτων.

γ) Οἱ παραγγελιοδόχοι ἔχουν παραγγέλαν δι' ὠρισμένας πράξεις, ἐνῶ οἱ ἀντιπρόσωποι ἔχουν γενικὴν ἐντολήν, ἀντιπροσωπεύοντες γενικῶς τὰ συμφέροντα τῶν ἀντιπροσωπευομένων ὑπ' αὐτῶν οἴκων

δ) Ἡ προμήθεια τοῦ ἀντιπροσώπου εἶνε κατὰ κανόνα ἀνωτέρα

τῆς προμηθείας τοῦ παραγγελιοδόχου.

Σ υ μ β ε β λ η μ έ ν ο ι ἔ μ π ο ρ ο ι .- Πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον ὁμοιάζει ὡσαύτως ὁ ἔμπορος, ὁ ὁποῖος συμβάλλεται μετὰ τινος οἴκου διὰ τὴν ἀποκλειστικὴν τῶν προϊόντων αὐτοῦ πώλησιν ἐντὸς ὠρισμένης περιφέρειας. Ὁ συμβεβλημένος οὗτος ἔμπορος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πωλῇ μόνον προϊόντα τοῦ ἀντιπροσωπευομένου καὶ ἐξασφαλίζει συνήθως εἰς αὐτὸν ὠρισμένην κατανάλωσιν, δικαιούμενος εἰς ἀμοιβὴν τόσον τοῖς ἑκατὸν ἐκ τῶν προτέρων καθορισθεῖσαν. Ὁ ἔμπορος οὗτος δὲν εἶνε ἀντιπρόσωπος παρά τὰς πολλὰς μὲ αὐτὸν ὁμοιότητας, καθόσον ἐργάζεται δι' ἴδιον λογαριασμόν ἔχων τοὺς κινδύνους καὶ τὰ κέρδη ἐκ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐνεργουμένων πράξεων. Δὲν ἀποκλείεται νὰ μετέχη ὁ οἶκος καὶ εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ ἐν λόγῳ ἐμπορίου. Τοιαῦτα παραδείγματα συμβεβλημένων ἐμπόρων εἶνε οἱ ἔμποροι αὐτοκινήτων, ραδιοφῶνων κ.τ.λ.

Π α ρ α λ ῆ π τ α ι .- Οἱ ἀντιπρόσωποι δέον νὰ διακριθοῦν καὶ ἀπὸ τοὺς παράληπτας, οἱ ὅποιοι ἐπὶ ἀμοιβῇ κατὰ τεμάχιον φροντίζουν διὰ τὴν παραλαβὴν, τὸν ἐκτελωνισμόν, ἀποθήκυσιν καὶ διανομὴν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τοὺς πελάτας κατόπιν ἐντολῆς τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου, μετὰ τοῦ ὁποῦ οἱ παραλήπται συμβάλλονται. Πόλλοίς οἱ παραλήπται ἐνδίδουν ἐπίσης διὰ λογαριασμόν τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου τιμολόγια καὶ φροντίζουν καὶ διὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν εἰς τὸν ἐντολέα των ὀφειλομένων παρά τῶν διαφόρων πελατῶν.

§ 29. Α ἰ μ ε σ ι τ ι κ α ἰ π ρ ᾶ ξ ε ι ς .

Μ ε σ ι τ η ς εἶναι ὁ ἔμπορος ὁ ὁποῖος ἐπὶ ἀμοιβῇ ἡλωμένην " μεσιτεία " φέρει εἰς συνάφειαν δύο πρόσωπα ἐπιθυμοῦντα νὰ συναλλαθοῦν. Ἡ μεσιτεία εἶναι πρᾶξις ἐμπορικῆ, ἔστω καὶ εἰάν ἡ μεσολάβησις ἀφορᾷ ἀστικὴν πρᾶξιν π.χ. ἀγοραπώλησιν ἀκινήτων, ἐξεύρεσιν ἐργασίας κτλ.

Ὁ μεσίτης προβαίνει εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ πωλητοῦ ἢ ἀγορασταῦ, εἰς τὸν ὅποιον παρουσιάζει τὰς προτάσεις τοῦ ἄλλου διευκολύνει τὰς συνεννοήσεις, ὥστε οἱ συμβαλλόμενοι νὰ μετριάσουν τοὺς ὄρους των, πράττει, ἐν μῇ λέξει ὅ,τι χρειάζεται διὰ νὰ κλείσουν οἱ συμβαλλόμενοι τὴν συμφωνίαν. Ἡ τέχνη του συνίσταται εἰς τὸ νὰ μείνῃ ἀνεξάρτητος τῶν δύο ἀντιθέτων συμφερόντων καὶ ἡ ὅλη προσπάθειά του κατατείνει εἰς τὸ νὰ καταλήξωσιν τὰ δύο ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα συμφέροντα εἰς ἓν.

Ὑ π ο χ ρ ε ῶ σ ε ι ς κ α ἰ δ ι κ α ι ῶ μ α τ α .- Ὁ μεσίτης ἐν τῇ προσπάθειά του νὰ κλεισθῇ ἡ συμφωνία δέον νὰ παρουσιά

ση τὰ πράγματα ὡς ἔχουν, διότι εὐθύνεται διὰ δόλον καὶ βαρεῖαν ἀμέλειαν. Ὁ μεσίτης οὐδεμίαν εὐθύνην φέρει διὰ τὰς τυχόν παραλείψεις τοῦ πωλητοῦ ἢ τοῦ ἀγοραστοῦ. Ἐν τῇ πράξει μάλιστα συνηθίζεται εἰς τὸ συμφωνητικὸν νὰ ἀναφέρεται ἢ ἔλλειψις πάσης εὐθύνης τοῦ μεσίτου ἐν περιπτώσει μὴ καλῆς ἐκτελέσεως τῆς συμφωνίας.

Ἀμοιβή τ ο υ . - Ὁ μεσίτης δικαιούται διὰ τὴν μεσολάβησίν του εἰς ἀμοιβήν, ἣ ὅποια καλεῖται μεσιτεία καὶ ἣτις εἶναι τόσον τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς πράξεως. Ἡ μεσιτεία καταβάλλεται ἐξ 1/2 ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ πωλητοῦ, εἶναι δέ εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἀγοραπωλησίας συνήθως 1 % καὶ εἰς τὰς ἀστικὰς κατὰ νόμον 4 % ἐκτὸς ἄλλης συμφωνίας .

Ἡ μεσιτεία καταβάλλεται εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ μεσίτου ἅμα τῇ συμφωνίᾳ καὶ εἶναι ἀδιάφορον, ἐάν ἡ σύμβασις θὰ ἐκτελεσθῇ ἢ ὄχι. Ἡ φιλικὴ διάλυσις τοῦ συμβολαίου, ὡς καὶ ἡ μείωσις τῆς τιμῆς, οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει ἐπὶ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ μεσίτου. Ὁ ὁρος ὁ συνηθιζόμενος ἐν τῇ πράξει " Μεσιτεία πληρωτέα μετὰ τὴν τελευταίαν ἀποστολήν " ἔχει τὴν ἔννοιαν ἀπλῆς διευκολύνσεως παρεχομένης ἐκ μέρους τοῦ μεσίτου εἰς τοὺς συμβληθέντας.

Διὰ κ ρ ι σ ι ς μ ε σ ι τ ῶ ν . - Οἱ μεσίται διακρίνονται α) εἰς μεσίτας ἐμπορικῶν συμβάσεων καὶ β) εἰς μεσίτας ἀστικῶν συμβάσεων. Οἱ μεσίται ὡσαύτως διακρίνονται : α) εἰς ἐπίσημους, ἥτοι ἐργαζομένους εἰς τὰ Χρηματιστήρια, β) εἰς διωρισμένους, καὶ τοιοῦτοι εἶναι οἱ κτηματομεσίται καὶ οἱ μεσίται ἐγγχωρίων προῖόντων, καὶ γ) εἰς ἐλευθέρους, καὶ τοιοῦτοι εἶναι οἱ μεσίται οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν μεσολάβησιν εἰς τὰς ἀγοραπωλησίας ἐκτὸς τῶν Χρηματιστηρίων .

Μ ε σ ῖ τ α ἰ ἀ σ τ ι κ ῶ ν σ υ μ β ἄ σ ε ω ν εἶναι αἱ μεσολαβοῦντες ἐπὶ μεσιτεία πρὸς σύναψιν συμβάσεως ἀστικοῦ δικαίου ἀγοραπωλησίας, μισθώσεως ἀκινήτων, ὡς καὶ δανείων πάσης φύσεως .

Οἱ τοιοῦτοι μεσίται διορίζονται διὰ πράξεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀσκοῦν τὸ ἐπάγγελμά των μόνον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τὴν ὅποیان διορίζονται.

Διορίζονται μεσίται Ἕλληνες πολῖται ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ κεκτημένοι ἀπολυτήριον δευτέρας τάξεως Γυμνασίου ἢ Ἐμπορικῆς Σχολῆς, ὑπὸ τὸν ὅρον ν' ἀπολαύουν τὰ ἀστικά καὶ πολιτικά των δικαιώματα καὶ νὰ μὴ διατελοῦν εἰς κατὰστασιν πτωχεύσεως .

Ἐκαστος μεσίτης διοριζόμενος ὑποχρεοῦται νὰ καταθέσῃ ἐγγύησιν, ἡ χρησιμεύουσαν ἀποκλειστικῶς πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς ἀσκή-

σεως τοῦ ἐπαγγέλματός του ὑποχρεώσεων. Οἱ μεσῖται διώκονται καί τιμωροῦνται πειθαρχικῶς ὑπὸ εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐδρᾶς οὗτος εἰς τὸ Ἐπαγγελματικόν Ἐπιμελητήριον τῆς περιφερείας των.

Τιμωροῦνται πάντες ὅσοι ἄνευ διορισμοῦ ἐνεργοῦν πράξεις μεσιτικές καὶ ὁπωσδήποτε ἐμφανίζονται ὡς μεσῖται.

Μεσῖται ἐγχωρίων προῖδων (κορινθιακῆς σταφίδος, σουλτανίνας, ξηρῶν σύκων) διορίζονται διὰ πράξεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἕλληνες συμπληρώσαντες τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχοντες ἀπολυτήριον ἐξαετῶν σπουδῶν, ἐκτός ἐάν κατεδικάσθησαν ἐπὶ κακουργήματι ἢ πλημμελήματι τοῦ ἀρθροῦ 22 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Τὰ μεσιτικά δικαιώματα καταβάλλονται κατὰ τὰ ἰσχύοντα ἔθιμα εἰς ἐκάστην ἀγοράν.

Οἱ μεσῖται οὗτοι διώκονται καί τιμωροῦνται πειθαρχικῶς ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς ἕδρας των καὶ ἀπολύονται διὰ πράξεως τοῦ Προέδρου τοῦ αὐτοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἐάν κατεδικάσθησαν εἰς ἀδικήματα τοῦ ἀρθροῦ 22 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἢ κατόπιν δὲς πειθαρχικῆς τιμωρίας.

Οἱ ἀσκοῦντες μεσιτικές πράξεις ἄνευ διορισμοῦ τιμωροῦνται διὰ χρηματικοῦ προστίμου.

Διαφορὰ ἀπὸ παραγγελιοδόχων. - Οἱ μεσῖται διαφέρουν ἀπὸ τοῦς παραγγελιοδόχους :

α) Καθ' ὅσον εἰς τελευταῖσι οὗτοι συμμετέχουν εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν συναλλαγῶν καὶ συνήθως δέν ἀναφέρουν τὸν παραγγελέα, ἐκτός τοῦ παραγγελιοδόχου ἀσφαλειῶν, ὅστις ὑποχρεοῦται νά δηλώσῃ τὸν παραγγελέα, ἀντιθέτως οἱ μεσῖται δέν μετέχουν εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν συμβάσεων.

β) Καθ' ὅσον οἱ παραγγελιοδόχοι μεσολαβοῦν μεταξύ ἐμπόρων κατὰ κανόνα εἰς διάφορον τόπον κατοικούντων, ἐνῶ οἱ μεσῖται μεσολαβοῦν μεταξύ ἐμπόρων τοῦ αὐτοῦ τόπου.

γ) Διαφέρουν ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβήν, καθ' ὅσον ὁ παραγγελιοδόχος λαμβάνει προμήθειαν, ἐνῶ ὁ μεσίτης μεσιτείαν. Κατὰ κανόνα ἡ προμήθεια εἶναι μεγαλυτέρα τῆς μεσιτείας.

δ) Διαφέρουν ὡσαύτως κατὰ τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Δ΄.

ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ.

§ 30. Πληρωμαί διά νομίσματος .

Αί αγοραπωλησίαι καί γενικώτερον αἱ συναλλαγαί διακανονίζονται :

α) τοῖς μετρητοῖς, εἴτε διά τῆς καταβολῆς μετρητῶν (δηλ. νομίσματος) εἴτε, διά τῆς χρησιμοποίησεως ἐγγράφου καλουμένου ὑέπιταγή .

β) ἐπί πιστώσει, διά μέσου ἐγγράφων καλουμένων γραμματίων ἢ συναλλαγματικῆς .

γ) διά χρεώσεως τοῦ ὀφειλέτου εἰς ἔντοκον ἢ ἄτοκον λογαριασμόν ἢ διά συμφητισμῶν .

Νόμισμα .— Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν συναλλαγῶν τό κράτος ἐπέβαλε ὠρισμένον ἀγαθόν ὡς νόμιμον χρῆμα. Τοῦτο χρησιμεύει ὡς κοινόν μέτρον τῆς ἀξίας ὅλων τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, ὡς ὄργανον πρὸς ἀνταλλαγὴν των, συνάμα δέ καί ὡς μέσον πρὸς ἀποταμίευσιν . Ἐξ ὅλων τῶν ἀγαθῶν τά μέταλλα, καί ἰδίως τά πολύτιμα, ἐθεωρήθησαν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὡς τά συγκεντροῦντα τὰς καταλλήλους ἰδιότητας τοῦ νομίσματος .

Ἰδιότητες τοῦ νομίσματος . Τά μέταλλα καί ἰδίως ὁ χρυσός καί κατά δεύτερον ὁ ἄργυρος προετιμήθησαν ὅτι :

- α) εἰς μικρόν ὄγκον περιέχουν μεγάλην ἀξίαν
- β) εἶναι ὁμοιομόρφως διαιρετά
- γ) εἶναι εὐμετακόμιστα
- δ) εἶναι σχεδόν ἀναλλοίωτα .

ε) ἔχουν ἀξίαν δυσκόλως μεταβαλλομένην καί
στ) εἶναι παγκοσμίως χρήσιμα .

Ἄξι α τ ο ὕ ν ο μ ί σ μ α τ ο ς . Αὕτη διακρίνεται :

α) εἰς ὀνομαστικὴν, δηλ. τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀναγραφομένην καί

β) εἰς ἐσωτερικὴν, δηλ. τὴν πραγματικὴν, ἐξαρτωμένην ἐκ
τῆς ἐμπορικῆς ἀξίας τοῦ μετάλλου, ἐκ τοῦ ὁποίου κατεσκευάσθη τὸ
νόμισμα .

Ὅταν συμπύπτη ἡ ἐσωτερικὴ μὲ τὴν ἐξωτερικὴν ἀξίαν τὸ νόμι
σμα θεωρεῖται ὕ γ ἰ ἔ ς .

Τί τ λ ο ς τοῦ νομίσματος εἶνε ἡ ἀναλογία τοῦ μίγματος.
Πάντα τὰ μεταλλικὰ νομίσματα περιέχουν καί ξένον τι μέταλλον κα
τωτέρας ἀξίας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ν' ἀποκτήσουν μεγαλύτεραν σκληρότητα
καί ἀντοχήν, π.χ. τὰ χρυσᾶ καί τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα περιέχουν χα
κόν, τὰ δὲ χάλκινα μόλυβδον καί ψευδάργυρον .

Τὰ μεταλλικὰ νομίσματα φθειρόνται ἐκ τῆς χρήσεως, ἡ δὲ μεί
ωσις τοῦ βάρους των καλεῖται " τ ρ ι β ῆ " . Ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρί
ζεται τὸ ὄριον τῆς τριβῆς, τὸ ὁποῖον λέγεται ἄ ν ο χ ῆ .

Κέ ρ μ α τ α εἶναι συμπληρωματικὰ νομίσματα ἐκ νικελίου,
ἀλουμινίου, χαλκοῦ κλπ, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐσωτερικὴν ἀξίαν μικροτέ
ραν τῆς ὀνομαστικῆς, διότι εἶναι ὑποχρεωτικὰ μόνον μέχρις ὀρισμέ
νου ποσοῦ εἰς τὰς συναλλαγὰς .

Ν ο μ ι σ μ α τ ι κ ὸ ν σ ὕ σ τ η μ α .- "Ἐκαστον Κράτος
ἔχει ἴδιον νομισματικὸν σύστημα . Τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ εἶδος
τῶν μετάλλων, ἀπὸ τὸν τίτλον αὐτῶν, ἀπὸ τὴν περιεκτικότητα τῆς
μονάδος, ἡ ὁποία χρησιμεύει ὡς βᾶσις διὰ τὰς ὑποδιαίρέσεις ἢ πολ
λαπλάσια αὐτῆς, ἀπὸ τὴν ἀνοχήν κλπ .

Χ α ρ τ ο ν ὸ μ ι σ μ α .- Τὸ μεταλλικὸν νόμισμα δύναται ν'
ἀντικατασταθῆ πρὸς εὐκολίαν τῶν συναλλαγῶν ὑπὸ τοῦ χαρτονομί
ματος, ἡ ἀξία τοῦ ὁποίου στηρίζεται εἴτε ἐπὶ τοῦ " κ α λ ὕ μ
μ α τ ο ς " , δηλαδή τῆς ἀξίας τοῦ ὑπάρχοντος μεταλλικοῦ νομί
ματος, εἴτε ἐπὶ τῆς πίστεως, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει ὁ ἐκδίδων .

Τ ρ α π ε ζ ο γ ρ α μ μ ἄ τ ι ο ν λέγεται τὸ χαρτονόμισμα
ὅταν ἐκδίδεται παρὰ Τραπεζῆς . Ἐν Ἑλλάδι τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδό
σεως τραπεζογραμματίων ἄνω τῶν 20 δραχμῶν ἔχει ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλ
λάδος (Ἐκδοτικὴ) .

Ἡ κυκλοφορία τοῦ χαρτονομίσματος εἶναι :

α) ἔ λ ε υ θ ἔ ρ α , ὅποτε πᾶς τι δύναται ν' ἀρνηθῆ τὸν δι'
αὐτοῦ διακανονισμόν μιᾶς συναλλαγῆς .

β) ν ὸ μ ι μ ο ς , ὅποτε οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῆ τὴν διὰ
χαρτονομίσματος ἐξόφλησιν, ἀλλὰ καί ὁ ἐκδότης τοῦ χαρτονομίσμα-

τος υποχρεούται ἅμα τῇ ἐμφανίσει του νά τὸ ἐξαργυρώσῃ.

γ) ἄ ν α γ κ α σ τ ι κ ῆ , ὅποτε οἱ μὲν συναλασσόμενοι ὑποχρεοῦνται νά δέχωνται αὐτὸ πρὸς διακανονισμόν τῶν συναλλαγῶν, ὁ δὲ ἐκδότης δικαιούται ν' ἄρνηθῇ τὴν ἐξαργυρώσιν του.

Ἰπὸ τὸ καθεστὼς τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας εὐρίσκεται ἡ Ἑλλάς μὲ μικρὰς διακοπὰς ἀπὸ τοῦ 1869.

Μετὰ τὸν πόλεμον ἐπεκράτησεν εἰς τὴν ἀγορὰν νά λέγωνται τὰ παρουσιάζοντα ἀντοχὴν εἰς τὰς διακυμάνσεις χαρτονομίσματα σ κ λ η ρ ἄ (hard currency) ὅπως τὸ δολλᾶριον, τὸ ἐλβετικὸν φράγκον, ἡ σουηδικὴ κορόνα κτλ., μ α λ α κ ἄ δέ (soft currency) τὰ ὑποκείμενα εἰς διακυμάνσεις (ἡ δραχμὴ, τὸ γαλλικὸν φράγκον, ἡ λιρέττα) καὶ τὰ παρουσιάζοντα μείωσιν τῆς κτητικῆς ἀξίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν προπολεμικὴν (π.χ. λίρα Ἀγγλίας).

Τ α μ ε ι α κ ἄ ἔ γ γ ρ α φ α . - Καλοῦνται ταμειακὰ ἔγγραφα τὰ χρησιμοποιούμενα κατὰ τὰς ἐνεργουμένας εἰσπράξεις καὶ πληρωμὰς . Τὸ σχῆμα αὐτῶν δέν εἶναι καθωρισμένον, ἀλλὰ ποικίλλει ἀναλόγως τῶν ἐκαστοτε ἀναγκῶν. Τὰ ταμειακὰ ἔγγραφα εἶναι :

α) Ἐ ν τ ο λ α ἰ ε ἰ σ π ρ ἄ ξ ε ω ς , δηλαδή τὰ ἔγγραφα διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἀρμόδιος διατάσσει τὸν Ταμίαν νά εἰσπράξῃ ἐν ποσόν.

β) Ἐ ν τ ἄ λ μ α τ α π λ η ρ ω μ ῆ ς . Διὰ τῶν ἐγγράφων τούτων ὁ ἀρμόδιος διατάσσει τὸν Ταμίαν νά πληρώσῃ εἰς τὸ κατανομαζόμενον πρόσωπον τὸ ἀναγραφόμενον ποσόν.

Αἱ Ἐντολαὶ εἰσπράξεως καὶ τὰ Ἐντάλματα τηροῦνται προαιρετικῶς εἰς τὰς καλῶς ὀργανωμένας ἐπιχειρήσεις καὶ πάντως ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς ταμειακῆς διαχειρίσεως διὰ τοὺς Δημοσίους (Δήμους Κοινοτήτας, Ἐπιμελητήρια , Ταμεῖα κτλ.) καὶ Κοινοφελεῖς (Σωματεῖα, Ἰδρύματα κτλ.) Ὄργανισμούς, ὡς καὶ διὰ τοὺς παντός εἶδους Συνεταιρισμούς σχετίζονται δὲ πρὸς τὸν Προϋπολογισμόν, τὸν καθορίζοντα τὴν διαχειρίσιν τῶν νομικῶν τούτων προσώπων ὡς καὶ πρὸς τὸν Ἀπολογισμόν.

Ἀντιθέτως αἱ κατωτέρω παντός εἶδους Ἀποδείξεις δέον κατὰ τὸν Νόμον " περὶ τηρήσεως βιβλίων ὑπὸ τῶν Ἐπιτηδευματιῶν " νά φυλάσσωνται ἐπιμελῶς ἐντός φανέλλων, διότι ἀποτελοῦν ἀπαραίτητα δικαιολογητικὰ τῶν γενομένων συναλλαγῶν.

Ἀ π λ ῆ ἄ π ὀ δ ε ι ξ ι ς . Πᾶσα πληρωμὴ πρέπει νά δικαιολογῆται καὶ ν' ἀποδεικνύεται δι' ἑνὸς ἐγγράφου καλουμένου " ἀποδείξεις πληρωμῆς ". Τὸ ἔγγραφον τοῦτο περιέχει : α) τὸν τόπον καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς πληρωμῆς , β) τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ πληρωτοῦ γ) τὸ ποσὸν ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς , δ) τὴν αἵτίαν τῆς πληρω-

μῆς καί ε) τὴν ὑπογραφήν τοῦ παραλήπτου.

Διπλότυπος ἀπόδειξις. Διὰ τοῦ ἄνω ἐγγράφου ὁ πληρωτὴς ἔχει τὸ δικαιολογητικὸν τῆς γενομένης πληρωμῆς, ἐνῶ ὁ λήπτης δὲν ἔχει σημειώσιν τινα. Πρὸς ἄρσιν τοῦ μειονεκτήματος τούτου χρησιμοποιοῦνται βιβλιάρια ἀποδείξεων πληρωμῆς διπλότυπα, τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἀπόκομμα περιλαμβάνον τὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα δίδεται εἰς τὸν πληρωτὴν, τὸ δὲ στέλεχος, περιέχον περίληψιν τῶν στοιχείων τῆς ἀποδείξεως, παραμένει εἰς χεῖρας τοῦ λήπται ὡς δικαιολογητικὸν τῆς γενομένης εἰσπράξεως.

Τὸ ἀπόκομμα χωρίζεται ἀπὸ τοῦ στελέχους διὰ γραμμῆς διατρήτου. Ὡσαύτως τὸ στέλεχος ἀντὶ νὰ εἶναι παραπλεύρως τοῦ ἀποκόμματος, εὐρίσκεται κάτωθεν αὐτοῦ καὶ τοιουτοτρόπως τῇ βοήθειᾳ χημικοῦ χάρτου (papier carbon) τὰ ὅσα γράφονται ἐπὶ τοῦ ἀποκόμματος ἀποτυποῦνται καὶ ἐπὶ τοῦ στελέχους. Τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι προτιμώτερον, διότι ὑποβαλλόμεθα εἰς μικρότερον κόπον καὶ ἀποφεύγονται λάθη καὶ ἐνίοτε καὶ καταχρήσεις.

Ταῦτα εἶναι περισσώτερον δυν ατά διὰ τοῦ ἄλλου συστήματος, δηλονότι τῆς παραπλεύρου τοποθετήσεως στελέχους καὶ ἀποκόμματος. Εἰς τὸ σύστημα τοῦτο, ὡς εὐνόητον, δυνατόν ἄλλα νὰ γράψωμεν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς καὶ ἄλλα ἐπὶ τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ διπλοτύπου.

Ἀπόδειξις εἰς διπλοῦν. Πολλάκις ἡ πληρωμὴ γίνεται κατ' ἐντολήν καὶ διὰ λ/σμόν τρίτου προσώπου, ὅποτε εἶναι ἀνάγκη ἡ ἀπόδειξις νὰ ἐκδοθῇ εἰς διπλοῦν, διότι ὁ πληρωτὴς θὰ κρατήσῃ ὁ ἴδιος τὸ ἔν ἀντίτυπον εἰς ἀπόδειξιν τῆς γενομένης πληρωμῆς παρ' αὐτοῦ, τὸ δ' ἕτερον θὰ ἀποστείλῃ εἰς ἐμῆνον διὰ λ/σμόν τοῦ ὁποίου ἐπλήρωσε. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ διπλῆ αὕτη ἀπόδειξις ἰσχύει ὡς μία, τούτου δὲ γίνεται καὶ ἰδιαιτέρα μνεῖα ἐν τῇ ἀποδείξει.

§ 31. Ἡ Ἐπιταγή πληρωμῆς.

Τὰ διαθέσιμα κεφάλαιά μας δυνάμεθα νὰ τὰ τοποθετήσωμεν κατὰ θέτοντες αὐτὰ εἰς μίαν Τράπεζαν ἐν ὄφει, δηλ. μὲ τὸ δικαίωμα νὰ τὰ ἀποσύρωμεν ὅποτεδήποτε θέλομεν. Ἡ κατάθεσις αὕτη ἐν ὄφει, μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τούς διαφόρους κινδύνους ἀπωλείας τῶν μετρητῶν καὶ μᾶς ἀποφέρει ἕνα τόκον, συνάμα δὲ αὕτη ὠφελεῖ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, διότι τὰ κεφάλαιά μας, τὰ ὁποῖα θὰ ἦσαν νεκρά καὶ ἄχρηστα, διὰ μέσου τῶν Τραπεζῶν διοχετεύονται εἰς τὰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις καὶ τούς ἐν γένει οἰκονομικοὺς ὀργανισμούς καὶ οὕτω καθίστανται γόνιμα καὶ παραγωγικά.-

Αἱ Τράπεζαι πρὸς εὐκολίαν τῶν πελατῶν των δίδουν ἕν βιβλιάριον περιέχον 25-50 ἐπιταγάς, διὰ τῶν ὁποίων εἴτε ἀποσύρομεν χρήματα ἐκ τῆς Τραπεζῆς πρὸς ἰδίαν μας χρῆσιν, εἴτε πληρώνομεν τρίτα πρόσωπα, οὕτω ἡ ἐπιταγὴ ἀντικαθιστᾷ τὸ νόμισμα καὶ συνάμα χρησιμεύει ὡς μέσον ἀποστολῆς χρημάτων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τόπου εἰς τὸν ἄλλον. Τὸ σύστημα τοῦτο μεγάλως ἔχει ἀναπτυχθῆ εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου ἔμποροι καὶ ἰδιῶται καταθέτουν καθημερινῶς τὰ χρήματά των εἰς τὰς Τραπεζὰς λειτουργούσας καὶ μετὰ τὰς ὥρας ἐργασίας, τὰς δὲ πληρωμὰς των διενεργοῦν βάσει ἐπιταγῶν.

Ἐπιταγὴ κατὰ τὸν Νόμον εἶναι ἔγγραφος διαταγὴ πρὸς τινὰ Τραπεζίτην ἢ Δημόσιον Ὀργανισμόν, ἐκτελοῦντα τραπεζιτικὰς ἐργασίας, νὰ πληρῶσῃ ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τὸ ἀναγραφόμενον ποσόν εἰς τὸ κατονομαζόμενον πρόσωπον ἢ εἰς τὸν κομιστὴν.

Πρὸς ἔκδοσιν ἐπιταγῆς δεόν νὰ ἔχωμεν ἰντίκρυσμα, δηλαδή κατάθεσιν ἐν ὄφει. Ἐπιταγὰς δυνάμεθα ἐπίσης νὰ ἐκδίδωμεν, ἐφόσον μίαν Τράπεζαν ἔχει ἀνοίξει ὑπὲρ ἡμῶν σχετικὴν πίστωσιν.

Τὰ πρόσωπα τῆς ἐπιταγῆς εἶναι τρία :
α) ὁ ἐκδότης, ὅστις συντάσσει καὶ υπογράφει τὴν ἐπιταγὴν.

β) ὁ κομιστής, ὅστις εἶναι ὁ δικαιούχος τῆς ἐπιταγῆς

γ) ὁ πληρωτής, δηλ. ὁ τραπεζίτης ὁ ὁποῖος θὰ πληρῶσῃ τὴν ἐπιταγὴν.

Ἐἶδη ἐπιταγῶν. - Αἱ ἐπιταγαὶ εἶναι τριῶν εἰδῶν :

α) ἑπιταγαὶ ἐπιτόπιαι, δηλαδή αἱ ἐκδιδόμεναι καὶ πληρωτέαι ἐν τῇ αὐτῇ πόλει. Αἱ Ἀθηναὶ καὶ ὁ Πειραιεὺς θεωροῦνται ὡς μία πόλις.

β) ἑπιταγαὶ ἐσωτερικαί, δηλ. αἱ ἐκδιδόμεναι καὶ πληρωτέαι ἐν Ἑλλάδι καὶ

γ) ἑπιταγαὶ ἐξωτερικαί, δηλαδή αἱ ἐκδιδόμεναι ἐν Ἑλλάδι καὶ πληρωτέαι εἰς τὸ ἐξωτερικόν ἢ αἱ ἐκδιδόμεναι εἰς τὸ ἐξωτερικόν καὶ πληρωτέαι ἐν Ἑλλάδι.

Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιταγῆς. - Τὰ συνήθη στοιχεῖα τῆς ἐπιταγῆς εἶναι :

α) ὁ τόπος καὶ ἡ χρονολογία τῆς ἐκδόσεως

β) τὸ ὄνομα τοῦ τραπεζίτου πληρωτοῦ

γ) ὁ τόπος τῆς πληρωμῆς

δ) ἡ φράσις " πληρῶσατε διὰ τῆς παρούσης ἐπιταγῆς "

ε) ἡ μνεία τοῦ ὑπάρχοντος ἀντικρυσματος

στ) τὸ ὄνομα τοῦ κομιστοῦ

ζ) τὸ ποσόν ὀλογράφως καὶ

η) ἡ ὑπογραφή τοῦ ἐκδότου

ὡσαύτως ἀναγραφόμενα στοιχεῖα εἶναι :

θ) τὸ ποσὸν ἀριθμητικῶς καὶ

ι) ὁ αὐξων ἀριθμὸς τῆς ἐπιταγῆς καὶ τοῦ λ/σμοῦ.

Τρόποι ἐκδόσεως .- Αἱ ἐπιταγαὶ ἐκδίδονται :

α) ὀνομαστικῶς δηλ. ἐπ' ὀνόματι ὀρισμένου προσώπου. Τοῦτο δύναται νὰ εἶναι ἢ ὁ ἐκδότης ἢ τρίτον πρόσωπον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ κείμενον τῆς ἐπιταγῆς θά λέγη " πληρώσατε εἰς τὸν κ.Α.Α. " ἢ " πληρώσατε εἰς ἐμέ τὸν ἴδιον " .

β) εἰς διαταγήν εἴτε τρίτου προσώπου εἴτε αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐκδότου. Τὸ κείμενον τῆς ἐπιταγῆς θά λέγη : " Πληρώσατε εἰς διαταγήν τοῦ κ. Α.Α. " ἢ " πληρώσατε εἰς διαταγήν ἐμοῦ τοῦ ἴδιου " .

γ) εἰς τὸν κομιστήν, ὅποτε ἡ ἐπιταγή εἶναι πληρωτέα εἰς οἰονδήποτε ἤθελε τὴν παρουσιάσει καὶ τὸ κείμενον θά λέγη " πληρώσατε εἰς τὸν φέροντα ἢ εἰς τὸν κομιστὴν τῆς παρούσης ἐπιταγῆς " . Τοιαῦται ἐπιταγαὶ εἶναι μόνον ἐξωτερικαί.

δ) μὴ εἰς διαταγήν, ὅποτε πληρῶνεται μόνον εἰς τὸ κατονομαζόμενον πρόσωπον καὶ τὸ κείμενον θά λέγη " πληρώσατε διὰ ταύτης τῆς μὴ εἰς διαταγήν ἐπιταγῆς " .

ε) εἰς βάρος αὐτοῦ τοῦ ἐκδότου, εἰάν πρόκειται περὶ διαφορῶν καταστημάτων, π.χ. Τράπεζα Ἀθηνῶν (Ὑποκατάστημα Βόλου) ἐκδίδει ἐπιταγήν εἰς βάρος τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν (Ὑποκατάστημα Πατρῶν.)

Μεταβίβασις .- Ἡ ἐπιταγή μεταβιβάζεται :

α) ἢ μὲν εἰς τὸν κομιστὴν δι' ἀπλῆς παραδόσεως.

β) ἢ δὲ ὀνομαστικῶς καὶ εἰς διαταγήν δι' ὀπισθογραφήσεως .Οὕτω ὁ κομιστὴς τῆς ἐνω ἐπιταγῆς Β. Ἀνδρεάδης δύναται νὰ τὴν μεταβιβάσῃ δι' ὀπισθογραφήσεως π.χ. εἰς τὸν Δ. Νικολαΐδην καὶ οὕτως εἰς τὸν Κ. Εὐσταθίου κλπ.

γ) ἢ μὴ εἰς διαταγήν διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως.

Προσαγωγή πρὸς πληρωμὴν .- Ἡ ἐπιταγή ὅσον νὰ προσαχθῇ εἰς τὸν τραπεζίτην πρὸς πληρωμὴν ἐντός τῶν κάτωθι προθεσμιῶν, διότι ἄλλως ὁ ἐκδότης δύναται νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ . Ἐάν δὲν γίνῃ ἀνάκλησις, ἡ ἐπιταγή πληρῶνεται καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας τῆς ἐμφάνίσεως πρὸς πληρωμὴν

α) ἢ ἐπιτόπιος καὶ ἢ ἐσωτερικὴ ἐπιταγή ἐντός 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως, μὴ ὑπολογιζομένης.

β) ἢ ἐξωτερικὴ ἐντός 20 ἡμερῶν, εἰάν ἡ ἐκδοσις καὶ ἡ πληρωμὴ γίνωνται ἐντός τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἐντός δὲ 70 ἡμερῶν, εἰάν

γίνονται εἰς διαφόρους ἡπείρους.

Ἐξόφλησις. - Ἡ Ἐπιταγή εἶναι πάντοτε πληρωτέα ἐν ὄφει. Ἀντίθετος ρήτρα ἀναγραφομένη ἐπὶ τῆς ἐπιταγῆς εἶναι ἀκυρος. Πληρωτῆς τῆς ἐπιταγῆς εἶναι ἐν μόνον πρόσωπον, τὸ ἀναφερόμενον ἐν αὐτῇ.

Ἐν περιπτώσει πληρωμῆς τοῦ ποσοῦ τῆς ἐπιταγῆς δεόν ὁ κομιστὴς νά τὴν ἐξοφλήσῃ. Ἡ ἐξόφλησις γράφεται εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς ἐπιταγῆς καὶ χρονολογεῖται. Ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Β. Ἀνδρεάδης παρουσίασε τὴν ἐπιταγὴν εἰς τὴν Τράπεζαν Ἐμπορικῆς Πίστεως καὶ εἰσέπραξε τὸ ποσὸν τὴν 28 Ἀπριλίου 1946.

Ἐπιταγή

Ἐξοφλήθη
'Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἀπριλίου 1946
Β. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

Ἄρνησις πληρωμῆς. - Ὁ Τραπεζίτης ὑποχρεοῦται νά πληρώσῃ τὴν ἐπιταγὴν, ἐφ' ὅσον εἶναι νομίμως συντεταγμένη, κανονικῶς προσάγεται καὶ ὑπάρχει τὸ ἀνάλογον ἀντίκρυσμα. Ἐάν παρὰ ταῦτα ὁ τραπεζίτης ἀρνηθῇ, ὁ κομιστὴς νά ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ χρονολογημένην δῆλωσιν ἐπὶ τῆς ἐπιταγῆς, ὅτι ἀρνεῖται νά πληρώσῃ, εἰ δ' ἄλλως θά συντάξῃ διὰ συμβολαιογράφου διαμαρτυρικὸν ἔγγραφο ἐπὶ μὴ πληρωμῇ.

Ἐύθυνονταί ἀλληλεγγύως πάντες οἱ ἐξ ἐπιταγῆς ὑπόχρεοι πρὸς τὸν κομιστὴν, ὅστις εἰδοποιεῖ περὶ τῆς ἐλλείψεως τῆς πληρωμῆς τὸν ὀπισθογράφον αὐτοῦ καὶ τὸν ἐκδότην ἐντός 4 ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διαμαρτυρικοῦ ἢ τῆς δηλώσεως τοῦ τραπεζίτου. Πᾶς ὀπισθογράφος ἐντός τῶν δύο ἡμερῶν γνωστοποιεῖ εἰς τὸν ὀπισθογράφον αὐτοῦ τὴν γενομένην εἰς αὐτόν γνωστοποίησιν.

Ὁ κομιστὴς καὶ ὁ πληρῶσας ὀπισθογράφος τὴν ἐπιταγὴν δύναται νά ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς ἐντός ἐξ μηνῶν τὸ ποσὸν τῆς ἐπιταγῆς, τὸν τόκον καὶ τὰ ἔξοδα.

§32. Ἄλλαι μορφαί τῆς Ἐπιταγῆς.

Ἐπιταγή εἰς λ/σμοῦν. - Οὕτω καλεῖται ἡ ἔγγραφος διαταγή πρὸς τινα τραπεζίτην νά μεταφέρῃ τὸ ἀναγραφόμενον ποσὸν εἰς πίστωσιν τοῦ λ/σμοῦ τοῦ κατονομαζομένου προσώπου διὰ χρεώσεως τοῦ παρὰ τῇ Τραπεζῇ λ/σμοῦ τοῦ ἐκδότη. Τοιοῦτοτρόπως οὐδεμίαν μετακίνησιν χρήματος γίνεται, ἀλλ' ἀπλῆ χρεωπίστωσις λογαριασμῶν, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐπιταγή αὕτη λέγεται καὶ ἐπιταγή μεταφορᾶς, χρεωπιστώσεως, συμφηφισμοῦ ἢ γύρου. Ἡ ἐπιταγή πληρωμῆς δύ-

ναται νά μετατραπῆ εἰς ἐπιταγὴν εἰς λ/σμόν, ἐάν ἀναγραφῆ ὁ ὅρος " πληρωτέα εἰς λ/σμόν " εἰς τό ἔμπροσθεν μέρος καί πλαγίως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ διαγραφή τοῦ ὅρου θεωρεῖται μὴ γενομένη.

ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Μιχ. Καραπατῆς, ἔχων ἀντίκρουμα παρά τῆς Ἴονικῆς Τραπεζῆς, θέλει νά πληρώσῃ δρχ. 100.000 εἰς τόν πιστωτὴν του Νικ. Καμάραν . Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει , ἐάν ὁ Νικ. Καμάρας θέλει νά εἰσπράξῃ τό ποσόν παρά τῆς Τραπεζῆς, θά ἐκδοθῆ εἰς διαταγὴν του ἐπιταγῆ πληρωμῆς . Ἐάν ἀντιθέτως θέλει νά καταθέσῃ τό ποσόν εἰς τὴν Ἴονικὴν, παρά τῆ ὁποία ἔχει ὡσαύτως λ/σμόν, θά ἐκδοθῆ ἐπιταγὴ εἰς λ/σμόν, ἡ δὲ Τράπεζα ἀπλῶς θά χρεώσῃ τόν Μιχ. Καραπατῆν μέ δρχ. 100.000 καί θά πιστώσῃ τόν Νικ. Καμάραν μέ τό αὐτό ποσόν.

Ἰ ο ν ι κ ῆ ν Τ ρ α π ε ζ α ν

Αὐξ. ἀριθ.	Ἐπ/γῆς 319602	Ἐν Ἀθήναις τῆ 9-4-1946
	λ/σμοῦ 117594	Δραχμαὶ 100.000

Ἰ ο ν ι κ ῆ ν Τ ρ α π ε ζ α ν

Ἐνταῦθα .

Μεταφέρατε ἐκ τοῦ παρ' ὑμῖν λ/σμοῦ μου δυνάμει τῆς παρουσίας ἐπιταγῆς εἰς λ/σμόν δραχ. Ἐνατόν χιλιάδας εἰς πίστωσιν τοῦ Νικ. Καμάρα .

MIX. KAPAPATHES .

Δ ί γ ρ α μ μ ο ς ἐ π ι τ α γ ῆ (cheques carres, crossed cheks).- Οὕτω καλεῖται ἡ ἐπιταγὴ ἡ φέρουσα δύο παραλλήλους γραμμάς διαγωνίως καί ἀπεχούσας ἀπ' ἀλλήλων περίπου ἐν ἑκατοστόν τοῦ μέτρου ἐπὶ τοῦ ἔμπροσθεν μέρους. Ἡ διαγράμμισις διακρίνεται εἰς γενικὴν καί εἰδικήν.

Ἡ διαγράμμισις εἶναι γ ε ν ι κ ῆ , ἐάν ἐντός τῶν παραλλήλων γραμμῶν οὐδέν περιέχεται ἢ ἐάν ἀναγράφεται ἀπλῶς ἡ λέξις " Τράπεζα ἢ Τραπεζίτης " . Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἐπιταγὴ πληρώνεται μόνον εἰς τραπεζίτην τινά ἢ εἰς πελάτην αὐτοῦ.

Ἡ διαγράμμισις εἶναι ε ἰ δ ι κ ῆ , ἐάν μεταξὺ τῶν παραλλήλων γραμμῶν ἀναγράφεται τό ὄνομα ὠρισμένου τραπεζίτου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἐπιταγὴ πληρώνεται μόνον εἰς τόν σημειούμενον τραπεζίτην ἢ ἐντολῆ αὐτοῦ εἰς ἄλλον τραπεζίτην .

Τραπεζίτης δύναται ν' ἀποκτήσῃ δίγραμμον ἐπιταγὴν μόνον παρ' ἄλλου Τραπεζίτου ἢ παρά τινος τῶν πελατῶν του .

Διὰ τῆς διαγράμμου ἐπιταγῆς μειοῦται ὁ κίνδυνος νά εἰσπρα-

χρῆ ἢ ἐπιταγῆ, ἰδίως εἰς τὸν κομιστήν, παρά προσώπου μὴ δικαιουμένου, εἰάν ὁ πραγματικός κύριος ἀπολέσῃ τυχόν αὐτήν.

Τ α ξ ι δ ι ω τ ι κ α ἰ ἔ π ι τ α γ α ἰ .- Ὁ κομιστής τῆς συνήθους τραπεζιτικῆς ἐπιταγῆς διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ εὐρεθῆ πρό ἀρνήσεως τοῦ πληρωτοῦ λόγῳ ἐλλείψεως ἀντικρύσματος. Ὁ κίνδυνος οὗτος ἀποφεύγεται διὰ τῶν λεγομένων " ταξιδιωτικῶν ἐπιταγῶν " (travellers cheques) τὰς ὁποίας ἐπὶ καταβολῇ τοῦ ἀντιτίμου ἐκδίδουν αἱ Τράπεζαι εἰς βάρος τῶν ὑποκαταστημάτων καὶ Ἀνταποκριτῶν των (ἰδίᾳ τοῦ ἐξωτερικοῦ) .

Τ α χ υ δ ρ ο μ ι κ α ἰ ἔ π ι τ α γ α ἰ .- Δυνάμεθα νὰ ἐμβάσωμεν χρήματα καὶ διὰ τῶν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ. Αἱ ἐπιταγαὶ αὗται εἶναι χρησιμώταται, ὅταν εἰς τὸν τόπον τοῦ πρὸς ὃν ἀποστέλλονται τὰ χρήματα δέν ὑπάρχῃ Τράπεζα ἢ ἀνταποκριτὴς αὐτῆς. Οὕτω ἐν Ἑλλάδι τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα ἀναλαμβάνουν τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν πληρωμὴν ἐπιταγῶν.

Αἱ ταχυδρομικαὶ ἐπιταγαὶ εἶναι ὀνομαστικαὶ καὶ δέν δύνανται νὰ μεταβιβασθοῦν δι' ὀπισθογραφῆσεως . Ὁ ἀποστολεὺς καταβάλλων τὸ ποσὸν λαμβάνει ἀπόδειξιν ἀπὸ τὸ ταχυδρομικὸν γραφεῖον, ὅπερ ἀποστέλλει τὴν ἐπιταγὴν εἰς τὸ ταχυδρομικὸν γραφεῖον τῆς πληρωμῆς. Αἱ ταχυδρομικαὶ ἐπιταγαὶ ἰσχύουν ἐπὶ δύο μῆνας ἀρχομένου ἀπὸ 1ης τοῦ ἐπομένου μηνός, ἄλλως ἐπιστρέφονται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐκδόσεώς των καὶ πληρώνονται εἰς τοὺς ἐκδότας των ἢ μετὰ διετίας παραγράφονται. Ἡ ἐξόφλησις τῆς ἐπιταγῆς γίνεται παρὰ τοῦ λήπτου εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος καὶ χρονολογεῖται. Ὁ ἀποστολεὺς εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος δύναται νὰ προσθέσῃ ἐπὶ εἰδικῶς διατεθειμένου χώρου οἵανδήποτε θέλει σημείωσιν σχετικὴν μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν χρημάτων .

Ἐάν ἐπείγῳμεθα , δυνάμεθα νὰ ἀποστείλωμεν χρήματα διὰ τῆς λεγγραφικῆς ἐπιταγῆς τοῦ ταχυδρομείου ἢ διὰ τῆς λεγγραφικῆς ἐντολῆς μιᾶς Τραπεζῆς .

§ 33. Π ε ρ ῖ σ υ ν α λ λ α γ μ α τ ι κ ῆ ς .

Εἰς τὰς συναλλαγὰς ἐπὶ πιστώσει ὁ πιστωτής λαμβάνει παρὰ τοῦ ὀφειλέτου ἔγγραφον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀναγνωρίζει τὸ πρὸς αὐτὸν χρέος του . Ὡς εὐνόητον, τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἶναι ἀπαραίτητον πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ πιστωτοῦ καὶ πρὸς πλήρη ἀπόδειξιν τῆς ἀπαιτήσεώς του. Τὴν ἀπαίτησίν του ταύτην ὁ πιστωτής δύναται νὰ ἐκχωρήσῃ εἰς ἄλλον, εἰάν λάβῃ ἀνάγκην τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπαιτήσεως. Ἡ ἐκχώρησις αὕτη γίνεται διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἔγγραφου καὶ ἔχει τὸ μειονέκτημα, ὅτι ὁ ἐκχωρητής κατὰ κανόνα εὐθύνεται μόνον

διά τήν ὑπαρξιν τῆς ἀπαιτήσεως, οὐχί δέ διά τήν φερεγγυότητα τοῦ ὀφειλέτου.

Ἡ ἐκχώρησις, ὡς εὐνόητον, δέν συμβιβάζεται πρός τήν ταχύτητα, τήν ἀσφάλειαν καί τήν καλήν πίστιν τῶν συναλλαγῶν, δι' ὅ καί οἱ ἔμποροι ἐπενδύσαν πρός διευκόλυνσιν τῶν συναλλαγῶν δύο ἐμπορικά ἔγγραφα, τό γραμματίον καί τήν συναλλαγματικήν, τά ὅποια ἐκτός τῶν ἄλλων μεταβιβάζονται εὐκόλως καί ταχέως καί ἐξασφαλίζουν τόν λαμβάνοντα αὐτά.

Ἡ συναναλλαγματική εἶναι ἡ ἔγγραφος διαταγή τοῦ πιστωτοῦ πρός τόν ὀφειλέτην του νά πληρώσῃ εἴτε εἰς τρίτον πρόσωπον εἴτε εἰς αὐτόν τοῦτον τόν ἐκδότην τό ἀναγραφόμενον ποσόν εἰς τήν ἀναγραφομένην προθεσμίαν. Οὕτω εἰς τήν συναλλαγματικήν, ὡς καί εἰς τήν ἐπιταγήν, ὑπάρχουν τρία κυρίως πρόσωπα : ὁ ἐκδότης, ὁ κομιστὴς καί ὁ πληρωτής.

Περιεχόμενον τῆς συναναλλαγματικῆς .- Ἰποχρεωτικῶς ἡ συναλλαγματική περιέχει :

α) τόν τόπον καί τήν χρονολογίαν τῆς ἐκδόσεως.

β) τήν ἐντολήν πρός πληρωμήν, ἥτις γράφεται ὡς ἐξῆς :

" Πληρώσατε διά ταύτης τῆς συν/κῆς " .

γ) τό ὄνομα τοῦ κομιστοῦ, ὅστις δυνατόν νά εἶναι αὐτόσοῦτος ὁ ἐκδότης ἢ τρίτον πρόσωπον.

δ) τήν προθεσμίαν τῆς πληρωμῆς γραφομένην ὀλογράφως.

ε) τόν τόπον τῆς πληρωμῆς.

στ) τό ὄνομα τοῦ πληρωτοῦ.

ζ) τό ποσόν ὀλογράφως καί

η) τήν ὑπογραφήν τοῦ ἐκδότη.

Ἡ συν/κή, ἡ μή φέρουσα τά ἀνωτέρω στοιχεῖα, δέν ἰσχύει ὡς συν/κή, ἔχει ὅμως τήν ἀξίαν της ὡς χρεωστικόν ἔγγραφον.

Προαιρετικῶς ἡ συν/κή περιέχει :

θ) τόν αὐξοντα ἀριθμόν τῆς συναλλαγματικῆς

ι) τό ποσόν ἀριθμητικῶς

ια) τήν λῆξιν

ιβ) τόν ὄρον " εἰς διαταγήν " καί

ιγ) τήν αἰτίαν τῆς ἐκδόσεως .

Ἡ θέσις τῶν στοιχείων τούτων δέν εἶναι καθωρισμένη.

Πράξεις τῆς συναναλλαγματικῆς .- Αὐταί εἶναι τρεῖς :

α) Ἐκδοσις .- Εἶναι ἡ σύνταξις καί ἡ ὑπογραφή τῆς συναλλαγματικῆς παρά τοῦ ἐκδότη. Καίτις δέν συνηθίζεται, δύναται νά ἐκδοθῇ συν/κή κατ' ἐντολήν καί διά λ/σμόν τρίτου, ὡς " πλη

ρώσατε κατ'έντολήν καί διάλ/σμόν τοῦ Α.Α. " .

β) 'Αποδοχή .- Είναι ἡ ἐπί τῆς συν/κῆς ἔγγραφος δὴ λωσις τοῦ ὀφειλέτου, ὅτι δέχεται νά πληρώσῃ τό ποσόν τῆς συν/κῆς εἰς τήν ἀναγραφομένην προθεσίαν. Ὁ πληρωτής μετά τήν ἀποδοχήν καλεῖται καί ἀποδέκτης .

Ἡ ἀποδοχή γράφεται συνήθως ὡς ἐξῆς :

Δεκτὴ
Β. 'Αθανασιάδου,

'Αντί τῆς λέξεως δεκτὴ δυνάμεθα νά γράψωμεν ἀποδεκτὴ, δέχομαι. Ἡ ἀποδοχή διακρίνεται :

α) εἰς ὀλικήν ὅταν γίνεται διὰ τό ὅλον τοῦ ποσοῦ τῆς συν/κῆς καί β) εἰς μερικὴν, ὅταν ὁ ἀποδέκτης δέχεται νά πληρώσῃ μέρος τοῦ ποσοῦ, ὅποτε κάτωθεν τῆς λέξεως " Δεκτὴ " πρέπει ν' ἀναγραφῆ καί τό ποσόν ὀλογράφως .

Δεκτὴ
διὰ Διακοσίας δύο χιλιάδας ὀτακοσίας
δραχμῶς
Γ. 'Αναγνώστου .

Πᾶσα ἄλλη μεταβολὴ εἶναι ἄκυρος .

'Εν περιπτώσει μὴ ἀποδοχῆς ὁ κομιστής θά συντάξῃ ἐνώπιον συμβολαιογράφου δ ι α μ α ρ τ υ ρ ι κ ὸ ν ἐπί τῇ ἀποδοχῇ (τοῦ ὅλου ἢ μέρους) .

γ) Π λ η ρ ω μ ῆ .- Είναι ἡ ἐξόφλησις τῆς συν/κῆς παρά τοῦ ὑποχρέου. Ἡ πληρωμὴ γίνεται εἴτε τήν ἰδίαν ἡμέραν τῆς λήξεως εἴτε ἐντός τῶν δύο ἐπομένων ἐργασίμων ἡμερῶν. Ἐάν ἐπί παραδείγματι ἡ συν/κὴ λήγῃ Σάββατον, δυνάμεθα νά πληρώσωμεν τήν Τρίτην.

Δέν δύναται νά ὑποχρεωθῆ ὁ ὀφειλέτης νά πληρώσῃ πρό τῆς λήξεως. Ἐάν πληρώσῃ, ἐνεργεῖ ἰδίῳ κινδύνῳ.

Τόπος πληρωμῆς εἶναι ἡ κατοικία τοῦ πληρωτοῦ, ἐκτός ἐάν ἄλλως ὀρισθῆ ἐν τῇ συναλλαγματικῇ .

Ἡ πληρωμὴ τῆς συν/κῆς δέον νά γίνῃ εἰς τό ἐν αὐτῇ ἀναγραφόμενον νόμισμα καί ἐάν εἶναι ξένον, δύναται νά πληρωθῆ εἰς τό νόμισμα τοῦ τόπου τῆς πληρωμῆς κατὰ τήν ἀξίαν αὐτοῦ τήν ἡμέραν τῆς λήξεως . Τοῦτο δέν ἰσχύει ἐάν ὁ ἐκδότης ὀρίσῃ ὅτι ἡ πληρωμὴ θά γίνῃ πραγματικῶς εἰς ξένον νόμισμα , π.χ. " πληρώσατε δέκα χιλιάδας πραγματικά γαλλικά φράγκα " .

Ἡ ἐξόφλησις τῆς συν/κῆς γράφεται εἰς τό ἔμπροσθεν μέρος καί ὑπογράφεται ὑπό τοῦ κομιστοῦ. Ἐν τῇ πράξει " ξυλῶνεται, " κατὰ τήν συνήθην ἔκφρασιν, ἡ ὑπογραφή τοῦ ἀποδέκτου. Ἡ ἐξόφληθεῖ-

σα συν/κή παραδίδεται εἰς τόν πληρώσαντα.

Περίπτωσεις λήξεως συν/κῆς .- Ὑπάρχουσι 4 περιπτώσεις λήξεως ἐν τῇ συν/κῇ :

α) εἰς ὠρισμένην ἡμέραν π.χ. πληρώσατε τήν δεκάτην πέμπτην Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἢ εἰς τήν πανήγυριν Βόλου .

β) μετά ὠρισμένην προθεσίαν ἀπό τῆς ἐκδόσεως , π.χ. πληρώσατε μετά μῆνας τρεῖς ἀπό τῆς ἐκδόσεως ἢ πληρώσατε μετά δέκα ἡμέρας ἀπό σήμερον .

γ) ἐν ὄφει ἢ ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει, ὅποτε δέν ὑπάρχει ἀποδοχή καί ἡ συν/κή καλεῖται κοινῶς τραβηκτική. Αὕτη δέον νά ἐμφανισθῇ ἐντός ἔτους, ἐκτός ἐάν ὁ ἐκδότης ἀνέγραφεν ἄλλην προθεσίαν .

δ) μετά τινα προθεσίαν ἀπό τῆς ὄψεως, ὅποτε δέον νά χρονολογεῖται ἡ ἀποδοχή, ὡς κατωτέρω .

Ὑπόδειγμα

Δεκτή
'Εν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1946
Δ. Παναγιωτίδης .

Συναλλαγματικά μὴ φέρουσαι προθεσίαν λήξεως θεωροῦνται πληρωτέαι ἐν ὄφει .

Ἀρνησις πληρωμῆς .- Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δέν πληρῶση ὁ ὀφειλέτης ὁ κομιστής δικαιούται νά ὑποβάλῃ αἴτησιν εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον, ὅπερ ἐκδίδει τήν Ἀπόφασίν του, καί ἐρήμην τοῦ ὑποχρέου, πρὸς ἐκτέλεσιν. Ὁ ὀφειλέτης δύναται, ἔχων φυσικά εὐλόγους δικαιολογίας, νά ὑποβάλῃ τὰς ἀντιρρήσεις του εἰς τόν Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν . Οὕτω διά τῆς νεωτέρας νομοθεσίας ἐπροστατεύθη ὁ κομιστής τῆς συναλλαγματικῆς καί φυσικά ἡ καλή πίστις εἰς τὰς συναλλαγάς .

Ἐντοκος συν/κῆς .- Δύναται νά ὀρισθῇ τόκος εἰς τὰς συν/κὰς ὄψεως ἢ μετά τινα προθεσίαν ἀπό τῆς ὄψεως. Δύναται ἐπίσης νά γραφῇ τόκος ἀπό τῆς λήξεως καί εἰς τὰς ἄλλας, δεδομένου ὅτι πάντως αἱ συν/καί ἀπό τῆς λήξεως των εἶναι ἐντοκοί . Διά τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐκδιδομένας συν/κὰς καί πληρωτέας ἐν Ἑλλάδι ὑπολογίζεται ἀπό τῆς λήξεως ὁ νόμιμος τόκος, διά δέ τὰς ἐξωτερικάς τόκος 6 % .

Δικαιώματα κομιστοῦ .- Ἐν τῇ περίπτωσει τῆς μὴ συν/κῆς, ὁ κομιστής δύναται ν' ἀπαιτήσῃ :

- 1) Τό ποσόν τῆς συναλλαγματικῆς
- 2) Τούς τόκους ἀπό τῆς λήξεως .
- 3) Τά ἔξοδα τοῦ διαμαρτυρικοῦ .

4) Τά ἄλλα τυχόν ἔξοδα (εἰδοποιήσεων κ.τ.λ.).

Τά αὐτά δικαιώματα ἔχει καί πᾶς πληρώσας τήν συν/κὴν ἀπέναντι τῶν πρὸς αὐτόν εὐθυνομένων.

Πᾶς ἔχων δικαίωμα δύναται νά ἐκδώσῃ νέαν συν/κὴν καλουμένην ἐπισυναλλαγματικὴν καί πληρωτέαν ἐν ὄφει καί μετὰ προθεσίαν . Ἡ ἐπισυναλλαγματικὴ περιέχει ἐκτός τῶν ἀνωτέρω καί τὰ μεσιτικά καί τὰ τέλη χαρτοσήμου.

Καλεῖται " λ / σ μ ό ς ἐ π ι σ τ ρ ο φ ῆ ς " ὁ πίναξ ὁ συντασσόμενος παρά τοῦ ἐκδίδοντος τήν ἐπισυναλλαγματικὴν καί περιέχων τήν ἀνάlysιν τοῦ ποσοῦ αὐτῆς.

"Ἐκπτώσεις δικαιωμάτων τοῦ κομιστοῦ κατὰ τοῦ ἐκδότου καί τῶν ἄλλων ὑποχρέων πλὴν τοῦ ἀποδέκτου ἐπέρχεται διὰ μόνης τῆς ἐκπεύσεως ἀπράντων τῶν προθεσιῶν α) πρὸς ἐμφάνισιν τῆς ἐν ὄφει ἢ μετὰ προθεσίαν ἀπὸ τῆς συν/κῆς, β) πρὸς σύνταξιν διαμαρτυριοῦ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῇ ἢ ἐπὶ μῆ πληρωμῇ, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον καί γ) πρὸς ἐμφάνισιν πρὸς πληρωμὴν, ἐάν ἡ συν/κὴ εἶναι μὴ διαμαρτυρησιμος .

Ἀ π ὄ λ ε ι α σ υ ν α λ λ α γ μ α τ ι κ ῆ ς . - Ἐάν ἀπολέσῃ ὁ κομιστὴς τήν συναλλαγματικὴν, δύναται νά ζητήσῃ παρά τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν τοῦ τόπου τῆς πληρωμῆς τήν ἀκύρωσιν αὐτῆς . Ὁ Πρόεδρος ἐκδίδει προσωρινὴν ἀπόφασιν, ἣτις ἐπιδίδεται εἰς τοὺς ὑποχρέους πρὸς πληρωμὴν, ὡσαύτως δέ προβαίνει εἰς σχετικὴν δημοσίευσιν . Ἡ ὀριστικὴ ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν ἐντός 20 ἡμερῶν . Ἡ τελεσίδικος ἀπόφασιν ἐκτελεῖται κατὰ παντός ὑποχρέου ἐκ τῆς συναλλαγματικῆς .

§ 34. Π ε ρ ῖ Γ ρ α μ μ α τ ῶ ν .

Τά γραμμάτια διακρίνονται εἰς ἀστικά, μεταβιβαζόμενα διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως καί εἰς ἐμπορικὰ, μεταβιβαζόμενα δι' ὀπισθογραφῆσεως . Ἐμπορικὰ γραμμάτια εἶναι τὰ εἰς διαταγὴν καί τὰ εἰς κατοικίαν .

Γ ρ α μ μ ᾶ τ ι ο ν ε ἰ ς δ ι α τ α γ ῆ ν . - Εἶναι ἡ ἔγγραφος ὑπόσχεσις τοῦ ὀφειλέτου, ὅτι θά πληρώσῃ δυνάμει τοῦ εἰς διαταγὴν γραμματίου τό ἀναγραφόμενον ποσόν εἰς τὸ κατονομαζόμενον πρόσωπον καί εἰς τήν ἀναφερομένην προθεσίαν .

Π ε ρ ι ε χ ὄ μ ε ν α γ ρ α μ μ α τ ῶ ν . - Τά γραμμάτια εἰς διαταγὴν ὑποχρεωτικῶς περιέχουν : 1) τὴν μνείαν ὅτι πρόκειται περὶ γραμματίου εἰς διαταγὴν, 2) τὴν φράσιν " ὑπόσχομαι ἢ ὑποχρεοῦμαι ἢ ὀφείλω νά πληρώσω " , 3) τὴν λῆξιν, διότι ἄλλως θεωρεῖται πληρωτέον ἐν ὄφει , 4) τὸν τόπον τῆς πληρωμῆς, διότι ἄλ-

λως θεωρείται τοιοῦτος ὁ τόπος ἐκδόσεως , 5) τὸ ὄνομα τοῦ κοιμ-
στοῦ, 6) τὸν τόπον καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐκδόσεως καὶ 7) τὴν
ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδότου. Προαιρετικῶς δύναται τὸ γραμματίον νά πε-
ριέχη τὸν αὐξ. ἀριθμὸν καὶ τὸ ποσὸν ἀριθμητικῶς.

Γ ρ α μ μ ἄ τ ι ο ν κ α ῖ Σ υ ν α λ λ α γ μ α τ ι κ ῆ .-
"Ὅλαι αἱ διατάξεις αἱ ἰσχύουσαι διὰ τὴν συναλλαγματικὴν ἐφαρμό-
ζονται καὶ ἐπὶ τῶν γραμματίων, ἐκτός ἂν εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς
τὴν φύσιν τοῦ γραμματίου π.χ. δέν ἔχουν ἰσχύν αἱ διατάξεις περὶ
ἀποδοχῆς.

Γ ρ α μ μ ἄ τ ι ο ν ε ἰ ς κ α τ ο ι κ ῆ ν .- Λέγεται οὕ-
τω τὸ γραμματίον τὸ περιέχον διάφορον τόπον ἐκδόσεως καὶ πληρωμῆς
ὅποτε εἶναι ἐμπορικόν, διότι πρόκειται περὶ ἀποστολῆς χρημάτων,
ἢ ὅποια εἶναι ἐμπορικὴ πρᾶξις.

§ 35. Π ε ρ ῖ ὀ π ι σ θ ο γ ρ α φ ῆ σ ε ω ς .

Ὀ π ι σ θ ο γ ρ ἄ φ η σ ι ς καλεῖται ἡ πρᾶξις, ἡ γραφομέ-
νη συνήθως ὀπισθεν τοῦ ἐγγράφου, διὰ τῆς ὁποίας μεταβιβάζομεν ἐν
ἐμπορικόν ἔγγραφο. Ὅλα τὰ εἰς διαταγὴν ἐμπορικὰ ἔγγραφα (ἐπι-
ταγαί, γραμμάτια, συναλλαγματικά, φορτωτικά, μετοχαί, ὁμολογί-
αι, ἐνεχυρόγραφα, ἀποθετήρια κλπ.) μεταβιβάζονται δι' ὀπισθογρα-
φῆσεως καὶ ἐκ τῶν ὀνομαστικῶν αἱ ἐπιταγαί, τὰ ἐνεχυρόγραφα, τὰ
γραμμάτια καὶ αἱ συναλλαγματικά.

Ε ἶ δ η .- Διακρίνομεν τρεῖς εἴδη :

α) τὴν τ α κ τ ι κ ῆ ν ὀ π ι σ θ ο γ ρ ἄ φ η σ ι ν ἢ κανο-
νικὴν, ἡ ὁποία περιέχει ἅπαντα τὰ στοιχεῖα, δηλ. 1) τὴν φράσιν
" πληρώσατε εἰς διαταγὴν.", 2) τὸ ὄνομα τοῦ νέου κοιμιστοῦ, 3) τὸν
τόπον καὶ τὴν χρονολογίαν καὶ 4) τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ὀπισθογράφου.
Ἡ ἀχρονολόγητος ὀπισθογράφησις θεωρεῖται ὡς γενομένη πρὸ τῆς λή-
ξεως .

Ἀ ἴ α ρ ἄ δ ε ι γ μ α τ α κ τ ι κ ῆ ς ὀ π ι σ θ ο γ ρ α φ ῆ -
σ ε ω ς .

Πληρώσατε εἰς διαταγὴν τοῦ κ.Α. Ἀθανασίου
Ἐν Πάτραις τῇ 31ῃ Ἰουλίου 1928
Β. Ζάκας .

Ἀποτέλεσμα τῆς τακτικῆς ὀπισθογραφῆσεως εἶναι ἡ μεταβίβα-
σις τῆς κυριότητος τοῦ γραμματίου ἢ τῆς συναλλαγματικῆς.

β) τὴν ὀ π ι σ θ ο γ ρ ἄ φ η σ ι ν π ρ ὸ ς ε ἰ ῥ σ π ρ α
ξ ι ν . Ἀποτέλεσμα τῆς ὀπισθογραφῆσεως ταύτης εἶναι ἡ χορήγη-

εις έντολῆς πρὸς εἴσπραξιν τοῦ γραμματίου ἢ τῆς συναλλαγματικῆς π.χ. ὑποθέσωμεν ὅτι τό γραμμάτιον, οὐκομιστῆς εἶναι ὁ Β. Ζάιας ἔμπορος Πατρῶν, λήγει εἰς Πειραιᾶ. Πρὸς εἴσπραξιν τούτου, ἀντὶ ὁ Ζάιας νά μεταβῆ εἰς Πειραιᾶ ὑποβαλλόμενος εἰς τοὺς κόπους καὶ τὰ ἔξοδα τοῦταξιδίου, τό ἀποστέλλει εἰς τόν ἐν Πειραιεῖ ἀνταποκριτὴν του Α. Ἀθανασίου μέ τὴν έντολήν νά εἰσπράξῃ τό γραμμάτιον καὶ νά ἐμβάσῃ εἰς αὐτόν τό ἀντίτιμον .

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν χρησιμοποιεῖται ἐπίσης ἡ τακτικὴ ὀπισθογράφησις μέ προσθήκην τοῦ ὅρου " ἀξίαν πρὸς εἴσπραξιν " ἢ " ἀξίαν εἰς κάλυψιν " ἢ κατὰ πληρεξουσιότητα ", διὰ τοῦ ὅρου δέ τούτου δηλοῦται ἡ έντολή.

Β. Παράδειγμα ὀπισθογραφῆσεως

Πληρώσατε εἰς διαταγὴν τοῦ κ. Α. Ἀθανασίου , ἀξίαν πρὸς εἴσπραξιν . Ἐν Πάτραις τῆ 31ῃ Ἰουλίου 1928 Β. Ζάιας .
--

γ) τὴν λευκὴν , εἰς τὴν ὅποίαν ὑποχρεωτικῶς ὀπισθεν τοῦ ἐγγράφου τίθεται μόνον ἡ ὑπογραφή, ἀφιεμένου χώρου πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κειμένου βραδύτερον .

Τοιοιουτρόπως δύναται νά μεταβιβάζεται τό ἔγγραφο δι' ἀπλῆς παραδόσεως, ἀλλ' ὡς εὐνόητον ὑπάρχει κίνδυνος ἀπωλείας, ὅποτε ὁ πρῶτος εὐρῶν δύναται νά συμπληρώσῃ τὴν ὀπισθογράφησιν καὶ νά καταστῇ κύριος τοῦ ἐγγράφου. Ἡ εἰς τόν κομιστὴν ὀπισθογράφησις ἰσχύει ὡς ἐν λευκῇ γενομένη .

Πρόσθεμα .- Ἐάν τό ὀπισθεν μέρος τοῦ ἐγγράφου δέν ἐπαρῆ διὰ τὰς ὀπισθογραφήσεις, προσαρτᾶται φύλλον χάρτου σχήματος ὁμοίου πρὸς τό κύριον ἔγγραφο, εἰς τό ὅποτον καὶ συνεχίζονται αἱ ὀπισθογραφήσεις . Τό φύλλον τοῦτο καλεῖται πρόσθεμα ἢ προσάρτημα καὶ φρόνιμον εἶναι εἰς τό ἔμπροσθεν μέρος αὐτοῦ νά ἀντιγράφεται τό ἔμπροσθεν μέρος τοῦ γραμματίου ἢ τῆς συναλλαγματικῆς .

Ὁ ὅρος ἀνευ εὐθύνης .- Ὁ ὀπισθογράφος σημεῖων εἰς τὴν ὀπισθογράφησιν τόν ὅρον " ἀνευ εὐθύνης " ἢ " ἀνευ ὑποχρεώσεώς μου " ἢ " ἀνευ ἀσφαλείας " ἢ " ἀνευ κινδύνου μου " ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης τῆς πληρωμῆς κατὰ τὴν λῆξιν ἐν περιπτώσει ἀφαιρεγυότητος τοῦ ὀφειλέτου. Ὁ ὀπισθογράφος δύναται ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν περαιτέρω ὀπισθογράφησιν τῆς συναλλαγματικῆς ἢ τοῦ γραμματίου .

§ 36. Είδικαί περιπτώσεις

Παρέμβασις .- Είναι ή παρά τινος προσώπου έκτός του άποδέκτου άποδοχή ή πληρωμή συναλλαγματικής προς τιμήν τής ύπογραφής είτε του πωλητού, είτε του έκδότου, είτε τινός των όπισθογράφων, είτε καί όλων.

Ο παρεμβαίνων ύπογράφει επί τής συναλλαγματικής είτε δι'όλοκληρον τό ποσόν είτε διά μέρος .

Κατ'άνάγκην άποδοχή ή πληρωμή .- Εάν ό έκδότης τής συναλλαγματικής φοβήται, ότι ό όφειλέτης του δέν θά άποδεχθῆ ή δέν θά πληρώσῃ τήν συναλλαγματικήν καί δέν θέλει νά έκτεθῆ εἰς τόν κομιστήν αὐτῆς, δηλώνει προκαταβολικῶς εἰς αὐτόν ότι "έν ανάγκη" δηλ. εάν δέν άποδεχθῆ ή δέν πληρώσῃ ό όφειλέτης, δύναται ν'άπειθυνθῆ εἰς ἕτερον πρόσωπον, ὅπερ κατονομάζει έν τῇ συναλλαγματικῇ .

Συνήθως οἱ ἔμποροι συνεννοοῦνται μετά Τραπεζῶν, ὅπως μέχρις ὠρισμένου ποσοῦ άποδέχωνται καί πληρώνουσι συναλλαγματικές των . Ο κατ'ανάγκην άποδέκτης δηλώνει υπέρ τίνος άποδέχεται, ἄλλως θεωρεῖται άποδεχθεῖς υπέρ του έκδότου.

Εἰδοποίησις .- Εἰς τās συναλλαγματικές ἄναγράφεται ἐνίστη φράσις "ὡς εἰδοποιεῖσθε καί ἰδιαιτέρως" ἢ ἀντιθέτως "ἀνευ ἄλλης εἰδοποιήσεως" . Ἡ πρώτη περίπτωση σημαίνει, ότι ό πωλητής δέον νά μή άποδεχθῆ ή νά μή πληρώσῃ τήν συναλλαγματικήν πρὶν λάβῃ σχετικήν εἰδοποιητήριον ἐπιστολήν, ἀντιθέτως δ'έν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει .

Ἡ εἰδοποίησις γράφεται εἰς τās ἐξῆς περιπτώσεις :

α) ὅταν τό ποσόν εἶναι σημαντικόν.

β) διά ν'ἀποφύγωμεν τόν κίνδυνον τής πλαστογραφίας καθ' ὅσον ἔχομεν εἰδοποιήσει τούς πελάτας μας, ότι πάντοτε θά ὑπάρχη εἰδοποίησις διά τās συναλλαγματικές μας .

γ) ὅταν δέν ὑπάρχη πρόβλεψις καί συνεπῶς πρέπει νά εἰδοποιηθῆ ἐγκαίρως ό εἰς βάρος του ὁποίου ἐξεδόθη ή συναλλαγματική.

Τριτεγγύσις .- Καλεῖται ή ὑπόσχεσις τρίτου τινός προσώπου, ότι θά πληρώσῃ τήν συναλλαγματικήν, εν περιπτώσει καθ' ἣν δέν πληρωθῆ αὐτή . Ἡ τριτεγγύσις γίνεται είτε χάριν του έκδότου, είτε χάριν τινός τῶν ὀπισθογράφων, είτε χάριν του άποδέκτου, καί σημειοῦται μέ τās λέξεις "Διά τριτεγγύσιν υπέρ του ....." ἢ "ἐγγυῶμαι υπέρ του ....." , κάτωθεν τῶν ὀπίλων ὑπογράφει ό τριτεγγυητής . Εάν ή τριτεγγύσις δοθῆ χάριν του έκδότου, ό τριτεγγυητής ὑπογράφει κάτωθεν τής ὑπογραφῆς του, εάν

δέ υπέρ του ἀποδέκτου, κάτωθεν τοῦ ὀνόματός του καί ἐάν υπέρ τινος ὀπισθογράφου, ὁ τριτεγγυητής σημειώνει τό ὄνομα αὐτοῦ. Ἡ τριτεγγύησις δύναται νά δοθῇ καί δι' ἰδιαιτέρου ἐγγράφου ὑποκειμένου εἰς χαρτοσήμανσιν .

Πληρωμήν εἰς κατοικίαν τρίτου .-Κατά κανόνα ἡ συναλλαγματική πληρώνεται εἰς τόν τόπον καί τήν κατοικίαν τοῦ πληρωτοῦ δύναται ὁμως νά συμφωνηθῇ καί τό ἀντίθετον ἢ ἀκόμη ὅτι ἡ συναλλαγματική θά πληρωθῇ εἰς τήν κατοικίαν τρίτου προσώπου, ὅπερ συνήθως εἶναι τραπεζίτης. Τοῦτο γίνεται εἰς τās ἐξῆς περιπτώσεις :

α) ὅταν ὁ ὀφειλέτης διαμένῃ εἰς τόπον εἰς τόν ὁποῖον δέν ὑπάρχουν Τράπεζαι καί συνεπῶς ἡ εἴσπραξις τῆς συναλλαγματικῆς εἶναι δυσχερής.

β) ὅταν ὁ ὀφειλέτης ἢ ὁ κομιστής ἔχουν τραπεζίτην, διά τοῦ ὁποῦο ἐξεργοῦν τās πληρωμάς ἢ τās εἰσπράξεις των.

γ) ὅταν θέλωμεν νά ἐξαναγκάσωμεν τόν ὀφειλέτην νά πληρῶσῃ ὁρίζοντες ὡς κατοικίαν πληρωμῆς μίαν Τράπεζαν, διότι οἱ ἔμποροι ἀρνοῦνται τήν πληρωμήν εἰς τās Τράπεζας, φοβούμενοι τήν δυσφήμισιν καί τήν περικοπήν τῶν πιστώσεών των.

Ὁ ὅρος τῆς " πληρωμῆς εἰς τήν κατοικίαν τρίτου " τίθεται εἴτε ὑπό τοῦ ἐκδότη καί ἀναγράφεται ἐν τῷ κειμένῳ τῆς συναλλαγματικῆς ἢ ὑπό τοῦ ἀποδέκτου καί γράφεται κάτωθεν τῆς ὑπογραφῆς του διά τῆς φράσεως " Πληρωτέα εἰς ..... " (π.χ. τό κατάστημα τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν, ἐν Ἀθήναις).

Ἐκδοσις εἰς περισσότερα ἀντίτυπα .- Μία συναλλαγματική δύναται νά ἐκδοθῇ καί εἰς περισσότερα ἀντίτυπα, ἅτινα ὁμως, ὡς εὐνόητον, ἰσχύουν ὡς ἐν μόνον. Ὁ ὀφειλέτης ἀποδέχεται τό ἐν τῶν ἀντιτύπων, τά λοιπά δέ, ὡς εὐνόητον, δέν ἰσχύουν.

Ἡ συναλλαγματική ἐκδίδεται εἰς περισσότερα ἀντίτυπα :

α) ὅταν φοβούμεθα ὅτι δύναται ν' ἀπολεσθῇ ἰδίᾳ ὅταν πρόκειται νά ταξιδεύσῃ εἰς μεγάλας ἀποστάσεις.

Εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν τά διάφορα ἀντίτυπα ἀποστέλλονται διά διαφόρων οδῶν, π.χ. ἀεροπορικῶς καί διά τοῦ κοινοῦ ταχυδρομείου (ἀτμοπλοικῶς ἢ σιδηροδρομικῶς) .

β) ὅταν θέλωμεν νά θῆσωμεν εἰς κυκλοφορίαν τήν συναλλαγματικήν πρό πάσης ἀποδοχῆς αὐτῆς. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην ἐκδίδομεν συναλλαγματικήν εἰς δύο ἀντίτυπα καί τό μὲν πρῶτον ἀποστέλλομεν εἰς τόν ἀναποκριτήν μας, διά νά φροντίσῃ διά τήν ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου ἀποδοχῆν τῆς συναλλαγματικῆς, τό δέ δεύτερον ἀντίτυπον θέτομεν εἰς κυκλοφορίαν σημειοῦντες ἐπ' αὐτοῦ ὅτι τό πρῶτον

εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας. Ὁ τελευταῖος κομιστῆς θά λάβῃ παρά τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας καί τό πρῶτον ἀντίτυπον, θά παρουσιάσῃ δέ ἀμφότερα εἰς τόν ἀποδέκτην πρός εἴσπραξιν τῆς συναλλαγματικῆς .

Ἐφ' ἐκάστου ἀντιτύπου σημειοῦται ὁ ἀριθμός ἐκάστου διά τῆς ἐξῆς : " Πληρώσατε διά τῆς παρουσίας πρώτης συναλλαγματικῆς τῆς δευτέρας μή οὔσης " ἢ " Πληρώσατε διά τῆς δευτέρας ταύτης συναλλαγματικῆς τῆς πρώτης μή οὔσης " .

Δ ι α π ρ α γ μ ᾶ τ ε υ σ ι ς . Καλεῖται οὕτω ἡ πώλησις συναλλαγματικῆς ἢ γραμματίου πρό τῆς λήξεώς του. Ἀντιθέτως ἡ ἀγορά καλεῖται προεξόφλησις . Ἐν τῇ πράξει διά τοῦ ὅρου προεξόφλησις δηλοῦται τόσον ἡ ἀγορά ὅσον καί ἡ πώλησις .

Πινάκιον προεξοφλήσεως εἶναι ὁ πίναξ ὁ περιέχων λεπτομερῶς τά πρός προεξόφλησιν γραμμάτια καί τὰς συναλλαγματικῆς. Προεξοφλημά εἶναι ἡ ἀμοιβή τοῦ προεξοφλοῦντος γραμμάτια καί συναλλαγματικῆς, ἀποτελεῖται δέ ἀφ' ἐνός ἀπό τόν τόκον ὅστις εἶναι ἀνάλογος τοῦ ποσοῦ τοῦ γραμματίου καί τοῦ χρόνου ἀπό τῆς προεξοφλήσεως μέχρι τῆς λήξεως καί ἀφ' ἑτέρου ἀπό τήν προμήθειαν, ἡ ὅποια εἶναι τόσον τοῖς ἐκατόν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ.

Ἀ ν α ν ἑ ὠ σ ι ς . - Πολλάκις ὁ ὀφειλέτης συναλλαγματικῆς ἢ γραμματίου μή δυνάμενος νά πληρώσῃ ἐπιτυχάνει τήν ἀνανέωσιν τοῦ πιστωτικοῦ τίτλου παρά τοῦ κομιστοῦ· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τό νέον γραμμάτιον ἢ ἡ νέα συναλλαγματικῆ πρέπει νά εἶναι ποσοῦ τοι οὔτου, ὥστε προεξοφλουμένη νά δίδῃ τό ποσόν τῆς παλαιᾶς συναλλαγματικῆς. Ὑποθέσωμεν ὅτι γραμμάτιον εἰς βάρος τοῦ Ε. Εὐσταθίου ἀξίας 16.500 δρχ. ἔληξε καί δέν ἐπληρώθη καί ὅτι οὗτος ἐπέτυχε παρά τοῦ κομιστοῦ Γ. Γρηγοριάδου ἀνανέωσιν διά 3 μῆνας . Τό ποσόν τοῦ νέου γραμματίου λαμβανομένου ὑπ' ὄφει τόκου 12 %, ἤτοι διά $3M 3 \%$) καί προμηθείας 1 % θά εἶναι $16.500 \times 4 : 100 - 4 = 17187,50$. Τό γραμμάτιον τοῦτο προεξοφλούμενον πρός 12 % καί 1 % θά μᾶς δώσῃ ὡς καθαρὸν προϊόν 16.500 δρχ. Ἐν τῇ πράξει ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον ὁ τόκος καί τὰ λοιπὰ ἔξοδα προεισπράττονται καί οὕτω τό νέον γραμμάτιον ἢ ἡ νέα συναλλαγματικῆ ἔχουν τό αὐτό ποσόν μέ τό παλαιόν γραμμάτιον.

§ 37. Δ ι α κ ρ ί σ ε ι ς Γ ρ α μ μ α τ ῖ ω ν .

Ἀ π ὸ λ ο γ ι σ τ ι κ ῆ ς ἀ π ὸ ψ ε ω ς . - Τά γραμμάτια καί αἱ συναλλαγματικᾶ διακρίνονται :

α) Εἰς γραμμάτια εἰσπρακτέα , δηλαδή τά γραμμάτια καί τὰς

συναλλαγματικός τās όποίας θά είσπράξη τις παρά τών όφειλετών του. Τοιαύτα είναι : 1) αί συναλλαγματικά τās όποίας εξέδωσε είς βάρος τών όφειλετών του, 2) αί μεταβιβασθεΐσαι συναλλαγματικά καί καί τά γραμμάτια είς διαταγήν του καί 3) τά έκδοθέντα είς διαταγήν του γραμμάτια .

β) Είς γραμμάτια πληρωτέα, δηλ. τά γραμμάτια καί τās συναλλαγματικές τās όποίας θά πληρώση κατά τήν λήξιν των. Τοιαύτα είναι : 1) τά γραμμάτια τά όποια υπέγραψεν είς διαταγήν του πίσω του, 2) αί συναλλαγματικά τās όποίας απέδέχθη καί 3) αί είς βάρος του τραβηκτικά.

§ 38. 'Α λ λ η λ ό χ ρ ε ο υ Λ ο γ α ρ ι α σ μ ο ύ .

Ό αλληλόχρεος λ/σμός ή τρεχούμενος ή άνοικτός λ/σμός είναι πίναξ περιέχων τās μεταξύ δύο προσώπων συναλλαγάς αίτινες λόγω τής είς αυτόν έγγραφής των άφ'ένός άπώλεσαν τήν αυτότελείαν των καί άφ'έτερου κατέστησαν έμπορικά, έστω καί εάν δέν ήσαν προηγουμένως τοιαύτα.

Ό αλληλόχρεος λ/σμός δέν άποτελεΐ αυτός καθ'έαυτόν τίτλον υπέρ του συντάξαντος· άμα όμως άναγνωρισθῆ " ως έχων καλώς " παρά του προς όν άπεστάλη, αποκτά ίσχύν άποδεικτικήν περί πάντων τών εν αύτῷ ποσών. Ταύτα καθιστάμενα άναμφισβήτητα λαμβάνουν τόν χαρακτήρα έμπορικῶν χρεών, καίτοι έξ υπαρχῆς τινά έξ αύτῶν νά μή ήσαν έμπορικά. Ό αλληλόχρεος λ/σμός άποτελεΐ ίδιον συνάλλαγμα άνεξάρτητον τών περιεχομένων συναλλαγῶν. Ούτω ή παραγραφή του πρώτου ποσοϋ, ήτις υποθετέον είναι κανονικῶς πενταετής, παύει ίσχύουσα καί εφραμόζεται ή τριακονταετής παραγραφή του αλληλοχρέου λ/σμοϋ.

Ε ἴ δ η ἄ λ λ η λ ο χ ρ έ ο υ λ / σ μ ο υ . - Οί λογαριασμοί οὔτοι διακρίνονται :

α) είς άπλοϋς ή άτόκους , όποτε τά έγγεγραμμένα ποσά δέν άποφέρουν τόκον καί

β) είς τοκοφόρους, όποτε τά ποσά άποφέρουν τόκον από τής τοκοφόρου ήμερομηνίας ή λήξεως (ή αξίας , VALEUR). Τό επίτόκιον είναι : α) άπλοϋν ή άμοιβαΐον, όταν εφραμόζεται τό αυτό επίτόκιον καί διά τήν χρέωσιν καί διά τήν πίστωσιν του λ/σμοϋ καί β) διαφορικόν, όταν άλλο ίσχύη διά τήν χρέωσιν καί άλλο διά τήν πίστωσιν .

Σ ύ ν τ α ξ ι ς τ ο υ Λ ο γ α ρ ι α σ μ ο υ . - Ό τοκοφόρος αλληλόχρεος λ/σμός συντάσσεται κατά μέν τήν εύθεΐαν καί άντί

στροφον μέθοδον εἰς ἀνοικτόν σχῆμα, ἥτοι ἀριστερά τίθεται ἡ χρέωσις καὶ δεξιὰ ἡ πίστωσης, κατὰ δὲ τὴν ἀμβουργικὴν ἢ κλεισματικὴν μέθοδον εἰς σχῆμα λ/σμοῦ μετὰ ὑπολοίπου.

Αἱ προστιθέμεναι στήλαι εἶναι τῆς λήξεως, τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν τοκαρίθμων. Κατὰ τὴν εὐθεῖαν μέθοδον ὑπολογίζονται τοκαρίθμοι ἀπὸ τῆς λήξεως ἐκάστου ποσοῦ μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ κλεισίματος τοῦ λ/σμοῦ, ἧτις εἶναι συνήθως ἡ 30 Ἰουνίου ἢ ἡ 31 Δεκεμβρίου. Κατὰ τὴν ἀντίστροφον μέθοδον ὀρίζομεν ὡς ἀφετηρίαν μίαν προγενεστέραν ἡμερομηνίαν καὶ ὑπολογίζομεν ἀπὸ ταύτης τοὺς τοκαρίθμους μέχρι τῆς λήξεως. Εἰς τὴν ἀμβουργικὴν τέλος μέθοδον λαμβάνεται ὡς βάσις τὸ ἐκάστοτε ὑπόλοιπον, διὰ τὸ ὅποιον ὑπολογίζονται τοκαρίθμοι ἀπὸ τῆς λήξεώς του μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἀμέσως κατόπιν ποσοῦ.

§ 39. Συμφηφισμοί .

Συμφηφισμός εἶναι ἡ ἀπόσβεσις μιᾶς ἀπαιτήσεως ἐνὸς πιστωτοῦ δι' ἀποσβέσεως μιᾶς ἀνταπαιτήσεως τοῦ ὀφειλέτου του. Ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ Ἄλφα ἔχει ἀπαιτήσιν κατὰ τοῦ Βῆτα ἐκ δανείου δραχμῶν 10.000 καὶ ὅτι συγχρόνως ὁ Βῆτα ἔχει λαμβάνειν ἐξ ἀγοραπωλησίας ἀπὸ τόν Ἄλφα δρχ. 10.000. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναται ὁ μὲν νὰ ζητήσῃ παρά τοῦ δὲ συμφηφισμὸν τοῦ χρέους του μετὰ τῆς ἀπαιτήσεώς του, ἐκτός ἐὰν δυνάμει συμφωνίας ἀπεκλεισθῇ ὁ συμφηφισμὸς ἢ ἐὰν οὗτος ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ Νόμου .

Διεθνεῖς συμφηφισμοί .— Γίνονται ὡσαύτως συμφηφισμοὶ προκειμένου περὶ τοῦ διακανονισμοῦ ἀπαιτήσεων καὶ χρεῶν ἐξ ἀγοραπωλησιῶν μετὰ χωρῶν, μετὰ τῶν ὁποίων ἔχει συναφθῆ εἰδικὴ ἐμπορικὴ σύμβασις ἢ προκειμένου περὶ ἐμπορευμάτων, τῶν ὁποίων ἡ εἰσαγωγή ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Ἑλλάδα μόνον ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς ἀνταλλαγῆς μετὰ Ἑλληνικῶν προϊόντων .

Οὕτω ἡ Ἑλλάς πρὸς προστασίαν τοῦ ἐθνικοῦ της νομίματος καὶ πρὸς τόνωσιν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς τὸ ἐξωτερικόν συνῆψε συμβάσεις εἴτε ὀλοκληρωτικῆς, εἴτε μερικῆς ἀνταλλαγῆς ἐμπορευμάτων, ἡ ἀξία τῶν ὁποίων διακανονίζεται μέσῳ τῶν Γραφείων Συμφηφισμοῦ .

Συμφηφιστήρια (chambres de Compensation Obligés - Houses) καλοῦνται τὰ Γραφεῖα-ἐπίσημα ἢ μὴ - τὰ ὅποια σκοπὸν ἔχουσι εἴτε δυνάμει διατάξεως Νόμου εἴτε κατόπιν συμφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων τὸν συμφηφισμὸν χρεῶν καὶ ἀπαιτήσεων ἐκ συναλλαγῶν. Διὰ τῶν ἐν λόφῳ Γραφείων ἀπλουστεύεται ὁ διακανονι-

σμός τῶν συναλλαγῶν δι' ἀπλῶν χρεωπιστώσεων, περιορίζεται ἡ κυκλοφορία τοῦ νομίσματος, ἀποφεύγονται τὰ λάθη τῆς χρηματικῆς διαχείρισεως καί αἱ δαπάναι καί οἱ κίνδυνοι τῆς ἀποστολῆς χρήματος ἀπό τόπου εἰς τόπον.

Ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦν παρά τῆ Τραπεζῆ τῆς Ἑλλάδος τοιαῦτα Γραφεῖα Συμφηρισμῶν (κοινῶς Κληρικῆς) πρὸς διακανονισμόν τῆς ἀξίας τῶν ἀνταλασσομένων προϊόντων μετὰ τῶν ἄλλων Χωρῶν, ὡς καί πρὸς διακανονισμόν τῶν ἀπαιτήσεων .

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ε'

ΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

§ 40. Γενικά περί συγκοινωνίας .

Συγκοινωνία καλεῖται ἡ μεταφορὰ ἐμπορευμάτων, ἐπιβατῶν καὶ εἰδήσεων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τόπου εἰς τὸν ἄλλον. Ἡ σημασία τῆς ἀναπτύξεως τῆς συγκοινωνίας εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως μεγάλη, διότι ἡ ἔλλειψις ἐπαρκῶν μέσων μεταφορᾶς ἐμποδίζει τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως καὶ γενικώτερον τὴν αὔξησιν τοῦ πολιτισμοῦ μιᾶς χώρας.

Ἀντιθέτως ἀνεπτυγμένα μέσα μεταφορᾶς, ταχύτης, ἀκρίβεια, ἀσφάλεια καὶ εὐθιγεία διευκολύνουν τὴν πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν τῶν λαῶν, ὑποβοηθοῦν τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πολιτισμοῦ, ἐπιτρέπουσιν τὸν τοπικὸν καταμερισμὸν τῆς παραγωγῆς, ἀναπτύσσουσιν αὐτὴν ὡς καὶ τὴν κυκλοφορίαν τῶν ἀγαθῶν, συντελοῦν εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν τιμῶν καὶ γενικῶς ἐξυπηρετοῦν τὸν καταναλωτὴν. Ἡ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ πρόοδος δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἄνευ τῆς ἀναπτύξεως τῆς συγκοινωνίας .

Ε' ἡ δ ἡ .- Ἡ συγκοινωνία διακρίνεται :

α) εἰς συγκοινωνίαν διὰ ξηρᾶς, διενεργουμένην δι' ἀνθρώπων, ζῶων καὶ παντὸς εἶδους ἀμαξῶν καὶ σιδηροδρόμων καὶ διακρινομένην εἰς ἐπίγειον, ὑπόγειον καὶ ὑπέργειον .

β) εἰς συγκοινωνίαν δι' ὕδατος, διενεργουμένην διὰ λέμβων, ἰστιοφόρων καὶ μηχανοκινήτων. (ἀτμοκινήτων, βενζινοκινήτων καὶ πετρελαιοκινήτων) πλοίων καὶ διακρινομένην εἰς θαλασσίαν (ἀντοπλοῖαν καὶ ποντοπλοῖαν), εἰς λιμνοπλοῖαν καὶ διωρυγοπλοῖαν .

γ) εἰς συγκοινωνίαν δι' ἀέρος, διενεργουμένην δι' ὀχημάτων ἐ-

λαφροτέρων ἢ βαρυτέρων Ἰσου ὄγκου ἄερος (ἀερόπλοια, ἀεροπλάνα καὶ ὑδροπλάνα) .

Μετέχοντα πρόσωπα . - Εἰς τὴν σύμβασιν τῆς μεταφορᾶς λαμβάνουν μέρος κυρίως : α) ὁ ἀποστολεὺς τῶν ἐμπορευμάτων, β) ὁ παραλήπτης, ὅστις δύναται νὰ εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ ἀποστολεὺς καὶ γ) ὁ ἀγωγὴ ἀτῆς ἢ μεταφορεὺς ἢ μετακομιστῆς .

Ὁ ἀγωγιάτης ἀναλαμβάνει δι' ἰδίων μέσων νὰ μεταφέρει τὰ ἐμπορεύματα ἢ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ ἐνός τόπου εἰς τὸν ἄλλον, λαμβάνων ἀμοιβὴν ἢ ὁποῖα λέγεται ἀγώγιον ἢ κόμιστρα ἢ νὰ ὕλοσ . Ὁ ἀγωγιάτης εἶναι ἔμπορος, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιεῖ συστηματικῶς διάφορα μέσα μεταφορᾶς ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐργασίαν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τούτου ἀποβλέπει εἰς κέρδος . Συνεπῶς δὲν εἶναι ἔμποροι, καίτοι ἀγωγιάται κατ' οὐσίαν, ὁ ἀγωγιάτης ζῶων, ὁ ἀχθοφόρος, ὁ λεμβοῦχος, ὁ ἀμαξηλάτης, διότι ἀποβλέπουν κυρίως διὰ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας των καὶ τοῦ τυχόν ὀχήματός των, ὅπερ ἐν προκειμένῳ εἶναι ἐργαλεῖον τῆς τέχνης των, νὰ πραγματοποιήσουν ἡμερομίσθιον τι κατὰ τό μᾶλλον ἢ ἥττον ἱκανοποιητικόν .

Βοηθητικὰ πρόσωπα . - Τοιαῦτα εἶναι : α) ὁ παραγγελιοδόχος μεταφορᾶς, ὅστις ἀναλαμβάνει νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἐμπορευμάτων τοῦ ἀποστολεῦς χρησιμοποιοῦν τὰ μεταφορικὰ μέσα τοῦ ἀγωγιάτου, εἴτε ἐπὶ προμηθεῖα εἴτε καὶ ἐπὶ κέρδει, ὅπερ πραγματοποιεῖ ἐν τῆς διαφορᾶς τοῦ ἀγωγίου ἀφ' ἐνός, τὸ ὁποῖον εἰσπράττει ἀπὸ τὸν ἀποστολέα καὶ τοῦ ἀγωγίου ἀφ' ἑτέρου, τὸ ὁποῖον πληρώνει εἰς τὸν ἀγωγιάτην . Ὁ παραγγελιοδόχος λέγεται διαμετακομιστῆς, ὅταν ἐκτός τῶν ἄνω φροντίσῃ καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων .

Ὡσαύτως οἱ παραγγελιοδόχοι λαμβάνουν τὴν ὀνομασίαν των ἐκ τοῦ εἵδους, διὰ τὴν φέρτωσιν τοῦ ὁποίου ἢ τὴν ἐκφόρτωσιν φροντίζουν, ὡς π.χ. ζωφορτωταί, .

Ὁ παραγγελιοδόχος προσφέρει ὑπηρεσίας σημαντικὰς εἰς τὸν ἀποστολέα : 1) διότι ἀσχολούμενος κατ' ἐπάγγελμα μέ τὰς μεταφορὰς γνωρίζει ποῖος εἶναι ὁ συμφερώτερος τρόπος ἀποστολῆς τῶν ἐμπορευμάτων, 2) διότι ἀναλαμβάνει εὐθύνην ἀπέναντι τοῦ ἀποστολεῦς καὶ 3) διότι τὸν ἀπαλλάσσει ἀπὸ τοὺς κόπους καὶ τὰς φροντίδας τῆς ἀποστολῆς .

β) Ὁ μεσίτης μεταφορᾶς, ὅστις μεσολαβεῖ μεταξὺ ἀποστολεῦς καὶ ἀγωγιάτου φέρων αὐτοὺς εἰς συνάφειαν ἐπὶ μεσίτεϊα . Οἱ μεσίται μεταφορᾶς διενεργοῦν πολλάκις καὶ ἄλλας βοηθητικὰς ἐργασίας, ὡς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν .

Δ ι κ α ι ώ μ α τ α κ α ί ύ π ο χ ρ ε ώ σ ε ι ς τ ο υ
ἀ γ ω γ ι ά τ ο υ . — Ὁ ἀγωγιάτης ὑποχρεοῦται νά παραλάβῃ, μετα-
φέρῃ καί παραδώσῃ τά ἐμπορεύματα ἐντός τῆς συμφωνηθείσης προθε-
σμίας ἄνευ βλάβης τινός καί συνεπῶς εὐθύνεται, ἐάν ἐπῆλθεν ἄργο
πορία, φθορά ἢ ἀπώλεια τοῦ ἐμπορεύματος. Ἀντιθέτως δέν εὐθύνε-
ται ἐάν ταῦτα προῆλθον ἐξ ἀνωτέρας βίας ἢ ἐξ ἐλαττώματος τοῦ ἐμ-
πορεύματος, δι' ὠρισμένα δ' ἐμπορεύματα καί ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν.

Ὁ ἀγωγιάτης ἔχει δικαίωμα νά εἰσπράξῃ τά κόμιστρα καί πᾶν
ἔξοδον γενόμενον χάριν τοῦ ἐμπορεύματος, π.χ. ἐνοίκιον ἀποθήκης
φόροι, ἔξοδα μεταφορτώσεως κτλ. δυνάμενος ἐν δυστροπία νά πωλή-
σῃ διά δημοπρασίας τό ἐμπόρευμα . Ὁ ἀποστολεύς ὑποχρεοῦται νά
παραδώσῃ εἰς τόν ἀγωγιάτην τό ἐμπόρευμα εἰς τόν συμφωνηθέντα τό-
πον καί χρόνον, ἀντιστοίχως δέ καί ὁ παραλήπτης ὑποχρεοῦται νά
τό παραλάβῃ, εὐθυνόμενοι ἀμφοτέροι εἰς ἀποζημίωσιν .

Ἀ γ ω γ ι α σ τ ῆ ρ ι ο ν . — Καλεῖται οὕτω τό ἔγγραφο τό
ὅποιον ἀπευθύνει ὁ ἀποστολεύς πρὸς τόν παραλήπτην ἕκαστ' ὅπερ συ-
νοδεύει τό ἐμπόρευμα. Τό ἀγωγιαστήριον περιέχει τά ἑξῆς : α) τόν
τόπον καί τήν χρονολογίαν τῆς συντάξεώς του, β) τό ὄνομα καί τήν
διεῦθυνσιν τοῦ παραλήπτου γ) τό ὄνομα τοῦ ἀγωγιάτου, δ) τήν πε-
ριγραφὴν τοῦ ἐμπορεύματος, ἥτοι τά σημεῖα καί τοὺς ἀριθμούς, τό
εἶδος καί τό ποσόν τῶν δεμάτων, τό εἶδος καί τό ποσόν τῶν ἐμπο-
ρευμάτων, ε) τό ὄγwgιον μετά σημειώσεως ἐάν τοῦτο ἐπληρώθῃ ἢ εἶ-
ναι πληρωτέον παρά τοῦ παραλήπτου, στ) τήν προθεσμίαν ἐντός τῆς
ὁποίας θά γίνῃ ἡ μεταφορά καί ζ) τήν ὑπογραφὴν τοῦ ἀποστολέως .

Τό ἀγωγιαστήριον ἐκδίδεται συνήθως ὡς ὀνομαστικόν, δέν ἀ-
ποικεῖται ὅμως νά ἐκδοθῇ καί εἰς διαταγὴν, . Τό ἀγωγιαστήριον
ἀντικατεστάθη εἰς τὰς μεταφοράς διὰ θαλάσσης καί σιδηροδρόμου
διὰ τῆς φορτωτικῆς, ὡς θά ἴδωμεν κατωτέρω, καί δέν εἶναι ἐν χρή-
σει εἰμῆ μόνον εἰς τὰς μεταφοράς δι' ἀμαξῶν καί αὐτοκινήτων. Ὁ
ἀγωγιάτης δίδει εἰς τόν ἀποστολέα ἀπόδειξιν παραλαβῆς, λαμβάνει
δέ τοιαύτην παρά τοῦ παραλήπτου .

§ 41. Αἱ μεταφοραὶ διὰ σιδηροδρόμου.

Τό τελειότερον μέσον μεταφορᾶς διὰ ξηρᾶς, ἰδίᾳ ἐμπορευμά-
των εἰς μεγάλας ἀποστάσεις, εἶναι ὁ σιδηρόδρομος, διότι συνδυά-
ζει τήν ταχύτητα, τήν ἀσφάλειαν, τήν ἀκρίβειαν τῆς ἀναχωρήσεως
καί τῆς ἀφίξεως καί τήν εὐθύνειαν.

Σ ι δ η ρ ο δ ρ ο μ ι κ ὸ ν δ ἰ κ τ υ ο ν . — Καλεῖται τό
σύνολον τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν μιᾶς χώρας ἢ μιᾶς περιφερει-

ας (π.χ. τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς Πελοποννήσου). Τό Ἑλληνικόν σιδηροδρομικόν δίκτυον δύναται νά θεωρηθῆ διηρημένον εἰς 5 περιφέρειαι ἀκά δίκτυα , ἦτοι :

α) Κεντρικῆς Σιδηροδρομικῆς ἀρτηρίας Πειραιῶς - Γευγελῆς μετὰ τῶν διακλαδώσεων, μήκους 643 χλμ.

β) Βορείου Ἑλλάδος (Μακεδονίας - Θράκης) μήκους 917 χλμ

γ) Θεσσαλίας μήκους 230 χλμ.

δ) Ἀττικῆς μήκους 80 χλμ.

ε) Πελοποννήσου μήκους 797 χλμ. καί

στ) Βορειοδυτικῆς Ἑλλάδος μήκους 81 χλμ.

Τ ρ ό π ο ι ά π ρ ο τ ο λ ῆ ς . - Κυρίως δύο τρόποι ἀποστολῆς τῶν ἐμπορευμάτων ὑπάρχουν : α) διὰ μεγάλης ταχύτητος (Μ. Τ.), ὅταν δηλαδή τὰ ἐμπορεύματα ἀποστέλλωνται διὰ τῆς πρώτης ἀμαξοστοιχίας ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι παρεδόθησαν εἰς τὸν σταθμὸν φορτώσεως ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὀριζομένης προθεσμίας καὶ παραδίδονται εἰς τὸν παραλήπτην ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ἀμαξοστοιχίας ἐντὸς τὸν σταθμὸν τοῦ προορισμοῦ .

β) Διὰ μικρῆς ταχύτητος (μ.Τ.), ὅταν δηλαδή τὰ ἐμπορεύματα ἀποστέλλωνται διὰ τῶν ἐμπορικῶν ἀμαξοστοιχιῶν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει χῶρος, διανύουσιν τὴν ἡμέραν 125-200 χλμ. καὶ ὑπάρχει προθεσμία συνήθως μιᾶς ἡμέρας διὰ τὴν παράδοσιν εἰς τὸν παραλήπτην .

Οἱ σιδηρόδρομοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἔχουν τρεῖς ταχύτητας, δηλαδή :

α) τὴν ἐπιταχυνομένην μεγάλην ταχύτητα, ὅποτε τὰ ἐμπορεύματα ἀποστέλλονται διὰ τῆς πρώτης ἀμαξοστοιχίας ἐπιβατῶν ἢ μικτῆς ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς πρὸ 3 ὥρῶν παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος .

β) τὴν μεγάλην ταχύτητα, δηλ. ὅταν τὰ ἐμπορεύματα ἀποστέλλωνται διὰ τῆς πρώτης ἐμπορικῆς ἀμαξοστοιχίας κατὰ σειρὰν παραδόσεως εἰς τὸν σταθμὸν ἀναχωρήσεως καὶ μετὰ μεταφορᾶς 125 χλμ. κατὰ 24 ὥρον καί

γ) τὴν μικρὰν ταχύτητα, ὅποτε ἡ προθεσμία τῆς μεταφορᾶς εἶναι 125 χλμ. κατὰ 48 ὥρας .

Ὡς εὐνόητον ἢ μεταφορὰ διὰ τῆς ἐπιταχυνομένης ταχύτητος στοιχίζει περισσότερον καὶ ὀλιγώτερον διὰ τῆς μεγάλης, ἔτι δὲ ὀλιγώτερον διὰ τῆς μικρᾶς . Συνεπῶς διὰ τῆς α' ἢ β' ταχύτητος ἀποστέλλομεν ἐμπορεύματα, τῶν ὁποίων ἐπείγει ὅπωσδήποτε ἡ ἀποστολὴ καὶ ἰδίαι τὰ ὑποκείμενα εἰς ἄμεσον φθοράν, π.χ. ἄνθη, ὀπωρικά, λαχανικά, ἰχθύες, ζῶα, κρέατα κ.τ.λ.

Π α ρ ά δ ο σ ι ς τ ῶ ν ἔ μ π ο ρ ε υ μ ᾶ τ ω ν .- Ὁ ἀποστολεὺς παραδίδει κατὰ πρῶτον τὰ ἔμπορεύματα πρὸς ζύγισιν καὶ κατόπιν ἐνεργεῖ ὡς ἐξῆς :

α) Εἰς τινὰς Σιδηροδρόμους π.χ. (ΣΕΚ., ΣΠΑΠ.) ὁ ἀποστολεὺς συμπληρώνει ἔντυπον δ ἡ λ ω σ ι ν ἄ π ο σ τ ο λ ῆ ς, ἐπὶ τῇ βᾶσει δὲ αὐτῆς συντάσσει τὴν φορτωτικὴν ὁ σταθμὸς ἀποστολῆς.

β) Εἰς ἄλλους Σιδηροδρόμους π.χ. (Θεσσαλικούς) ὁ ἀποστολεὺς συμπληρώνει τὴν φ ο ρ τ ω τ ι κ ῆ ν , ἥτις ἐλέγχεται ὑπὸ τοῦ Σταθμάρχου.

Ἡ δήλωσις τῆς ἀποστολῆς δέεν νά περιέχῃ :

1) Τὴν ἡμερομηνίαν, 2) τὸ ὄνομα τοῦ ἀποστολέως, 3) τὸ ὄνομα τοῦ παραλήπτου, 4) τὸν τόπον τῆς ἀποστολῆς, 5) τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ, 6) τὸ εἶδος, τὸ ποσόν ἢ καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐμπορεύματος, 7) τὰ σημεῖα καὶ τοὺς ἀριθμούς, 8) τὴν ταχύτητα, 9) εἰάν ἡ ἀποστολή θά γίνῃ μὲ τέλη πληρωθέντα ἢ ἐφειλόμενα, 10) εἰάν ἡ φορτωτικὴ θά παραδοθῇ εἰς τὸν ἀποστολέα ἢ θά σταλῇ φροντίδι τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὸν σταθμὸν προορισμοῦ, 11) εἰάν ὁ παραλήπτης θά καταβάλῃ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐμπορεύματος καὶ 12) τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀποστολέως, ὅστις καὶ θά ἐπισυνάψῃ τὰ τυχόν ἀπαραίτητα τελεμαϊκὰ ἔγγραφα κλπ.

Τ ι μ ο λ ὄ γ η σ ι ς .- Μετὰ ταῦτα ὁ ἀρμόδιος ὑπάλληλος θά προβῇ εἰς τὴν τιμολόγησιν, εἰς τὸν καθορισμὸν δηλονότι τοῦ ποσοῦ, ὅπερ θά πληρῶσῃ ὁ ἀποστολεὺς χάριν τῆς μεταφορᾶς. Ὁ σιδηροδρόμος παρουσίᾳ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἢ 2 μαρτύρων ἐλέγχει τὴν ἀκριβείαν τοῦ Δηλωτικοῦ καὶ ζυγίζει ἢ ἐπαληθεύει τὸ εἶδος τοῦ ἐμπορεύματος. Ἡ ἀνακριβὴς δήλωσις συνεπάγεται ὄχι μόνον πληρωμῶν πράγματι ὀφειλομένων εἰς τὸν σιδηροδρόμον, ἀλλὰ καὶ προστίμου ἴσου πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν κομίστρων μεταξύ τοῦ δηλωθέντος καὶ τοῦ εὐρεθέντος ἐμπορεύματος .

Ἡ τιμολόγησις ἔχει ὡς βάσιν τὸ χιλιόμετρον, ὅπερ ὑπολογίζεται πάντοτε ολόκληρον. Ὀρίζεται ὡσαύτως ἐλαχίστη διαδρομῆ. Ὁ ὑπολογισμὸς γίνεται ἀνά ἀδιαίρετον κλάσμα 10 χλγ. Ἀ ἰ ἄ π ο σ τ ο λ ᾶ ἰ δ ι α κ ρ ῖ ν ο ν τ α ἰ : α) εἰς τ μ η μ α τ ῖ κ ᾶ ς, ὅποτε τὰ κόμιστρα εἶναι ἀνάλογα τοῦ βάρους, καὶ β) δ ι ἰ ἄ π λ ῆ ρ ο υ ς φ ο ρ τ η γ ο ῦ, ὅποτε λαμβάνεται ὑπ' ὄφει ἡ χωρητικότης του. Ὑπάρχουν εἰδικῆς φύσεως μεταφοραί, π.χ. ζῶων ζώντων, ὀγκωδῶν ἀντικειμένων, κενῶν συσκευασιῶν κτλ.

Ἐκτός τοῦ κομίστρου ἡ ἀποστολή ἐπιβαρύνεται μὲ δικαιώματα : α) ἐγγραφῆς, β) φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως διὰ τὰς ἀποσκευὰς καὶ τμημ. ἀποστολάς, γ) σταθμοῦ διὰ τὰ πλήρη φορτηγά, δ) χρῆσι-

μοποιήσεως ἀδιαβρόχου, ε) ἀπολυμάνσεως διὰ τὰ μεταφερόμενα ζῶα, στ) ἀργίας ὑλικοῦ διὰ τὰ μὴ ἐγκαίρως φορτωνόμενα καὶ ἐκφορτωνόμενα φορτηγά, ζ) διαφόρων ταμείων Προνοίας ὑπὲρ Σιδηροδρομικῶν καὶ η) φόρων ὑπὲρ Δημοσίου ἐπὶ τῶν κομιστῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως.

Σιδηροδρομικὴ φορτωτικὴ. Εἶναι ἡ ἔγγραφος καὶ ὀνομαστικὴ ἀπόδειξις ἡ διδομένη παρὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς τὸν ἀποστολέα περὶ παραλαβῆς πρὸς μεταφορὰν τῶν καταγραφέντων ἐμπορευμάτων ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῇ ὅρους. Ἡ φορτωτικὴ ἐγγράφεται εἰς τὸ φύλλον πορείας, τὸ ὁποῖον συνοδεύει τὸ ἐμπόρευμα, καθὼς καὶ εἰς τὸ βιβλίον ἀποστολῶν τῶν ἐμπορευμάτων.

Εἰς τινὰς Σιδηροδρόμους (π.χ. ΣΕΚ.ΣΠΑΠ.) ἡ φορτωτικὴ ἐκδίδεται εἰς τριπλοῦν καὶ τὸ ἐν ἀντίτυπον παραμένει εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς, τὸ δεῦτερον συνοδεύει τὸ ἐμπόρευμα καὶ τὸ τρίτον παραδίδεται εἰς τὸν φορτωτὴν, ὅστις τὸ ἀποστέλλει εἰς τὸν παραλήπτην.

Εἰς ἄλλους Σιδηροδρόμους (π.χ. Θεσσαλικούς) ἡ φορτωτικὴ ἐκδίδεται κυρίως εἰς δύο ἀντίτυπα καὶ τὸ μὲν πρῶτον παραμένει εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς, τὸ δὲ δεῦτερον συνοδεύει τὸ ἐμπόρευμα. Ὑπάρχει καὶ τρίτον τμήμα, τὸ ὁποῖον καλεῖται ἀπόδειξις παραλαβῆς καὶ παραδίδεται εἰς τὸν ἀποστολέα.

Τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως τοῦ ἐμπορεύματος. - Ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ μεταφορὰ, τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως ἀνήκει εἰς τὸν ἀποστολέα. Δύναται συνεπῶς ὁ ἀποστολεύς νὰ ἀναλάβῃ τὰ ἐμπορεύματα ἢ νὰ ὀρίσῃ ἄλλην διεύθυνσιν ἢ ἄλλον προορισμόν. Ὁ παραλήπτης δικαιούται νὰ διαθέσῃ τὸ ἐμπόρευμα, ὅταν εἶναι κάτοχος τῆς φορτωτικῆς, ἐν περιπτώσει ὅμως ἀποστολῆς ἔναντι ἀποτίσεως τὸ δικαίωμα διαθέσεως ἔχει πάντοτε ὁ ἀποστολεύς μέχρι τῆς πληρωμῆς τῆς ἀξίας τοῦ ὑπὸ τοῦ παραλήπτου.

Ὡς εὐνόητον, τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως τοῦ ἐμπορεύματος εἶναι ἀνεξάρτητον τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος, ἡ ὁποία ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς συμφωνίας τῆς ἀγοραπωλησίας. Τὸ δικαίωμα ἐπομένως τῆς κατασχέσεως τῶν ἐμπορευμάτων ἔχουν οἱ δανεισταὶ ἐκείνου, ὁ ὁποῖος εἶναι κύριος τῶν ἐμπορευμάτων.

Παραλαβὴ τοῦ ἐμπορεύματος. - Κατὰ τὸ σύστημα τριπλοῦ ἀντιτύπου ὁ παραλήπτης διὰ νὰ παραλάβῃ τὸ ἐμπόρευμα πρέπει νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν σταθμὸν ἀφίξεως τὸ τρίτον ἀντίτυπον, ἐνῶ κατὰ τὸ ἕτερον σύστημα θὰ ὑπογράψῃ ἐπὶ τοῦ β' ἀντιτύπου, ὅτι παρέλαβε τὰ ἐμπορεύματα. Τὸ τρίτον, ἀντίτυπον, ἡ τὸ ὑπογεγραμμένον β' ἀντίτυπον ἐπιστρέφεται εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Σιδη-

ροδρόμου. "Αν ὁ παραλήπτης δέν ἔχη τήν φορτωτικήν, δύναται νά γίνη ἡ παράδοσις συντασσομένου εἰδικοῦ δελτίου. Ὁ σιδηρόδρομος ὑποχρεοῦται νά ἐξακριβώσῃ τήν ταυτότητα τοῦ παραλήπτου.

Ὁ παραλήπτης ὀφείλει νά παραλάβῃ τά ἔμπορεύματα, διότι ἄλλως εἶναι ὑποχρεωμένος εἰς πληρωμήν ἐνοικίου καί τοῦτο γίνεται, ἵνα μή συσσωρεύωνται εἰς τούς σταθμούς πολλά ἔμπορεύματα δυσχεραίνοντα τήν Ἑταιρίαν καί τό κοινόν. "Αν ἡ βραδύτης περί τήν παραλαβήν παραταθῇ, χαρακτηρίζονται τά ἔμπορεύματα ὡς ἀζήτητα καί ἐκποιοῦνται.

Ὁ παραλήπτης, ἐάν ἔχη ἀμφιβολίας περί τοῦ βάρους τῶν εἰς αὐτόν παραδιδομένων ἔμπορευμάτων, δικαιούται νά ζητήσῃ νά ζυγισθῶσιν ἐκ νέου τά ἔμπορεύματα, βαρύνεται ὅμως διά τῶν ἐξόδων ἀναζυγίσεως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τό βάρος εὐρεθῇ ἐν τάξει, δηλ. ὡς ἐν τῇ φορτωτικῇ ἀναγράφεται..

Εἰδικαί περιπτώσεις. - α) Τά ἔμπορεύματα παραδίδονται εἴτε εἰς τόν σταθμόν εἴτε εἰς τήν κατοικίαν τοῦ παραλήπτου διά μεταφορικῶν μέσων τοῦ σιδηροδρόμου. Πρός ἀντιμετώπισιν τοῦ συναγωνισμοῦ τοῦ αὐτοκινήτου οἱ σιδηρόδρομοι ἔχουν συμφέρον νά διευκολύνουν τήν παράδοσιν εἰς τήν κατοικίαν τοῦ παραλήπτου.

β) Πολλάκις οἱ ἀποστολεῖς ἀναθέτουν εἰς τούς σιδηροδρόμους τήν εἴσπραξιν τῆς ἀξίας τοῦ ἔμπορευμάτος των, ὅποτε τό ἔμπορεύμα παραδίδεται εἰς τόν παραλήπτην, μόνον κατόπιν ἐξοφλήσεως τῆς ἀξίας τῆς ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς ἀναγραφομένης. Τοῦτο εἶναι σημαντικωτάτη τραπεζιτικῆς φύσεως ὑπηρεσία, ἣν παρέχει ὁ σιδηρόδρομος προκειμένου ἰδίᾳ περί μερῶν εἰς τά ὁποῖα δέν ὑπάρχει Τράπεζα.

γ) Ὡσαύτως, ἐάν τά ἔμπορεύματα εἶναι παραδοτέα εἰς τήν κατοικίαν τοῦ ἀποστολέως καί οὗτος πληρώσῃ ἔξοδα μέχρι τοῦ σταθμοῦ ἀναλαμβάνει ὁ Σιδηρόδρομος καί τήν εἴσπραξιν τούτων παρ' τοῦ παραλήπτου.

Ὁροι μεταφορᾶς τῶν ἔμπορευμάτων. - Αἱ κυριώτεραι διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Σιδηροδρόμων εἶναι :

α) Τά μή συσκευασμένα ἔμπορεύματα, ὡς καί ἐκεῖνα ὧν ἡ συσκευασία ἤθελε κριθῆ ἀτελής, ἀποκλείονται τῆς μεταφορᾶς, καί κατ' ἐξαίρεσιν γίνονται δεκτά, ἐάν ὁ ἀποστολεὺς δηλώσῃ ἐγγράφως τήν ἔλλειψιν ἢ τήν ἀτέλειαν τῆς συσκευασίας.

β) Ἀπαγορεύεται ἡ πρὸς μεταφοράν παράδοσις ὑπὸ ψευδῆ ἢ ἀνακριβῆ δήλωσιν ἔμπορευμάτων, ἀποκλειομένων τῆς διά τοῦ σιδηροδρόμου μεταφορᾶς ἢ παραδεκτᾶ μόνον ὑπὸ τινος ὅρους.

Ἐὐθὺν ἡ τοῦ Σιδηροδρόμου. - Ὁ Σιδηρόδρομος εὐθύνεται διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν, ζημίαν καὶ φθοράν τοῦ ἐμπορεύματος, ἀφ' ἧς στιγμῆς συνήθη ἢ σύμβασις τῆς μεταφορᾶς. Ὁ ζημιωθείς οφείλει ν' ἀποδείξῃ μόνον τὴν ὑπαρξίν τῆς ζημίας. Ὁ Σιδηρόδρομος οφείλει νὰ καταβάλλῃ τὰς συνήθεις φροντίδας διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἐμπορεύματος εἰς καλὴν κατάστασιν κατὰ τὴν μεταφορὰν.

Ὁ Σιδηρόδρομος ἀντιθέτως δέν εὐθύνεται διὰ τὰς ζημίας ἐξ ἄνωτέρας βίας (π.χ. πλημμύρα, κεραυνός, μεγάλη πτώσις χιόνος κλπ) ἢ ἐξ εὐθύνης τοῦ ἀποστολέως ἢ τοῦ παραλήπτου (π.χ. μὴ κάλυψις δι' ἀδιαβρόχου, ἀποστολὴ ζῶων ἀνευ συνοδοῦ, μὴ ἔγκαιρος παραλαβὴ) ἢ διὰ τὰς ζημίας ἢ φθορᾶς, εἰς ἃς ὑπόκεινται τὰ ἐμπορεύματα ἐκ τοῦ εἶδους αὐτῶν (οἶον θραύσεως, φύρας, διαρρεύσεως κλπ.)

Αἱ ὑπὸ τοῦ Σιδηροδρόμου χορηγούμεναι ἀποζημιώσεις διὰ βλάβας δι' ἃς δύναται νὰ θεωρηθῇ οὗτος ὑπεύθυνος, πρέπει νὰ καλύπτουν πᾶσαν ζημίαν καὶ τὸ διαφυγόν κέρδος.

Ὁ Σιδηρόδρομος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς ἐκ τῆς βραδύτητος τῆς παραδόσεως προερχομένης ζημίας, ἐκτός ἐάν ἀποδείξῃ ὅτι ἡ βραδύτης προήλθεν ἐξ αἰτίων, τὰ ὅποια δέν ἠδύνατο νὰ ἀποφύγῃ καταβάλλων τὴν συνήθη εἰς ἐπιμελεῖς μετακομιστὰς προσοχὴν.

Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως οὐδεμίᾳ ἀποζημίωσις δίδεται, ἐὰν ὁ ἀξιῶν ταύτην δέν ἀποδείξῃ τὰς ζημίας ἃς ὑπέστη ἐκ τῆς καθυστερήσεως τῶν ἐμπορευμάτων του. Ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις δέν δύναται ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει νὰ ὑπερβῇ διὰ μὲν τὰς καθυστερήσεις μέχρι 48 ὥρῶν τὸ 1/2 τῶν εἰσπραχθέντων κομιστρῶν, διὰ δέ τὰς ὑπὲρ τὴν προθεσμίαν ταύτην τὸ ὅλον τῶν κομιστρῶν.

Σιδηροδρομικὸν τιμολόγιον. - Εἶναι πῖναξ ἐμφαίνων τοὺς ὅρους τῆς μεταφορᾶς καὶ εἰδικώτερον τὰ πληρωτέα κόμιστρα διὰ τὴν μεταφορὰν ἀπὸ ἐνὸς σταθμοῦ εἰς ἕτερον τῶν ἐπιβατῶν, ἐμπορευμάτων καὶ ἀποσκευῶν. Τὰ τιμολόγια, δεδομένης τῆς σημασίας τῆς σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας διὰ μίαν περιφέρειαν, ἐγκρίνονται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας εἰς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης προνομιακῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς συγκοινωνίας ἐνὸς τόπου. Τὰ τιμολόγια εἶναι τὰ αὐτὰ δι' ὅλους. Δέν ἐπιτρέπεται ὁ σιδηρόδρομος νὰ ἔχῃ προτιμήσεις καὶ νὰ κάμῃ ἰδιαιτέρας συμφωνίας. Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ κοινῶν ὑπάρχουσιν πίνακες ἐφαρμογῆς τῶν τιμολογίων εἰς τοὺς ὁποίους εὐκόλως δύναται τις νὰ εὗρῃ τὰ πληρωτέα κόμιστρα ἐν δεδομένη στιγμῇ. Τὸ εἰσπρακτέον ποσὸν ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ κόμιστρον, ὅπερ εἶναι μεταβλητόν, καὶ ἀπὸ τὰς προσθέτους δαπάνας (δικαίωματα, φορτώσεως, ἐκφορτώσεως, ζυ-

γίσεως, διαβρόχων ἀπολυμάνσεως, ἀργίας ὑλικῶ, φόροι κλπ), αἵτινες εἶναι σταθεραί.

Τιμολόγια ἔμπορευμάτων.— Τά κόμιστρα πληρώνονται κατά χιλιομετρικόν τόννον (χιλιομετρικά τιμολόγια) ἥτοι διά τό βάρος ἐνός τόννου διανύοντος ἀπόστασιν ἐνός χιλιόμετρου. Εἰς τήν ἐπιταχυνομένην καί εἰς τήν μεγάλην ταχύτητα ἅπαντα τά ἔμπορεύματα ὑπάγονται εἰς μίαν κατηγορίαν.

Συμβατικά τιμολόγια. Ταῦτα καλούμενα καί βασικά ἢ νόμιμα ἀναγράφονται εἰς τήν σύμβασιν μεταξύ Κράτους καί Σιδηροδρομικῆς Ἑταιρείας καί δέν εἶναι δυνατόν τά τιμολόγια ἐφαρμογῆς νά ὑπερβοῦν τά ὑπ' αὐτῶν καθοριζόμενα ὄρια.

Γενικά τιμολόγια. Τά ὑπό τῶν Σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν ἐφαρμοζόμενα τιμολόγια διακρίνονται : α) εἰς γενικά καί β) εἰς εἰδικά τιμολόγια. Γενικά τιμολόγια λέγονται τά ἐφαρμοζόμενα γενικῶς, ἐφ' ὅσον δέν ζητεῖται παρά τοῦ ἀποστολέως ἢ κατὰ τόν κανονισμόν δέν ἐφαρμόζεται εἰδικόν τιμολόγιον.

Εἰδικά τιμολόγια. Ἰαῦτα ἐφαρμόζονται ἐπί τῆ αἰτήσει τοῦ ἀποστολέως δηλοῦντος ὅτι ἀποδέχεται τοὺς ὅρους τῆς ἐφαρμογῆς τοὺς ὑπό τοῦ κανονισμοῦ χρήσεως προβλεπομένους καί ἰσχύον ἐἴτε ἐπί ὠρισμένων ἔμπορευμάτων π.χ. ἐπί τῶν ζῶων πληρωόντων κόμιστρα κατά κεφαλήν καί εἶδος, ἐπί τῶν ὀχημάτων καί τοῦ τροχαίου ὑλικῶ ἐπί τῶν νεκροπομπῶν καί φερέτρων κλπ εἴτε γενικῶς ἐπί τῶν ἔμπορευμάτων ὑπό ὅρους συμφέροντας λόγῳ ἐκπτώσεων, εἴτε ὑπό τόν ὅρον φορτώσεως ὀλοκλήρου βαγονίου ἢ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς μεταφορᾶς ἢ τῆς μειώσεως τῆς εὐθύνης κτλ.

Ἀναλογικά. Εἶναι τά τιμολόγια τά ἔχοντα βάσιν σταθεράν, δηλ. ἡ αὐτή τιμή χρησιμεύει ὡς βάσις δι' ὅλην τήν διανυομένη ἀπόστασιν. Τά κόμιστρα ἐπομένως εἶναι ἀνάλογα πρὸς τήν διαδρομήν π.χ. εἰάν τό κόμιστρον εἶναι 1,146 διά τόν χιλιομετρικόν ἐπιβάτην καί ἡ διαδρομή Α εἶναι 20 χιλιόμετρων τό πληρωτέον κόμιστρον θά εἶναι 22,90 δρχ., εἰάν δέ ἡ διαδρομή Β εἶναι 30 χιλιόμετρα τό πληρωτέον κόμιστρον θά εἶναι 34,40.

Διαφορικά. Εἶναι τά τιμολόγια τά λαμβάνοντα βάσιν ἐλαττωμένην, ἐφ' ὅσον αὐξάνει ἡ ἀπόστασις. Διαφορικῶν τιμολογίων ὑπάρχουν διάφορα εἶδη :

§ 42. Μεταφοραί διά τοῦ αὐτοκινήτου .

Λήγοντος τοῦ 19ου αἰῶνος ἐνεφανίσθη τό αὐτοκίνητον ὡς μέσον μεταφορᾶς ἐπιβατῶν καί ἔμπορευμάτων .

Τό αὐτοκίνητον εἶναι ὁ ἐπικίνδυνος ἀνταγωνιστῆς τοῦ σιδηροδρόμου, καίτοι πολλάκις τό αὐτοκίνητον ἀποβαίνει πολύτιμος συνεργάτης, ὅπως προκειμένου περὶ αὐτοκινήτων ἐργαζομένων μεταξύ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ καί χωρίων ἢ πόλεων πλησίον αὐτοῦ εὐρισκομένων.

Π λ ε ο ν ε κ τ ῆ μ α τ α .- Τὰ προσόντα τοῦ αὐτοκινήτου ἐν συγκρίσει πρὸς τόν σιδηρόδρομον εἶναι :

α) μεταφέρει τὰ ἐμπορεύματα ἀπὸ τῆς κατοικίας τοῦ ἀποστολέως ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ παραλήπτου, ἀποφευγομένων τῶν ἐξόδων καί τῶν κινδύνων τῶν μεταφορτώσεων .

β) αἱ διατυπώσεις τῆς μεταφορᾶς εἶναι ὀλίγαι ἢ συνήθως οὐδεμίαν διατύπωση ἀπαιτεῖται .

γ) τό αὐτοκίνητον μεταβαίνει ὅπου παρίσταται ἀνάγκη καί σιμῆρον .

δ) ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον ὁ ἔμπορος συνοδεύει δωρεάν τό ἐμπόρεμά του, τό παρακολουθεῖ καί τό προσέχει .

Μ ε ι ο ν ε κ τ ῆ μ α τ α .- Ἀντιθέτως τό αὐτοκίνητον παρουσιάζει τὰ ἑξῆς μειονεκτήματα :

α) χρειάζεται περισσότερο προσωπικόν .

β) τὰ δρομολόγια του εἶναι ἀκανόνιστα .

γ) ἀποφεύγει τὰ μὴ προσοδοφόρα τμήματα .

δ) τὰ τιμολόγια ὀρίζονται αὐθαίρετως .

ε) δέν παρέχει εὐκολίας, ὡς ὁ σιδηρόδρομος, εἰς τοὺς στρατιώτας κλπ.

Ὁ δ ι κ ῶ ν δ ῖ κ τ υ ο ν .- Τοῦτο ἀνέρχεται ἐν τῇ χώρᾳ μας εἰς 12.000 χιλιόμετρα .

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν δι' αὐτοκινήτου μεταφορῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ὁδικοῦ δικτύου, δηλονότι ἐκ τῶν διαφόρων ὁδῶν μιᾶς χώρας .

Αἱ ὁδοὶ διακρίνονται εἰς βατάς καί ἀμαξιτάς . Ἀπὸ ἀπόψεως σημασίας αἱ ὁδοὶ διακρίνονται :

α) εἰς ἐθνικάς, δηλ. τὰς συνδεούσας πρωτεύουσας Νομῶν ἢ πρωτεύουσας Νομοῦ μετὰ λιμένους κλπ. π.χ. ἡ ὁδὸς Ἀθηνῶν-Λαμίας καί Δαρλῆσης-Βόλου .

β) εἰς ἐπαρχιακάς, δηλ. τὰς συνδεούσας πρωτεύουσας ἐπαρχιῶν κλπ. π.χ. Πατρῶν-Καλαβρύτων .

γ) εἰς δημοτικάς ἢ κοινοτικάς συνδεούσας Δήμους ἢ Κοινοότητας καί

δ) εἰς ἀγροτικάς συνδεούσας τὴν ἔδραν τῆς Κοινοότητος μέ τὰς κτηματικάς τῆς περιφερείας .

Αἱ ὁδοὶ ὡσαύτως διακρίνονται ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των :

- α) εἰς σκυρροστρώτους.
β) μέ ἡμιμόνιμον ὁδόστρωμα, ὅταν γίνεται ἐπίστρωσις μέ πῖσσαν κλπ.
γ) μέ μόνιμον κατάστρωμα, ὅταν γίνεται χρήσις τῆς ἀσφάλτου κλπ.

§ 43. Γενικά περὶ τῶν δι' ὕδατος μεταφορῶν .

Ἡ ἐξέλιξις .- Ἡ δι' ὕδατος μεταφορά παρουσιάζει τὸ πλεονέκτημα, ἰδίως ἢ διὰ τῶν ἰστιοφόρων διενεργουμένη, τῆς εὐθηνίας, συνάμα ὅμως λόγῳ τῶν κινδύνων τῆς θαλάσσης καὶ τῆς μικροτέρας ταχύτητος μειονεκτεῖ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν μεταφορὰν δι' αὐτοκινήτων καὶ σιδηροδρόμων. Ἡ δι' ὕδατος μεταφορά, ἐν χρήσει ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἀνεπτύχθη κυρίως ἀπὸ τοῦ ΧΙΥ αἰῶνος διὰ τῆς ἐφευρέσεως τῆς πυξίδος, ἡ ὅποια κατέστησε δυνατοὺς τοὺς εἰς τὰς ἀνοικτάς θαλάσσας πλόας .

Διαίρεσις .- Ἡ δι' ὕδατος μεταφορά διαιρεῖται : α) εἰς θαλασσοπλοῖαν β) εἰς διωρυγοπλοῖαν γ) εἰς ποταμοπλοῖαν καὶ δ) εἰς λιμνοπλοῖαν .

Ἡ διαίρεσις αὕτη ἔχει σημασίαν, διότι ἡ μὲν διὰ θαλάσσης μεταφορά ρυθμίζεται ὑπὸ εἰδικῶν νομικῶν κανόνων, οἱ ὅποιοι ἐν τῷ συνόλῳ των ἀποτελοῦσι τὸ Ναυτικὸν Δίκαιον, ἡ δὲ διὰ ποταμῶν καὶ λιμνῶν μεταφορὰ συνήθως ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν κανόνων, οἱ ὅποιοι ἐφαρμόζονται εἰς τὰς χερσαίας μεταφοράς .

Ἡ θαλασσοπλοῖα διαιρεῖται :

α) εἰς ἀκτοπλοῖαν ἐσωτερικὴν, ὅταν δηλαδή γίνωνται πλόες ἐν ὄφει τῶν ἀκτῶν μεταξύ λιμένων τοῦ αὐτοῦ Κράτους, π.χ. μεταξύ Πειραιῶς - Βόλου .

β) εἰς διεθνή ἀκτοπλοῖαν, ὅταν δηλονότι γίνωνται πλόες ἐν τὸς κλειστῶν θαλασσῶν, π.χ. ἐντὸς τῆς Μεσογείου ἢ ἐντὸς ἀνοικτῶν θαλασσῶν, ἀλλὰ πάντοτε ἐν ὄφει τῶν ἀκτῶν μεταξύ λιμένων διαφόρων κρατῶν, π.χ. μεταξύ Πειραιῶς - Τεργέστης καὶ

γ) εἰς ὠκεανοπλοῖαν, ὅταν οἱ πλόες γίνονται εἰς τὸν ὠκεανόν καὶ μακρὰν τῶν ἀκτῶν, π.χ. μεταξύ Ἀμβούργου - Νέας Υόρκης .

Πλοῖο ν.- Αἱ μεταφοραὶ δι' ὕδατος γίνονται διὰ τῶν πλοίων. Πλοῖον καλεῖται τὸ σκάφος ἐφ' ὅσον εἶναι ἄνω τῶν 10 κόρων, καὶ πᾶν ἐξάρτημά του χρησιμεῖον διὰ τὸν πλοῦν (π.χ. μηχαναὶ λέμβοι, ἄρμενα, προμήθειαι κτλ), πλοῖαριον δὲ ἐφ' ὅσον εἶναι κάτω τῶν 10 κόρων .

Τὰ πλοῖα διακρίνονται κατὰ διαφόρους τρόπους .

Διακριτικά γνωρίσματα τῶν πλοίων -
ων .- Τά διακριτικά γνωρίσματα τοῦ πλοίου εἶναι :

α) τὸ ὄνομά του, ἐκλεγόμενον ἐλευθέρως παρά τοῦ πλοιοκτητοῦ
β) ἡ ἐθνικότης του, ἡ ὁποία δηλοῦται διὰ τῆς σημαίας του καὶ ἀναγνωρίζεται διὰ τοῦ ἐγγράφου ἐθνικότητος, ἐκδιδομένου παρά τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς.

γ) ὁ λιμὴν νηολογήσεώς του, ὅστις εἶναι ὁ λιμὴν εἰς τὸν ὁποῖον κατεγράφη τὸ πλοῖον. Νηολόγιον εἶναι τὸ βιβλίον εἰς τὸ ὅπῃ οὐ καταγράφονται τὰ πλοῖα.

δ) τὸ διεθνές του σῆμα, ὅπερ σχηματίζεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τεσσάρων γραμμῶν ἐκ τῶν 26 τοῦ ἐν διεθνείᾳ χρήσει σηματολογίου πρὸς συνεννόησιν τῶν πλοίων. Εἰς τὰ ἑλληνικά πλοῖα ὁ συνδυασμὸς ἀρχίζει ἀπὸ τοῦ Η.

Χωρητικὸς ὅγκος .- Τὰ πλοῖα διακρίνονται ὡσαύτως ἀναλόγως τῆς χωρητικότητός των, δηλονότι ἀναλόγως τοῦ εἰς τόννους ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐσωτερικοῦ των χώρου. Ὁ τόννος ἢ κόρος ἰσοῦται πρὸς 2,83 κυβ. μέτρα ἢ 100 κυβικούς πόδας MOOTSOM . Ἡ χωρητικότης διακρίνεται :

α) εἰς ὀλικήν, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ὅλους ἐν γένει τοὺς χώρους τοῦ πλοίου.

β) εἰς καθαρὰν, ἡ ὁποία εὐρίσκεται μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν χώρων τῶν μὴ δυναμένων νὰ χρησιμοποιηθῶσι δι' ἐπιβάτας καὶ ἔμπο-
ρεύματα π.χ. τὰ μηχανοστάσια, αἱ γαιανθρακαποθῆκαι κτλ. Ἡ καθα-
ρὰ χωρητικότης λογίζεται εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ πλοίου.

γ) Ὁ λ ι κ ὸ ν β ἄ ρ ο ς εἶναι τὸ εἰς τόννους βάρος (1016 χλγ. ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ 1000 ἐν Γαλλίᾳ), ὅπερ δύναται νὰ φέρῃ τὸ πλοῖον εἰς φορτίον, καύσιμον ὕλην, ὕδωρ, τρόφιμα καὶ ὑλικά. Εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ ὑλικὸν βάρος τοῦ φορτίου, ὅπερ φυσικὰ ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ μεταφερομένου ἔμπο-
ρεύματος, π.χ. πρὸς εὐρεσιν τοῦ βάρους εἰς φορτίον σιτηρῶν πολλαπλασιάζομεν τὴν ὀλικὴν χωρητικότητα ἐπὶ 1,6 καὶ οὕτω ἀτμόπλοιον συνολικῆς χωρητικότητος 1000 τόννων θεωρεῖται, ὅτι φέρει βάρος φορτίου εἰς σιτηρὰ 1600 τόνων .

δ) Ν ε κ ρ ὸ ν β ἄ ρ ο ς καλεῖται ἡ διαφορὰ μετὰ τοῦ βάρους, ὅπερ συνεφωνήθη μετὰ τοῦ ναυλωτοῦ καὶ τοῦ ἐκναυλωτοῦ καὶ τοῦ φορτωθέντος βάρους. Διὰ τὴν διαφορὰν αὐτὴν πληρῶνεται ναῦλος, ἐφόσον ἡ ναύλωσις τοῦ πλοίου εἶναι ὀλική.

Μ ε τ ἔ χ ο ν τ α π ρ ὶ ο σ ω π α .- Εἰς τὰς ναυτικὰς μεταφορὰς μετέχουν τὰ ἑξῆς πρόσωπα :

α) ὁ π λ ο ι ο κ ἧ τ η ς , ὅστις εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ

πλοίου. Συμπλοιοκτήτης είναι ὁ μετέχων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ πλοίου.

β) ὁ ἐφοπλιστής ὅστις ἔχει τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ πλοίου, δηλονότι ὁ ἀναλαμβάνων νὰ ἐφοπλίῃ, νὰ καταρτίσῃ τὸ πλοῖον ἑτοιμὸν πρὸς πλοῦν. Συνήθως ὁ πλοιοκτήτης εἶναι καὶ ἐφοπλιστής ἀλλὰ δυνατόν ἕτερον πρόσωπον νὰ εἶναι ὁ πλοιοκτήτης καὶ ἕτερον ὁ ἐφοπλιστής.

γ) ὁ πλοίαρχος, ὅστις εἶναι ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐφοπλιστοῦ. Ὁ πλοίαρχος ἐκλέγει τὸ προσωπικόν, φροντίζει διὰ τὴν ἰκανότητα τοῦ πλοίου, μεριμνᾷ διὰ τὸν ἐφοδιασμόν του, διὰ τὴν στιβασίαν (τοποθέτησιν) τῶν ἐμπορευμάτων, διὰ τὰ ἔγγραφα τοῦ πλοίου, τηρεῖ τὸ ἡμερολόγιον τοῦ πλοίου ἡριθμημένον καὶ μονογραφημένον παρὰ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς, συντάσσει ἐκθέσεις διὰ τὰ ἔκτακτα γεγονότα, ἐκτελεῖ καὶ ὁμηόσια καθήκοντα, π.χ. εἶναι ληξιαρχος, κυβερνᾷ αὐτοπροσώπως τὸ πλοῖον εἰς τὰ ἐπικίνδυνα σημεῖα καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ πλοιοκτήτου δύναται νὰ ἐνεργήσῃ πᾶσαν πρᾶξιν ἀφορῶσαν τὸ πλοῖον καὶ τὸν πλοῦν.

δ) τὸ πλῆρωμα, ὅπερ ἀπαρτίζεται ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, ναύτας καὶ λοιπὰ βοηθητικά πρόσωπα τοῦ πλοίου (κουρεῖς, θαλαμηπόλοι κλπ.) Ἄπαντες οὗτοι γράφονται εἰς τὸ Ναυτολόγιον τηρούμενον παρὰ τοῦ πλοίαρχου.

ε) οἱ ναυτικοὶ πράκτορες οἱ ὅποιοι εἶναι ἐγκατεστημένοι εἰς διαφόρους λιμένας καὶ ἀντιπροσωπεύουν τὸν ἐφοπλιστὴν εἰς πᾶν ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὸ πλοῖον, λαμβάνοντες ὡς ἀμοιβὴν τὴν προμήθειάν των. οἱ πράκτορες φροντίζουν νὰ ἐξεύρουν φορτίον καὶ ἐπιβάτας, μεριμνοῦν διὰ τὸν ἐφοδιασμόν τοῦ πλοίου, ἐκτελοῦν τὰς διαφόρους διατυπώσεις κατὰ τὸν κατάπλου καὶ ἀπόπλου τοῦ πλοίου, πληρώνουν τὰ διάφορα τέλη καὶ τοιουτοτρόπως εἰς πλεῖστα ἀντικαθιστοῦν τὸν πλοίαρχον ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐφοπλιστοῦ εἰς τὸν λιμένα, εἰς τὸν ὅποιον εἶναι ἐγκατεστημένοι.

στ) οἱ μεσιταὶ οἱ ὅποιοι μεσολαβοῦν εἰς τὰς ναυλώσεις τῶν πλοίων καὶ εἰς τὰς μεταφορὰς τῶν ἐμπορευμάτων. Χρησιμεύουν ἀκόμη ὡς διερμηνεῖς καὶ μεταφρασταὶ τῶν ναυτιλιακῶν ἐγγράφων λαμβάνοντες ὡς ἀμοιβὴν τὴν μεσιτείαν των.

ζ) οἱ παραγγελιοδόχοι μεταφορᾶς ἢ ἀποστολῆς, οἱ ὅποιοι χρησιμεύουν ὡς διάμεσοι μεταξὺ τῶν ἐξαγωγέων καὶ τῶν μεταφορέων, συνήθως δὲ φροντίζουν καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐμπορευμάτων τοῦ ἀποστολέως.

§ 44. Π ε ρ ί ν α υ λ ώ σ ε ω ς .

Ν α υ λ ω σ ι ς .- Είναι ή συμφωνία δυνάμει τής οποίας ό έκ ναυλωτής ένοικιάζει τό πλοΐον είς τόν ναυλωτήν πρός μεταφοράν έμπορευμάτων ή έπιβατών άντί άμοιβής καλουμένης ναύλος. Η ναύλωσις διακρίνεται είς όλικήν καί μερικήν καί συμφωνείται ή δι' ώρισμένον χρόνον ή δι' ώρισμένον ταξίδιον .

Ν α υ λ ο σ υ μ φ ω ν η τ ι κ ό ν .- Ούτω καλεΐται τό έγγραφον τό περιέχον τάς περί ναυλώσεως υλοΐου συμφωνίας καί περιέχει :

- α) τόν χρόνον καί τόν τόπον τής συντάξεως
- β) τήν περιγραφήν του πλοΐου (όνομα, έθνικότης, χωρητικότης κλπ.)
- γ) τό όνομα του έφοπλιστου καί του πράκτορος
- δ) τόν όνομα του φορτωτου καί του παραλήπτου
- ε) τόν τόπον τής φορτώσεως καί εκφορτώσεως
- στ) τόν χρόνον τής φορτώσεως καί εκφορτώσεως
- ζ) εάν ή ναύλωσις είναι μερική ή όλική
- η) τό ναύλον καί τάς προσθέτους άμοιβάς .
- θ) παρά τίνος είναι πληρωτέα καί
- ι) τήν ύπογραφήν των συμβαλλομένων.

Τό ναυλοσυμφωνητικόν συντάσσεται είς δύο πρωτότυπα, ών τό έν λαμβάνει ό ναυλωτής, τό δέ έτερον ό ένναυλωτής, συνήθως όμως συντάσσεται καί τρίτον πρωτότυπον, τό όποΐον λαμβάνει ό μεσίτης.

Τ ά έ ξ ο δ α μ ε τ α φ ο ρ ᾶ ς .- Ο ναύλος ποικίλλει καί κανονίζεται κατά διαφόρους τρόπους , ήτοι :

- α) κατά πλοΐν π.χ. από Πειραιώς είς Πάτρας .
- β) κατά μήνα καί γενικώς δι' ώρισμένον χρονικόν διάστημα .
- γ) κατά βάρος διά τά πλεΐστα έμπορεύματα .
- δ) κατ' άχώραν καταλαμβανόμενον υπό του έμπορεύματος .
- ε) κατά τεμάχιον .

Έκτός του ναύλου δύναται νά συμφωνηθή καί επίναυλος, ό όποΐος είναι πρόσθετος άμοιβή. Έκτός τούτων ό φορτωτής πληρώνει δικαίωμα φορτωτικής, φόρον δημοσίου, φόρον αναγκαστικού δανείου, τέλος Ναυτικού άπομαχικού ταμείου, έξοδα δηλωτικού, τέλος λιμενικού ταμείου, τέλος ειδικού ταμείου λιμενικών μηχανημάτων, έργατι κά άτμοπλοΐου, φορτώσεως, εκφορτώσεως κλπ.

Από άπόφωσ ναύλου τά έμπορεύματα διακρίνονται είς δύο κατηγορίας :

- α) είς βαρέα επί των οποίων ό ναύλος θα ύπολογισθί αναλόγως του βάρους των, π.χ. ό σίδηρος .

β) εἰς ἐλαφρά, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ ναῦλος ὑπολογίζεται ἀναλόγως τῆς χωρητικότητός των, π.χ. ὁ βάμβαξ.

Βαρύ λέγεται τὸ ἐμπόρευμα ὅταν 40 κυβικοί πόδες ζυγίζουσι περισσότερο ἀπὸ 1015 χλγρ.

Ὅταν ὁ ναῦλος κανονίζεται μὲ τὸ ταξίδιον, συνήθως ἀναγράφεται ὠρισμένος λιμὴν κατευθύνσεως, δὲν εἶναι ὅμως σπανία ἢ περίπτωσις εἰς τοὺς μεγάλους πλοῖα νὰ ἀναγράφεται, ὅτι τὸ ἐμπόρευμα θὰ παραδοθῆ εἰς ἓνα τῶν λιμένων μιᾶς χώρας ἢ μιᾶς περιφερείας, π.χ. ἐμπόρευμα φορτωθὲν εἰς Ρίον Ἰανέϊρον ἔχει κατευθύνσιν ἓνα τῶν λιμένων τῆς Μεσογείου, ὅποτε ἀναλόγως τῆς ἐντολῆς θὰ παραδώσῃ τὸ φορτίον εἰς ἓνα οἰονδήποτε λιμένα τῆς Μεσογείου. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν δύναται νὰ συμφωνηθῆ ἔκτακτος ναῦλος, ὅταν ἀναγράφεται λιμὴν δυσκόλου προσεγγίσεως.

Οἱ ναῦλοι κανονίζονται ἀναλόγως τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως. Ἐταιρεῖται τινές ἔχουν τιμολόγια μεταφορᾶς, εἰς τὰ ὅποια ὁ ναῦλος κανονίζεται α) ἀναλόγως τοῦ τρόπου τῆς μεταφορᾶς, δηλ. εἶναι ἀνώτερος ἐφ' ὅσον τὸ ἐμπόρευμα θὰ ταξιδεύσῃ μὲ μικτόν ἀτμόπλοιο τῆς γραμμῆς καὶ ἐπομένως θὰ φθάσῃ ταχύτερον καὶ μικρότερος, ἐφ' ὅσον θὰ φορτωθῆ εἰς φορτηγὸν ἀτμόπλοιο.

β) ἀναλόγως τῆς ἀξίας τοῦ ἐμπορεύματος, διότι ὡς καὶ εἰς τοὺς σιδηροδρόμους τὰ ἐμπορεύματα διαιροῦνται εἰς κλάσεις, συνήθως τρεῖς, ἧτοι 1) ἐμπορεύματα πολυτελείας, 2) ἐμπορεύματα συνήθη καὶ 3) ἐμπορεύματα κοινά.

Ὅροι σχετικῶς μὲ τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς. - α) εἰάν ἀκυρωθῆ παρά τοῦ φορτωτοῦ ἢ συμφωνία, ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ πληρώσῃ τὸ ἥμισυ τοῦ συμφωνηθέντος ναύλου, ἐκτός εἰάν ἤρχισεν ἢ φόρτωσις, ὅποτε ὀφείλεται ὁλόκληρος ὁ ναῦλος.

β) τὰ ἐργατικά κύτους ἐπιβαρύνουν τὸν πλοιοκτήτην, διότι εἰς τὸν ναῦλον περιλαμβάνονται ὅλα τὰ ἔξοδα ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ πλοίου εἰς τὸν λιμένα φόρτώσεως ἀπ' ἐνός καὶ μέχρι τῶν πλευρῶν εἰς τὸν λιμένα ἐκφορτώσεως ἀπ' ἐτέρου.

Ἐπὶ φορτώσεων δι' ἰστιοφόρου τὰ ἐργατικά κύτους μέχρι σὸτο παλάγκο βαρύνουσι τὸν πωλητὴν.

γ) ὁ ὅρος *free in and out* (ἐκ τῶν λέξεων *free in and out* ἧτοι ἐλεύθερον ἐντός καὶ ἐκτός) χρησιμοποιεῖται μόνον εἰς τὰς τηλεγραφικὰς συνεννοήσεις χάριν συντομίας καὶ ὑπονοεῖ, ὅτι τὰ χαπιαριστικά (ἐκφορτωτικά καὶ στιβακτικά) εἶναι εἰς βάρος τῶν ναυλωτῶν καὶ ὅτι τὸ φορτίον θὰ παραληφθῆ ἐκ τοῦ κύτους τοῦ ἀτμοπλοίου δαπάναις καὶ εἰς κίνδυνον τῶν ναυλωτῶν. Τὸ πλοῖον εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ δώσῃ βίντσα, ἀτμόν καὶ ἐργάτας (βιντσάρηδες).

ε) ὁ ὄρος " Σ ὄ τ ο Πα λ ᾶ γ κ ο " τίθεται εἰς τὴν φορτωτικήν διὰ τὴν χορηγήσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὸ δικαίωμα, ὅπως παραλάβῃ δι' ἰδίων αὐτοῦ μέσων (φορτηγίδων κλπ.) τὸ ἐμπόρευμα παραδιδόμενον παρά τὴν πλευράν του διὰ τῶν βαρούλων του. Προκειμένου περί πλήρους φορτίου καὶ μάλιστα εἰς χῦμα ἐξυπακούεται οἴκοθεν, ὅτι τὸ πλοῖον ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν παραλήπτην τὸ ἐμπόρευμα σὸτο παλάγκο .

στ) ὁ ὄρος π ε ρ ῖ π ο υ . 'Ο πλοίαρχος δικαιούται νὰ ἐρμηνεύσῃ αὐτόν. καὶ νὰ φορτώσῃ ἐπὶ πλέον ἢ ἐπὶ ἕλαττον 5 % .

ε) π λ ῆ ρ ε ς φ ο ρ τ ῖ ο ν . 'Ο ὄρος οὗτος σημαίνει ὑποχρέωσιν τοῦ ναυλωτοῦ νὰ φορτώσῃ ἐξ ὀλοκλήρου τὸ συμφωνηθέν βάρος, βαρινόμενος ἄλλως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ "κεροῦ ναύλου"(Dead Freight) . Ὁ φορτωτὴς ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρέωσως ταύτης, εἰάν ὁ πλοίαρχος ἐφόρτωσεν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας τὴν ἐλλείπουσαν ποσότητα.

στ) τὰ ἐμπορεύματα φορτώνονται εἴτε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὅποτε πληρώνουσι μικρότερον ναῦλον, εἴτε ἐντὸς τοῦ κύτους, εἴτε μέ τὸν ὄρον " μακράν τῶν μηχανῶν " προκειμένου περί εἰδῶν δυναμῶν νὰ βλαφθῶσιν ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ μηχανοστασίου.

Ι. Δ ι α τ υ π ῶ σ ε ι ς φ ο ρ τ ῶ σ ε ω ς . - "Ἴνα φορτώσωμεν ἐμπορεύματα ἀπαιτεῖται :

α) νὰ συντάξωμεν τὰ σχετικὰ τελωνειακά ἔγγραφα, περί ὧν κατωτέρω καὶ

β) νὰ λάβωμεν παρά τοῦ τελωνείου τὴν ἄδειαν φορτώσεως.

γ) Μετά ταῦτα δ' ἀπευθύνωμεν πρὸς τὴν Ἀτμοπλοϊκὴν Ἐταιρείαν - προκειμένου περί ἰστιοφόρων δέν ἐφαρμόζονται αἱ διατυπώσεις αὗται - ἔγγραφον ζητοῦντες νὰ δεχθῆ καὶ μεταφέρῃ τὰ ἐμπορεύματά μας διὰ τοῦ ατμοπλοίου της. Συνήθως ἡ Ἀτμοπλοϊκὴ Ἐταιρεία χρησιμοποιεῖ τριπλότυπον βιβλίον, τοῦ ὁποῦ τοῦ τὸ στέλεχος περιέχον τὴν αἴτησιν ταύτην ὑπογράφεται παρα τοῦ φορτωτοῦ.

Ἐάν τὰ ἐμπορεύματα παραδοθῶσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου εἰς ὄχι καλὴν κατάστασιν, δέον νὰ σημειωθῆ τὸ γεγονός τοῦτο ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως παραλαβῆς (foul), π.χ. δύναται νὰ σημειωθῆ ὅτι τὰ ἐμπορεύματα ἐφορτώθησαν ὑπὸ βροχὴν, ὅτι ἐν βαρέλιον εἶνε κακῶς στεγασμένον, ὅτι δύο κιβώτια εὐρέθησαν σπασμένα, ὅτι τρία δέματα εἶνε ἄνευ σημείων κλπ.

Ἡ σημείωσις αὕτη τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν δεμάτων ἀπαλλάσσει μὲν τὴν ἀτμοπλοῖαν τῆς εὐθύνης, δυσκολεύει ὅμως τὸν φορτωτὴν ἀπέναντι τοῦ παραλήπτη, δι' ὃ καὶ ὁ φορτωτὴς ζητεῖ τὴν διαγραφήν τῆς σημείωσως ταύτης ἀναλαμβάνων δι' ἐπιστολῆς του τὴν εὐθύνην νὰ ἀποζημιώσῃ τὴν Ἀτμοπλοῖαν . Κατόπιν τούτου λαμβάνει καθαρὰν

παρατηρήσεων τήν φορτωτικήν (clean).

Τό τριπλότυπον τοῦτο συνήθως εἰς τό ὄπισθεν μέρος αὐτοῦ ἀναγράφει διαφόρους ὄρους **σχετιζομένους πρὸς τήν φόρτωσιν**.

II. Ἡ φορτωτική .- Ὁ φορτωτής τῶν ἐμπορευμάτων θά παραδώσῃ εἰς τό πρακτορεῖον τήν παρά τοῦ β' πλοιάρχου ὑπογεγραμμένην ἀπόδειξιν παραλαβῆς καί θά λάβῃ παρά τοῦ πρακτορείου τήν φορτωτικήν (Connaissement Bill of Lading, B/I.).

Ἡ φορτωτική ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ὅτι παρελήφθη τό ἐμπόρευμα καί ὅτι τοῦτο θέλει μεταφερθῆ συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους ὄρους. Ὁ κομιστής τῆς φορτωτικῆς ἔχει τό δικαίωμα νά ἀπαιτήσῃ τήν παράδοσιν τοῦ ἐμπορεύματος ἢ νά μεταβιβάσῃ αὐτό.

Κατά τόν νόμον ἡ φορτωτική ἐκδίδεται εἰς 4 πρωτότυπα, ἥτοι ἀνά ἐν διά τόν πλοίαρχον, τόν πλοιοκτήτην, τόν φορτωτήν καί τόν παραλήπτην, ἐν τῇ πράξει ὅμως ἐκδίδονται δύο πρωτότυπα ἐκ τῶν ἑποίων ἐν λαμβάνει ὁ πλοίαρχος καί ἐν ὁ φορτωτής. Ἡ φορτωτική ἐκδίδεται ὑπό τοῦ πλοιάρχου ἢ συνηθέστερον ὑπό τοῦ πράκτορος ἐκ σχετικῶ τριπλοτύπου βιβλίου. Δύναται, φυσικά, νά ἐκδοθῶσιν ἀντίγραφα τοῦ πρωτοτύπου, ὅποτε σημειοῦται ἐπ' αὐτῶν " ἀντίγραφον μὴ ἐμπορεύσιμον " .

Ἐπιπροσθετικῶς ἡ φορτωτική περιέχει τήν χρονολογίαν, τήν λεπτομερῆ περιγραφὴν τῶν ἐμπορευμάτων καί τήν οἰκείαν ὑπογραφήν ἐν τῇ πράξει ὅμως ἀναγράφονται λεπτομερῶς οἱ ὅροι τῆς μεταφορᾶς.

III. Ἡ ἐκδοθὴ φορτωτικῆς .- Ἡ φορτωτική δύναται νά ἐκδοθῇ κατὰ τρεῖς τρόπους :

α) ὁ νόμαστική, ὅποτε τὰ ἐμπόρευματα θά παραδοθῶσιν εἰς τό κατονομαζόμενον πρόσωπον. Ἡ τοιαύτη φορτωτική μεταβιβάζεται μόνον διά συμβολαιογραφικῆς πράξεως .

β) ἐξ ὀνόματος, ὅποτε ὁ φορτωτής δύναται νά μεταβιβάσῃ τήν φορτωτικήν δι' ὀπισθογραφῆσεως εἰς οἰονδήποτε.

IV. Φορτωτικὴ πρὸς φόρτωσιν (received for shipment) .- Ὁ ἀποστολεύς παραδίδει πολλάκις εἰς τήν ἀτμοπλοϊκὴν ἐταιρείαν τὰ ἐμπόρευματα πρὶν τὸ ἀτμοπλοῖον ἀφίχθῃ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐν τῇ πράξει συνηθίζεται νά ἐκδίδεται φορτωτικὴ, ἡ ὁποία δέν ἀποτελεῖ ὁμολογίαν φορτώσεως, ἀλλ' ἀπλὴν βεβαίωσιν ὅτι τό ἐμπόρευμα παρελήφθη πρὸς φόρτωσιν ἐπὶ τοῦ ἀναγεγραμμένου ἐν αὐτῇ ἀτμοπλοῖου ἢ ἐνός οἰουδήποτε ἄλλου ἀνήκοντος εἰς τήν ἑταιρείαν. Τό τοιοῦτον ἔγγραφον δύναται νά ἀνταλλαγῇ διὰ κανονικῆς φορτωτικῆς, εὐθύς ὡς γίνῃ ἡ φόρτωσις. Τό ἔγγραφον τοῦτο δέν ἀποδεικνύει τήν φόρτωσιν τοῦ ἐμπορεύματος. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην ὁ ἐφοπλιστής δέν ἐγγυᾶται, ὅτι τό ἐμπόρευμα

εὐρίσκεται ἤδη ἐντός τοῦ πλοίου, ἀλλ' ἀπλῶς τεκμαίρεται ὅτι τὸ ἐμπόρευμα ἐτοποθετήθη ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας ἢ ἐπὶ τῶν φορτηγίδων ἢ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ ἐφοπλιστοῦ, ἵνα ἀκολούθως φορτωθῇ ἐπὶ τοῦ πλοίου. Μέχρι τῆς φορτώσεως, ὡς εὐνόητον, διατρέχει τὸ ἐμπόρευμα κινδύνους (πυρός, κλοπῆς, καταρρεύσεως προκυμαίας, ὑψώσεως τῆς στάθμης τῶν ὑδάτων κλπ.), οἵτινες δὲν εἶναι ὀρθόν νά ἐπιβαρύνουν τὸν παραλήπτην.

Μεταφορτωσις .- Δύναται νά συμφωνηθῶσι σχετικῶς αἱ ἐξῆς περιπτώσεις : α) φορτωσις κατ' εὐθεΐαν ὅποτε δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταφόρτωσις τοῦ ἐμπορεύματος ἐπὶ ἄλλου πλοίου.

β) Φορτωσις μέ μεταφορτωσιν, ὅποτε ὁ ὅρος οὗτος ἐν τῇ φορτωτικῇ ἐπιτρέπει τὴν μεταφόρτωσιν τοῦ ἐμπορεύματος ἐπὶ ἄλλου πλοίου. Θῦτω ὁ ἔμπορος Γ. Φιλιππίδης, Βόλου, φορτῶναι 10 βαρέλια ἐλαιῶν δι' Ἀλεξάνδρειαν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου " Ἀμβρακία " μέ μεταφόρτωσιν, ὅποτε εἰς Πειραιᾶ δύναται τὸ ἐμπόρευμα νά μεταφορτωθῇ ἐπὶ ἄλλου πλοίου ἐκτελοῦντος τὸ ταξειδίον Ἀλεξανδρείας.

γ) Ἡ ἐπὶ ἄλλου πλοίου, ὅποτε ὁ ἐφοπλιστής δύναται νά φορτώσῃ τὰ ἐμπορεύματα καὶ ἐπὶ ἄλλου πλοίου ἐκτός τοῦ συμφωνηθέντος .

Φορτωσις ἀνευ προσεγγίσεων, ὅποτε ἡ μεταφορὰ δέον νά γίνῃ διὰ πλοίου, εἰς οὐδένα ἄλλονλιμένα πλὴν τοῦ προορισμοῦ προσεγγίζοντος . Π.χ. ὁ Ἴω. Καραπατῆς φορτῶναι φρούτα ἐν Βόλῳ ἀνευ προσεγγίσεων, πλὴν Πειραιῶς, δι' Ἀλεξάνδρειαν . Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἐπιτρέπεται ἡ προσέγγις τοῦ πλοίου εἰς τοὺς σθηθῆεις λιμένας τῆς Κρήτης. Ὁ ὅρος οὗτος ἐνέχει ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὴν περίπτωσιν φορτώσεως ἐμπορευμάτων ὑποκειμένων εἰς ταχεῖαν φθοράν.

Ἐνιαία ἢ κοινὴ φορτωτικὴ (Connaissement Direct Through bill Lading). Παρομοίαν πρὸς τὴν διεθνήν σιδηροδρομικὴν φορτωτικὴν ἐκδίδου αἱ ἀτμοπλοϊκῆς Ἐταιρεῖαι τὴν ἐνιαίαν φορτωτικὴν, ὅταν τὸ ἐμπόρευμα πρόκειται νά ταξειδεύσῃ διὰ δύο ἢ περισσοτέρων ἀτμοπλοίων ἢ ἀκόμη ὅταν πρόκειται διὰ νά φθάσῃ τὸ ἐμπόρευμα εἰς τὸν προορισμόν του νά χρησιμοποιηθῇ ὁ σιδηρόδρομος, π.χ. ἡ Α ἀτμοπλοϊκὴ ἐταιρεία ἐκδίδει φορτωτικὴν ἐν Πειραιεῖ μέ τόπον προορισμοῦ τὸ Σικάγον, συνδυαζομένου οὕτω τοῦ ἀτμοπλοϊκοῦ καὶ τοῦ σιδηροδρομικοῦ ταξιδίου. Ὡς εὐνόητον ἡ τοιαύτη φορτωτικὴ διευκολύνει τὸν ἀποστολέα, διότι ἀφ' ἐνός οὗτος γνωρίζει τὸ κόστος τοῦ ταξιδίου μέχρι τοῦ τόπου τοῦ προορισμοῦ, ἀφ' ἑτέρου τὸν ἀπαλλάσσει τῆς μεσολαβῆσεως τῶν διαφόρων παραγγε-

λιοδόχων μεταφορᾶς καί ἐκ τρίτου ἔχει ὡς ὑπεύθυνον τὸν ἐκδότην τῆς φορτωτικῆς .

Π α ρ α λ α β ῆ τ ο ὕ ἔ μ π ο ρ ε ὑ μ α τ ο ς . - " Ἀμὰ τῆ ἀφίξει τοῦ πλοίου, ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ πράκτωρ πρέπει νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν παραλήπτην, ὅτι τὸ πλοῖον εἶναι ἔτοιμον πρὸς ἐκφόρτωσιν, ὁ δὲ παραλήπτης ἐντὸς τῆς συνηθιζομένης προθεσμίας δέον νὰ προβῆ εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας πρὸς παραλαβὴν τοῦ ἐμπορεύματος, διότι ἄλλως ἐπιβαρύνεται μὲ σταλίας ἢ μὲ ἔξοδα ἀποθηκεύσεως, εἰάν τὰ ἐμπορεύματα ἀπεθηκεύθησαν εἰς ἀποθήκας .

Διὰ νὰ παραλάβωμεν τὸ ἐμπόρευμα, πρέπει νὰ παραδώσωμεν εἰς τὸν πλοίαρχον ἢ τὸ πρακτορεῖον τὴν φορτωτικὴν, διότι οὕτω ἀποδεικνύομεν ὅτι εἴμεθα κύριοι τοῦ νομισθέντος ἐμπορεύματος καί νὰ πληρώσωμεν τὸν ναῦλον καί τὰ λοιπὰ ἔξοδα, εἰάν ταῦτα ἐπιβαρύνουν τὸν παραλήπτην. Ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς ὁ παραλήπτης θά ὑπογράψῃ ὅτι παρέλαβε τὸ ἐμπόρευμα . Μεθ' ὃ ὁ πλοίαρχος θά δώσῃ εἰς αὐτόν τὴν ἀπόδειξιν πληρωμῆς τοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ τῆς εἰς χεῖρας του, ἐτέρας φορτωτικῆς θά σημειώσῃ ὅτι εἰσεπράχθη ὁ ναῦλος καί θά υπογράψῃ .

Ἐάν καθυστερῇ, δι' οἰονδήποτε λόγον, ἡ φορτωτικὴ καί ὁ παραλήπτης ἔχει ἐπείγουσαν ἀνάγκην τοῦ ἐμπορεύματος, δύναται νὰ παραλάβῃ αὐτὸ δίδων εἰς τὸ πρακτορεῖον ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν μιᾶς Τραπεζῆς ἢ ἄλλου φερεγγύου προσώπου, ὅτι ὑποχρεοῦνται ἀμφότεροι νὰ πληρώσουν τὴν αξίαν τοῦ ἐμπορεύματος, εἰάν ἐντὸς ὀρισμένου χρονικοῦ διαστήματος δέν παρουσιάσῃ ὁ παραλήπτης τὴν φορτωτικὴν .

Μετὰ ταῦτα τὸ πρακτορεῖον θά ἐκδώσῃ μίαν ἄδειαν παραλαβῆς τοῦ ἐμπορεύματος πρὸς τὸ Τελωνεῖον, ἣτις χρησιμεύει πρὸς ἀναγνώρισιν ἐκ μέρους τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς τοῦ νομιστοῦ τῆς ἀδείας ὡς κυρίου τοῦ ἐμπορεύματος .

Ἐάν τὰ ἐμπορεύματα ἔχουν βλάβας, πρέπει ὁ παραλήπτης νὰ τὰ παραλάβῃ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων του. Ἡ ἐπιφύλαξις δέον νὰ γίνῃ ἐγγράφως καί νὰ κοινοποιηθῇ τὸ βραδύτερον τὴν μεθεπομένην τῆς παραλαβῆς, ἐντὺς δὲ 30 ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης νὰ ἐγερθῇ ἀγωγή .

Ἐν τῇ πρακτικῇ ἡ εὐθύνη τοῦ μετακομιστοῦ ἔχει σχεδὸν ἐκμηδενισθῆ χάρις εἰς τοὺς σχετικούς ἐντύπους ὅρους τῆς φορτωτικῆς, διὰ τῶν ὁποίων λαμβάνεται μέρημα περὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ μετακομιστοῦ ἀπὸ τῶν εὐθυνῶν τῆς μεταφορᾶς. Ζήτημα εἶναι ἡ ἰσχὺς τῶν ἐντύπων τούτων ὄρων .

Δ ι α τ α κ τ ι κ α ἰ π α ρ α δ ὀ σ ε ω ς . (Delivery Orders) - Καλοῦνται οὕτω τὰ ἔγγραφα διὰ τῶν ὁποίων ὁ νομιστής

τῆς φορτωτικῆς διατάσει τόν πλοίαρχον νά παραδώσῃ μέρος τοῦ φορτίου εἰς ἕτερον πρόσωπον. Τοιοῦτοτρόπως αἰδίατακτικά αὐται, ἀντικαθιστῶσαι τήν φορτωτικήν, ἐπιτρέπουν τήν ἐν πλῶ πώλησιν μερῶν τοῦ φορτίου εἰς διαφόρους ἀγοραστάς. Ὡσαύτως τοιαῦτα ἔγγραφα δύνανται νά ἐκδοθῶσι παρά τοῦ πλοιοκτῆτου, ἐκναυλωτοῦ καί πράκτορος κατόπιν ἐπιστροφῆς φυσικά τῆς φορτωτικῆς. Τοῦτο ἐν Ἑλλάδι γίνεται συνήθως μετά τήν παράδοσιν τῆς φορτωτικῆς διὰ τῆς ἐκδόσεως ὑπό τοῦ Πρακτορείου πολλῶν ἀδειῶν πρακτορείου, συμφώνως πρὸς τήν ἐπιθυμίαν τοῦ κατόχου τῆς φορτωτικῆς.

Ἡ μέρα ἰστάσεως. - Εἰς τό ναυλοσυμφωνητικόν ἢ τήν φορτωτικήν προβλέπονται αἱ ἡμέραι, αἱ ὁποῖαι θά ἀπαιτηθῶσι διὰ τήν φόρτωσιν καί τήν ἐκφόρτωσίν τοῦ ἐμπορεύματος, διότι εἶναι εὐνόητον τό συμφέρον τοῦ ἐκναυλωτοῦ νά περατωθῶν τό ταχύτερον αἱ σχετικαί ἐργασίαι, ἀφ' ἐνός πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐξόδων διαμονῆς εἰς τόν λιμένα καί ἀφ' ἑτέρου πρὸς νέαν ναύλωσιν τοῦ πλοίου.

Αἱ ἡμέραι αὗται καλοῦνται ἡμέραι στάσεως ἢ ἀναμονῆς ἢ κοινῶς σταλίαι (jours de planche Staries - Lay Days). Ἐάν τό ναυλοσυμφωνητικόν ἢ ἡ φορτωτικὴ δέν προβλέπουν τι περὶ αὐτῶν, κανονίζονται αἱ ἡμέραι στάσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνηθειῶν τοῦ λιμένος.

Αἱ ἡμέραι στάσεως ἄρχονται ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν εἶναι δυνατὴ ἡ φόρτωσις καί ἡ ἐκφόρτωσις, δηλαδή ἀφ' ἧς στιγμῆς τό πλοῖον ἐξεπλήρωσε τὰς ναυπηλιακάς καί τελωνειακάς του ὑποχρεώσεις καί εὔρε τήν κατάλληλον θέσιν, ἐκτός τῆς περιπτώσεως τοῦ ὄρου "At port of the port", ὅποτε αἱ ἡμέραι στάσεως ἄρχονται, ἀφότου φθάσῃ τό πλοῖον πρὸ τοῦ λιμένος καί δέν δύναται νά εἰσέλθῃ εἰς αὐτόν ἐλλείψει θέσεως.

Διὰ κρισις αὐτῶν. - Αἱ ἡμέραι στάσεως διακρίνονται :

α) εἰς τρεχούσας (jours courants - Running Days) αἵτινες περιλαμβάνουν καί τὰς ἑορτάς καί Κυριακάς.

β) εἰς ἐργασίμους (jours ouvrables - Working Days), ὅποτε ἐξαιροῦνται αἱ Κυριακαί καί αἱ ἑορταί καί

γ) εἰς ἡμέρας καθ' ἃς εἶναι δυνατὴ ἡ ἐργασία λόγω τοῦ καιροῦ (jours pendant lesquels le temps permet de travailler - Neather Working Days),

δ) δύναται νά συμφωνηθῇ ἡ φόρτωσις καί ἡ ἐκφόρτωσις νά γίνῃ ὅσον τό δυνατόν ταχύτερον, ὅποτε λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τό ποσόν καί τό εἶδος τῶν ἐμπορευμάτων ὡς καί τὰ μέσα τὰ ὁποῖα δια

θέτει τό πλοῖον καί ὁ λιμήν πρός φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν κλπ. (as fast as steamer can deliver according to the custom of the port - aussi vite que le navire pourra délivrer conformément aux usages de port).

Ἡ μέρα ὑπερστάσεως .- Οὕτω καλοῦνται αἱ ἐπί πλέον τῶν ἡμερῶν στάσεως διατιθέμεναι πρός φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν τοῦ ἐμπορεύματος, διά τὰς ὁποίας ὁ φορτωτής ἢ ὁ ἐκφορτωτής πληρώνει τόσον τοῖς ἑκατόν ἐπὶ τοῦ ναύλου ὡς συμπλήρωμα αὐτοῦ. Αἱ ἡμέραι ὑπερστάσεως καλοῦνται ὡσαύτως ὑπερναμονῆς, κοντροσταλαί ἢ ἐπισταλαί (sure staries . Days of demurrage).

Ἐάν δέν προβλέπεται ἡ διάρκεια τῶν ἐπισταλιῶν ἐν τῷ ναυλο συμφωντικῷ ἢ ἐν τῇ φορτωτικῇ, διαρκοῦν αὐταί μέχρι τῆς φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως . Αἱ ἐπισταλαί περιλαμβάνουν ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅλας τὰς ἡμέρας καί τὰς ἑορτασίμους, ἔστω καί ἐάν αὐταί ἀπεκλείσθησαν ἀπό τὰς σταλαί.

Αἱ σταλαί καί αἱ ἐπισταλαί παύουν τήν ἡμέραν καθ' ἣν φορτωτής δηλώνει, ὅτι δέν θά φορτώσῃ.

Ἄντεπισταλαί .- Μετά τὰς ἐπισταλαί ἀρχονται αἱ ἡμέραι ἀνθυπερναμονῆς (contre surestaries). Τοιαῦται δέν ὑπάρχουν εἰς τόν λιμένα φορτώσεως, καθόσον ὁ πλοίαρχος εἶναι ἐλεύθερος νά ἀναχωρήσῃ, ὁ δέ φορτωτής ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημιῶσιν ἴσην μέ τό 1/2 τοῦ ναύλου· ἐάν ὅμως ἐφόρτωσεν μέρος τοῦ φορτίου ὀφείλει ὁ φορτωτής τό ναῦλον ὀλοκλήρου τοῦ συμφωνηθέντος φορτίου. Εἰς τόν λιμένα ἐκφορτώσεως αἱ ἀντεπισταλαί ἀρχονται αὐτοδικαίως τήν ἐπομένην τῆς λήξεως τῶν ἐπισταλιῶν. Αἱ ἀντεπισταλαί λογίζονται εἰς τό διπλάσιον τῶν ἐπισταλιῶν.

Ἐπιστροφή ναύλου .- Ἀντιθέτως πρός τὰ ἀνωτέρω δύναται νά συμφωνηθῇ ὅτι, ἐάν ἐλαττωθῇ ὁ χρόνος τῆς φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως , θά ἐπιστραφῇ ἀνάλογον ποσόν τοῦ ναύλου (Dispatch money.) Τό ποσόν ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ὀλοκλήρου ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν φορτώσεως καί ἐκφορτώσεως . Αἱ ἑορτασίμοι ἡμέραι ὑπολογίζονται ἔστω καί ἐάν ἐξηρέθησαν ἀπό τὰς σταλαί.

45. Αἱ Ἀεροπορικαί μεταφοραί .

Ἀπό τοῦ πολέμου ἤρχισαν κυρίως αἱ μεταφοραί δι' ἀεροχημάτων ἄλλοτε μέν βαρυτέρων τοῦ ἀέρος (ὑδροπλάνων καί ἀεροπλάνων) καί ἄλλοτε ἐλαφροτέρων (ἀεροπλοίων). Παρ' ὅτι ἡ ἀεροπλοία εὕρθηκεται εἰς τὰς ἀρχάς προσφέρει σημαντικὰς ὑπηρεσίας εἰς τό ταχυδρομεῖον καί τὰς ἀποστολάς μικρῶν δεμάτων ὡς καί εἰς τοὺς ἐπιβάτας,

λόγω τῆς μεγάλης ταχύτητος. Αἱ ἀποστάσεις κυριολεκτικῶς ἐκμηδενίζονται, ἀφοῦ τό ταξίδιον Ἀθηνῶν- Ἰωαννίνων γίνεται εἰς δύο ὥρας περίπου, ἐνώ δι' ἀτμοπλοίου καί αὐτοκινήτου θ' ἀπητοῦντο περί τās 36 ὥραι, τό ταξίδιον Ἀθηνῶν- Ρώμης εἰς 4 ὥρας, Ἀθηνῶν Παρισίων εἰς 9 ὥρας, κλπ. Φυσικά δέν ὑπάρχει ἀκόμη ἐμπιστοσύνη εἰς τήν ἀσφάλειαν τοῦ ταξιδίου.

Ὅ ρ ο ι μ ε τ α φ ο ρ ᾶ ς ἔ μ π ο ρ ε υ μ ᾶ τ ω ν .- Τά ἀεροπορικῶς ἀποστελλόμενα ἐμπορεύματα δέον νά μή ὑπερβαίνουν τās διαστάσεις 100 X 50 X 50 . Δέον νά περιέχουν εὐαναγνώστως τά σημεῖα καί τούς ἀριθμούς των.

Διά πᾶσαν ἀποστολήν ἐκδίδεται φορτωτική εἰς τριπλοῦν. Εἰς τήν φορτωτικὴν ἐπισυνάπτονται καί ὅλα τά ἀπαραίτητα σχετικὰ ἔγγραφα διά τόν τελωνισμόν τοῦ ἐμπορεύματος.

Τά κόμιστρα εἶναι προπληρωτέα ἢ ὀφειλόμενα. Ὁσαύτως δύναται νά τεθῆ ὁ ὅρος τῆς παραδόσεως τῆς φορτωτικῆς ἔναντι τῆς ἀξίας τοῦ ἐμπορεύματος .

Τά ἐμπορεύματα ἐπίσης ἐπὶ καταβολῇ ἑνός προσθέτου τέλους παραδίδονται εἰς τήν κατοικίαν τοῦ παραλήπτου.

Πᾶσα ἐπιφύλαξις τοῦ παραλήπτου διά τήν κατάστασιν τοῦ ἐμπορεύματος δέον ν' ἀναγράφηται ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς ἢ νά δηλοῦται ἐγγράφως .

Ἐν περιπτώσει μή παραλαβῆς τῶν ἀποστελλομένων ὁ ἀποστολεὺς εὐθύνεται διά πᾶν ἔξοδον δυνάμενον νά προκύψῃ ἐκ τῆς μή παραλαβῆς ταύτης.

Ἐν περιπτώσει μεταφορτώσεως ἐπὶ ἄλλου μεταφορικοῦ μέσου ὁ ἀποστολεὺς δέον νά δηλώσῃ τόν ἐνεργήσοντα τήν μεταφόρτωσιν ἀντιπρόσωπόν του, ἄλλως ἐνεργεῖ ταύτην ἡ Ἀεροπορικὴ Ἐταιρεία .

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Χ Ί

ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΑΙ .

46. Π ε ρ ί Τ ε λ ω ν ε ί ω ν γ ε ν ι κ ῶ ς .

Τά Τελωνεῖα εἶναι δημόσιαι ὑπηρεσίαι ἔργον ἔχουσαι : α) τὴν παρακολούθησιν τῆς κινήσεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ἐφαρμογῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς τοῦ Κράτους καὶ β) τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ λοιπῶν φόρων.

Τελωνειακὸς περίβολος . Καλεῖται ὁ χώρος ἐντὸς τοῦ ὁποίου γίνονται αἱ τελωνειακαὶ ἐργασίαι, δηλ. ἡ φορτώσις καὶ ἡ ἐκφόρτωσις τῶν ἐμπορευμάτων καὶ αἱ διατυπώσεις πρὸς τὸν τελωνισμόν αὐτῶν. Ἡ τελωνειακὴ γραμμὴ ἀποτελεῖται ἐκ τῆς ἀκτῆς κατὰ θάλασσαν καὶ τῶν κατὰ ξηρὰν συνόρων. Τελωνειακὸν Ἔδαφος λέγεται τὸ εὐρισκόμενον ἐντὸς τῆς τελωνειακῆς γραμμῆς.

Ἡ παρά τῶν τελωνείων παρακολουθουμένη κίνησις τοῦ ἐμπορίου ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν τελωνειακῶν πράξεων τοιαῦται δέ εἶναι :

- α) ἡ εἰσαγωγή ἐμπορευμάτων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ,
- β) ἡ ἐξαγωγή εἰς τὸ ἐξωτερικόν,
- γ) ἡ παραλαβὴ ἐμπορευμάτων ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ
- δ) ἡ ἀποστολὴ ἐμπορευμάτων εἰς τὸ ἐσωτερικόν,
- ε) ἡ διαμετακόμισις καὶ
- στ) ἡ ἀποταμίευσις ἐμπορευμάτων .

Αἱ δύο πρῶται πράξεις συνιστοῦν τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον μιᾶς χώρας, αἱ δύο δεύτεραι ἐν τῇ τελωνειακῇ γλώσσῃ καλούμεναι μεταφορᾶ ἀποτελοῦν τὸ ἐσωτερικὸν ἐμπόριον καὶ αἱ δύο τελευταῖαι, τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον μιᾶς χώρας, τοῦ ὁποίου εἰδικὴν μορφήν

ποτελεῖ ἡ ἀποταμίευσις.

Τελωνειακοὶ φόροι. Εἰς τὰ Τελωνεῖα βεβαιοῦνται καὶ εἰσπράττονται φόροι : α) ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ β) ὑπὲρ ἄλλων ὀργανισμῶν (Δημοτικὸς, Λιμενικὸς, ὑπὲρ Εἰδικῶν Ταμείων π.χ. Παραγωγῆς, Ὀδοποιΐας κλπ. Φιλανθρωπικὸς κλπ). Οἱ φόροι οὗτοι διακρίνονται :

α) εἰς Φόρους Εἰσαγωγικοῦς, οἵτινες ἔχουσιν ἐπιβληθῆ διὰ τὰ πλεῖστα τῶν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων π.χ. ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων, ζακχάρως, ὀρύζης κλπ.

β) εἰς Φόρους Ἐξαγωγικοῦς, οἵτινες ἔχουσιν ἐπιβληθῆ ἐπὶ ὠρισμένων ἐγχωρίων ἐμπορευμάτων κατὰ τὴν ἔξαγωγήν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν, π.χ. σπόγγων, σῦκων, κουκουλιῶν, χαρουπιῶν κλπ.

γ) εἰς Φόρους ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς, οἵτινες ἔχουσιν ἐπιβληθῆ ἐπὶ ὠρισμένων ἐγχωρίων προϊόντων (ἔλαια καὶ ἑλαῖαι ὠρισμένων περιφερειῶν κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς λιμένος εἰς τὸν ἄλλον, π.χ. ἀπὸ Ἰτέας εἰς Πειραιᾶ).

δ) εἰς Φόρους ἐπὶ τῆς Διαμετακομιῆς, οἵτινες δέν ὑπάρχουν παρ' ἡμῖν, διότι παρεμποδίζουν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόσον ὠφελίμου διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου.-

Διάκρισις εἰσαγωγῆς φόρων.- Οἱ εἰσαγωγικὸι φόροι ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκουν διακρίνονται :

α) εἰς Ταμειευτικοῦς, τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶναι ἡ αὔξησις τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους π.χ. ὁ ἐπὶ τοῦ εἰσαγομένου καφφέ φόρος.

β) εἰς Προστατευτικοῦς, ἀποβλέποντας εἰς τὴν προστασίαν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς ἐν γένει, π.χ. ὁ ἐπὶ τοῦ εἰσαγομένου σίτου φόρος ἀποβλέπει εἰς τὴν προστασίαν τῆς ἐγχωρίου σιτοπαραγωγῆς, ἐνῶ ὁ ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἀλεύρων εἰς τὴν προστασίαν τῆς ἀλευροβιομηχανίας κλπ.

γ) εἰς Ἀπαγορευτικοῦς ἢ διαφορικοῦς, ἐπιβαλλομένους ἐπὶ ἐμπορευμάτων προερχομένων ἐκ Κρατῶν μετὰ τῶν ὁποίων εὐρισκόμεθα εἰς ἐχθρικές σχέσεις.

Ἐν τῷ δασμολογίῳ ἀναγράφονται τρία εἴδη φόρων :

α) Ὁ μέγιστος φόρος, ἐφαρμοζόμενος κατ' ἀνάτατον ὅριον προκειμένου περὶ ἐμπορευμάτων προερχομένων ἐκ χωρῶν μετὰ τῶν ὁποίων δέν ἔχομεν συνάφει ἐμπορικὴν σύμβασιν.

β) Ὁ ἐλάχιστος φόρος, εἶναι τὸ κατώτατον ὅριον τοῦ φόρου τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται προκειμένου περὶ ἐμπορευμάτων προερχομένων ἐκ χωρῶν μετὰ τῶν ὁποίων ναί μὲν δέν ἔχομεν συνάφει

έμπορικὴν σύμβασιν, ἀλλ' ἔχουν καὶ αὐταὶ παραχωρήσει ἀνάλογα πλεονεκτήματα εἰς τὰ εἰσαγόμενα εἰς αὐτὰς ἑλληνικὰ προϊόντα.

γ) Συμβατικὸς εἶναι ὁ φόρος, ὁ μικρότερος καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὁ ἐπιβαλλόμενος ἐπὶ ἐμπορευμάτων προερχομένων ἐκ χωρῶν μετὰ τῶν ὁποίων ἔχομεν συνάφει ἐμπορικὴν σύμβασιν.

Ἐμπορικὴ σύμβασις εἶναι ἡ συμφωνία δύο Κρατῶν, διὰ τῆς ὁποίας παρέχουν ἀμοιβαίως διευκολύνσεις εἰς τὸ μεταξὺ τῶν ἐμπόριον, ἰδίᾳ δὲ διὰ τῆς μειώσεως τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν.

Ἐάν εἰς τὴν σύμβασιν ἀναγράφεται ἡ ρήτρα τοῦ μᾶλλον ἐύνοου μένου κράτους, τότε τὸ μεθ' οὗ συνελθῆτη ἡ Ἑλλάς κράτος ἀπολαμβάνει ὅλων τῶν παραχωρηθέντων εἰς ἄλλα Κράτη συμβατικῶν δασμῶν.

Π.χ. ὁ μέγιστος δασμὸς τῶν μεταξωτῶν ὑφασμάτων (κλάσις 245 α) εἶναι δραχμαὶ μεταλλικαὶ 60 τὸ χιλιόγραμμα, ὁ ἐλάχιστος 40 καὶ ὁ συμβατικὸς (Ἰταλία, Γαλλία) δραχμᾶς 32.

Ὁ τελωνειακὸς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου φόρος ὑπολογίζεται κατὰ τοὺς κάτωθι τρεῖς τρόπους :

α) Κατ' εἶδος ὅποτε ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῆ βᾶσει τῆς μετρικῆς μονάδος ἀναλόγως τῆς φύσεως καὶ ποιότητός των εἰς διαφόρους δασμολογικὰς κατηγορίας, κλάσεις καὶ ἐδάφια.

Παρ' ἧμιν ὑπολογίζονται οἱ κατ' εἶδος φόροι ἀναλόγως : α) τῆς ποιότητος, ἦτοι : 1) τοῦ βάρους, 2) τοῦ ὄγκου, 3) τῶν τεμαχίων, π.χ. προκειμένου νὰ εἰσαγάγωμεν ζάχαριν ὁ φόρος θὰ ὑπολογισθῆ κατὰ χιλιόγραμμα, ξυλείαν κατὰ κυβικόν μέτρον, ζῶα κατὰ κεφαλὰς φυσίγγια κατὰ χιλιάδα, πλοῖα κατὰ μέτρον μήνους ἢ κατὰ τόννον.

β) Κατ' ἐκτίμησιν, ὅποτε ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἀναλόγως τῆς ἀξίας τοῦ ἐμπορεύματος, π.χ. 60 % ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀναπτῆρων, 15 % ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν φωνογράφων κλπ.

γ) Κατὰ βᾶρος καὶ κατ' ἐκτίμησιν συγχρόνως, π.χ. τὰ ἀλεξιβρόχια, αἱ σφραγίδες, τὰ ὑάλινα εἶδη διακοσμήσεως κλπ.

Ἄποβαρον. — Ὁ φόρος ἄλλοτε ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ μικτοῦ βάρους καὶ ἄλλοτε, συνηθέστερον, ἐπὶ τοῦ καθαροῦ βάρους (π.χ. ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων).

Τὸ ἀπόβαρον εὐρίσκεται ἢ διὰ πραγματικῆς ἀποσταθμίσεως ἢ διὰ δοκιμαστικῆς ἢ τέλος ἐφαρμόζεται τὸ νόμιμον ἀπόβαρον δυνάμει τοῦ ὁποίου, εἴαν ἐννοεῖται συγκατατίθεται ὁ παραλήπτης, ἀφαιρεῖται τόσον τοῖς ἐκατόν ἐκ τοῦ μικτοῦ βάρους, καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων ὑπολογίζεται ὁ φόρος. π.χ. ὁ νόμος ὀρίζει ὡς νόμιμον ἀπόβα-

ρον 15 % επί των ύφασμάτων . 'Ο παραλήπτης γράφει επί τῆς διασαφήσεως καί εἰς τό κάτω μέρος " Πραγματική ἀποστάθμισις ", εἰάν θέλῃ νά ἐφαρμοσθῇ τό πραγματικόν ἀπόβαρον .

Κατά τήν πραγματικήν ἀποστάθμισιν τό ἐμπόρευμα ζυγίζεται γυμνόν, δηλ. ἀπηλλαγμένον παντός χρησιμεύοντος διά τήν συσκευασίαν, τήν τοποθέτησιν, τήν ὑποστήριξιν ἢ προφύλαξιν τοῦ ἐμπορεύματος π.χ. τῶν σιδηρῶν ἐλασμάτων τοῦ κηρωτοῦ ἢ ἄλλου ὑφάσματος, τῶν σχοινίων, σπάγγων, ῥοκανιδίων κτλ.

Όταν ὀρίζεται ὅτι λαμβάνεται ὡς βάσις τό μικρόν βάρος, ὁ παραλήπτης δέν δύναται νά ζητήσῃ τόν διαχωρισμόν τοῦ ἐμπορεύματος ἀπό τοῦ περικαλύμματος, ἵνα τοῦτο ὑπαχθῇ εἰς ἄλλην κλάσιν. Τά δοχεῖα τά χρησιμεύοντα ὡς περικαλύμματα τοῦ ἐμπορεύματος ὑποβάλλονται εἰς ἄλλον δασμόν, ἐφόσον τό ἐμπόρευμα ὑπόκειται εἰς δασμόν ἐπί τῇ βάσει τοῦ καθαροῦ βάρους.

Δ α σ μ ο λ ό γ ι ο ν καλεῖται ὁ πίναξ ὁ περιλαμβάνων τούς ἐπί τῆς εἰσαγωγῆς καί μεταφορᾶς ἰσχύοντας φόρους. Τό πρῶτον δασμολόγιον ἐγένετο διά ψηφίσματος τοῦ Καποδιστρίου τό 1830, κατόπιν δέ ἐγένοντο μεταρρυθμίσεις τό 1856, τό 1864, 1867, 1884 καί ἡ τελευταία τό 1923. Τό νέον Δασμολόγιον εἰσαγωγῆς διαιρεῖ τά ἐμπορεύματα εἰς 24 κατηγορίας, ὑποδιαιρουμένας εἰς 293 κλάσεις καί εἰς 1221 ἐδάφια καί ὑπεδάφια καί χαρακτηρίζεται ὡς κατ' ἔξοχήν προστατευτικόν τῆς βιομηχανίας .

Δ ι ά κ ρ ι σ ι ς ἐ μ π ο ρ ε υ μ ά τ ω ν . - Ἀπό τελωνειακῆς ἀπόψεως τά ἐμπορεύματα διακρίνονται εἰς 5 κατηγορίας :

α) εἰς ἀτελῆ, δηλ. ἐμπορεύματα μή ὑποκείμενα εἰς φόρον κατά τήν εἰσαγωγήν ἢ ἐξαγωγήν ἢ μεταφοράν των.

β) εἰς ὑποκείμενα, δηλ. ἐμπορεύματα πληρώνοντα φόρον κατά τήν εἰσαγωγήν καί ἐξαγωγήν ἢ μεταφοράν των.

γ) εἰς ἀπηλλαγμένα δηλ. ἐμπορεύματα, τά ὅποια εἶναι μέν κατά τήν τοποθεσίαν ὑποκείμενα εἰς φόρους, ἀλλ' ἐξαιροῦνται καί ἀπαλλάσσονται, εἴτε λόγῳ τοῦ κοινωφελοῦς προορισμοῦ των, π.χ. τά πρὸς χρῆσιν τοῦ Κράτους ἢ τά τιθέμενα ἐκθέσεων κλπ. εἴτε λόγῳ τῆς ιδιότητός τοῦ εἰσάγοντος τά ἐμπορεύματα προσώπου, π.χ. τά εἰσαγόμενα ὑπό τῶν πρεσβειῶν.

δ) εἰς ἀπηγορευμένα, δηλ. ἐμπορεύματα τά ὅποια δέν δύνανται νά εἰσαχθῶσιν εἴτε πρὸς προφυλακτικόν σκοπόν, π.χ. ἀπαγορεύεται λόγῳ τῆς φυλλοξήρας εἰσαγωγή διαφόρων φυτῶν καί σπόρων, εἴτε λόγῳ τῆς Κρατικῆς πολιτικῆς, εἴτε μονοπωλίου κλπ.

ε) εἰς ὑπόπροσωρινήν ἀτέλειαν, δηλ. ἐμπορεύματα εἰσαγόμενα ἀτελῶς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑπό τόν ὄρον τῆς

έπανεξαγωγής των μετά προηγουμένην μεταποίησιν έντός ώρισμένης προθεσμίας επί τῷ σκοπῷ τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας π.χ. ζάκχαρις πρὸς κατασκευὴν ζαχαροπῆκτων, φάθαι πρὸς κατασκευὴν πέλων κλπ.

στ) εἰς ἀποσκευάς, δηλ. τὰ εἶδη τὰ ὅποια κομίζουν οἱ ἐπιβάται πρὸς ἰδίαν των χρῆσιν καὶ εἶναι ἀππλλαγμένα τέλους.

47. Περὶ τελωνισμοῦ ἔμπορευμάτων .

Τελωνισμός .- Καλεῖται τὸ σύνολον τῶν ἀπαραιτήτων διατυπώσεων ἐν τῷ τελωνεῖῳ προκειμένου νά παραλάβωμεν ἢ νά ἀποστείλωμεν ἐν ἔμπορευμα . Ἀνατελωνισμός λέγεται ὁ νέος Τελωνισμός τὸν ὅποιον διενεργεῖ ὁ Τελώνης ἔχων ἀμφιβολίας περὶ τοῦ πρώτου τελωνισμοῦ.

Λαθρέμπριον, εἶναι ἡ παραλαβὴ ἢ ἡ ἀποστολὴ ἔμπορευμάτων ἄνευ πληρωμῆς τῶν νομίμων φόρων. Τὸ λαθρεμπόριον τιμωρεῖται : α) διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἴσης πρὸς τὸ διπλοῦν μέχρι τοῦ δεκαπλοῦ τῶν φόρων, τοὺς ὁποίους θά ἐπλήρωνε τὸ ἔμπορευμα κανονικῶς ἐκτελωνιζόμενον .

β) Διὰ στερήσεως τῆς ἐλευθερίας τοῦ λαθρεμπορίου καὶ

γ) Διὰ μειώσεως τῆς καταστάσεως, ὥστε νά στερηθῇ ὁ λαθρέμπορος δικαιωμάτων ὀριζομένων ἐν τῷ Νόμῳ. Π.χ. στερεῖται πάσης δημοσίας θέσεως κλπ.

Χαρακτηρίζονται τελωνειακὰ καὶ παραβάσεις : Ἡ μὴ τήρησις τῶν νομίμων τελωνειακῶν διατυπώσεων, π.χ. ἡ φόρτωσις ἔμπορευμάτων ἄνευ ἀδείας τοῦ τελώνου τιμωρεῖται διὰ χρηματικοῦ προστίμου ἀναλόγως τῆς σοβαρότητος τῆς παραβάσεως .

Ἐκτελωνιστάι .- Εἶναι ἐπαγγελματῆαι οἱ ὅποιοι κατ' ἐντολήν τῶν ἐνδιαφερομένων φροντίζουν διὰ τὸν ἐκτελωνισμόν τῶν ἔμπορευμάτων ἐπὶ ἀμοιβῇ. Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐκτελωνιστοῦ εἶναι χρησιμώτατον διὰ τοὺς ἐμπόρους λόγῳ τῶν πολλῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς μὴ ἀκριβοῦς τηρήσεως αὐτῶν.

Οἱ ἐκτελωνισταὶ λαμβάνουσιν κατόπιν ἐξετάσεων ἄδειαν παρά τῆς Τελωνειακῆς ἀρχῆς καὶ διατελοῦν ὑπὸ τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῶν ἐκτελωνιστῶν ἐδρεῦοντος ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν .

Τελωνειακὰ ἀμφισβητήσεις .- Εἶναι ἡ ἔνστασις ἣτις γίνεται περὶ τὴν δασμολογικὴν κατάταξιν τοῦ ἔμπορεύματος κατὰ τὸν ἐκτελωνισμόν. Ἡ ἀμφισβήτησις ὑποβάλλεται ἢ

παρά τοῦ ἐνδιαφερομένου διά τὸ ἐμπόρευμα ἢ παρά τοῦ Τελώνου καὶ Ἐλεγκτοῦ .

Ἐάν πρόκειται περί ἀμφισβητήσεως ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ ἐκ τελωνιζομένου ἐμπορεύματος πρὸς καθορισμὸν τοῦ τέλους κατ'ἐκτίμησιν , ὀρίζονται δύο πραγματογνώμονες , ἀνά εἷς ἐκ μέρους τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ παραλήπτου, ἐν περιπτώσει δέ διαφωνίας καὶ τούτων ἡ Δικαστικὴ ἀρχὴ ὀρίζει ἐπιδιαιτητὴν .

Ἐγερθείσης ἀμφισβητήσεως τὸ Τελωνεῖον λαμβάνει τριπλοῦν δεῖγμα ἐκ τοῦ ἀμφισβητουμένου ἐμπορεύματος, ὃ δέ παραλήπτης παρακαταθέτων εἰς τὸ Τελωνεῖον τὸ ζητούμενον τέλος ἢ οἰδῶν ἐπαρκῆ ἐγγύησιν, δύναται νὰ παραλάβῃ τὸ ἐμπόρευμά του .

Τελωνειακὰ ἔγγραφα .- Εἶναι τὰ χρησιμοποιούμενα κατὰ τὰς τελωνειακὰς διατυπώσεις . Ἐξ αὐτῶν τὰ σπουδαιότερα εἶναι τὸ δηλωτικόν, αἱ διασαφήσεις καὶ τὰ ἔγγραφα τῆς ἀποταμιεύσεως .

Δηλωτικὸν εἶναι ἡ περιληπτικὴ δήλωσις τοῦ φορτωτοῦ περί τῶν εἰσαγομένων ἢ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων . Τὸ δηλωτικὸν εἰσαγωγῆς ἀφορᾷ τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα ἐμπορεύματα, συντάσσεται παρά τοῦ πλοίαρχου ἢ τοῦ πράκτορος καὶ περιλαμβάνει περιληπτικῶς πάντα τὰ ἐμπορεύματα κατὰ ποσόν, εἶδος, ἀριθμὸν καὶ βᾶρος τῶν δεμάτων μετὰ τῶν σημείων καὶ ἀριθμῶν .

Ἀπόσπασμα Δηλωτικοῦ εἶναι τὸ ἔγγραφον μὲ τὸ ὅποῖον ἐφοδιάζει τὸν πλοίαρχον τὸ Τελωνεῖον τοῦ λιμένος τοῦ πρώτου κατάπλου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, τὸ ἀναγράφον τὰ διὰ τούτους λοιπούς λιμένας προοριζόμενα ἐμπορεύματα .

Ἐκδίδονται τόσα ἀποσπάσματα ὅσα εἶναι οἱ λιμένες τοῦ ἐσωτερικοῦ . Ἐάν τὸ φορτίον προορίζεται διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ἐκδίδεται ἐν μόνον ἀπόσπασμα . Εἰς τὸν πλοίαρχον δύναται νὰ ἐπιστραφῇ τὸ δηλωτικόν : α) ἐάν οὐδὲν ἐμπόρευμα ἐξεφορτώθῃ καὶ β) ἐάν ἀπεβιβάσθῃ ἐμπόρευμα καὶ ὁ πλοίαρχος παρέδωκεν εἰς τὸ Τελωνεῖον ἀπόσπασμα τοῦ δηλωτικοῦ διὰ τὰ ἀποβιβασθέντα ἐμπορεύματα ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτοῦ .

Δηλωτικὸν ἐξαγωγῆς εἶναι ἡ δήλωσις τοῦ ἐξαγομένου ἐμπορεύματος ἢ συντασσομένη παρά τοῦ Τελωνεῖου καὶ ἀναγράφουσα τὰ ἐμπορεύματα κατ'εἶδος καὶ ποσόν .

Διασάφησις καλεῖται ἡ λεπτομερὴς δήλωσις περί τοῦ παραλαμβανομένου ἢ ἀποστελλομένου ἐμπορεύματος, βάσει τῆς ὁποίας γίνεται ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ βεβαίωσις τῶν φόρων . Ἡ διασάφησις ἀποτελεῖ τίτλον ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ πᾶσα διαφορὰ μεταξύ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐμπορεύματος κατὰ τὸν ἔλεγχον τιμωρεῖται διὰ προστίμου .

Είναι απαράδεκτος ή διασάφησης ή μή περιέχουσα ἅπαντα τὰ στοιχεῖα ἢ ἡ φέρουσα διορθώσεις, παραλείψεις καὶ ἀλλοιώσεις .

Εἰ δὲ ἡ διασαφήσεων .- Ὑπάρχουν πέντε εἴδη διασαφήσεων :

α) διασάφησης εἰσαγωγῆς διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχόμενα καὶ διὰ τὴν κατανάλωσιν προοριζόμενα ἐμπορεύματα.

β) διασάφησης ἀποταμιεύσεως διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχόμενα καὶ διὰ τὴν ἀποταμίευσιν προοριζόμενα.

γ) διασάφησης ἐξαγωγῆς διὰ τὰ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀποστελλόμενα .

δ) διασάφησης διαμετακομιῆς διὰ τὰ προοριζόμενα, νὰ διαμετακομισθῶσιν ἀπὸ ἐνὸς λιμένος εἰς ἕτερον καὶ

ε) διασάφησης μεταφορᾶς διὰ τὰ μεταφερόμενα ἀπὸ ἐνὸς λιμένος τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰς ἕτερον.

Περιεχόμενον αὐτῆς .- Ἡ διασάφησης δέον νὰ περιέχη : α) τὸ ὄνομα τοῦ παραλήπτου ἢ τοῦ ἀποστολέως , β) τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου, τὴν ἐθνικότητα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ πλοιοκτήτου, γ) τὸν τόπον τῆς προελεύσεως ἢ προορισμοῦ τοῦ ἐμπορεύματος, δ) τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν δοχείων μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν σημείων καὶ ἀριθμῶν, ε) λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐμπορεύματος κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ δασμολογίου (εἶδος, ποιότης, ποσότης), στ) τὴν ἀξίαν, ζ) τὴν στατιστικὴν κατάταξιν .

Ἡ διασάφησης ὑπογράφεται παρὰ τοῦ παραλήπτου ἢ ἀποστολέως Μεταβολὴ τοῦ κειμένου δέν ἐπιτρέπεται παρὰ μόνον πρό τοῦ τελωνισμοῦ, ἐν περιπτώσει παραλείψεως ἢ πλάνης.

Διαφορὰ διασαφήσεως πρὸς εὐρεθῆ .- Ἐάν εὐρεθῶσιν ἐμπορεύματα ὀλιγώτερα τῶν ἀναγραφόμενων ἐν τῇ διασαφήσει, εἰσπράττεται τὸ τέλος τῶν εὐρεθέντων καὶ πρόσθετον 5 % ἐπὶ τῆς διαφορᾶς, δηλ. ἐάν τὸ τέλος κατὰ τὴν διασάφησην ἦτο δραχμαὶ 10.000 καὶ ἐβεβαιώθη κατὰ τὸν τελωνισμὸν τέλος 8.000 δραχμῶν θὰ πληρώσωμεν δραχμάς 8000 + 5 %, ἥτοι δραχμάς 8.400 .

β) Ἐάν εὐρεθῶσιν ἀντιθέτως περισσότερα τῶν ἀναγραφόμενων εἰς τὴν διασάφησην, θὰ εἰσπραχθῇ τὸ τέλος τῶν εὐρεθέντων καὶ 15% ἐπὶ τῆς διαφορᾶς. Πάντως ὁ Νόμος ἀναγνωρίζει ὡς ὄριον ἀνοχῆς διαφορὰν ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον 5 % .

γ) Ἐάν ἡ διασάφησης θεωρῇ τὰ ἐμπορεύματα ὡς ἀτελῆ καὶ εὐρεθῶσι ταῦτα ὑποκειμένα, θὰ εἰσπραχθῇ τὸ νόμιμον τέλος καὶ πρόσθετον τέλος 15 % .

δ) Ἐάν ἀντιθέτως τὰ ἐμπορεύματα εὐρεθῶσιν ἀτελῆ, ἐνῶ ἐν τῇ

διασαφήσει αναγράφονται ως υποκείμενα, οὐδέν τέλος εἰσπράττεται.

ε) Δύναται νά κατατεθῆ διασαφήσις μέ αγνωστον τό περιεχόμενον, ὅποτε εἰσπράττεται πρόσθετον τέλος 15 % ἐπί τοῦ : εἰσαγωγικοῦ τέλους.

στ) Τέλος πρόσθετον 5 % εἰσπράττεται, ὅταν ὑπάρχη ἀσάφεια ἐν τῇ διασαφήσει ὡς πρὸς τήν περιγραφὴν τοῦ ἐμπορεύματος.

50 . Τ ε λ ω ν ε ι α κ α ἰ π ρ ᾶ ξ ε ι ς .

Εἰσαγωγική .- Παρουσιάζομεν τήν ἄδεια τοῦ Πρακτορείου καί ἐν ἐλλείψει τοιαύτης τήν φορτωτικὴν εἰς τόν ἀποθηκάριον τοῦ Τελωνεῖου, ἵνα βεβαιωθῶμεν, ὅτι τὸ ἐμπόρευμα ὑπάρχει εἰς τὰς ἀποθήκας .

Μετά τήν βεβαίωσιν ὑπὸ τοῦ ἀποθηκαρίου ὅτι τὸ ἐμπόρευμα ἀπεριβιάσθη εἰς τήν ἀποθήκην του, συντάσσομεν εἰς διπλοῦν Δ ι α - σ ᾶ φ η σ ι ν Εἰ σ α γ ω γ ῆ ς ἔνσημον ἢ ὅποια θεωρεῖται παρά τοῦ ἀποθηκαρίου καί τοῦ Τελώνου ἢ τοῦ ἐλεγκτοῦ, ἀριθμεῖται καί καταγράφεται εἰς τὸ βιβλίον Ἀντιγραφῆς Διασαφήσεων εἰσαγωγῆς.

Κατόπιν γίνεται ὁ ἔλεγχος τῆς διασαφήσεως παρά τοῦ ἐλεγκτοῦ τοῦ Τελωνεῖου παρουσίᾳ καί ὑπελεγκτοῦ, ὅπου ὑπάρχει τοιοῦτος. Πρὸς τοῦτο ἀνοίγονται τὰ δέματα, ζυγίζεται τὸ ἐμπόρευμα καί ἐξετάζεται τὸ εἶδος του καί ἡ ποιότης, ἐν ἀνάγκῃ καί διὰ τοῦ παρά τῷ Τελωνεῖω Χημικοῦ.

Μετά τόν ἔλεγχον ὁ ἐλεκτής συμπληρώνει τήν διασαφήσιν καί ὀρίζει τοὺς πληρωτέους φόρους, οἵτινες καί αναγράφονται εἰς Πρόχειρον βιβλίον χρεώσεως, διό καί λέγεται ὅτι χρεώνει τήν διασαφήσιν. Κατόπιν ἡ διασαφήσις παραδίδεται εἰς τόν Τελωνειακόν Ταμίαν, ὅστις δυνάμει διπλοτύπου ἀποδείξεων εἰσπράττει τὰ τέλη καί δικαιώματα τοῦ Τελωνεῖου.

Μετά τήν πληρωμὴν τῶν τελῶν ἐκ μέρους τοῦ παραλήπτου δίδεται εἰς αὐτόν ἄ δ ε ι α ἔ ξ ὀ δ ο υ ἐπί χαρτοσήμου ἀναγράφουσα τόν ἀριθμὸν τῶν ἀποδεικτικῶν πληρωμῆς, τὸ εἶδος τοῦ ἐμπορεύματος, τὰ δοχεῖα ἢ δέματα μετὰ τῶν σημείων, ἀριθμῶν καί λοιπῶν στοιχείων. Ἡ ἄδεια αὕτη ἐπιδεικνύεται εἰς τόν ἐπί τῆς ἐξόδου ὑπάλληλον, ὅστις σημειώνει εἰς εἰδικὸν βιβλίον τὰ ἐξαγόμενα ἐμπορεύματα.

Ἐάν τὸ ἐμπόρευμα εἰσήχθη διὰ ξηραῶς, κομίζεται διὰ τῶν κεκαυονισμένων ὀδῶν εἰς τὸ πλησιέστερον Τελωνεῖον. Ἐάν ἡ μεταφορὰ τοῦ ἐμπορεύματος γίνεται σιδηροδρομικῶς, κλείεται ἡ φορτάμαξα ὑπὸ τῆς Τελωνειακῆς Ὑπηρεσίας διὰ κλειθρῶν καί μολυβδοσφραγίζεται. Τὰ ἐμπορεύματα συνοδεύονται ὑπὸ τελῶν, ὑπαλλήλων καί ἀποστέλλον -

ται εἰς τὸ Τελωνεῖον προορισμοῦ διὰ φύλλου πορείας.

Ἐἰσαγωγή ἐμπορευμάτων γίνεται ὡσαύτως διὰ ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ διὰ συστημένων ἀντικειμένων. Ὁ τελωνισμός ἐνεργεῖται εἰς ὠρισμένα τελωνεῖα μετὰ τὸ ἀνοίγμα τοῦ δέματος ὑπὸ τοῦ ταχυδρομείου καὶ μετὰ ταῦτα τὸ δέμα ἀποστέλλεται εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τῆς κατοικίας τοῦ παραλήπτου. Ὡς δηλωτικόν τοῦ ταχ/κοῦ δέματος χρησιμεύει τὸ δελτίον ἀποστολῆς τοῦ ταχ/μείου τῆς ἀποστολῆς τοῦ δέματος, τηρεῖται δέ εἰδικόν βιβλίον διασαφήσεων εἰσαγωγῆς ταχ/κῶν δεμάτων .

Δ ι κ α ι ὡ μ α τ α ὑ π ε ρ η μ ε ρ ί α ς .- Τὰ ἐμπορεύματα τὰ ἀποτιθέμενα εἰς τὰς ἀποθήκας ἢ τὸν περίβολον τοῦ Τελωνείου ἐπὶ ὀκτώ (συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἡμέρα ἀποβιβάσεως) ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἀπεβιβάσθησαν, οὐδὲν πληρώνουν. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης καὶ κατὰ τὰς 15 πρώτας ἡμέρας ὑποβάλλονται εἰς δικαίωμα ὑπερμερίας δι' ἐκάστην ἡμέραν καὶ δι' ἕκαστον δοχεῖον ἢ δέμα μὴ ὑπερβαῖνον τὰς 50 ὀκάδας ἢ καὶ πολλαπλάσιον δικαίωμα ἐφόσον τὸ βάρος εἶναι ἀνώτερον κατὰ λόγον ὡν 50 ὀκάδων.

Π ρ ο σ ω ρ ι ν ῆ ἄ τ ε λ ε ι α .- Εἶναι ἡ εἰσαγωγή ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ πρώτων ὑλῶν ἄνευ πληρωμῆς τῶν ἐν γένει εἰσαγωγικῶν τελῶν ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅπως ἀφοῦ ἐπεξεργασθῶσιν ἢ μεταποιηθῶσιν, ἔξαχθῶσιν ἐκ νέου ἢ ἀποταμιευθῶσιν ἐντὸς ὠρισμένης προθεσμίας. Σκοπὸς τῆς προσωρινῆς ἀτελείας εἶναι ἡ ὑποστήριξις τῆς βιομηχανίας, τὰ δέ εἶδη ὀρίζονται διὰ Διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Δασμολογίου καὶ τῶν Ἐμπορικῶν Συμβάσεων .

Ἐ ξ α γ ω γ ῆ .- Καλεῖται οὕτω ἡ ἀποστολὴ εἰς τὸ ἔξωτερικόν πρὸς κατανάλωσιν : α) τῶν ἐγχωρίων προϊόντων καὶ β) τῶν πρὸς ταῦτα ἐξομοιωθέντων ἔξωτερικῶν προϊόντων μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τελῶν εἰσαγωγῆς.

Δ ι α τ υ π ὡ σ ε ι ς ἔ ξ α γ ω γ ῆ ς .- Πρὸς ἔξαγωγὴν ἐμπορευμάτων πρέπει α) νὰ κατατεθῇ **Δ ι α σ ἄ φ η σ ι ς ἔ ξ α γ ω γ ῆ ς**, ἡ ὁποία θεωρεῖται παρά τοῦ Ἐλεγκτοῦ τοῦ Τελωνείου καὶ καταχωρίζεται εἰς τὸ βιβλίον Ἀντιγραφῆς Διασαφήσεων ἔξαγωγῆς.

β) Μετὰ ταῦτα γίνεται ὁ ἔλεγχος ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτοῦ καὶ βεβαιοῦνται οἱ τυχόν πληρωτέαι ἔξαγωγικοί φόροι.

γ) Μετὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν ἐκδίδεται ἡ **Ἄ δ ε ι α φ ο ρ - τ ὡ σ ε ω ς**, ἡ ὁποία δίδεται εἰς τὸν φορτωτὴν. Ἐπὶ τῆς ἀδείας ταύτης βεβαιοῖ τὴν φόρτωσιν τῶν ἐμπορευμάτων τὸ Πρακτορεῖον ἢ ὁ Πλοίαρχος καὶ ὁ Ὑπελεγκτὴς τοῦ Τελωνείου.

δ) Ὡσαύτως συντάσσεται τελωνειακὴ φορτωτικὴ .

ε) Ἐὰν θέλῃ ὁ ἔξαγωγεὺς, δύναται νὰ λάβῃ **Δ η λ ω τ ι κ ὸ ν**

ἔ ξ α γ ω γ ῆ ς , ἀφοῦ ἐπισυναφθῆ ἡ ἄδεια φορτώσεως εἰς τὴν σχετικὴν διασάφσιν.

Ἐνῶ κατὰ κανόνα ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων ἔχουν ἐπιβληθῆ τέλη, ἀντιθέτως κατ' ἐξαίρεσιν ὑπάρχουν τέλη ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς εἴτε κατὰ βάρος, εἴτε κατ' ἀξίαν εἰς συνάλλαγμα π.χ. Ὑπάρχουν τέλη εἰς τὰ ἐξῆς ἐξαγόμενα εἶδη, σῦκα, ἀφιονόσπορος, σπόγγοι, ἀρχαιότητες, χασίς, ελαιοπυρῆνες, θραύσματα ὕαλων, ράκη, ἔρια, κουκούλια, αὐγοτάραχον, χαρούπια, παλαιὰ μέταλλα, ἀκατέργα στα δέρματα κλπ.

Ἀ π ο σ τ ο λ ῆ εἰ ς τ ὄ ἔ σ ω τ ε ρ ι κ ὸ ν . - Πρὸς ἀποστολὴν ἐμπορευμάτων ἀπὸ τινος λιμένος τοῦ Κράτους ἐγχωρίων προῦόντων ἢ ἐλευθέρων εἰσαγωγικῶν τελῶν ξενικῶν τοιούτων εἰς ἄλλον λιμένα ἀπαιτεῖται ἡ κατάθεσις εἰς τὸ Τελωνεῖον Δ ι α σ α φ ῆ - σ ε ω ς Μ ε τ α φ ο ρ ᾶ ς εἰς τριπλοῦν. Τὸ ἐν ἀντίτυπον εἶναι ἔνσημον καὶ παραμένει εἰς τὸ Τελωνεῖον, τὸ δὲ ἕτερον εἶναι ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου (ἄσημον) καὶ παραδίδεται εἰς τὸν φορτωτὴν, ὁ ὅποιος τὸ ἀποστέλλει εἰς τὸν παραλήπτην.

Τὸ Τελωνεῖον προβαίνει εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐμπορεύματος καὶ εἰάν τὸ πρὸς μεταφορὰν ἐμπόρευμα ὑπόκειται εἰς τέλος κατὰ τὴν μεταφορὰν, π.χ. ἐλαῖαι, σῦκα κτλ. ὁ φορτωτὴς πληρώνει τὰ τέλη ταῦτα, τὸ δὲ Τελωνεῖον ἐκδίδει τὴν ἄδειαν φορτώσεως.

Ἐάν τὸ ἐμπόρευμα ὑπόκειται εἰς φόρους ἐξαγωγῆς ἢ ἀπαγορευεται ἡ ἐξαγωγή του, ὁ φορτωτὴς ὑποχρεοῦται εἰς κατάθεσιν ἐγγυήσεως ἴσης πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ ἐμπορεύματος. Ἡ Τελωνειακὴ Ἀρχὴ τοῦ τόπου τῆς ἐκφορτώσεως ὑποχρεοῦται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ν' ἀποστείλῃ εἰς τὸ Τελωνεῖον τῆς φορτώσεως ἔγγραφον καλούμενον ἐγυολυτήριον, διὰ τοῦ ὁποῦο γνωστοποιεῖ, ὅτι τὰ ἐμπορεύματα ἐξεφορτώθησαν πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐνδιαφερομένου ἀπὸ τῆς ἐγγυήσεως.

Π α ρ α λ α β ῆ . - Πρὸς παραλαβὴν τοῦ ἐμπορεύματος ὁ παραλήπτης θὰ καταθέσῃ τὴν ἄδειαν πρακτορείου ἢ τοῦ πλοιάρχου καὶ τὴν ἄσημον διασάφσιν εἰς τὸ Τελωνεῖον.

Δ ι α μ ε τ α κ ὸ μ ι σ ι ς . - Καλεῖται οὕτω ἡ διέλευσις τοῦ ἐμπορεύματος διὰ τινος χώρας ἄνευ πληρωμῆς τῶν τελωνειακῶν φόρων, καθὼς καὶ ἡ μεταφορὰ ὑποκειμένων ἐμπορευμάτων ἄνευ πληρωμῆς τῶν δασμῶν ἀπὸ τινος λιμένος εἰς ἄλλον, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ θὰ καταβληθοῦν οἱ δασμοί, π.χ. εἰσαγωγή τελοῦ ἐξ Αἰγύπτου εἰς Θεσσαλονίκην πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὴν Σερβίαν ἢ ἡ εἰσαγωγή καιχάμρεως ἐκ Γαλλίας εἰς Θεσσαλονίκην πρὸς ἀποστολὴν εἰς Καβάλλαν, ὁποῦ καὶ θὰ γίνῃ ὁ ἐκτελωνισμός. Λόγω τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τῆς Ἑλλάδος, ἡ διαμετακινήσις ἀποτελεῖ σημαντικὸν συντελεστὴν διὰ

τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν τῆς χώρας.

Δ ι α τ υ π ῶ σ ε ι ς δ ι α μ ε τ α κ ο μ ῖ σ ε ω ς .-α)
Ὅταν ἀναγράφεται ἐν τῷ δηλωτικῷ, ὅτι τὸ ἐμπόρευμα εἶναι πρὸς διαμετακόμισιν, δὲν κατατίθεται διασαφῆσις, ἀλλ' ἐκδίδεται ἀπλῆ ἄδεια καὶ δὲν ἐνεργεῖται ἡ ἐξέτασις τῶν ἐμπορευμάτων. Ἡ Τελωνειακὴ ἀρχὴ δίδει εἰς τὸν πλοίαρχον ἢ τὸν πράκτορα ἀπόσπασμα τοῦ δηλωτικοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφονται οἱ ἀριθμοί, τὸ εἶδος, τὸ ποσόν καὶ τὸ βάρος τῶν δοχείων. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο παραδίδεται εἰς τὴν τελωνειακὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου τῆς ἐκφορτώσεως, ἡ ὁποία ἐν- τὸς μηνὸς ἀποστέλλει ἀντίγραφον τοῦ ἀποσπάσματος καὶ τῆς διασα- φήσεως εἰς τὸ Τελωνεῖον τῆς διαμετακομίσεως, ἐκτός τῶν Τελωνεί- ων α' καὶ β' τάξεως, τὰ ὁποῖα ἀποστέλλουν μόνον ἀντίγραφα τοῦ ἀ- ποσπάσματος δηλωτικοῦ.

β) Ὅταν τὸ δηλωτικὸν δὲν ἀναγράφῃ, ὅτι τὸ ἐμπόρευμα προο- ρίζεται νὰ διαμετακομισθῇ, τότε κατατίθεται **Δ ι α σ ἄ φ η σ ι ς δ ι α μ ε τ α κ ο μ ῖ σ ε ω ς** ὁμοίᾳ πρὸς τὴν διασαφήσιν εἰσα- γωγῆς, γίνεταί ἡ ἐξέτασις τοῦ ἐμπορευμάτος καὶ ἐπιτρέπεται ἡ με- ταφόρτωσις κατόπιν ἀδείας τοῦ Τελωνείου.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τὸ Τελωνεῖον ζητεῖ ἐγγύησιν, ὅτι τὰ μετα- φερθέντα ἐμπορεύματα θά ἀποβιβασθοῦν εἰς λιμένα τοῦ ἐσωτερικοῦ, διὰ πᾶσαν δέ διαφορὰν εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι ὁ ἀποστολεύς καὶ ὁ ἐγγυητής.

Ὅσαύτως ὁ νόμος ἀπαγορεύει τὴν μεταφόρτωσιν ἐπὶ πλοίων μικροτέ- ρων τῶν 30 τόννων καὶ τὴν σφράγισιν τῶν ἐμπορευμάτων τῶν προορι- ζομένων διὰ τὰς ὑποδεεστέρας Τελωνειακὰς Ἀρχὰς τῶν Τελωνείων β' τάξεως. Εἶναι τέλος ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐξέτασις τῶν ὑπὸ διαμετακό- μισιν οἶνοπνευματωδῶν ποτῶν, ζαχαρέως, ὑφασμάτων καὶ ἐνδυμά- των, δερμάτων, εἰδῶν ἐκ δέρματος, ἐμπορευμάτων μὲ ἀγνωστον τὸ περιεχόμενον, ἐμπορευμάτων ἐπὶ τῶν ὁποίων παρουσιάσθη διαφορὰ μεταξὺ δηλωτικοῦ εἰσαγωγῆς καὶ διασαφήσεως καὶ αἰτήσεως μεταφορ- τώσεως καὶ τέλος ἐμπορευμάτων τῶν ὁποίων κρίνεται ἀπαράλιττος ἡ ἐξέτασις.

Ἀ πο τ α μ ῖ ε υ σ ι ς .- Ἀποταμίευσις εἶναι ἡ προσωρι- νὴ καὶ ἄνευ πληρωμῆς τῶν φόρων ἐναποθήμευσις εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Τελωνείου ὑποκειμένων ἐμπορευμάτων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προ- ερχομένων καὶ μὴ προοριζομένων ἀμέσως νὰ παραληφθῶσι πρὸς κατα- νάλωσιν.

Διακρίνομεν τρία εἶδη ἀποταμιεύσεως : α) τὴν π ρ α γ μ α- τ ι κ ῆ ν, ὁπότε τὰ ἐμπορεύματα ἐναποθημεύονται εἰς τὰς ἀποθή- κας τοῦ Δημοσίου, β) ε ἴ μ ο ν ι κ ῆ ν, ὁπότε τὰ ἐμπορεύματα ἀ-

ποθηκούνται εἰς ἰδιωτικὴν ἀποθήκην τοῦ ἀποταμιευτοῦ καὶ γ) τὴν εἰδικήν, ἣ ὁποία παρέχεται εἰς ἔμπορεύματα ἀπαιτοῦντα εἰδικὰς ἐγκαταστάσεις ἢ εἰς ἔμπορεύματα τῶν ὁποίων ἡ παρουσία εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς ἀποταμιεύσεως, εἶναι ἐπικίνδυνος διὰ τὰ ἄλλα ἔμπορεύματα.

Διατυπώσεις ἀποταμιεύσεως.— Πρὸς ἀποταμίευσιν ἔμπορευμάτων ἀπαιτεῖται ἡ κατάθεσις διασαφήσεως ὁμοίας πρὸς τὴν διασαφήσιν εἰσαγωγῆς φερούσης τὸν ὄρον "Πρὸς ἀποταμίευσιν". Μετὰ ταῦτα γίνεται ἔλεγχος τοῦ ἔμπορευματος, ὡς καὶ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν. Ὁ ἀποταμιευτὴς υποβάλλει καὶ ἀἴτησιν ἀποταμιεύσεως πρὸς τὸν Ἐπιστάτην τοῦ Τελωνείου, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναγράφει λεπτομερῶς τὰ ἔμπορεύματα, ὡς ταῦτα καθωρίσθησαν παρὰ τῆς Τελωνειακῆς Ἀρχῆς. Ὁ Ἐπιστάτης χορηγεῖ εἰς τὸν ἀποταμιευτὴν ἀπόδειξιν διὰ τὰ κατατεθέντα ἔμπορεύματα.

Ἐάν τὰ ἔμπορεύματα πρόκειται νὰ ἀποταμιευθῶσιν εἰς ἰδιωτικὴν ἀποθήκην, ὁ ἀποταμιευτὴς δεόν νὰ παράσχη καὶ ἐγγύησιν ἀξιοχρέου προσώπου διὰ τὰ τέλη καὶ δικαιώματα μόνον, ἐνῶ ὁ ἀποταμιευτὴς εὐθύνεται καὶ διὰ τὰς ποινάς, αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλονται, ἐν ᾗ περιπτώσει ἐξαχθῆ τὸ ἔμπορευμα ἐκ τῆς ἀποθήκης ἀνευ τηρήσεως τῶν κατωτέρω νομίμων διατυπώσεων.

Κατὰ τὸν νόμον τιμωρεῖται πᾶσα ἔλλειψις ἔμπορευμάτων, ἐάν ἐντὸς 48 ὥρῶν ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως καὶ βεβαιώσεως τοῦ ἔλλειμματός δὲν καταβληθῶν τὰ ὀφειλόμενα τέλη καὶ πρόστιμα, ὡς τελωνεϊκὴ παράβασις, ἄλλως μετὰ τὴν παρέλευσιν 48 ὥρῶν ἡ πράξις χαρακτηρίζεται ὡς ἰδιώνυμον καὶ τιμωρεῖται διὰ τῶν ποινῶν τῆς λαθρεμπορίας.

Διὰ τὰ ἀποταμιευθέντα εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Δημοσίου ἔμπορεύματα ὁ ἀποταμιευτὴς πληρώνει δικαίωμα ἀποταμιεύσεως ἡμίσεος μεταλλικοῦ λεπτοῦ κατ'ὄκταν καὶ δι' ἐκάστην τριμηνίαν ἐπὶ τοῦ μικτοῦ βάρους. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐπὶ ἐνοικίῳ παραχώρησις διαμερίσματος εἰς ἀποθήκην τοῦ Δημοσίου.

Παρελθούσης τῆς προθεσμίας τῆς ἀποταμιεύσεως ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῆ τὴν διετίαν ἀπὸ τῆς ἀποταμιεύσεως, καλεῖται ὁ κύριος τοῦ ἔμπορευματος νὰ παραλάβῃ τοῦτο ἢ νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐντὸς 20 ἡμερῶν, παρελθούσης δὲ καὶ τῆς προθεσμίας ταύτης τὰ ἔμπορεύματα ἐκποιοῦνται ὡς ἀζήτητα.

Πράξεις ἀποταμιεύσεως.— Τὰ ἐν ἀποταμιεύσει ἔμπορεύματα δύνανται : α) Νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν καταναλώσιν ἐπὶ πληρωμῇ τῶν φόρων εἴτε ἐν ὅλῳ εἴτε ἐν μέρει. Πρὸς τοῦ-

το κατατίθεται αΐτησις άναλώσεως .

β) Νά πωληθῶσιν εἰς ἕτερον πρόσωπον, ὅποτε κατατίθεται αΐτησις άναγνωρίσεως, ἥτις ὑπογράφεται παρά τοῦ πωλητοῦ (άναγνωρίζοντος) καί ὑπό τοῦ αγοραστοῦ (άναγνωρίζομένου). Οὕτως ἔχομεν τήν πώλησιν τράνζιτοπώλησιν ἔμπορευμάτων ἐν ἀποταμιεύσει), κατά τήν ὁποῖαν ὁ αγοραστής ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωσιν τῆς πληρωμῆς τῶν εἰσαγωγικῶν τελῶν. Ἡ τελωνειακή ἀρχή ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐνεργεῖ τήν πρέπουσαν ἐγγραφήν εἰς τά βιβλία της. Πρός διευκόλυνσιν τῶν πωλήσεων τούτων ὁ νόμος ἐπιτρέπει τήν δειγματοληψίαν ἐκ τῶν ἐν ἀποταμιεύσει ἔμπορευμάτων παρουσία τῆς τελωνειακῆς ἀρχῆς, ἥτις καί ἐκδίδει ἀπόδειξιν άναγνωρίσεως .

γ) Νά ἐνεχυριασθῶσι κατά τās σχετικās διατάξεις τοῦ νόμου.

δ) Νά ἀποσταλῶσιν εἰς τό ἔξωτερικόν, ὅποτε κατατίθεται αΐτησις ἐξωτερικῆς ἀποστολῆς καί ἐκδίδεται ὑπό τοῦ Τελωνεῖου Διαβατήριον, ἀφοῦ προηγουμένως γίνῃ ἐξέτασις τῶν φορτωθησομένων ἔμπορευμάτων ἐπὶ πλοῖων ἄνω τῶν 30 τόνων. Διά πᾶσαν διαφοράν ἐπὶ ἔλαττον ἐπιβάλλεται πρόσθετον 15 % ἐπὶ τοῦ εἰσαγωγικοῦ τέλους, 5 % δέ διά πᾶσαν ἐπὶ πλεόν. Διά τινά εἶδη πληρώνοντα μέγαλον δασμόν, π.χ. μεταξωτά κλπ., ἀπαιτεῖται ὅπως παρασχεθῇ ἐγγύησις, ὅτι ἐντός πέντε μηνῶν θά προσαχθῇ πιστοποιητικόν τῆς ἀρμοδίας Προξενικῆς Ἀρχῆς, ὅτι τά ἔμπορεύματα ἀπεβιβάσθησαν. Μῆ ὑπαρχούσης Προξενικῆς Ἀρχῆς πιστοποιεῖ τοῦτο οἰαδήποτε ἄλλη τοπική ἀρχή.

ε) Νά ἀποσταλῶσιν εἰς τό ἐσωτερικόν, ὅποτε κατατίθεται αΐτησις ἐσωτερικῆς ἀποστολῆς καί μετά τήν φόρτωσιν ἐκδίδεται διαβατήριον ἀντί Δηλωτικοῦ, ἐνεργεῖται ἐξέτασις αὐτῶν καί ὀρίζονται τά πληρωτέα τέλη, διά τό ποσόν τῶν ὁποῖων πρέπει νά παρασχεθῇ ἐγγύησις . Τό Τελωνεῖον τοῦ τόπου τῆς ἐκφορτώσεως ἐκδίδει ἐγγυολυτήριον καί ἀποστέλλει αὐτό ἐντός δύο μηνῶν εἰς τόν Προϊστάμενον τῆς ἀποταμιεύσεως .

Διὰ κρισις πωλήσεων .- Αἱ πωλήσεις ἀπό τελωνειακῆς ἀπόφews διακρίνονται εἰς πωλήσεις ἀντικειμένων τραπεζιτοκαί ἐλευθέρων. Ἡ πώλησις τράνζιτο ἐξυπακούει τήν ἐξακρίβωσιν τοῦ βάρους τοῦ πωληθέντος ἔμπορευματος διά τοῦ δημοσίου σταθῆρος. Κατά ταῦτα ὁ πωλητής εἶναι ὑπόχρεως διά τήν παράδοσιν ἐπὶ τῆς πλάστιγγος ἐπιβαρυνόμενος μέ τήν πληρωμῆν τῶν ἐργατικῶν ἀπό τῆς στιβάδος μέχρι τῆς πλάστιγγος. Τά ζυγιστικά καταβάλλονται ἐξ 1/2 ὑπό τοῦ πωλητοῦ καί αγοραστοῦ.

Ἐπὶ τῶν πωλήσεων ἔμπορευμάτων ἐλευθέρων, ὧν ἡ παράδοσις

γίνεται μετά τήν ἐπιβολήν ἠϋξημένου δασμοῦ, δέν δικαιουῦται ὁ πωλητής νά εἰσπράξῃ ἀπό τόν ἀγοραστήν τήν ἐπί πλέον διαφοράν τοῦ ἠϋξημένου δασμοῦ, ἔστω καί ἐάν τά ἐμπορεύματα ἦσαν ὑπό διαμετακόμισιν. Ἀντιθέτως ἐάν τά ἐμπορεύματα ἦσαν ἐν πλῆ.

Ὁ πωλῶν τράνζιτο βαρύνεται μέ τήν πληρωμήν ὄλων τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς πωλήσεως ἀποθηκεύτρων, ὑπερημεριῶν καί τόκων ὑπερημεριῶν, ὡς καί ἐργατικῶν ἐξόδων μεταφορᾶς ἀπό τῆς στιβάδος μέχρι τῆς πλάστιγγος.

Ὅσον ἀφορᾷ τό ἐξακριβούμενον ἔλλειμμα, αὐτόδηλον εἶναι ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ ἀγοραπωλητηρίῳ συμφῶνῃ ἐτέθη ὁ ὅρος τῆς ἐπί ἐξηκριβωμένῳ ζυγίῳ παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος, ὁ πωλητής ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ εἰς τόν ἀγοραστήν τήν ἀξίαν τοῦ ἐξηκριβωμένου δια τοῦ ζυγίου ἔλλειμματος.

Ἡ σημάσια τῆς ἀποταμιεύσεως εἶναι εὐνόητος. Ὁ ἔμπορος δύναται ν' ἀγοράξῃ ἐμπορεύματα, ὅταν παρίσταται εὐκαιρία καί νά τά ἀποταμιεύῃ, μέχρις ὅτου εὔρη εὐκαιρίαν μεταπωλήσεως, χωρίς ἐν τῷ μεταξύ νά ἐπιβαρυνθῇ μέ τήν πληρωμήν τῶν εἰσαγωγικῶν φόρων· ἄλλως τε δύναται νά τά πωλήσῃ τράνζιτο, νά προβαίῃ εἰς μερικᾶς ἀναλώσεις ἢ καί νά τά ἐξαγάγῃ ἐκ νέου εἰς τό ἐξωτερικόν ἢ νά τά μεταφέρῃ εἰς τό ἐσωτερικόν, ἀναλόγως πρός τὰς συνθήκας τῆς ἀγορᾶς καί τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειρήσεώς του.

Ἡ ἀποταμιεύσεις εἶναι ἰδιόζουσα μορφή τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου, διαφέρει δέ τελωνειακῶς ἢ ἀποταμιεύσεις τῆς διαμετακομίσεως καί κατά τὰς διατυπώσεις καί καθ' ὅτι τά ὑπό διαμετακόμισιν ἐμπορεύματα ἀπλῶς διέρχονται ἐκ τοῦ ἐδάφους τῆς χώρας, ἐνῶ τά ἐν ἀποταμιεύσει παραμένουν ἐπί τι μικρόν ἢ μέγα χρονικόν διάστημα καί δυνατόν νά εἰσαχθῶσιν ὀριστικῶς εἰς τήν κατανάλωσιν.

49. Ἐλευθεροὶ Λιμένες καί Ζῶναι.

Ἐλευθεροὶ Λιμῆν. — Καλεῖται οὕτω ὁ λιμῆν, ἐνθα τά ἐμπορεύματα δύναται ν' ἀποβιβασθῶσι, νά διαμείνωσι, νά διαχωρισθῶσι εἰς ποιότητος, νά ἀναμιχθῶσι, νά συσκευασθῶσι, νά κατεργασθῶσι ἢ νά πωληθῶσιν ἄνευ πληρωμῆς τελωνειακῶν τελῶν. Ὁ ἐλεύθερος λιμῆν περιλαμβάνει ὁλόκληρον τήν πόλιν. Λόγῳ διαφορῶν οἰκονομικῶν καί πολιτικῶν αἰτίων ὑπῆρχον ἄλλοτε πολλοί ἐλευθεροὶ λιμένες ἐν Εὐρώπῃ (Ἀμβουῤῥγον, Μασσαλία, Δουγκέρκη, Ὀστάνδη, Βράϊλα κτλ.).

Ἐλευθέρα Ζῶνη. — Αὕτη ἀποτελεῖ περιοχὴν τοῦ

λιμένος, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποβιβάζονται τὰ ἔμπορεύματα ἄνευ πληρωμῆς τελωνειακῶν φόρων. Ἐν Ἑλλάδι ἔχουσι συσταθῆ ἡ Ἑλληνική Ἐλευθέρα Ζώνη ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἡ Σερβική ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἡ Ἐλευθέρα Ζώνη Πειραιῶς ὡς καὶ Ἐλευθέρα Ζώνη διὰ τὰ πετρελαϊοειδῆ ἐν Ἀγίῳ Γεωργίῳ (Κερατσίνι).

Λόγῳ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ θεσμοῦ τῆς τελωνειακῆς ἀποταμιεύσεως καὶ διαμετακομίσεως ἢ σημασίᾳ τῶν Ἐλευθέρων Λιμένων καὶ Ζωνῶν ἔχει τὰ μέγιστα μειωθῆ.

Ἀ ν ἄ λ ω σ ι ς δ ι ἄ τ ε λ ω ν ι σ μ ο ὦ .— Προκειμένου περὶ ἀναλώσεως ἐν τῆς Ἐλευθέρᾳ Ζώνῃ διὰ τελωνισμοῦ ὁ παραλήπτης καταθέτει εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀποθηκᾶριον τὴν Διατακτικὴν τοῦ Πρακτορείου καὶ τὴν Διασάφισιν Εἰσαγωγῆς, ἥτις μετὰ τὴν καταχώρισιν εἰς τὸ σχετικὸν βιβλίον καὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν ὀφειλομένων δικαιωμάτων παραδίδεται εἰς τὸν παραλήπτην. Ὁ τελωνισμὸς ἐνεργεῖται εἴτε ἐντὸς τῆς ἀποθήκης εἴτε ἐντὸς τῶν ἐλεγκτηρίων. Ἡ ἔξοδος τῶν ἔμπορευμάτων ἐπιτρέπεται μόνον ἐπὶ τῇ παραδόσει τῆς Τελωνειακῆς ἀδείας παραλαβῆς εἰς τὸ ἐντεταλμένον τελωνειακὸν ὄργανον.

Φ ὀ ρ τ ω σ ι ς ὑ π ο κ ε ι μ ἔ ν ω ν .— Αὕτη γίνεται :

α) διὰ τὸ ἔξωτερικόν, ὅποτε ὁ φορτωτῆς παραδίδει τὴν διατακτικὴν καὶ σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀποθηκᾶριον, ὅστις χορηγεῖ τὴν ἀδειαν φορτώσεως εἰς τὸν φορτωτὴν μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων δικαιωμάτων. Ἡ βεβαίωσις τῆς φορτώσεως γίνεται παρ' ὑπαλλήλου τῆς Ἐλευθέρᾳ Ζώνῃ ἐπὶ τῆς ἀδείας φορτώσεως, ὡς καὶ παρὰ τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ λογιστοῦ τοῦ πλοίου.

β) διὰ τὸ ἐσωτερικόν, ὅποτε ἀφ' ἐνός τηροῦνται αἱ προηγούμεναι διατυπώσεις καὶ ἀφ' ἐτέρου ἀποστέλλεται γνωστοποιήσις περὶ τῆς φορτώσεως εἰς τὴν Τελωνειακὴν Ἀρχὴν τοῦ λιμένος προορισμοῦ.

Ἐάν ἡ ἀποστολὴ γίνῃ σιδηροδρομικῶς, συντάσσεται εἰς τριπλοῦν δηλωτικόν. Ἡ ἐξόφλησις τοῦ δηλωτικοῦ γίνεται δι' ἐγγράφου βεβαίωσεως τῆς Τελωνειακῆς Ἀρχῆς πιστοποιήσεως ἢ τὴν παραλαβὴν τῶν ἔμπορευμάτων ἢ τὴν διέλευσιν αὐτῶν διὰ τῶν συνόρων.

Ἀ πο τ α μ ἔ υ σ ι ς ἔ μ π ο ρ ε υ μ ἄ τ ω ν .— Πρὸς τοῦτο κατατίθεται παρὰ τοῦ ἀποταμιευτοῦ διατακτικὴ τοῦ πρακτορείου καὶ αἴτησις ἀποταμιεύσεως. Ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀποθήκης χορηγεῖ βάσει τῆς αἰτήσεως τὴν ἀδειαν ἀποταμιεύσεως.

Μετὰ ταῦτα ἐκδίδεται τὸ Δελτίον Ἀποταμιεύσεως ὅπερ ἀποτελεῖ τίτλον εἰς χεῖρας τοῦ ἀποταμιευτοῦ. Δύναται ὁ κάτοχος τούτου νὰ μεταβιβάσῃ δι' ἀναγνωρίσεως τὴν κυριότητα τοῦ ἔμπορεύματος του εἰς τρίτον ἢ καὶ νὰ ὑποθημεύσῃ τοῦτο δι' ἀπλῆς

πράξεως ἐπὶ τοῦ τίτλου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἐνδιαφερόμενος ὁ ποχρεοῦται νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν μερικὴν ἢ ὀλικὴν μεταβίβασιν τοῦ ἔμπορεύματος δι' αἰτήσεώς του πρὸς τὴν Ἐλευθέραν Ζώνην, ἵνα γίνῃ ἢ ἀνάλογος ἐγγραφή εἰς τὰ βιβλία τῆς πρὸς πληρεστέραν ἐξασφάλισιν τοῦ δανειστοῦ ἢ τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ ὀπισθογραφηθέντος Δελτίου.

Ὁ ἀποταμιευτὴς δύναται ν' ἀποστείλῃ εἰς τὴν Ἐλευθέραν Ζώνην τὰ φορτωτικὰ ἔγγραφα οἰουδήποτε φορτίου καθορίζων τὴν περαιτέρω τύχην τοῦ ἔμπορεύματός του.

Ἡ ἀσφάλισις τῶν ἔμπορευμάτων γίνεται παρὰ τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης ἐφόσον ἤθελε ζητήσει τοῦτο ὁ ἀποταμιευτὴς.

50. Α Ἰ Γενικὰ Ἀποθήκαι .

Αἱ Γενικαὶ Ἀποθήκαι λαμβάνουσαι ὡς ἀμοιβὴν ἀποθήκευτρα δέχονται οἰουδήποτε κατόχου παντός εἴδους ἔμπορεύματα, ὑποχρεούμεναι εἰς τὴν φύλαξιν καὶ καλὴν συντήρησιν αὐτῶν ἀφ' ἑνός καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν εἰδικῶν τίτλων ἀποθηκεύσεως ἀφ' ἑτέρου.

Διὰ τῶν Γενικῶν Ἀποθηκῶν ὁ κάτοχος ἔμπορευμάτων ἀποφεύγει τὴν ἐνοικίασιν ἰδίων ἀποθηκῶν, ἢ ὅποια συνεπάγεται ἔξοδα ἐνοικίου, φυλάξεως, προσωπικοῦ κτλ. καὶ συνάμα δύναται νὰ ἀναμένῃ τὸν κατάλληλον χρόνον διὰ τὴν πώλησιν τῶν ἔμπορευμάτων, τὰ ὅποια, ὡς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν, δύναται νὰ πωληθῶσι δι' ἀπλῆς μεταβιβάσεως τοῦ τίτλου ἀποθηκεύσεως, ἄνευ ἐπομένως ἐξόδων μετακινήσεως, ἢ καὶ νὰ ἐνεχυριασθῶσι προκειμένου περὶ συνάψεως δανείου.

Τοιοιυτρόπως διὰ τῶν Γενικῶν Ἀποθηκῶν, αἱ ὅποια χρησιμεύουσι καὶ ὡς ἀποθήκαι ἀποταμιεύσεως, διευκολύνονται αἱ συναλλαγαὶ καὶ ἀναπτύσσεται ἡ πίστις. Ἐκτός τούτου ἐν Ἑλλάδι αἱ Γενικαὶ Ἀποθήκαι ἐξυπηρετοῦν τὴν παραγωγὴν ἐν γένει, διότι χρησιμεύουν ὡς ἀποθήκαι τοῦ σταφιδικοῦ παρακρατήματος ἢ ὡς ἀποθήκαι συγκεντρώσεως π.χ. σίτου, κριθῆς κλπ.

Τινὲς ἐκ τῶν ἀποθηκῶν αὐτῶν, ὡς τοῦ Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης κλπ. διαθέτουσαν πρώτης τάξεως ἐγκαταστάσεις διὰ τὴν φόρτωσιν, ἀποθήκευσιν καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν ἔμπορευμάτων διευκολύνουσαι τοιοιυτρόπως μεγάλως τὸ ἔμπόριον.

Διατυπώσεις ἀποθήκεύσεως .- Πᾶς τις δικαιοῦται εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νὰ ἀποθήσῃ οἰαδήποτε ἔμπορεύματα ἢ προϊόντα εἰς τὰς Γενικὰς Ἀποθήκας ἐκτός τῶν ἐξαιρουμένων ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ π.χ. ζῶων ζώντων, εὐφλέκτων ὑλῶν κτλ. Πρὸς ἐναποθήκευσιν ἔμπορευμάτων πρέπει νὰ υποβληθῇ Α Ἰ-

τησις Ἀποθήκεύσεως πρὸς τὸν ἀρμόδιον Διαχειριστὴν τῆς Γενικῆς Ἀποθήκης.

Τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὴν Γενικὴν Ἀποθήκην ἔμπορεύματα α) ἔπαλθνεύονται, εἰάν εἶναι δηλαδή τὰ αναγραφόμενα ἐν τῇ αἰτήσει, εἰάν εἶναι ἐν τάξει τὰ χαρακτηριστικά των καὶ εἰάν ἡ συσκευασία των εἶναι κανονική, β) σφραγίζονται, γ) ζυγίζονται, δ) παραλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ ἀποθηκάρου καὶ ε) τοποθετοῦνται κατὰ τὸν πρέποντα τρόπον ἐν τῇ ἀποθήκῃ, π.χ. τάφασόλια, εἰάν μὲν εἶναι χῦμα, τὸ ὕψος των δέν πρέπει νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 80 ἑκατοστά καὶ νὰ ἀναδεύονται τακτικῶς διὰ τοῦ πτύου, εἰάν δέ εἶναι ἐντὸς σάκκων ἢ στιβάς δύναται νὰ φθάσῃ τούς 9 σάκκους, πρέπει δέ τακτικῶς νὰ γίνεται ἀναστροφή τῶν σάκκων. Διὰ τὴν σάκχαριν ἢ στιβάς δύναται νὰ φθάσῃ τούς 10 σάκκους τῶν 100 κιλῶν, διὰ δέ τὸν καφέν ν' ἀποφεύγεται ἡ ὑγρασία κτλ. Αἱ Γενικαὶ Ἀποθήμαι φροντίζουν διὰ τὸν τακτικὸν ἀερισμὸν, διὰ τὸ βρέξιμον τοῦ ἐδάφους, διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς στιβάδος, διὰ τὴν καθαριότητα κτλ.

Ἡ μακροτέρα διάρκεια τῆς ἀποθέσεως εἶναι ἐνός ἔτους, δύναται ὅμως νὰ παραταθῇ κατόπιν συνεννοήσεως τοῦ διαχειριστοῦ καὶ τοῦ ἀποθέτου ἐπὶ ἑν εἰσέτι ἔτος, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται δέν ὑπάρχει κίνδυνος διὰ τὴν ποιότητα τοῦ ἔμπορεύματος.

Ὁ ἀποθέτης μόνος ἢ μετ' ἀγοραστοῦ ἢ μεσίτου δύναται νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν Ἀποθήκην καὶ μετ' ἀδειαν τοῦ Διαχειριστοῦ ν' ἀποσφραγίζῃ τὰ ἔμπορεύματα καὶ νὰ λαμβάνῃ δείγματα.

Ὁ ἀποθέτης ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν " ἀποθετηρίων τελῶν " διὰ τὴν φύλαξιν καὶ συντήρησιν τῶν ἔμπορευμάτων, τὸ ποσὸν τῶν ὀπείων καθορίζεται διὰ Τιμολογίου ἐγκεκριμένου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου. Ἡ καταβολὴ τῶν τελῶν γίνεται κατὰ 15 ἡμέρον, κατὰ μῆνα ἢ κατ' ἔτος.

Τὰ ἀποθήκευτρα ποικίλλουν ἀναλόγως τοῦ ἔμπορεύματος καὶ κανονίζονται ἀναλόγως τῶν καταλαμβανομένων τετραγωνικῶν μέτρων. Ὁ ἀποθέτης δύναται νὰ στοιβάσῃ τὸ ἔμπορεύμα του, εἰάν τοῦτο ἀντέχη φυσικὰ, μέχρι τῆς ὀροφῆς τῆς ἀποθήκης. Ἡ στοιβάσις πρέπει νὰ γίνεται κατὰ τρόπον μὴ δυνάμενον νὰ βλάψῃ τὸ ἔμπορεύμα.

Διὰ κ ρ ι σ ι ς ἔ μ π ο ρ ε υ μ ᾶ τ ω ν . - Τὰ πρὸς ἀποθέσιν ἔμπορεύματα διακρίνονται εἰς τὰς ἐξῆς κατηγορίας :

α) εἰς ἔ λ ε ὕ θ ε ρ α , δηλαδή ἀπηλλαγμένα τελωνειακῶν ὑποχρεώσεων, καὶ εἰς ὑποκείμενα, δηλαδή ὑπόχρεα εἰς πληρωμὴν τελωνειακῶν φόρων, ὅποτε θεωροῦνται ἐν ἀποταμιεύσει καὶ μεταφερόμενα ἐκ τοῦ Τελωνείου συνοδεύονται ὑπὸ τελωνειακοῦ ὄργανου. Ἡ Ἐταιρεία Γενικῶν Ἀποθηκῶν εἶναι ὑπεύθυνος ἀπέναντι τοῦ Δημοσίου διὰ

τους φόρους, ἐν ἣ περιπτώσει ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν ἀποθέτην τὰ ἔμπορεύματα ἄνευ ἐκπληρώσεως τῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων. Ἡ Ἐταιρεία πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἀποθετῶν ἀναλαμβάνει τὸν ἐκτελωνισμόν τῶν ἐμπορευμάτων ἐπὶ καταβολῇ τῆς νομίμου ἀμοιβῆς καὶ τῶν ἐξόδων ἐκ μέρους τοῦ ἀποθέτου .

β) εἰς ἡ σ φ α λ ι σ μ ἔ ν α εἰς ἀσφαλιστικὴν ἔταιρειαν κατὰ τοῦ κινδύνου πυρός κλπ. καὶ εἰς ἄ ν α σ φ ἄ λ ι σ τ α , ὅποτε ἡ Ἐταιρεία ἐντολῇ τοῦ ἀποθέτου ἀσφαλίζει τὰ ἔμπορεύματά του.

γ) εἰς ἔμπορεύματα μ ε γ ἄ λ ο υ ὄ γ κ ο υ κ α ἶ μ ι κ ρ ο ὕ β ἄ ρ ο υ ς . Τὸ ὄριον εἶναι 200 κιλά εἰς ὄγκον ἐνός κυβικοῦ μέτρου.

Ο ἰ τ ῖ τ λ ο ι ἀ π ο θ η κ ῆ ὄ σ ε ω ς . - Κατὰ τὴν ἔναποθήκειυσιν τοῦ ἔμπορεύματος αἱ Γενικαὶ Ἀποθήκαι καταγράφουσι τοῦτο εἰς βιβλία των, τηροῦσαι σημείωσιν τῶν κυριωτέρων γνωρισμάτων του. Τὸ σχετικόν βιβλίον εἶναι ἠριθμημένον, μονογεγραμμένον καὶ ἔσφραγισμένον παρὰ τοῦ οἰκείου Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, περιλαμβάνει δὲ τὸ στέλεχος, τὸ ἀποθετήριον καὶ τὸ ἐνεχυρόγραφον.

Ἐκαστον τῶν τριῶν τμημάτων περιέχει : 1) τὸν τίτλον τῆς Ἐταιρείας τῶν Γενικῶν Ἀποθηκῶν καὶ τὸ ὄνομα τῆς Γενικῆς Ἀποθήκης , 2) τὸ ἀνοματεπώνυμον, τὴν κατοικίαν καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀποθέτου καὶ τοῦ ὑπέρ οὗ ἡ ἐκδοσις, 3) τὴν περιγραφὴν τοῦ ἔμπορεύματος (σημεῖα, ἀριθμοί, ἀριθμὸς καὶ εἶδος δοχείων, ποσότης καὶ εἶδος ἔμπορεύματος), 4) τὴν τελωνειακὴν του κατάστασιν (ἐάν εἶναι ἐλεύθερον ἢ τράνζιτο), 5) ἐάν τὸ ἔμπορευμα εἶναι ἠσφαλισμένον, 6) τὴν χρονολογίαν τῆς ἀποθηκεύσεως καὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ τίτλου καὶ 7) τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαχειριστοῦ τῆς Γενικῆς Ἀποθήκης. Ὁ ἀποθέτης ἐπὶ τοῦ ὀπισθεν μέρους τῆς " αἰτήσεως " ἀποθηκεύσεως " ὑπογράφει δῆλωσιν παραλαβῆς τοῦ τίτλου ἀποθηκεύσεως .

Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἀποθέτου δύνανται νὰ ἐκδοθῶσι περισσότεροι τίτλοι, διαιρουμένῶν τῶν ἀποθηκευμένων ἔμπορευμάτων εἰς ἴσας ἢ ἀνίσους μερίδας . Ὡσαύτως δύναται νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τίτλος καὶ νὰ ἐκδοθῶσιν ἀντ' αὐτοῦ περισσότεροι. Δι' ἐκάστην πρᾶξιν διαιρέσεως καταβάλλεται τὸ νόμιμον τέλος χαρτοσήμου.

Ἀ π ο θ η κ ῆ ρ ι ο ν εἶναι τὸ εἰς διαταγὴν τμήμα τοῦ τίτλου ἀποθηκεύσεως, δι' οὗ αἱ Γενικαὶ Ἀποθήκαι ὁμολογοῦν ὅτι παρέλαβον παρὰ τοῦ ἀποθέτου πρὸς φύλαξιν τὰ ἀναφερόμενα ἐν αὐτῷ ἔμπορεύματα.

Ἐ ν ε χ υ ρ ὄ γ ρ α φ ο ν εἶναι τὸ εἰς διαταγὴν τμήμα τοῦ τίτλου ἀποθηκεύσεως, διὰ τῆς ὀπισθογραφῆσεως τοῦ ὁποίου ἐνεχυρίζονται τὰ εἰς τὰς Γενικὰς Ἀποθήκας ἀποθηκευμένα ἔμπορεύματα (σελ.

Τό ἀποθετήριον καί τό ἐνεχυρόγραφον μεταβιβάζονται δι' ὀπισθογραφίσεως ἢ ὅποια γράφεται εἰς τό ὀπισθεν μέρος ἢ εἰς τό προσάρτημα. Ὡς στοιχεῖα ὀπισθογραφίσεως, ἐξαιρέσει τῆς πρώτης ὀπισθογραφίσεως τοῦ ἐνεχυρογράφου, ὁ νόμος ἀπαιτεῖ μόνον τήν χρονολογίαν καί τήν ὑπογραφήν τοῦ ὀπισθογράφου.

Διά τῆς ὀπισθογραφίσεως τοῦ ἀποθετήριου μέν ὁ νέος κομιστής καθίσταται κύριος τῶν ἀποθεθειμένων ἐμπορευμάτων, τοῦ ἐνεχυρογράφου δέ ὁ νέος κομιστής καθίσταται δανειστής ἐπ' ἐνεχύρω τῶν εἰς τὰς Γενικάς Ἀποθήκας ἐμπορευμάτων.

Τό ἀποθετήριον ὁμοιάζει πολύ πρός τήν φορτωτικὴν, διότι κατ' οὐσίαν ἀμφότερα ἀποτελοῦν ἀποδείξεις παραλαβῆς, ἐν ᾧ τό ἐνεχυρόγραφον ὁμοιάζει πρός τήν συναλλαγματικὴν, διότι καί τὰ δύο εἶναι ὄργανα πίστεως, μέ τήν διαφορὰν βεβαίως ὅτι ἡ μὲν συναλλαγματικὴ στηρίζεται κυρίως ἐπὶ τῆς πίστεως, τὰ δέ ἐνεχυρόγραφον ἐπὶ τοῦ ἀποθηκευμένου πράγματος. Λόγω τῶν ὁμοιοτήτων τούτων ὁ νόμος ὥρισεν ὅτι οἱ τίτλοι ἀποθηκεύσεως περιβάλλονται διὰ τῶν ἐγγυήσεων καί πλεονεκτημάτων τῶν εἰς τὰ γραμμάτια ἀπονεμομένων.

Τὰ ἀποθετήρια ὑπέκινται εἰς χαρτόσημον κατὰ τὴν ἐκδοσίν των, τὰ δέ ἐνεχυρόγραφα εἰς ἀναλογικόν τέλος ἀπὸ τῆς πρώτης ὀπισθογραφίσεως. Ἐν περιπτώσει μὴ χαρτοσημάνσεως θεωροῦνται ὡς τίτλοι ἄκυροι.

Ἐνεχυρίασις ἐμπορευμάτων. — Ὁ ἀποθέτης δύναται, παρέχων ὡς ἐξασφάλισιν (ἐνέχυρον) τὰ ἐναποθηκευμένα ἐμπορεύματα, νὰ δανεισθῇ ἀνάλογον ποσὸν πρός τὴν ἀξίαν των, ἀποφεύγων τοιουτοτρόπως τὴν πώλησιν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τιμὰς μὴ συμφερούσας.

Πρὸς τοῦτο μεταβιβάσει εἰς τὸν ἐνεχυροῦχον δανειστήν τό ἐνεχυρόγραφον δι' ὀπισθογραφίσεως ἣτις πρέπει νὰ περιέχη : 1) τὸ ὀφειλόμενον ποσόν, 2) τὸν τόκον καί 3) τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως. Ἡ πρώτη αὐτῆς ὀπισθογραφίσεως ἀντιγράφεται ἐπὶ τοῦ ἀποθετηρίου καί κάτωθεν αὐτῆς ὑπογράφει ὁ δανειστής (σελ. 285). Τοιουτοτρόπως τὸ ἀποθετήριον ἀντιπροσωπεύει πλέον ἐμπορεύματα οὐχὶ ἐλεύθερα, ἀλλ' ἐνεχυριασμένα.

Ὁ πρῶτος δανειστής δύναται νὰ μεταβιβάσῃ τὴν ἀπαίτησίν του εἰς ἕτερον δι' ὀπισθογραφίσεως, ἢ ὅποια θὰ περιέχη τὸ ὄνομα τοῦ κομιστοῦ, τὴν χρονολογίαν καί τὴν ὑπογραφήν τοῦ ὀπισθογράφου. Πολλάκις παραλείπεται τὸ ὄνομα τοῦ κομιστοῦ καί τοιουτοτρό-

πως κυκλορεῖ τό ἐνεχυρόγραφον ὡς συναλλαγματική ἠσφαλισμένη δι' ἐνεχύρου.

Κατά τήν λήξειν δανείου ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ εἰς τόν πιστωτήν τό ὀφειλόμενον ποσόν μετά τῶν τόκων, ἐάν ὁ ὀφειλέτης δέν γνωρίζει ποῖος εἶναι ὁ πισωτής, δικαιούται νά καταθέσῃ τό ὀφειλόμενον ποσόν εἰς τόν διαχειριστήν τῆς Γεν. Ἀποθήκης, παρά τῇ ὁποίᾳ εἶναι ἀποθηκευμένα τά ἔμπορεύματα.

Ἐάν ὁ ὀφειλέτης δέν καταβάλῃ τό ὀφειλόμενον ποσόν, ὁ κομιστής τοῦ ἐνεχυρογράφου πρέπει τήν ἐπομένην τῆς λήξεως νά συντάξῃ τό δ ι α μ α ρ τ υ ρ ι κ ὸ ν, ἐκτός τῆς περιπτώσεως τῆς ἀνεξόδου ἐπιστροφῆς, εἰς τόν τόπον ὅπου εὐρίσκεται ἡ Γενική Ἀποθήκη.

Ὁ κομιστής τοῦ ἐνεχυρογράφου πρέπει νά προβῇ εἰς τήν ἐκποίησην τοῦ ἐνεχυριάσματος ἐντός 14 ἡμερῶν ἀπό τῆς λήξεως τῆς ἀπαιτήσεώς του. Δέκα ἡμέρας πρό τῆς προθεσμίας ταύτης δημοσιεύεται εἰδοποίησις, ἀναγράφουσα τά ἐκποιηθησόμενα, τοιχοκολλημένη ἐπί τῆς θύρας τοῦ ἀρμοδίου Εἰρηνοδικείου καί τῆς Γενικῆς Ἀποθήκης.

Ὁ π λ ε ι σ τ η ρ ι α σ μ ὸ ς ἐνεργεῖται ἀνευ ἀναστολῆς ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου καί τοῦ Διαχειριστοῦ τῆς Γενικῆς Ἀποθήκης. Δύναται ὁ ὀφειλέτης νά ματαιώσῃ τόν πλειστηριασμόν καταβάλλον τό χρέος καί τά ἄλλα ἔξοδα, ἐφ' ὅσον δέν ἔχει γίνει κατακύρωσις. Τό ἐκπλειστηρίασμα κατατίθεται εἰς τόν γενικόν Διαχειριστήν τό δέ ἐκποιηθέν εἰς τόν ὑπερθεματιστήν. Ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος αἱ Γενικαί Ἀποθήκαι πληρώνουν προνομιακῶς τοὺς ὀφειλομένους φόρους καί τά γενόμενα διά τήν ἐκποίησιν ἔξοδα, κρατοῦν τά ἀποθετήρια τέλη, ἐξοφλοῦν μετά ταῦτα τόν ἐνεχυροῦχον πιστωτήν καί τό ὑπόλοιπον καταβάλλουν εἰς τόν κομιστήν τοῦ ἀποθετηρίου.

Ἐάν ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος δέν ἰκανοποιηθῇ ὁ δανειστής δικαιούται νά στραφῇ κατά τῶν ὀπισθογράφων καί κατά τῆς ὑπολοίπου περιουσίας τοῦ κομιστοῦ τοῦ ἀποθετηρίου, ἐάν ἐννοεῖται ἐγένετο διαμαρτύρησις καί ἀναγκαστική ἐκποίησης ἐντός 15 ἡμερῶν ἀπό τῆς λήξεως καί ἐάν ἡγέρθη ἀγωγή κατά τῶν ὑποχρέων ἐντός 20 ἡμερῶν ἀπό τοῦ τέρματος τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκπολίσεως.

Τάς ἀνωτέρω διατυπώσεις δέν ὑποχρεοῦται νά τηρήσῃ ὁ κομιστής τοῦ ἐνεχυρογράφου προκειμένου περὶ τοῦ πρώτου ὀπισθογράφου τοῦ ἐνεχυρογράφου καί τῶν ὀπισθογράφων τοῦ ἀποθετηρίου, διότι ἡ κατ' αὐτῶν ἀγωγή παραγράφεται μετά πενταετίαν ἀπό τῆς λήξεως.

Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀνωτέρω διατυπώσεων καί πρὸς πλήρη ἔξασφάλιση

λίσιν των αὐτῶν Τράπεζαι ἀπαιτοῦν ἀπὸ τούτων ὀφειλέτας καὶ τὴν ὀπισθογράφειν ἐπ' ὀνόματι των τοῦ ἀποθετηρίου, προβαίνουσαι εἰς πώλησίν του εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν ὁ ὀφειλέτης δὲν ἐξοφλήσῃ ἐμπροσθένως τὸ δάνειον.

Π ὠ λ η σ ι ς τ ῶ ν ἑ μ π ο ρ ε υ μ ᾶ τ ω ν . - Ὁ ἀποθέτης δύναται, ἐφ' ὅσον παρουσιάζεται εὐκαιρία, νὰ πωλήσῃ τὰ ἐν τῇ Γενικῇ Ἀποθήκῃ εὐρισκόμενα ἐμπορεύματά του δι' ὀπισθογραφίαν τοῦ ἀποθετηρίου. Τοιοῦτοτρόπως διευκολύνονται αἱ ἀγοραπωλησῆαι, διότι ἐνεργοῦνται αὐταὶ ἄνευ μετακινήσεως τοῦ ἐμπορεύματος καὶ συνεπῶς ἄνευ ἐξόδων μεταφορᾶς, ἄνευ κινδύνων ἰλπ.

Ἐάν τὰ ἐμπορεύματα εἶναι ἐλεύθερα ἐνεχύρου, ὁ πωλητὴς παραδίδει μετὰ τῷ ἀποθετηρίου καὶ τὸ ἐνεχυρόγραφο, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ὁ πωλητὴς παραδίδει μόνον τὸ ἀποθετήριον, εἰς τὸ ὅποιον, ὡς ἐλέχθη ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ, ἔχει ἀντιγραφῆ τὸ δάνειον. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἀγοραστὴς καταβάλλει εἰς τὸν πωλητὴν τὴν ἀξίαν τοῦ ἐμπορεύματος μετὸν τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν τοῦ δανείου, τὸ ὅποιον αὐτὸς ὡς νέος κομιστὴς τοῦ ἀποθετηρίου ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν λήξιν νὰ μετρήσῃ εἰς τὸν τελευταῖον κομιστὴν τοῦ ἐνεχυρογράφου.

Ἀ π ὸ δ ο σ ι ς τ ο ῦ ἑ μ π ο ρ ε ὑ μ ᾶ τ ο ς . - Ὁ ἀποθέτης δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐμπορεύματός του ὅποτεδήποτε θέλει, ἐφ' ὅσον καταβάλλει τὰ ἀποθετήρια τέλη. Πρὸς τοῦτο ὑποβάλλει " Αἴτησιν Ἀποδόσεως " καὶ μετὰ ταῦτα ζυγίζεται τὸ ἐμπόρευμα καὶ συντάσσεται σχετικὸν Δελτίον.

Ἐάν κατὰ τὴν ἀπόθεσιν τῶν ἐμπορευμάτων ἔχει ἐκδοθῆ Τίτλος ἀποθηκεύσεως, ὑποχρεοῦται ὁ ἀποθέτης νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Γενικὴν Ἀποθήκην αὐτὸν ὀλόκληρον, ἥτοι καὶ τὸ ἀποθετήριον καὶ τὸ ἐνεχυρόγραφο.

Ἐάν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποθηκευμένων ἐμπορευμάτων ἔχει συναφθῆ δάνειον, ὁ ἀποθέτης δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐμπορευμάτων καταβάλλων εἰς τὸν διαχειριστὴν τὸ ποσὸν τοῦ δανείου μετὰ τοῦ τόκου.

Συναίνεσι τοῦ δανειστοῦ, εἴτε διότι ἡ ἀσφάλεια εἶναι ἐπαρκής, εἴτε διότι μερικῶς ἱκανοποιήθη, δύναται νὰ γίνῃ μερικὴ ἀπόδοσις, ἰδίως ὅταν πρόκειται περὶ ἐμπορεύματος τῆς αὐτῆς ποιότητος. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται ἔγγραφος συναίνεσις τοῦ δανειστοῦ πρὸς τὸν διαχειριστὴν, ὅστις καὶ ἐγγράφει τὸ ἀποδοθέν ποσὸν ἐπὶ τοῦ ἀποθετηρίου καὶ τοῦ στελέχους τοῦ βιβλίου Τίτλων Ἀποθηκεύσεως, ἵνα μὴ ἐξαπατηθῇ τυχόν ὁ ἀγοραστὴς τοῦ ἐμπορεύματος.

Δ ι κ α ι ώ μ α τ α κ α ι ύ π ο χ ρ ε ώ σ ε ι ς . - Ὡς ἐ λέχθη ἡ Ἐταιρεία τῶν Γενικῶν Ἀποθηκῶν τῆς Ἑλλάδος εἶναι προνομιοῦχος ἔχουσα τὴν ἀποκλειστικὴν ἐκμετάλλευσιν ἐπὶ 30 ἔτη.

Αἱ Γενικαὶ Ἀποθῆκαι δικαιοῦνται νὰ λάβουν τὰ ἀποθήκευτρα ὡς ἀμοιβὴν διὰ τὴν φύλαξιν καὶ συντήρησιν τῶν ἐμπορευμάτων. Τόσχε τικόν τιμολόγιον ἐγκρίνεται παρά τοῦ πουργελοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἐν περιπτώσει μὴ πληρωμῆς τῶν ἀποθετηρίων τελῶν, αἱ Γενικαὶ Ἀποθῆκαι δικαιοῦνται νὰ μὴ παραδώσωσι τὰ ἐμπορεύματα.

Ἐάν λήξη ἡ προθεσμία τῆς ἀποθηκεύσεως καὶ δέν παρουσιασθῇ ὁ δικαιοῦχος, αἱ Γενικαὶ Ἀποθῆκαι δικαιοῦνται νὰ ἐκποιήσωσι ἀναγκαστικῶς τὰ ἐμπορεύματα, ἀφοῦ δημοσιευθῇ ἡ σχετικὴ εἰςυπολήσεις 10 ἡμέρας πρότερον.

Ἐάν τὰ ἀποθηκευμένα ἐμπορεύματα προξενοῦν βλάβην εἰς ἄλλα δύνανται αἱ Γενικαὶ Ἀποθῆκαι νὰ προβῶσιν εἰς ἐκποίησην μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν πραγματογνώμονος καὶ εἰδοποίησιν τοῦ δικαιοῦχου, ὅπως ἀνάληψιν τὰ ἐμπορεύματα ἐντός 18 ἡμερῶν τὸ ἀργότερον, διὰ τινος ἐφημερίδος καὶ διὰ προσκλήσεως διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κοινοποιουμένης εἰς τὸν ὀφείλοντα τὴν ἀνάληψιν.

Αἱ Γενικαὶ Ἀποθῆκαι περιβαλλόμεναι διὰ δικαιωμάτων καὶ προνομίων ὑπέχουσι καὶ ὑποχρεώσεις. Οὕτω ἀπαγορεύεται εἰς αὐτάς τὸ ἐμπόριον δι' ἴδιον λ/σμόν καὶ διὰ λ/σμόν τρίτων ἐπὶ ἐμπορευμάτων δυναμένων νὰ ἀποθηκευθῶσι, ὡς καὶ ὁ δανεισμός ἐπὶ ἐνεχύρω τῶν ἀποθετημένων ἐμπορευμάτων.

Αἱ Γενικαὶ Ἀποθῆκαι εὐθύνονται διὰ τὴν συντήρησιν καὶ φύλαξιν τῶν ἐμπορευμάτων ἀπέναντι τοῦ κομιστοῦ τοῦ ἀποθετηρίου καὶ τοῦ ἐνεχυρογράφου. Οὕτω ἐάν ἀποτεθῶσι καπνά, αἱ Γενικαὶ Ἀποθῆκαι υποχρεοῦνται νὰ φροντίσωσι νὰ μὴ ἀνάψουν. Δέν εὐθύνονται διὰ τὴν φυσικὴν μείωσιν (φύραν), ὡς καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ βλάβη προῆλθεν ἐξ ἀνωτέρας βίας ἢ ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ ἐμπορεύματος ἢ ἐκ κακῆς συσκευασίας του.

Εὐθύνονται ὡσαύτως αἱ Γενικαὶ Ἀποθῆκαι, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀποδοθῇ τὸ ἐμπόρευμα ἄνευ ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου, ἀπέναντι τοῦ κομιστοῦ τοῦ ἐνεχυρογράφου, ὡς καὶ ἀπέναντι τοῦ Κράτους, ἐάν ἀποδοθῇ τὸ ἐμπόρευμα ἄνευ τηρήσεως τῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων.

Σ η μ α σ ί α Γ ε ν ι κ ῶ ν Ἀ π ο θ η κ ῶ ν . - Διὰ τῶν Γενικῶν Ἀποθηκῶν ὁ κάτοχος ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων : α) ἀποφεύγει τὴν ἐνοικίασιν ἰδίων ἀποθηκῶν, ἡ ὅποια συνεπάγεται ἔξοδα ἐνοικίου, προσωπικοῦ, κτλ. Ὁ ἐνοικιάζων ἰδιωτικὴν ἀποθήκην θὰ πληρῶσῃ τὸ ἐνοίκιον π.χ. μιᾶς τριμηνίας, ἔστω καὶ ἐάν μετ' ὀλίγας ἡμέρας πωλήσῃ τὸ ἐμπόρευμα, ἐνῶ τὸ ἐνοίκιον τῶν Γενικῶν Ἀποθη-

κῶν πληρῶνεται κατά 15θήμερον καί μόνον δι' ὅσον χῶρον καταλαμβάνει τό ἐμπόρευμα.

β) τά ἔξοδα τῆς ἀποθηκεύσεως εἶναι μικρότερα, διότι αἱ Γενικαί Ἀποθήκαι εὐρίσκονται πλησίον σιδηροδρομικῶν σταθμῶν ἢ λιμένων καί εἶναι ἐφωδιασμένοι δι' ἄρτίων μέσων μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων.

γ) ὁ ἀποθέτης πληρώνει τοὺς τελωνειακοὺς φόρους, ἐφόσον παραλαμβάνει τό ἐμπόρευμα, διότι αἱ Γενικαί Ἀποθήκαι θεωροῦνται παράρτημα τοῦ Τελωνείου.

δ) τά ἀσφάλιστρα εἶναι μικρότερα λόγω τῆς καλῆς κατασκευῆς τῶν Γενικῶν Ἀποθηκῶν καί τῶν διατεθειμένων παρ' αὐτῶν μέσων κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς.

ε) ὑπάρχει πλήρης ἀσφάλεια διὰ τήν φύλαξιν καί συντήρησιν τῶν ἀποθηκευμένων ἐμπορευμάτων, καθόσον διὰ πᾶσαν ζημίαν εἶναι ὑπεύθυνος ἡ Ἐταιρεία τῶν Γενικῶν Ἀποθηκῶν.

στ) δύναται ὁ ἀποθέτης εὐκόλως νά πωλήσῃ τά ἐμπορεύματά του καί δύναται εὐκόλως νά δανεισθῇ ἐνεχυριάζων αὐτά, διότι ὁ δανειστής εἶναι πλήρως ἐξησφαλισμένος.

ζ) τέλος τό ἐμπόρευμα εἶναι ἀκατάσχετον, ἐξασφαλιζομένου τοιουτοτρόπως καί τοῦ κατόχου τοῦ ἀποθετηρίου καί τοῦ κατόχου τοῦ ἐνεχυρογράφου.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α΄

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ.

	Σελίς
1. Αἱ ἀνάγκαι καὶ τὰ ἀγαθὰ	5
2. Ὁ πλοῦτος καὶ τὰ παραγωγικά ἔργα	6
3. Τὸ ἐμπόριον	8
4. Τὰ ἐμπορεύματα	10
5. Ὁ ἔμπορος	11
6. Τὰ ἐμπορικά ἐπαγγέλματα	13
α) Ἐμποροὶ δι' ἴδιον λ/σμόν	13
β) Ἐμποροὶ διὰ λ/σμόν τρίτων	15
7. Ὑπηρεσίαι καὶ μειονετήματα τῶν ἐμπόρων	16
8. Οἱ Συνεταιρισμοί	18

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Β΄

ΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΙ

9. Περὶ ἀγοραπωλησίας ἐν γένει	21
10. Ποιότης τοῦ ἐμπορεύματος	23
11. Περὶ ποσότητος	28
12. Περὶ συσκευασίας	32
13. Ἡ ἀποστολὴ τῶν ἐμπορευμάτων	35
14. Παράδοσις τοῦ ἐμπορεύματος	37

15.	Παραλαβή τοῦ ἐμπορεύματος	Σελίς
16.	Περὶ δειγματοληψίας	43
17.	Περὶ πραγματογνωμοσύνης	45
18.	Περὶ τῶν τιμῶν τῶν ἐμπορευμάτων	47
19.	Πληρωμή τοῦ ἐμπορεύματος	49
21.	Αἱ ἀγορονομικαὶ διατάξεις	56
22.	Διάφορα εἶδη πωλήσεων	57
23.	Ἐγγράφα παραγγελίας τοῦ ἐμπορεύματος	59
24.	Περὶ τιμολογίου	61
25.	Ἄλλαι μορφαὶ τιμολογίων	63
		65

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Γ΄

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΙΚΑΙ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ.

26.	Αἱ ἄμεσοι ἀγοραπωλησίαι	68
27.	Αἱ παραγγελιοδοχικαὶ πράξεις	69
28.	Αἱ ἀντιπροσωπεῖται	75
29.	Αἱ μεσιτικαὶ πράξεις	78

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Δ΄

ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ.

30.	Πληρωμαὶ διὰ νομίσματος	81
31.	Ἡ ἐπιταγὴ πληρωμῆς	84
32.	Ἄλλαι μορφαὶ τῆς ἐπιταγῆς	87
33.	Περὶ συναλλαγματικῆς	89
34.	Περὶ Γραμματίων	93
35.	Περὶ ὀπισθογραφῆσεως	94
36.	Ἐἴδικαί περιπτώσεις	96
37.	Διακρίσεις Γραμματίων	98
38.	Ἀλληλόχρεοι Λογαριασμοί	99
39.	Συμφηρισμοί	100

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ε΄

Σελίς

ΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ .

40.	Γενικά περί συγκοινωνίας	102
41.	Αἱ μεταφοραὶ διὰ σιδηροδρόμου	104
42.	Μεταφοραὶ διὰ τοῦ αὐτοκινήτου	110
43.	Γενικά περί τῶν δι' ὕδατος μεταφορῶν	112
44.	Περί ναυλώσεως	115
45.	Αἱ ἐμπορικαὶ μεταφοραὶ	122

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΣΤ΄

ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΑΙ

46.	Περί τελωνείων γενικῶς	124
47.	Περί τελωνισμοῦ ἐμπορευμάτων	128
48.	Τελωνειακαὶ πράξεις	131
49.	'Ελεύθεροι λιμένες καὶ ζῶναι	137
50.	Αἱ Γενικαὶ 'Αποθῆμαι	139